TÜRKİYE'NİN 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2017

1968 • 2018

50.YIL

GURUR DOLU 50 YIL

İSTANBUL
SANAYİ ODASI

MODERN ŞEHİRLER
HES KABLO İLE
YÜKSELİR!
Mega şehirlerin güçlü altyapısına iz bırakan Hes Kablo, 40 yılı aşkın tecrübesi ve ileri teknoloji ürünü kablolarıyla dünyanın 140'tan fazla ülkesini kesintisiz enerjiyle hayata bağlıyor.
HES KABLO
Güven veren teknoloji
hes.com.tr

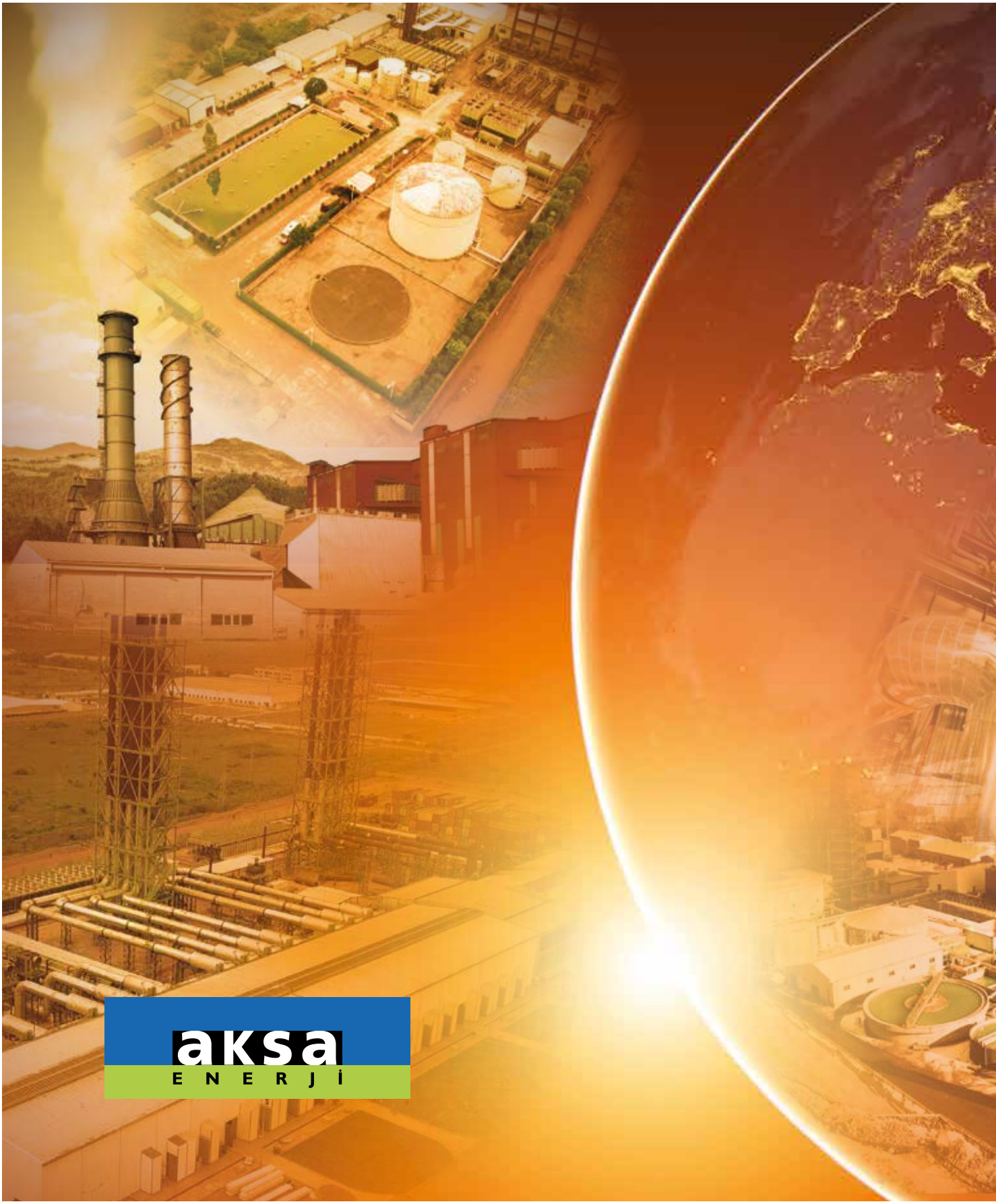

KAZANCI HOLDİNG

Aksa Enerji,
bir Kazancı Holding
iştirakidir.

Aksa Enerji Üretim A.Ş. Rüzgarlıbahçe Mahallesi, Özalp Çıkmazı No: 10
Kavacık 34805 Beykoz, İstanbul Tel: 0 216 681 00 00 Fax: 0 216 681 57 83

SINIRLARI AŞAN GÜÇ

2 Kıta
5 Ülke

2.221 MW Kurulu Güç

Global bir enerji şirketi olarak
büyük adımlar atmaya devam ediyor,
2 kıtada 5 ülkede faaliyet gösteriyoruz.
Önceliği acil enerji ihtiyacı olan ülkelere veriyor,
projelendirmeden montaja kadar santral kurulumu ve
işletiminin tüm aşamalarındaki başarılarımızla
sınırlarımızı genişletmeyi sürdürüyoruz.

/AksaEnerji

www.aksaenerji.com.tr
www.aksainvestorrelations.com/tr

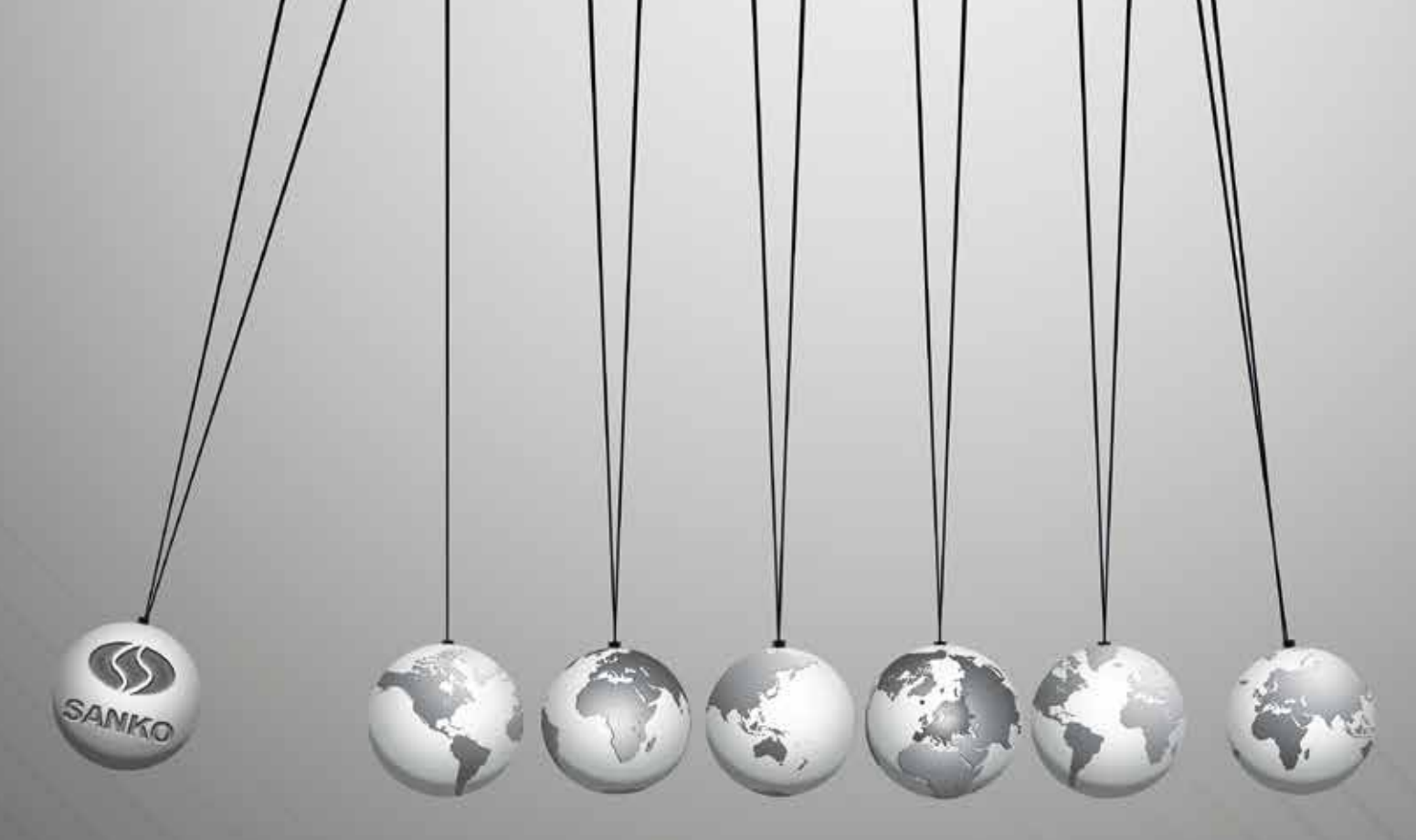

SİNERJİ YARATIYORUZ

Türkiye'nin önde gelen sanayi kuruluşlarından biriyiz, bir asrı aşan başarılı geçmişimizle geleceğe güvenle bakmanın haklı gururunu yaşıyoruz.

Farklı sektörlerde binlerce çalışanımızla, her adımda daha güçlü bir Türkiye, daha güzel bir dünya hedefine ilerliyoruz.

www.sanko.com.tr

SANKO

Türk Otomotiv Sektörünün Vasıflı Çelik Partneri

1968'den Beri

Birlikte 50 yıl

Sıcak Haddelenmiş Vasıflı Çelik Çubuklar

hasprime hasmil

Soğuk İşlem Görmüş Vasıflı Çelik Çubuklar

hasparlak hasotomat

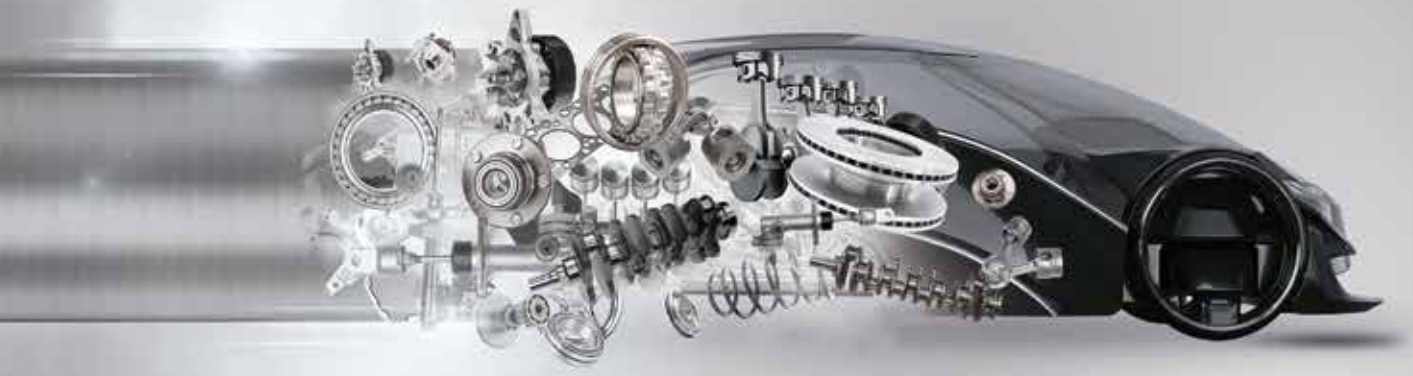

hascelik

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Arasında

Turquality Marka Desteği

IATF 16949 ve OEM Onaylı

65 Ülkeye İhracat

www.hascelik.com | www.hasparlak.com

Faydasıcok Holding

50.YIL

1968 • 2018

GURUR DOLU 50 YIL

TÜRKİYE'NİN
500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU

GURUR DOLU 50 YIL...

Türkiye'nin sanayileşme ve kalkınma sürecine büyük bir veri setiyle ayna tutan Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu araştırmamız, bu yıl 50. yaşını doldurdu. Türkiye sanayi sektörü üzerine en uzun soluklu çalışma olan İSO 500, sadece ülkemiz için değil dünya genelinde de benzerine az rastlanır bir örnek oluşturuyor. Bu yıl, araştırma sonuçlarını yarım asrı devirmiş olmanın gururuyla kamuoyuna sunuyoruz.

ERDAL BAHÇIVAN
İstanbul Sanayi Odası - Yönetim Kurulu Başkanı

Son birkaç yıldır olduğu gibi bu yıl da çalışmanın yayınlanma tarihini erkene çekerek araştırma sonuçlarını ilk kez Mayıs ayı içerisinde yayınlamış olduk. Yine ilk kez bu yıl, halka açık olduğunu belirten kuruluşlardaki gelişmeleri de değerlendirmeye açtık. İSO 500, önümüzdeki yıllarda da kendisini sürekli yenileyerek ve yeni ilklere imza atarak yoluna devam edecek.

Buradan araştırma sonuçlarına kısaca değinecek olursak, Türkiye ekonomisinde son 4 yılın en yüksek büyüme oranının gerçekleştiği ve sanayi sektöründe gerçekleşen yatırım ve üretim artışının bu büyümeye öncülük ettiği 2017'de, beklediğimiz üzere İSO 500 de oldukça güçlü bir görünüm sunuyor. Zor bir yıl olarak geçen 2016'da yaşanan belirsizlikler sonucu ertelenen üretim ve yatırımlar 2017'de hızlı bir şekilde hayata geçerken, dış pazarlarımızda büyümenin toparlanması, dış kaynak girişlerinde iyileşme ve hükümetin büyümeyi destekleyici önlemleri bu güçlü tabloya kaynaklık etti.

500 Büyük Sanayi Kuruluşumuzun 2017 yılını Türkiye ekonomisine paralel bir performansla kapatmış olduğunu görüyoruz. Bu yıl araştırmamızın en dikkat çeken sonuçlarından biri, özellikle ihracattaki sıçramanın etkisiyle üretimden satışların üçte bir oranında artmış olması. Yine firmalarımızın maliyetlerini etkin şekilde yönetmesi sonucu 2017'de karlılıkta da iyileşme söz konusu. Özel kuruluşların istihdamında da sanayi sektörü genelinin üzerinde bir performans dikkat çekiyor.

Geçtiğimiz yıllarda firmalarımızın en önemli sorunlarından biri olan finansman giderleri de daha etkin yönetilerek faaliyet karına oranla azaltılabilmiş. Yine de faaliyet karının yarısına denk gelen finansman yükünün önemli bir sorun olmaktan çıktığını söyleyemiyoruz. Ayrıca firmalarımızın bilançolarında özkaynak ağırlığının azalmayı sürdürmesi, borç yapısında kısa vadeli borçların oranının artması da finansman yapısı açısından risk teşkil ediyor. 2017'de yaşanan güçlü büyümeye ve AR-GE faaliyetlerine sağlanan teşviklere rağmen yüksek teknolojili üretim hedefi doğrultusunda halen biraz yavaş kalıyoruz. İSO 500'ün AR-GE harcama tutarında 2016'ya göre yüzde 23,5 gibi yüksek bir artış görülmesine rağmen üretimden satışlara oranla gerilemiş durumda. Yine yüksek teknoloji yoğunluklu faaliyetlerin katma değer payı da istediğimiz seviyelerin uzağında kalmayı sürdürüyor.

2017'de bu yapısal sorunlarımızın devam etmesine rağmen büyüme anlamında gösterilen büyük başarının mimarları olan sanayicilerimizi yürekten kutluyorum. Yine 50 yıldır bu değerli araştırmanın yayınlanabilmesi için verilerini paylaşmak konusunda bizlerden güvenini esirgemeyen tüm sanayi kuruluşlarımıza, araştırmamızı büyük bir emek ve titizlikle hazırlayan Ekonomik Araştırmalar Şubemize, yorum ve değerlendirmeleriyle çalışmamızı zenginleştiren değerli akademisyen ve danışmanlarımıza teşekkürlerimi sunuyorum.

İÇİNDEKİLER

Başkandan | 4

Yönetici Özeti | 10

Dünya ve Türkiye Ekonomisinde Gelişmeler | 13

Temel Göstergeler | 28

Temel Finansal Göstergeler | 52

Karlılık Göstergeleri | 65

Katma Değer Etkinlik ve Verimlilik | 82

Teknoloji Faaliyetleri | 90

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Sıralama | 99

Sektörel Veriler | 131

Yöntem, Tanım ve Açıklamalar | 150

Faaliyet Kodları ve Sermaye Dağılımı | 156

Sektörel Sıralamalar | 160

Alfabetik Sıralamalar | 178

Yorumlar | 200

İSO 500'ün Yarım Asırlık Hikayesi | 212

Türk otomotiv endüstrisinin 2017 yılı üretim ve ihracat başarısında
önemli pay sahibi olmanın mutluluğunu yaşıyoruz

Sakarya'dan Dünya'ya

TOYOTA
C-HR

COROLLA

TOYOTA OTOMOTİV SANAYİ TÜRKİYE A.Ş.

TOYOTA

KÜNYE

İSTANBUL SANAYİ ODASI DERGİSİ
Mayıs 2018 Özel Sayı

İMTİYAZ SAHİBİ
İSTANBUL SANAYİ ODASI ADINA YÖNETİM KURULU BAŞKANI
Erdal Bahçıvan

YAYIN KURULU
Sultan Tepe - Ayşegül Çapan - Ramazan Güven -
Sadettin Kaşıkırık - Hülya Koç - Sabahattin Şen

SORUMLU GENEL YAYIN MÜDÜRÜ
Haktan Akın

GENEL YAYIN KOORDİNATÖRÜ
Asım Aslan

ARAŞTIRMAYI YAPAN
İSO Ekonomik Araştırmalar Şubesi

YAYINA HAZIRLAYAN
İSO Kurumsal İletişim Şubesi

İDARE YERİ VE REKLAM REZERVASYON
Odakule, Meşrutiyet Cad. No: 63 34430 Beyoğlu /İstanbul
Tel: 0212 252 29 00'dan 131-132-133

BASIM
Promat Basım Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Orhan Gazi Mahallesi 1673. Sk. 34 - Esenyurt/İstanbul

Tel: 0212 622 63 63
www.promat.com.tr
Sertifika No: 12039
Baskı Tarihi: Mayıs 2018
Aylık Sanayi ve Ekonomi dergisi özel sayısıdır.

İSO 500®/©2018 İstanbul Sanayi Odası / 5846 sayılı kanuna göre tüm hakları saklıdır. İzinsiz hiçbir şekilde çoğaltılamaz, kopyalanamaz ve yayınlanamaz. Çalışmada yer alan bilgi ve analizlerin kopyalanması ya da çoğaltılarak kullanılması yolu ile oluşabilecek hata veya eksikliklerden dolayı İSO'nun herhangi bir sorumluluğu bulunmamaktadır.

REKLAM İNDEKSİ

HES KABLO ..... **ÖN KAPAK İÇİ**
AKSA ENERJİ ..... **ÖN KAPAK İÇİ ARKA YÜZ**
POYRAZ POYRAZ ..... **ORTA KAPAK ÖN YÜZ**
KİMPUR ..... **ORTA KAPAK ARKA YÜZ**
ROKETSAN ..... **ARKA KAPAK İÇİ**
BORSA İSTANBUL ..... **ARKA KAPAK**

SANKO 1
HASÇELİK 2
TOYOTA 7
AKBANK 9
DALGAKIRAN 12
A KABLO 19
ASELSAN 20-21
KASTAMONU ENTEGRE 25
TEKSAN 26-27
DORUKNET 32
ZİRAAT BANKASI 33
ALPET 39
TÜRKİYE İŞ BANKASI 41
İPRAGAZ 45
TÜPRAŞ 51
ARÇELİK 55
ASSAN HANİL 57
ERCİYAS 59
TSKB 63
KALE KİLİT 64
ÇAMSAN ENTEGRE 69
FORD OTOMOTİV 71
TÜRKİYE'NİN MAKİNECİLERİ 75
OYAK MADEN METALÜRJİ 79
SİSTEM GROUP 81
BSH 93
FIAT 95
DÜZCE CAM 130
İSO ARABULUCULUK MERKEZİ 154
KURUKAHVECİ MEHMET EFENDİ 155
ŞİRİKCİOĞLU 159
TÜRK TRAKTÖR 197
KALE 203
OĞUZ TEKSTİL 216

AKBANK®

TÜRKİYE'NİN EN DEĞERLİ BANKA MARKASI

70. yılımızda üst üste 7. kez
Türkiye'nin En Değerli Banka Markası
olmanın gururunu yaşıyoruz.

Brand Finance®

Uluslararası marka değerlendirme kuruluşu Brand Finance tarafından hazırlanan
"Dünyanın En Değerli 500 Markası - 2018" sıralamasına göre.

AKBANK

sizin için

YÖNETİCİ ÖZETİ

2017 yılında dünya ekonomisinde dengeli ve kalıcı büyüme yaşanmış, küresel büyüme yüzde 3,8 ile son 6 yılın en yüksek düzeyine ulaşmıştır. Aynı dönemde dünya ticareti de değer bazında yüzde 7,8 oranında artarak 17,2 trilyon dolara yükselmiştir. Dünya ekonomisinde hızlanan büyüme ve dünya mal ticaretindeki canlanma, küresel sanayi performansını önemli ölçüde desteklemiştir. Tüm bölgelerde sanayi üretimleri ile küresel sanayi malları ihraç fiyatları artış eğilimi göstermiştir.

Türkiye ekonomisi de küresel koşulların olumlu etkisinin yanı sıra sağlanan destekler ve uygulanan teşviklerin katkısıyla 2017 yılında yüzde 7,4 oranında büyümüştür. Aynı dönemde sanayi sektörü de yüzde 9,2 ile oldukça güçlü bir büyüme göstermiştir. İç ve dış talepteki canlanmanın etkisiyle ekonominin geneli üzerinde bir performans sergileyen sanayi sektörü, ekonomik büyümenin de sürükleyicisi olmuştur.

Sanayi sektörü odaklı ve oldukça güçlü bir büyümenin yaşandığı 2017 yılında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışmasının sonuçları, İSO 500'ün de ekonomi ve sanayinin geneline benzer bir performans sergilediğini ortaya koymaktadır. Bu durum, Türk sanayisinin potansiyelini ve gücünü göstermesi açısından oldukça önemlidir.

2017 yılı İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışmasının sonuçları aşağıda kısaca özetlenmektedir:

- 2017 yılında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu kapsamında kamu kuruluşlarının sayısı 9'a gerilerken, özel kuruluşların sayısı 491'e yükselmiştir.
- Uzun yıllardır üretimden satışlara göre en büyük kuruluş olan Tüpraş liderliğini güçlendirerek sürdürmektedir. Yaratılan katma değerde de ilk sırada yer alan Tüpraş, toplam katma değerin yaklaşık beşte birini tek başına oluşturmaktadır. En fazla kar eden kuruluş sıralamasında da Tüpraş ilk sırada yer almaktadır. Geçmiş yıllardan farklı olarak en fazla kar eden ilk üç kuruluşun tümü özel sektör kuruluşlarından oluşmaktadır. Geçen yıl olduğu gibi bu yılda da en fazla ihracat yapan ilk üç kuruluşun tümü otomotiv sektöründendir.
- İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun sanayi sektörü katma değeri içindeki payı yüzde 19,7, GSYH içindeki payı ise yüzde 7 ile bir önceki yıl ile aynı düzeyde gerçekleşmiştir.
- Yabancı sermaye paylı kuruluşların sayısındaki azalış eğilimi hızlanarak devam etmektedir. 2017 yılında İSO 500'deki yabancı sermaye paylı kuruluşların sayısı 8 adet daha azalarak 115'e gerilemiştir. Yabancı sermaye paylı kuruluşların üretimden satışlar içindeki payı yüzde 32'ye inerken, ihracat içindeki payı yüzde 48,4'e yükselmiştir.
- İSO üyesi kuruluşların sayısı 2017 yılında 174'e gerilemiştir. Sayıdaki gerilemeye paralel olarak temel büyüklüklerdeki payları düşüş göstermektedir. 2007'ye göre İSO üyelerinin üretimden satışlardaki payı 7,2 puan gerilemiştir. İSO üyesi kuruluşların faktör gelirleri dağılımında milli gelir anlamında kar payı 2016'da olduğu gibi 2017'de de artış göstermiştir.
- Satışlarda önemli bir sıçrama yaşanmıştır. 2017 yılında üretimden satışlar yüzde 33,2, net satışlar yüzde 32,6 gibi oldukça yüksek oranlı artışlar göstermiştir. Çift haneli reel büyümeler söz konusudur.
- İhracat 2016'daki sınırlı artışın ardından 2017'de güçlü bir performans göstermiştir. 2017 yılında ihracat yüzde 17 artarak 64,5 milyar dolara yükselmiştir. Türkiye ihracatının üzerinde bir performans söz konusudur. Özellikle otomotiv ihracatındaki artış belirleyici rol oynamıştır. Türkiye ihracatının yüzde 41,1'i, sanayi ihracatının yüzde 42,8'i İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu tarafından gerçekleştirilmiştir. İhracatın toplam net satışlar içindeki payı yüzde 32'ye yükselmiştir.
- Karlarda önemli artışlar söz konusudur. Vergi öncesi kar ve zarar toplamı 2017 yılında yüzde 40,7, faiz, amortisman, vergi öncesi kar ve zarar toplamı ise yüzde 24,4 artış göstermiştir. 2016'nın ardından 2017'de karlılıkta yüksek oranlı artışlar gerçekleşmiştir.
- Yaratılan katma değerde önemli artışlar söz konusudur. 2017 yılında faktör fiyatlarıyla net katma değer yüzde 28,4, temel fiyatlarla brüt katma değer yüzde 25,7 ve üretici fiyatlarıyla brüt katma değer yüzde 19,6 artmıştır.
- 2017 yılında özel kuruluşların istihdamı yüzde 2,5, ödenen maaş ve ücretler ise yüzde 15 oranında artmıştır.
- Toplam borçlar yüzde 18 oranında artarken, kısa vadeli borçlardaki artış yüzde 24, uzun vadeli borçlardaki artış ise yüzde 9,9 olmuştur. Mali borçlar yüzde 17,1 ile toplam borçlara yakın büyümüştür. Kısa vadeli mali borçlardaki artış yüzde 29,9 ile oldukça yüksek iken, uzun vadeli mali borçlardaki artış yüzde 9,4 ile daha düşük düzeyde gerçekleşmiştir.
- Kısa vadeli borçlar ve özellikle kısa vadeli mali borçlardaki artış bilanço yapılarını olumsuz etkilemiştir.

- 2017 yılında özkaynaklar yüzde 12,7 artarak reel olarak hemen hemen aynı kalmıştır.
- Kaynak yapısında toplam borçların payı 2017 yılında 1 puan daha artarak son 11 yılın en yüksek seviyesi olan yüzde 62,9'a yükselmiştir. Özkaynakların payı ise yüzde 37,1 ile son 11 yılın en düşük seviyesine inmiştir.
- Mali borçların toplam borçlar içindeki payı 2017 yılında yüzde 54,7'den yüzde 54,3'e gerilemiştir. Diğer borçların payı ise yüzde 45,3'ten yüzde 45,7'ye yükselmiştir.
- Kısa vadeli mali borçların toplam mali borçlar içindeki payı yüzde 37,8'den yüzde 41,9'a yükselmiştir. 2010 yılında bu yana devam eden düşüş eğilimi 2017'de tekrar artışa dönmüştür.
- Toplam borçlar/özkaynak oranı 2017 yılında artarak yüzde 169,9'a yükselmiştir. Mali borçlar/özkaynak oranı 2017 yılında da yükselmeye devam etmiş ve yüzde 92,2'ye yükselmiştir. Mali borçların büyüklüğü özkaynak toplamına yaklaşmıştır.
- Dönen ve duran varlıkların toplam aktifler içindeki payına bakıldığında duran varlıkların 2016 yılındaki yüzde 45,3'lük oranın ardından 2017 yılında daha sert bir düşüş göstererek yüzde 41,5'e gerilediği görülmektedir.
- 2017 yılında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu kapsamındaki kuruluşların 422'si kar, 78'i zarar etmiştir. Faiz, amortisman ve vergi öncesi kar elde eden kuruluş sayısı ise 2017 yılında 488'e yükselmiş ve son beş yıl içindeki en yüksek sayıya ulaşmıştır. Firmalar çekirdek işlerine ve faaliyetlerine daha çok önem vererek faiz, amortisman ve vergi öncesi kar performanslarını yükseltmiştir.
- Satış karlılığı 2017 yılında 0,4 puan artarak yüzde 7,2 ile 2010 yılından bu yana en yüksek seviyesine ulaşmıştır. Aynı yılda aktif karlılığı 1,3 puan artarak yüzde 7,5'e, özkaynak karlılığı ise yüzde 20,2'ye yükselmiştir.
- 2017 yılında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda FAVÖK mutlak büyüklüğü yüzde 24,4 artmış ve 94,7 milyar TL olmuştur. 2017 yılında FAVÖK/net satışlar oranı yüzde 12,9'a inerken, FAVÖK/aktifler oranı yüzde 13,3'e ve FAVÖK/özkaynaklar oranı yüzde 36'ya yükselmiştir.
- 2017 yılında faaliyet karı oranı yüzde 9,6 olarak hesaplanmıştır. 2016 yılında yüzde 9,4 olan orana göre faaliyet karlılığında iyileşme sürmüştür.
- 2017 yılında faaliyet giderleri ve finansman giderleri daha etkin yönetilmiş ve karlılık oranları yükselmiştir. Finansman giderlerinin faaliyet karı içindeki payı 2017 yılında yüzde 55,4'ten yüzde 49,8'e inmiştir. Söz konusu yılda sanayi firmaları döviz kuru dalgalanmalarının ve Türk lirasındaki değer kaybının finansman giderlerine olumsuz etkisini daha iyi yönetmiştir.
- Net katma değerin faktör gelirleri dağılımında milli gelir anlamında karın payı 2,9 puan artarak yüzde 36,3 olarak gerçekleşmiştir.
- İmalat sanayinde en yüksek nispi hasıla oranına sahip sektör yine kimyasallar ve kimyasal ürünlerin imalatı sanayi olmuştur.
- Varlık devir hızı 2017 yılında 1,04'e yükselmiştir. 2017 yılında iç ve dış talepteki canlanma varlık devir hızını artırmıştır. Öz kaynak devir hızı 2017 yılında 0,42 puan artmış ve 2,79 olmuştur. İşletme sermayesi devir hızı dört yıl sonra tekrar artarak 2017 yılında 1,77'ye yükselmiştir.
- 2017 yılında çalışan başına net üretimden satışlar yüzde 30,9 artmış ve 967.955 TL olmuştur. Üretici ve tüketici fiyat enflasyonları ve milli gelir deflatörü ile karşılaştırıldığında çalışan başına net üretimden satışlar reel olarak artmıştır.
- 2017 yılında AR-GE harcamaları anket verileri ile 3,47 milyar TL'dir ve AR-GE harcamaları yüzde 23,7 artmıştır. AR-GE harcamalarının üretimden satışlara oranı 2016 yılında yüzde 0,57 iken yüzde 0,53'e gerilemiştir. AR-GE yapan firma sayısı 2017 yılında 254'e yükselmiştir. AR-GE harcamaları rekabette hayati bir önem taşımakla birlikte AR-GE harcamalarındaki artış için canlı talep koşulları ve finansal istikrar büyük önem taşımaktadır.
- 2017 yılında yaratılan katma değer itibarıyla en yüksek payı yüzde 39,9 ile orta-düşük teknoloji yoğunluklu sanayiler almıştır. Düşük teknoloji yoğunluklu sanayilerin payı ise 2017 yılında 1,2 puan azalmış ve yüzde 36,2 olmuştur. Orta-yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler grubunun payı ise 2016 yılında yüzde 19,5 iken 2017 yılında yüzde 20,2'ye yükselmiştir. Yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler grubunun payı ise yüzde 2016 yılında yüzde 3,7 iken 2017 yılında yüzde 3,6 olmuştur.
- İSO 500 içinde orta yüksek ve yüksek teknoloji yoğunluklu sektörlerdeki firmaların yarattığı katma değer payı 2016 yılında yüzde 23,2 iken 2017 yılında yüzde 23,8 olmuştur. Türkiye'de sanayinin yüksek katma değerli ve yüksek teknoloji yoğunluklu sektörlere dönüşüm ihtiyacı sürmektedir.

DALGAKIRAN

Vidalı hava kompresörlerinde
5 yıl garanti dönemi başladı!

TÜRKİYE'DE İLK

5 YIL

GARANTİ

* Tüm yağ enjekteli vidalı seri kompresörlerimizde standart periyodik bakımların orijinal yedek parçalarla yetkili servisler tarafından yapılması koşuluyla geçerlidir.

www.dalgakiran.com

DÜNYA VE TÜRKİYE EKONOMİSİNDE GELİŞMELER

Dünya ekonomisi 2017 yılında yüzde 3,8 büyümüş ve küresel kriz sonrası en hızlı, kalıcı ve dengeli büyüme gerçekleşmiştir.

Dünya ekonomisinde küresel kriz sonrası ilk kez dengeli ve kalıcı büyüme sağlandı.

Dünya ekonomisi 2017 yılında yüzde 3,8 büyümüş ve küresel kriz sonrası en hızlı, kalıcı ve dengeli büyüme gerçekleşmiştir. 2017 yılında gelişmiş ülkeler yüzde 2,3 büyüme göstermiştir. Özellikle ABD ve Euro Bölgesi'nde büyüme hızlanmıştır. Diğer gelişmiş ülkeler de daha yüksek büyüme performansları göstermiştir.

Gelişen ülkeler ise 2015 ve 2016 yıllarındaki zayıf büyüme temposunun ardından 2017 yılında yüzde 4,8 büyüme göstermiştir. 2017 yılında tüm gelişen ülke bölgelerinde büyüme sağlanmıştır. Böylece dengeli bir büyüme gerçekleşmiştir. Asya ülkeleri istikrarlı ve yüksek hızlı ekonomik büyümelerini sürdürmektedir. Orta ve Doğu Avrupa ülkeleri yüzde 5,8 ile yüksek bir büyüme sergilemiştir. Latin Amerika ülkeleri 2017 yılında yeniden büyümüştür. Gelişen ülkeler arasında büyüme performansı zayıflayan tek bölge ise enerji fiyatlarındaki zayıflama ve jeopolitik gerginlikler nedeniyle Ortadoğu bölgesi olmuştur.

DÜNYA EKONOMİSİ BÜYÜME ORANLARI (%)

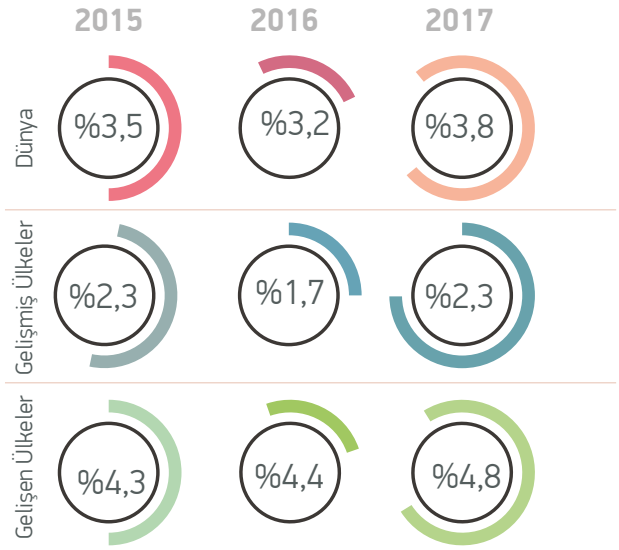

Kaynak: IMF World Economic Outlook, Nisan 2018.

Dünya ekonomisinde arz yanlısı ve sanayi üretimi artışı tabanlı büyüme yaşanıyor.

Dünya ekonomisindeki büyümenin önemli bir özelliği arz yanlısı olması yani üretimdeki büyümeye dayalı olmasıdır. Üretimdeki büyüme de çoğunlukla sanayi üretimindeki artıştan kaynaklanmaktadır. Nitekim özellikle gelişmiş ülkelerde sanayi üretimleri küresel kriz sonrasındaki en yüksek seviyelerine ulaşmış bulunmaktadır. Sanayiler azami kapasite kullanım oranlarına yakınlaşmıştır.

Dünya mal ticareti iki yıl aradan sonra yeniden büyüdü.

Dünya mal ticareti 2015 ve 2016 yıllarında daraldıktan sonra 2017 yılında yeniden yüzde 7,8 büyümüştür. Dünya mal ticareti miktar olarak da yüzde 4,7 ile yüksek bir büyüme göstermiştir. Dünya genelinde gelir artışı mal talebini de canlandırmıştır.

Dünya mal ticaretindeki büyümede enerji, emtia ve ticarete konu olan nihai malların fiyatlarındaki artış da etkili olmuştur. 2017 yılında dünya mal ticaretindeki genişlemede ayrıca miktar bazındaki hızlanan büyüme itici güç olmuştur. Dünya ekonomisindeki canlanma mal talebini de kuvvetlendirmektedir. Dünya mal ticaretinde genişleme ihracat olanaklarını da desteklemektedir. 2017 yılında hemen tüm ihracatçı bölgelerin ve ülkelerin ihracatlarında artış yaşanmıştır.

DÜNYA MAL TİCARETİNDE GELİŞMELER (%)

	2015	2016	2017
Mal Ticareti (Milyar $)	16.482	15.955	17.198
Mal Ticareti Büyüme (Değer Bazında)	-10,9	-3,2	7,8
Mal Ticareti Büyüme (Miktar Bazında)	2,5	1,8	4,7

Kaynak: Dünya Ticaret Örgütü, Nisan 2018.

Enflasyon ve faizler düşük kalmaya devam etti.

Dünya genelinde istenen enflasyon oranlarına özellikle gelişmiş ülkelerde ulaşılmamış olunmakla birlikte petrol, emtia ve metal fiyatlarında 2017 yılında yaşanan istikrarlı artışlar üretici ülkelerin ekonomilerini desteklemiştir. Küresel mali piyasalarda 2017 yılında istikrarlı bir yıl yaşanmıştır. Pariteler arasında öngörülebilir dalgalanmalar yaşanmıştır. Küresel mali piyasalarda yeniden kredi genişlemesi yaşanmaya başlanmıştır. Yine küresel ölçekte faiz oranları ve buna bağlı olarak finansman maliyetleri göreceli olarak düşük kalmıştır.

Küresel para politikaları yine belirleyici oldu.

2017 yılında gelişmiş ülke merkez bankalarının ve özellikle ABD Merkez Bankası'nın para politikaları belirleyici olmaya devam etmiştir. 2017 yılına birden fazla faiz artışı olacağı beklentisi ile girilmiştir. Yaşanan küresel ekonomik gelişmelere rağmen ABD Merkez Bankası 2017 yılında üç kez faiz artışı yapmıştır. Ancak ABD doları yıla baş-

larken ulaştığı son 10 yılın en güçlü seviyesinden yaklaşık yüzde 13 gerilemiştir. Bu gerilemede Trump yönetiminde ve politikalarındaki belirsizlikler etkili olmuştur.

Avrupa Birliği'nde ise ekonomik büyümenin ivme kazanmasına rağmen enflasyonun henüz oldukça zayıf kalması nedeniyle parasal genişleme önlemleri aynen uzatılmıştır. Avrupa Merkez Bankası yıl boyunca genişletici politikalar uygulamış olmasına rağmen euro, ekonomide beklentilerin üzerinde yaşanan büyüme ile güçlenmiştir.

Küresel sanayi performansı güçlenmeye devam etti.

Küresel sanayi performansı 2017 yılında güçlenen bir performans göstermiştir. 2016 yılının ikinci yarısından itibaren başlayan küresel sanayi performansındaki iyileşme 2017 yılında hızlı büyümeye dönüşmüştür. Küresel ölçekte sanayi kesimindeki hızlı büyümeyi en iyi sanayi sektörü satın alma yöneticileri endeksi (PMI) verileri göstermektedir. ABD ve AB-Euro Bölgesi'nde sanayi faaliyetleri küresel kriz sonrası zirvesine ulaşmıştır. Böylece küresel sanayi performansı dünya ekonomisi ve ticaretindeki büyümenin itici gücü olmuştur.

Küresel sanayi performansındaki iyileşmenin ana nedenleri gelişmiş ülke ekonomilerinde görülen iyileşme, gelişmiş ülkelerin yeni nesil sanayiler ile yeniden sanayiye dönüşü, Çin ekonomisi ve sanayindeki dönüşümün başarılı şekilde sürdürülmesi ile sanayi 4.0 ve sanayide dijitalleşme hamlelerinin öncü etkilerinin görülmeye başlaması olmuştur.

Küresel sanayi 2017 yılında önceki iki yıla göre yüksek bir performans göstermiştir. Küresel sanayi üretim endeksi bu gelişmeyi yansıtmaktadır. Küresel sanayi üretim endeksi 2015 yılını 115,3 seviyesinden kapattıktan sonra 2016 yılsonunu 119 seviyesinden kapatmıştır. 2017 yılsonunda ise sanayi üretim endeksi 123,5 seviyesine ulaşmıştır. Aylık değişimler itibarıyla değerlendirildiğinde küresel sanayi üretimi 2017 yılında yüzde 3,9 büyüme göstermiştir.

SANAYİ KESİMİ SATIN AMA YÖNETİCİLERİ ENDEKSLERİ (PMI)

DÖNEMLER	ABD	AB-Euro	Çin	Japonya
2012-Q4	50,2	46,1	50,6	46,0
2013-Q4	57,0	52,7	51,0	55,2
2014-Q4	55,5	50,6	50,1	52,0
2015-Q4	48,0	53,2	49,7	52,6
2016-Q4	57,8	57,4	51,7	52,4
2017-Q4	59,7	60,6	51,6	54,2

Kaynak: IHS Markit.

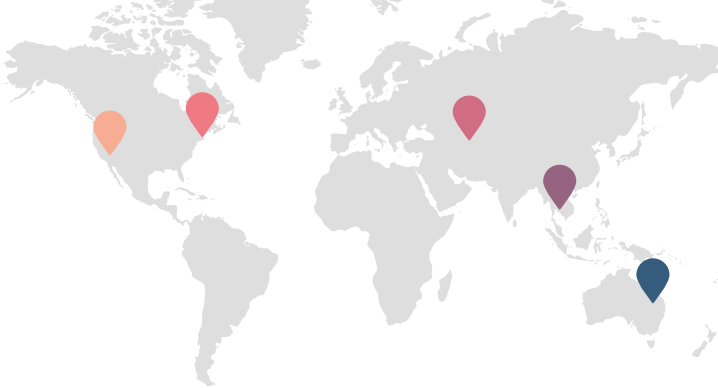

KÜRESEL SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ (2010=100)

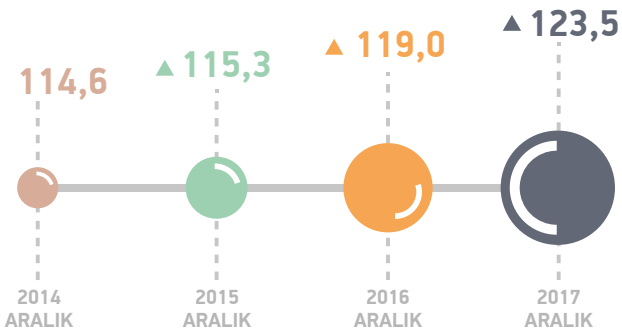

Kaynak: CPB, World Industrial Production Index.

Küresel sanayi malları ihracat fiyatları yeniden artış eğiliminde.

Küresel sanayi malları ihraç fiyatları 2014 yılı ortasından itibaren sert bir düşüş göstermiş ve 2015 yılı Nisan ayında en düşük seviyelerine gerilemiştir. Küresel sanayi malları ihracat fiyatları yaklaşık 2 yıl boyunca bu çok düşük fiyat seviyelerinde kalmaya devam etmiştir. 2017 yılbaşından itibaren ise sanayi malları ihracat fiyatları yeniden artış eğilimine girmiştir. Artış eğilimi özellikle yılın ikinci yarısında kuvvetlenmiştir.

KÜRESEL SANAYİ MALI İHRAÇ FİYATLARI ENDEKSİ (2005=100)

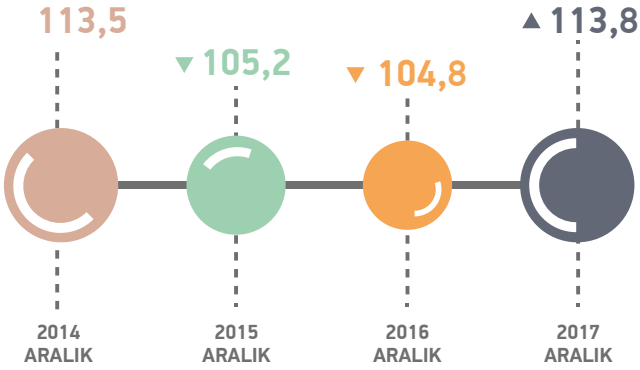

Kaynak: Dünya Ticaret Örgütü.

Türkiye ekonomisi 2017 yılında toparlanarak yüzde 7,4 büyüdü.

Türkiye ekonomisi 2017 yılında yüzde 7,4 büyümüştür. 2016 yılında yaşanan sıkıntıların ardından ekonomiyi canlandırmaya yönelik alınan önlemler, 2017 yılında büyüme üzerinde etkisini göstermiştir. Önlemlerin etkileri özellikle yılın ikinci yarısında daha çok hissedilmiştir. Üçüncü çeyrekte çift haneli yüksek bir büyüme gerçekleşmiştir.

Hızlı ekonomik büyümede harcamalar tarafında hane halkı tüketim harcamaları ile kamu harcamaları etkili olmuştur. Arz tarafında ise ihracatın ve iç talebin tetiklediği sanayi üretimindeki artış hızlı büyümenin gerçekleşmesini sağlamıştır. Sanayi kapasitelerinin kullanımındaki artışlar ile özel sektör yatırımları da 2 yıl aradan sonra yeniden büyüme göstermiştir. Böylece Türkiye ekonomisi 2016 yılındaki yüzde 3,2 büyüme ardından 2017 yılında yüzde 7,4 büyüme sağlamıştır.

Sanayi sektörü 2017 yılında ekonomik büyümenin sürükleyicisi oldu.

Sanayi sektörü 2017 yılında yüzde 9,2 büyümüştür. Sanayi sektörü; imalat sanayi, madencilik ve taş ocakçılığı ile elektrik ve su üretim, dağıtım faaliyetlerini kapsamaktadır. Bu kapsamı ile sanayi sektörü sağladığı yüksek büyüme ile 2017 yılında ekonomik büyümenin sürükleyicisi olmuştur. Sanayi sektörü gerek yurtiçi gerekse yurtdışı talepte yaşanan iyileşme ile birlikte yüksek bir büyüme sergilemiştir. Sanayi sektöründeki bu hızlı büyüme diğer sektörlere de ivme kazandırmıştır.

EKONOMİDE VE SANAYİ SEKTÖRÜNDE BÜYÜME (%)

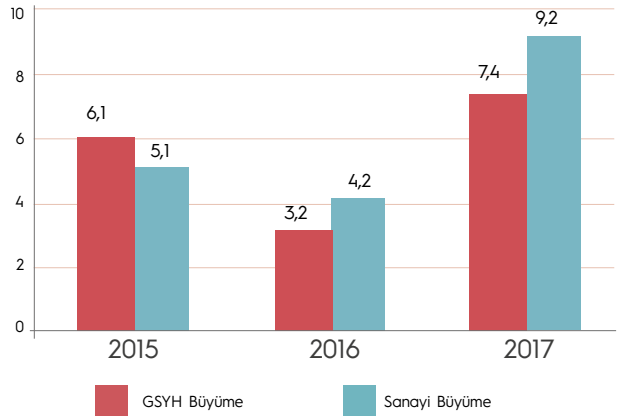

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu.

İmalat sanayinde kapasite kullanım oranları sekiz yılın zirvesine ulaştı.

2017 yılında iç ve dış talepteki hızlı genişlemeye bağlı olarak imalat sanayinde kapasite kullanım oranı ortalama yüzde 78,5 olmuş ve son sekiz yılın en yüksek seviyesine ulaşmıştır. Kapasite kullanım oranları özellikle ihracat odaklı üretim yapan bazı sektörlerde yüzde 85'lere kadar yükselmiştir. İmalat sanayinde birçok alt sektörde kapasiteler azami olarak kullanılmıştır.

İMALAT SANAYİ KAPASİTE KULLANIM ORANLARI (%)

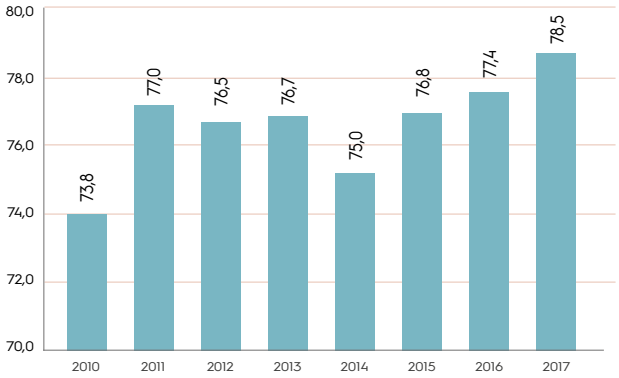

Kaynak: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası.

Sanayi sektöründe istihdam artışı sınırlı kaldı.

2017 yılında sanayide yıllık ortalama istihdam artışı 86 bin kişi ile sınırlı kalmıştır. 2016 yılındaki gerilemenin ardından bir artış yaşanmış olmakla birlikte bu artış sanayinin yıl içindeki performansı ile karşılaştırıldığında düşük kalmıştır.

2017 yılında sanayi sektörü yüksek bir büyüme göstermiştir. Ayrıca kamunun istihdam için önemli teşvik uygulamaları olmuştur. Ancak sanayi sektörü ilave istihdam yerine işgücü verimliliğini tercih etmiştir.

SANAYİ SEKTÖRÜNDE İSTİHDAMIN GELİŞİMİ

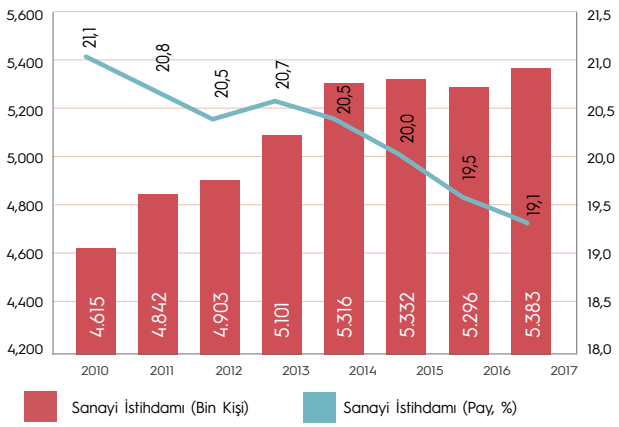

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu.

2017 yılında sanayi malları ihracatı olumlu küresel koşullar ile arttı.

2017 yılında sanayi malları ihracatı yüzde 10,6 artarak 150,7 milyar dolara yükselmiştir. Sanayi malı ihracatı 2014 yılında 150,6 milyar dolar iken 2015 ve 2016 yıllarında gerilemiş ve 2016 yılında 136,3 milyar dolara kadar gerilemiştir. 2017 yılında ise sanayi ihracatı 14,5 milyar dolar artmış ve 2014 yılı sanayi malı ihracatının da üzerine çıkmayı başarmıştır.

2017 yılında sanayi malı ihracatının artışında dört önemli unsur etkili olmuştur. Bunlardan en önemlisi dünya ekonomisindeki toparlanma ile mal talebinin yeniden artmaya başlamasıdır. İkincisi Türkiye'nin en önemli ihracat pazarı Avrupa Birliği'nde hızlı bir ekonomik toparlanma yaşanmıştır. Yine Türkiye'nin yakın ve komşu pazarları da daha iyi bir yıl geçirmiştir. Üçüncü olarak dünyada sanayi malı ihracat fiyatları artış eğilimine girmiştir. Ve son olarak jeopolitik risklerin ihracat üzerindeki kısıtlayıcı etkisi göreceli olarak azalmıştır.

İhracattaki önemli artış, döviz kuru yükselişleri ile birleşerek sanayi sektöründeki firmaların toplam cirolarını artırmış ve sanayi kuruluşlarının performansını olumlu etkilemiştir.

SANAYİ İHRACATI (MİLYAR $)

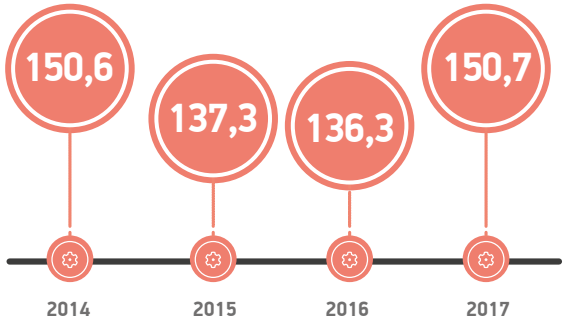

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu.

2017 yılında iç koşullar sanayi için çok destekleyici oldu.

2017 yılında uygulanan ekonomi politikaları dört yönden sanayi kesiminin performansını desteklemiştir. Böylece sanayi için yurtiçi koşullar 2016 yılına göre çok daha olumlu olmuştur. Ekonomi politikaları ve teşvikleri talep, finansman, maliyetler ve yatırımlar yönlerinden sanayiye destek sağlamıştır.

Birçok alanda sağlanan tüketim vergileri indirimleri ve diğer kolaylıklar sanayide iç talep tarafına önemli canlılık getirmiştir. Kredi Garanti Fonu kefaleti ile sağlanan finansman olanakları da sanayinin finansman koşullarını iyileştirmiştir. Başta yeni istihdam alanında olmak üzere bazı kamu yüklerinin kamu tarafından üstlenilmesi ve yine indirimler yapılması sanayinin maliyet yapısına olumlu katkı yapmıştır. Son olarak yine yatırım teşviklerine getirilen iyileştirmeler sanayi sektöründe yatırımları yılın üçüncü çeyreğinden itibaren yeniden canlandırmaya başlamıştır.

İmalat sanayinin milli gelir içindeki payı yükseldi.

İmalat sanayinin cari fiyatlarla milli gelir içindeki payı 2017 yılında artarak yüzde 17,5'e yükselmiştir. İmalat sanayinin mili gelir içindeki payı çok uzun yıllar sonra ve 0,9 puan ile önemli bir artış göstermiştir.

İmalat sanayinin milli gelir içindeki payının Türkiye henüz sanayileşmiş ülke statüsüne ulaşmadan yüzde 15'lere kadar gerilemiş olması, endişe kaynağı olarak görülmektedir. 1998 yılında yüzde 22,3 olan pay 2010 yılında yüzde 15,1 ile en düşük seviyesine gerilemiş ve 2016 yılında da yüzde 16,6 olarak gerçekleşmiştir. 2017 yılında ise ilk kez hissedilir bir artış yaşanmıştır.

Son yıllarda imalat sanayinin payının artırılmasına yönelik uygulamaya konulan desteklerin ilk sonuçları 2017 yılında alınmaya başlanmıştır. Ayrıca sanayi için birçok koşulun 2017 yılında daha uygun olması da bu pay artışında etkili olmuştur.

İMALAT SANAYİNİN MİLLİ GELİR İÇİNDEKİ PAYI (%)

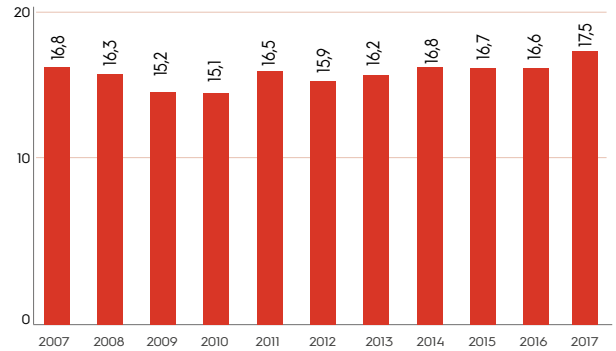

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu.

İmalat sanayine yönelik doğrudan yabancı sermaye yatırımlarında zayıflama sürdü.

2016 yılında sıkılaşan küresel koşulların yanı sıra Türkiye'de yaşanan gelişmeler nedeniyle imalat sanayine yönelik doğrudan yabancı sermaye yatırımları zayıflamış

ve 2,24 milyar dolara gerilemişti. 2017 yılında ise küresel mali koşullarda ve yurtiçinde sanayinin performansında önemli bir iyileşme yaşanmasına rağmen imalat sanayine yönelik yabancı sermaye yatırımlarında zayıflama ve gerileme devam etmiştir. 2017 yılında imalat sanayine toplam 1,3 milyar dolar yabancı sermaye yatırımı gerçekleşmiştir.

İMALAT SANAYİNE DOĞRUDAN YABANCI SERMAYE YATIRIMLARI (MİLYON $)

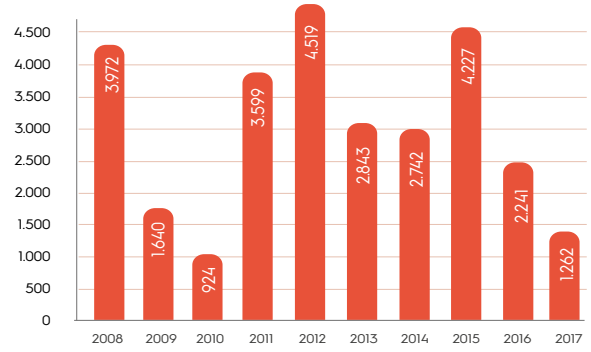

Kaynak: T.C. Ekonomi Bakanlığı.

İmalat sanayinde alınan yatırım teşviklerinde yüksek artış yaşandı.

Sanayi sektöründe orta uzun vadeli performansı etkileyen önemli bir etken sanayideki yeni yatırımlardır. Türkiye'de yeni sanayi yatırımlarında son üç yıldır önemli bir durağanlaşma ve reel olarak da gerileme yaşanmıştır. Ancak 2017 yılında imalat sanayi yatırımları için alınan yatırım teşvik belgeleri tutarlarında önemli bir sıçrama yaşanmıştır. Teşvik belgeli yatırım tutarı yüzde 59,8 artarak 40,1 milyar TL'ye yükselmiştir. Birçok sektörde kapasitelerin dolması ile birlikte ortaya çıkan yeni kapasite ihtiyaçları sanayi yatırımlarında sıçramaya yol açmıştır.

İMALAT SANAYİNDE ALINAN YATIRIM TEŞVİK BELGELERİ (MİLYON TL)

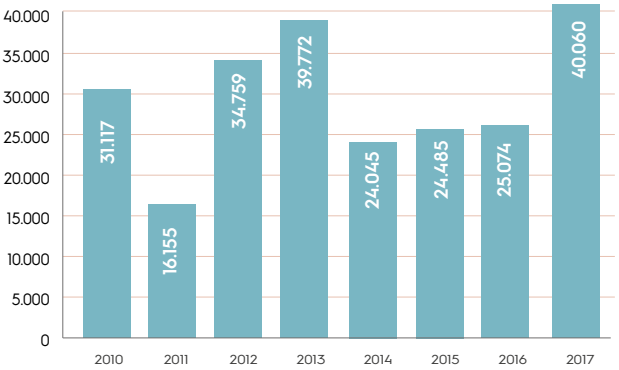

Kaynak: T.C. Ekonomi Bakanlığı.

Sanayi firmalarının mali yapılarını ve karlılıklarını etkileyen döviz kurları 2017 yılında da artışını sürdürdü.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun mali yapıları ile karlılıklarını etkileyen en önemli göstergeler döviz kurları ile faiz oranları seviyeleridir. Son yıllarda TL önemli değer kayıpları yaşamaktadır. 2016 yılındaki yüzde 19,6'lık değer kaybının ardından 2017 yılında da TL dolar karşısında yüzde 6,7 değer kaybetmiştir. 2017 yılında doların uluslararası piyasalarda yüzde 12 zayıflamış olması, TL'nin dolar karşısındaki değer kaybını sınırlamıştır.

DOLAR KURLARI (YIL SONU, TL)

Kaynak: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası.

Kredi faiz oranlarında yüksek artışlar yaşandı.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun kaynakları içinde mali borçlar önemli bir paya sahiptir. Bu nedenle TL cinsi kredi faiz oranlarının seviyesi finansman maliyetleri ile karlılıklar üzerinde belirleyici olmaktadır.

2017 yılında ticari kredi faiz oranları özellikle yılın ikinci yarısında hızlı bir artış eğilimine girmiştir. Özellikle enflasyon ve döviz kurlarındaki artışlar kredi faizlerinde de artışa yol açmıştır. Kredi faizleri oranı yüzde 17,7 ile 2009 yılından bu yana en yüksek kredi faizi olarak gerçekleşmiştir.

TL TİCARİ KREDİ FAİZ ORANLARI (YIL SONU, %)

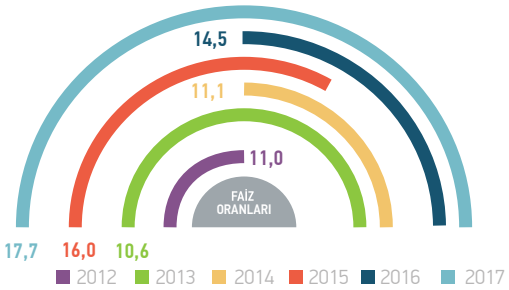

Kaynak: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası.

A KABLO
A KABLO SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
Orta Mahalle, Atayolu Caddesi No: 22, 34959, Orhanlı Tuzla / İstanbul / TÜRKİYE
E-mail: info@akablo.com Tel: + 90 216 304 05 06 - Faks: +90 216 304 05 05
www.akablo.com
ŞAHİNLER
Şahinler Metal San. ve Tic. A.Ş. Kuruluşudur.

Türkiye'nin ASELSAN'ı var

www.aselsan.com.tr

ASELSAN Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı'nın bir kuruluşudur.

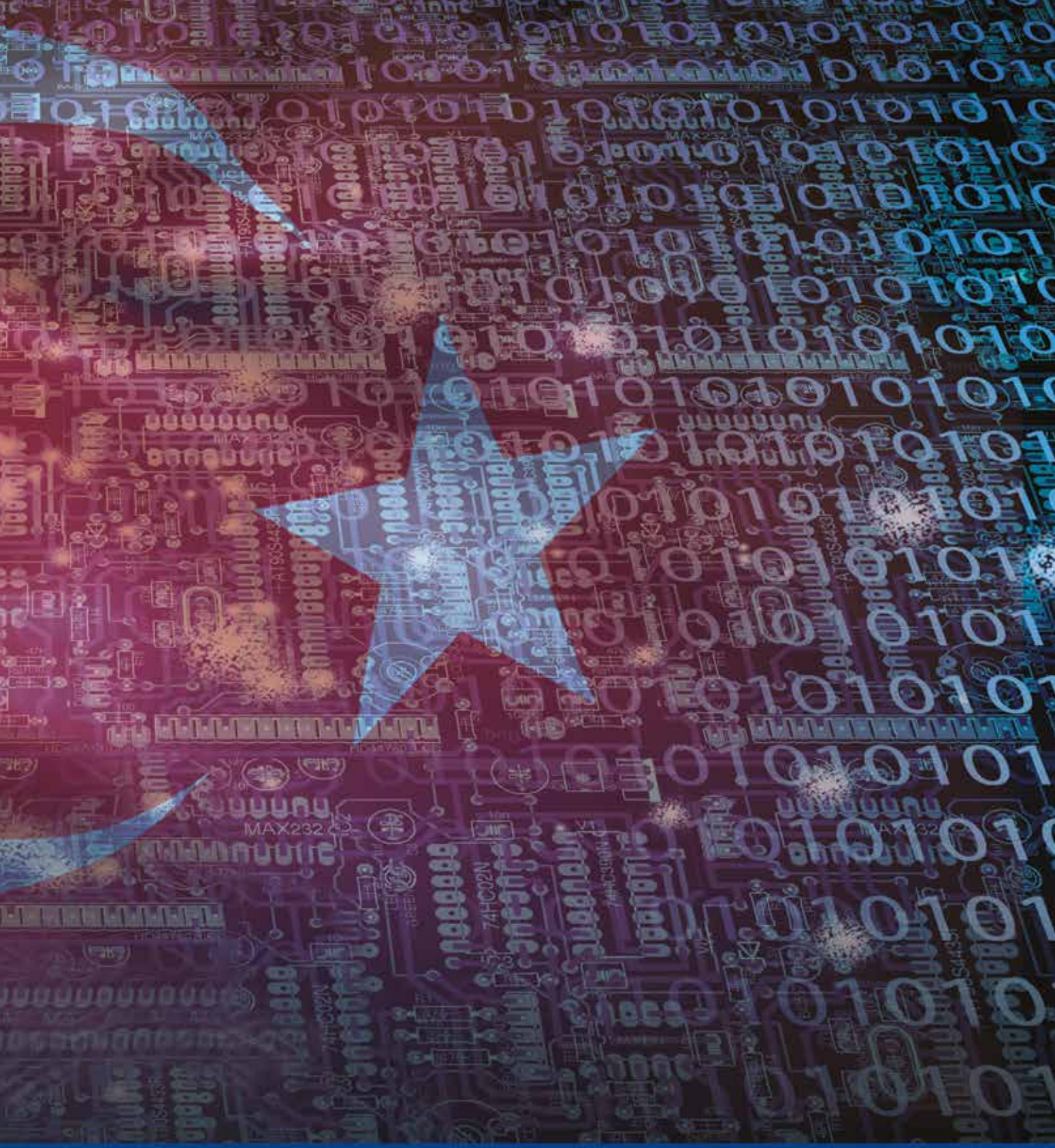

aselsan

Güven Veren Teknoloji

TÜRKİYE'NİN 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2017

TÜRKİYE'NİN SANAYİ SEKTÖRÜNE YÖNELİK

EN GENİŞ KAPSAMLI SIRALAMA ÇALIŞMASI 50. YAŞINI KUTLUYOR.

"Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" çalışması bu yıl 50. yaşını kutlamaktadır. İlk olarak 1968 yılında 100 kuruluş olarak başlatılan, daha sonra 300 ve 1980 yılından bu yana da 500 Büyük Sanayi Kuruluşu olarak hazırlanan çalışma, 50 yıllık birikimi ile Türk sanayi sektörü için oldukça önemli bir bilgi hazinesi oluşturmaktadır.

Geçmiş yıllarda olduğu gibi bu yıl da büyük bir dikkat ve özveri ile hazırlanan 2017 yılı "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" sonuçları açıklanma tarihi biraz daha öne çekilerek ilk kez Mayıs ayında kamu oyu ile paylaşılmaktadır.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışması sanayi sektörü kapsamında hazırlanmakta ve sıralamalar üretimden satışlar kriterine göre yapılmaktadır. Bu nedenle büyüklük kriteri kuruluşların sınai faaliyetleri olmaktadır. Sanayi faaliyetleri başlığı altında madencilik ve taş ocakçılığı, imalat sanayi ve elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemleri sektörleri yer almaktadır.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışmasının temel amacı en büyük kuruluşların tespit edilmesi olmakla birlikte, sıralamada yer alan kuruluşların toplulaştırılmış bilançoları ve gelir tabloları ile karşılaştırmalı analiz ve değerlendirmeler de yapılmaktadır. Analiz ve değerlendirmeler temel ekonomik göstergeler, finansal oranlar, karlılık, katma değer ve verimlilik ile teknoloji faaliyetleri başlıklarında gerçekleştirilmektedir.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu listesine 2017 yılında yeni giren firma sayısı 46 olmuştur. Bunlardan 25 tanesi geçen yıl İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu sıralamasında yer almıştır. 21'i ise geçen yılki İSO 1000 listesinin dışından 2017 yılı İSO 500 sıralamasına girme başarısı göstermiştir.

İLK ÜÇ BÜYÜKLÜKLER

TÜPRAŞ üretimden satışlardaki liderliğini güçlendirerek sürdürüyor.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışmasında 2017 yılında üretimden satışlara göre en büyük kuruluş yine "TÜPRAŞ-Türk Petrol Rafinerileri A.Ş." olmuştur. TÜPRAŞ uzun yıllardır sürdürdüğü birincilik sırasını bu yıl da korumuştur. TÜPRAŞ ile onu izleyen kuruluş arasında üretimden satışlar büyüklüğü açısından görülen önemli fark bu yıl artarak devam etmiştir. TÜPRAŞ 2017 yılında İSO 500'ün toplam üretimden satışlarının yüzde 7,8'ini gerçekleştirmiştir. 2016 yılında bu oran yüzde 6,7 olmuştur.

ÜRETİMDEN SATIŞLARA GÖRE İLK ÜÇ KURULUŞ

Üretimden Satışlar (Net - Satış Vergileri Hariç)

1 **TÜPRAŞ** 51.143.020.471 TL

2 **FORD OTOMOTİV** 22.669.355.014 TL

3 **TOYOTA OTOMOTİV** 17.830.449.851 TL

2017 yılında üretimden satışlara göre ikinci büyük kuruluş "Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.", üçüncü büyük kuruluş ise "Toyota Otomotiv Sanayi Türkiye A.Ş" olmuştur. Ford Otomotiv 2016 yılındaki ikincilik sırasını korurken, Toyota Otomotiv 2016 yılındaki 6. sırasından 2017 yılında üç basamak birden yükselmiştir.

2017 yılında üretimden satışlara göre ilk 10 büyük kuruluş içinde 2016 yılına göre bir firma değişikliği olmuştur. "Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş." on birinci sıradan sekizinci sıraya yükselmiştir. Buna karşın EÜAŞ, 2016 yılında yedinci sırada iken 2017 yılında on sekizinci sıraya inmiştir.

2017 yılında üretimden satışlara göre en büyük ilk 10 kuruluş arasında kamu kuruluşu kalmamıştır. Son dört yıldır tek kamu kuruluşu olarak ilk on içinde yer alan "EÜAŞ Elektrik Üretim A.Ş. Genel Müdürlüğü" bu yıl ilk on içinde yer alamamıştır.

TÜPRAŞ yaratılan katma değerde de ilk sırada.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışmasında kuruluşlar yarattıkları katma değer itibari ile de sıralanmaktadır. Çalışmada kuruluşların yarattıkları brüt katma değer üretici fiyatları ile hesaplanmaktadır.

YARATILAN KATMA DEĞERE GÖRE İLK ÜÇ KURULUŞ

Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)

TÜPRAŞ	-	JTI TÜTÜN
41.585.032.525 TL	-	11.618.318.029 TL

2017 yılında üretici fiyatlarıyla en yüksek katma değer yaratan kuruluş son dört yıldır olduğu gibi yine "TÜPRAŞ-Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş." olmuştur. İkinci sıradaki kuruluş isminin açıklanmasını istememiştir. En yüksek katma değer yaratan üçüncü kuruluş ise 2016 yılında olduğu gibi "JTI Tütün Ürünleri Sanayi A.Ş."dir.

2017 yılında en yüksek katma değer yaratan ilk üç kuruluş içinden ismini açıklayanların ikisi özel sektör kuruluşlarıdır.

2017 yılında en yüksek brüt katma değeri yaratan TÜPRAŞ, aynı zamanda üretimden satışlar itibarıyla de Türkiye'nin en büyük kuruluşu olmayı sürdürmüştür. TÜPRAŞ'ın İSO 500'ün yarattığı toplam katma değer içindeki payı 2016 yılında yüzde 19,1 iken, 2017 yılında da yüzde 19 olmuştur. Görüldüğü üzere TÜPRAŞ toplam katma değerin yaklaşık beşte birini tek başına yaratmayı sürdürmektedir.

Karda ilk üç kuruluşun tümü özel sektörden.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışmasında kuruluşlar vergi öncesi kar büyüklükleri ile de sıralanmaktadır. En fazla kar eden kuruluşlar sıralamasında geçen yıl birinci ve ikinci sırada kamu kuruluşları yer alırken, 2017 yılında ilk üçün tümü özel kuruluşlardan oluşmaktadır.

EN FAZLA KAR EDEN İLK ÜÇ KURULUŞ

Dönem Karı (V.Ö.)

TÜPRAŞ
4.178.243.263 TL

EREĞLİ DEMİR VE ÇELİK
3.615.964.516 TL

İSKENDERUN DEMİR VE ÇELİK
3.371.893.832 TL

2017 yılında en fazla kar eden kuruluş geçen yılın üçüncüsü "TÜPRAŞ-Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş" olmuştur. İkinci sırada "Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş", üçüncü sırada "İskenderun Demir ve Çelik A.Ş" yer almıştır. Geçen yılın birinci ve ikinci en çok kar eden firmaları 2017 yılında ilk üçe girememiştir.

2017 yılında ilk üçe yeni giren iki kuruluş demir-çelik sektöründe faaliyet göstermektedir. İlk sıradaki kuruluş ise petro-kimya sektöründedir. İlk üç kuruluş İSO 500'ün vergi öncesi toplam karının yüzde 18,6'sını oluşturmaktadır. Bu oran 2016 yılında yüzde 21,5 olmuştur.

İhracatta ilk üç yine otomotiv sektöründen.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışması kapsamındaki bir diğer önemli sıralama en fazla ihracat yapan kuruluşlar sıralamasıdır.

EN FAZLA İHRACAT YAPAN İLK ÜÇ KURULUŞ

İhracat (Bin $)

2016 yılında ihracatta ilk üç ilk kez otomotiv sektöründe faaliyet gösteren kuruluşlardan oluşurken, bu durum 2017 yılında da devam etmiştir.

2017 yılında en fazla ihracat yapan ilk üç kuruluş "Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.", "Toyota Otomotiv Sanayi Türkiye A.Ş" ve "TOFAŞ Türkiye Otomobil Fabrikası A.Ş" olmuştur. 2017 yılında ihracatta ilk üç sıralamasından "Oyak-Renault Otomobil Fabrikaları A.Ş." çıkmış, yerine "Toyota Otomotiv Sanayi Türkiye A.Ş" girmiştir. 2016 yılında olduğu gibi 2017 yılında da otomotiv sektörü sürükleyici rolünü sürdürmüş ve özellikle ihracatta göstermiş olduğu performansla öne çıkmıştır.

İhracatta ilk üç kuruluşun toplam ihracatı 2016 yılında 10 milyar dolar iken, 2017 yılında 12,7 milyar dolara yükselmiştir.

ŞİMDİKİ DURAK İTALYA!

Kastamonu Entegre'nin
Global Marka Yolculuğu Devam Ediyor...

Lokasyon	Kuruluş
TÜRKİYE	1969
ROMANYA	1998
BULGARİSTAN	2000
BOSNA HERSEK	2005
RUSYA	2014
ABD	2016
İTALYA	2017
???	20??

100
ÜLKEYE İHRACAT

7
ÜLKEDE ÜRETİM TESİSİ

6.000
ÇALIŞAN

ÜRÜNLERİMİZ

HAM MDF VE YONGA LEVHA, MELAMİN KAPLI MDF VE YONGA LEVHA, LAMİNAT PARKE, BOYALI PANEL, DEKORATİF PANEL(PETEK DOLGULU), PARLAK PANEL, KAPI PANELİ, LAMİNAT TEZGAH, SÜPÜRGELİK

www.keas.com.tr KastamonuEntegre.A.S

KeasKurumsal

kastamonu

gücü hisset

- DİZEL VE GAZLI JENERATÖRLER
- KOJENERASYON-TRİJENERASYON SİSTEMLERİ
- AYDINLATMA KULELERİ
- HİBRİT JENERATÖRLER
- GÜÇ SANTRALLERİ

TEKSAN

... Tüm Türkiye ve
120'den fazla ülkede!

+90 444 8576 TKSN
info@teksan.com
www.teksan.com

TEMEL GÖSTERGELER

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun performansı, Türk sanayinin büyümesini ve gelişmesini etkilemekte ve belirleyici olmaktadır.

EKONOMİK BÜYÜKLÜKLER

İSO 500'ün sanayi ve GSYH içindeki payı aynı kaldı.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun performansı, Türk sanayinin büyümesini ve gelişmesini etkilemekte ve belirleyici olmaktadır. Bu itibarla İSO 500'ün yarattığı katma değerin toplam sanayi katma değeri ve GSYH içinde aldığı paylar önemli bir gösterge niteliği taşımaktadır.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun temel fiyatlarla yarattığı brüt katma değerin sanayi sektörü katma değeri içindeki payı 2015 yılında yüzde 17,8 iken 2016 yılında yüzde 19,7'ye yükselmiştir. Bu oran 2017 yılında ise değişmeyerek yine yüzde 19,7 olarak gerçekleşmiştir.

İSO 500'ün üretici fiyatlarıyla yarattığı brüt katma değerin GSYH içindeki payı ise 2015 yılında yüzde 6,5 iken, 2016 yılında yüzde 7'ye yükselmiştir. 2017 yılında da pay aynı kalmıştır.

Bu veriler 2017 yılında İSO 500'ün performansının, genel ekonomi ve sanayi performansıyla aynı seviyede gerçekleştiğini ortaya koymaktadır.

Kamu firmalarının sayısı 9'a geriledi.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içinde kamu kuruluşu sayısı 2017 yılında gerilemiştir. 2014 yılında 13'ten 11'e inen ve 2015 yılında ise 9 adet olan kamu kuruluşları sayısı 2016 yılında yeniden artmış ve 11'e yükselmişti. 2017 yılında ise kamu kuruluşlarının sayısı 9'a gerilemiştir. Özel kuruluşların sayısı ise 2016 yılında 489 iken 2017 yılında ise 491'e yükselmiştir. Son dört yıldır İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içindeki kamu kuruluşu sayısı 9 ile 11 arasında değişmektedir.

SANAYİ VE GSYH İÇİNDEKİ PAYLAR (%)

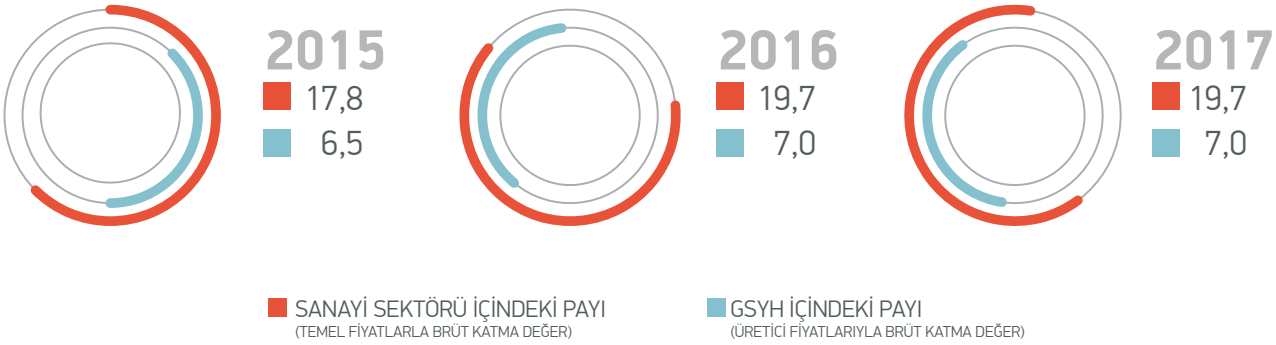

Temel Göstergeler (TL)

	A İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	B 491 Özel Sektör Sanayi Kuruluşu	C 9 Kamu Kuruluşu	B/A (%)	C/A (%)
Üretimden Satışlar (Net)	652.711.516.612	631.234.500.554	21.477.016.058	96,7	3,3
Net Satışlar	735.717.957.920	710.631.564.479	25.086.393.441	96,6	3,4
İhracat (Bin $)	64.484.234	63.621.317	862.917	98,7	1,3
Dönem Karı (V.Ö.)	59.878.900.839	56.646.529.490	3.232.371.349	94,6	5,4
Dönem Zararı	6.793.992.556	6.095.189.365	698.803.191	89,7	10,3
Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	53.084.908.283	50.551.340.125	2.533.568.158	95,2	4,8
Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	94.732.057.159	91.781.510.584	2.950.546.575	96,9	3,1
Toplam Borçlar	447.231.461.383	421.793.723.972	25.437.737.410	94,3	5,7
--Kısa Vadeli Borçlar	270.290.624.988	259.729.110.690	10.561.514.298	96,1	3,9
Mali Borçlar	101.804.252.758	97.281.827.120	4.522.425.639	95,6	4,4
Diğer Borçlar	168.486.372.230	162.447.283.570	6.039.088.660	96,4	3,6
--Uzun Vadeli Borçlar	176.940.836.394	162.064.613.282	14.876.223.112	91,6	8,4
Mali Borçlar	141.073.193.587	131.665.780.088	9.407.413.499	93,3	6,7
Diğer Borçlar	35.867.642.807	30.398.833.194	5.468.809.613	84,8	15,2
Özkaynak	263.286.047.867	221.060.163.727	42.225.884.140	84,0	16,0
--Ödenmiş Sermaye	121.768.855.320	99.172.825.888	22.596.029.433	81,4	18,6
--Sermaye Yedekleri	19.697.556.403	19.657.475.641	40.080.762	99,8	0,2
--Kar Yedekleri	104.757.516.567	84.354.463.028	20.403.053.539	80,5	19,5
--Net Dönem Karı	53.469.873.760	50.836.873.529	2.633.000.232	95,1	4,9
--Birikmiş Zarar	36.407.754.184	32.961.474.358	3.446.279.826	90,5	9,5
Aktif Toplamı	710.517.509.260	642.853.887.708	67.663.621.552	90,5	9,5
--Dönen Varlıklar	415.490.634.870	386.585.536.536	28.905.098.334	93,0	7,0
--Duran Varlıklar	295.026.874.390	256.268.351.172	38.758.523.218	86,9	13,1
--Maddi Duran Varlıklar	183.495.059.199	166.557.966.219	16.937.092.981	90,8	9,2
--Diğer Duran Varlıklar	111.531.815.190	89.710.384.953	21.821.430.237	80,4	19,6
--Birikmiş Amortismanlar	227.896.213.416	200.731.566.859	27.164.646.557	88,1	11,9

Devamı Diğer Sayfada

Başlangıcı Önceki Sayfada

Temel Göstergeler (TL)

	A İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	**B** 491 Özel Sektör Sanayi Kuruluşu	**C** 9 Kamu Kuruluşu	**B/A** (%)	**C/A** (%)
Ücretle Çalışanlar	674.320	632.264	42.056	93,8	6,2
Ödenen Maaş ve Ücretler	47.298.245.912	43.496.336.021	3.801.909.891	92,0	8,0
Ödenen Faizler	16.991.187.381	16.230.009.409	761.177.972	95,5	4,5
Milli Gelir Anlamındaki Kar	36.631.210.010	35.908.730.277	722.479.733	98,0	2,0
Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla)	100.920.643.303	95.635.075.707	5.285.567.596	94,8	5,2
Amortismanlar	24.335.399.911	22.944.121.214	1.391.278.697	94,3	5,7
Diğer Dolaylı Vergiler	1.142.223.902	1.016.768.791	125.455.111	89,0	11,0
Brüt Katma Değer (Temel Fiyatlarla)	126.398.267.116	119.595.965.712	6.802.301.404	94,6	5,4
Ödenen KDV + ÖTV	92.835.539.154	91.843.785.764	991.753.390	98,9	1,1
Sübvansiyonlar	546.874.911	415.266.014	131.608.897	75,9	24,1
Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	218.686.931.359	211.024.485.462	7.662.445.897	96,5	3,5

wispotter
Wispotter Kablosuz İnternet Erişimi ile konuklarınız hızlı ve kesintisiz internet keyfini yaşasın, siz de 5651* sayılı kanunla ilgili tüm yasal sorumluluklarınızı DorukNet'e bırakın.
0850 277 9292
www
wispotter.com
*İnternet ortamında işlenen belirli suçlarla içerik, yer ve erişim sağlayıcıları üzerinden mücadeleye ilişkin esas ve usûlleri düzenlemek amacıyla oluşturulan 5651 sayılı yasa gereği, internet hizmetini paylaştığınız kullanıcıların kayıt altına alınması gerekmektedir. WiSpotter ile bu sorumluluğu DorukNet'e devretmiş olursunuz.
doruknet

2017

2018

İKİ YIL ÜST ÜSTE MARKA DEĞERİNİ EN FAZLA ARTIRAN TÜRK BANKASI

Ziraat Bankası, Brand Finance tarafından gerçekleştirilen "Dünyanın En Değerli 500 Banka Markası-2018" araştırmasına göre, marka değerini geçen yıl olduğu gibi bu yıl da en fazla artıran* Türk bankası oldu.

*Brand Finance tarafından gerçekleştirilen araştırmaya göre, Türkiye'deki bankalar arasında Ziraat Bankası son iki yılda marka değerini %52 oranında artırmıştır.

Ziraat Bankası
Bir bankadan daha fazlası

0850 220 00 00
Müşteri İletişim Merkezi
www.ziraatbank.com.tr

/ziraatbankasi

TEMEL GÖSTERGELER VE DEĞİŞİMLER

Satışlarda yüksek artışlar dikkat çekici.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun üretimden net satışları yüzde 33,2 artarak 2017 yılında yüksek bir büyüme performansı göstermiştir. Son üç yıldır İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun üretimden net satışlarında görülen zayıf büyüme, 2017 yılında yerini reel büyümeye bırakmıştır. 2017 yılında üretimden net satışlar reel olarak yüzde 19 büyümüştür. Satışlardaki artışta iç ve dış talepteki büyüme ile ihracat gelirlerinde etkili olan döviz kurlarındaki artış etkili olmuştur. 2017 yılında net satışlarda da yüzde 32,6 ile oldukça güçlü bir artış söz konusudur.

2017'de ihracat sıçrama yaptı.

İSO 500 kapsamında yer alan sanayi kuruluşlarının ihracatı 2014 ve 2015 yıllarında gerilemiş, 2016 yılında ise yüzde 3,1 artarak 55,1 milyar dolar olmuştur. 2017 yılında ise ihracat yüzde 17 artarak 64,5 milyar dolara yükselmiştir. Böylece İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun toplam ihracatı 2016 yılındaki sınırlı artışın ardından 2017 yılında sıçrama göstermiştir. İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun ihracatı Türkiye'nin toplam ihracat artışının üzerinde bir performans sergilemiştir.

Karlarda yüksek artışlar var.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun karları 2017 yılında da nominal ve reel olarak önemli ölçüde artmıştır. 2016 yılında yüzde 33,2 büyüyen vergi öncesi dönem kar ve zarar toplamı, 2017 yılında 40,7 artış göstermiştir. Faiz, amortisman ve vergi öncesi kar ve zarar toplamı ise 2016 yılındaki yüzde 22,8'lik artışın ardından 2017 yılında da yüzde 24,4 büyümüştür.

Toplam ve mali borçlar reel olarak büyüdü.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun toplam borçları 2017 yılında yüzde 18 ile 2016 yılındaki yüzde 24'lük büyümenin altında bir artış göstermiştir. Mali borçlar da yüzde 17,1 ile 2016 yılındaki yüzde 18,8 büyümenin altında genişlemiştir. Bununla birlikte toplam borçlar ve mali borçlar reel olarak artmıştır. Toplam borçlar ve mali borçlar 2016 yılından farklı olarak birbirlerine çok yakın büyüme göstermiştir. Kısa vadeli borçlar yüzde 24 ile yüzde 9,9 büyüyen uzun vadeli borçlardan çok daha hızlı genişlemiştir. Benzer şekilde kısa vadeli mali borçlardaki artış yüzde 29,9 ile uzun vadeli mali borçlardaki artışın (yüzde 9,4) çok üzerinde gerçekleşmiştir. Kısa vadeli borçlar ve özellikle kısa vadeli mali borçlardaki artış bilanço yapılarını olumsuz etkilemiştir.

Özkaynaklar reel olarak hemen hemen aynı kaldı.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun özkaynakları 2016 yılında yüzde 15,2 arttıktan sonra 2017 yılında yüzde 12,7 büyümüştür. Özkaynak büyümesi 2016 yılının altında kalmıştır. Ayrıca yıl içinde gerçekleşen enflasyon dikkate alındığında özkaynaklardaki reel büyüme sadece yüzde 0,7 olmuştur. Özkaynaklar reel olarak hemen hemen aynı kalmıştır.

Ödenen faizlerde yüksek artış gerçekleşti.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun ödediği faizlerdeki artış 2014 ve 2015 yıllarında oldukça yüksek gerçekleştikten sonra 2016 yılında yüzde 12,2 ile nispi bir yavaşlama göstermiştir. Ancak 2017 yılında ödenen faizlerde yüzde 55,4 gibi oldukça yüksek bir artış gerçekleşmiştir. Borçlanmaların kısa vadeye kayması ve artan faiz oranları, ödenen faizleri olumsuz etkilemiştir. Böylece karlılık üzerindeki finansman maliyeti baskısı yeniden artmıştır.

Yaratılan katma değerler önemli ölçüde arttı.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun yarattığı katma değerler hesaplanan üç ayrı göstergeye göre de 2017 yılında önemli ölçüde artmıştır. Yaratılan katma değer artışları 2016 yılının birkaç puan üzerinde gerçekleşmiştir. 2017 yılında faktör fiyatlarıyla net katma değer yüzde 28,4, temel fiyatlarla hesaplanan brüt katma değer yüzde 25,7 ve üretici fiyatlarıyla hesaplanan brüt katma değer yüzde 19,6 artmıştır. Bu artışlarda karlar, ödenen maaş ve ücretler ile dolaylı vergilerdeki artışlar etkili olmuştur.

Temel Göstergelerde Değişimler (%)

	2015	2016	2017
Üretimden Satışlar (Net)	7,0	8,8	33,2
Net Satışlar	7,5	9,2	32,6
İhracat ($)	-12,9	3,1	17,0
Dönem Karı (V.Ö.)	5,2	28,4	37,7
Dönem Zararı	9,1	3,5	18,0
Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	4,5	33,2	40,7
Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	23,0	22,8	24,4
Toplam Borçlar	19,0	24,0	18,0
Kısa Vadeli Borçlar	13,9	22,8	24,0
Uzun Vadeli Borçlar	27,0	25,7	9,9
Mali Borçlar	25,1	18,8	17,1
Kısa Vadeli Mali Borçlar	14,7	14,1	29,9
Uzun Vadeli Mali Borçlar	32,9	21,9	9,4
Özkaynak	4,6	15,2	12,7
Aktif Toplamı	12,8	20,5	16,0
Duran Varlıklar	13,8	17,9	6,2
Ödenen Faizler	20,6	12,2	55,4
Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla)	12,5	24,0	28,4
Brüt Katma Değer (Temel Fiyatlarla)	11,8	22,4	25,7
Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	16,5	19,9	19,6

TEMEL GÖSTERGELERDE
REEL DEĞİŞİMLER

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun temel göstergelerindeki gelişmeler nominal olarak sunulmakta ancak nominal gelişmeler fiyat artışlarından etkilenmektedir. Bu nedenle aşağıda seçilmiş temel göstergelerdeki büyümeler tüketici enflasyonundan arındırılarak gösterilmekte ve böylece reel gelişmeler yansıtılmaktadır.

2017 yılında üretimden satışlar, faiz, amortisman ve vergi öncesi kar/zarar ile vergi öncesi dönem kar ve zarar toplamında reel olarak yüksek büyümeler gerçekleşmiştir. Toplam borçların artış hızı reel olarak yavaşlarken, finansman giderlerinde reel artış yaşanmıştır. Özkaynaklar ise reel olarak hemen hemen aynı kalmıştır.

İlk 50'nin ağırlığı artmaya devam etti.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu kapsamındaki kuruluşların İSO 500 içindeki ağırlıklarını görebilmek amacıyla kuruluşlar büyüklük sıralamasına göre 50'lik gruplara ayrılmakta ve bu 50'lik grupların seçilmiş temel ekonomik büyüklükler içindeki payları hesaplanmaktadır. Bu hesaplamalar ile birlikte ölçek ekonomisi incelenmekte ve önemi ortaya konulmaktadır.

TEMEL GÖSTERGELERDE REEL DEĞİŞİMLER (%)

	2015	2016	2017
Üretimden Satışlar (Net)	-1,7	0,2	19,0
Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	13,0	13,1	11,2
Finansman Giderleri	60,9	-4,5	8,4
Dönem Karı/Zararı (V.Ö)	-4,0	22,7	25,7
Toplam Borçlar	9,4	14,3	5,4
Özkaynak	-3,9	6,1	0,7
TÜFE Yıllık Değişim	8,81	8,53	11,92

> "2017'de toplam borçların artış hızı reel olarak yavaşlarken özkaynaklar hemen hemen aynı kalmıştır."

İlk 50'de yer alan kuruluşların toplam üretimden satışlar içinden aldığı pay 2016 yılında yüzde 49,2 iken, 2017 yılında yüzde 50,2'ye yükselmiştir. Bu artış ilk 50 kuruluşun üretimden satışlarının diğer 450 kuruluşun üretimden satışlarından daha hızlı büyüdüğünü göstermektedir. Üretimden satışlar itibarıyla ikinci 50'lik grubun payı yüzde 13,1'den yüzde 12,9'a gerilemiştir. Diğer 50'lik grupların üretimden satışlar içinden aldıkları paylar küçük kalmaya devam etmektedir.

İlk 50 kuruluşun üretici fiyatlarıyla yaratılan brüt katma değer içindeki payı ise 2015 ve 2016 yıllarındaki artışın ardından 2017 yılında gerilemiştir. 2016 yılında yüzde 55,9 olan pay, 2017 yılında yüzde 53,2'ye gerilemiştir.

İlk 50 kuruluşun vergi öncesi dönem kar ve zarar toplamı içindeki payı ise 2017 yılında artışını sürdürmüştür. İlk 50 kuruluşun vergi öncesi dönem kar ve zarar toplamı içindeki payı 2016 yılında 4,7 puan arttıktan sonra 2017 yılında 0,7 puan daha artarak yüzde 49,4'e yükselmiştir. İkinci 50'lik grubun payı ise yüzde 21,4'ten yüzde 18,2'ye inmiştir. İlk 100 kuruluş İSO 500'ün toplam vergi öncesi karının yüzde 67,6'sını gerçekleştirmiştir. Geçen yıl bu oran yüzde 70,1 olmuştur.

İlk 50 kuruluşun faiz, amortisman ve vergi öncesi kar ve zarar toplamı içindeki payı da 2016 yılında yüzde 45,3 iken, 2017 yılında yine yüzde 45,3 ile aynı kalmıştır.

İlk 50 kuruluşun ihracat içindeki payı 2016 yılında yüzde 54,5 iken, 2017 yılında yüzde 58'e yükselmiştir. İlk 50 kuruluşun ihracat içindeki payının artışında kuvvetli ihracat performansları etkili olmaya devam etmektedir.

İlk 50 kuruluşun payının gerilediği diğer bir gösterge, ücretle çalışanlar ortalaması olmuştur. Ücretle çalışanlar içindeki pay 2015 yılında yüzde 31,2 ve 2016 yılında yüzde 30,3 olduktan sonra 2017 yılında bu kez yüzde 28,8'e inmiştir. Bu gerileme, diğer göstergelerde artan paylar dikkate alındığında işgücü verimliliğindeki artışı da yansıtmaktadır.

İLK 50 KURULUŞ

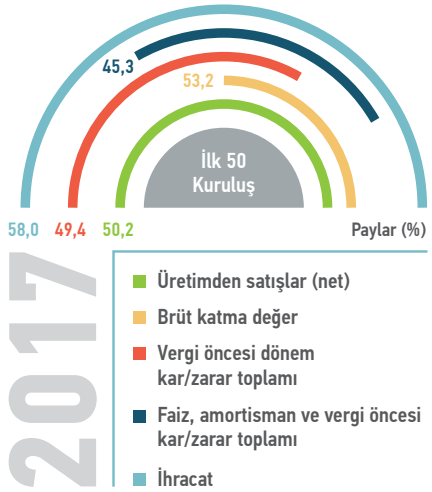

50'lik Gruplara Göre Dağılım (%)

	Üretimden Satışlar (Net)	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	İhracat	Ücretle Çalışanlar Ortalaması
1 - 50	50,2	53,2	49,4	45,3	58,0	28,8
51 - 100	12,9	14,8	18,2	15,2	8,2	13,9
101 - 150	8,3	8,6	7,6	10,2	6,9	14,6
151 - 200	6,5	4,1	5,0	6,2	6,2	7,2
201 - 250	5,4	5,2	3,7	5,4	4,8	8,1
251 - 300	4,4	3,6	4,8	4,9	3,9	7,2
301 - 350	3,7	2,5	2,5	3,6	4,0	4,8
351 - 400	3,2	2,4	2,7	3,1	2,7	6,5
401 - 450	2,8	3,7	3,3	3,0	3,0	5,3
451 - 500	2,5	1,9	2,9	3,0	2,3	3,6
Toplam	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**

İSO 500'ün ihracatı Türkiye ihracatının üzerinde artış gösterdi.

Türkiye'de ihracatın içinde sanayi malları ihracatının payı artmaya devam etmektedir. 2016 yılında Türkiye'de ihracatın yüzde 95,6'sını sanayi malları oluştururken, bu oran 2017 yılında yüzde 96'ya yükselmiştir. İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içinde yer alan firmalar açısından da ihracat önemli bir işlev görmeye devam etmektedir. Bu nedenle İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun ihracatı Türkiye'nin ihracat performansında belirleyici olmaktadır.

Bu çerçevede değerlendirildiğinde İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun ihracat performansı 2016 yılındaki toparlanmanın ardından 2017 yılında önemli ölçüde yükselmiştir. Türkiye'nin toplam ihracatı ve sanayi malları ihracatı 2017 yılında sırası ile yüzde 10,2 ve yüzde 10,6 artarken, İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun ihracatı yüzde 17 büyümüştür. İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu, Türkiye ihracatının üzerinde bir performans göstermiştir.

İHRACAT PERFORMANSI

	2015	2016	2017
Türkiye İhracatı *(Milyar $)*	143,8	142,5	157,0
Sanayi Malları İhracatı *(Milyar $)*	137,3	136,3	150,7
İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu İhracatı *(Milyar $)*	53,4	55,1	64,5
İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu İhracatının Toplam İhracattaki Payı (%)	37,2	38,7	41,1
İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu İhracatının Sanayi Malları İhracatındaki Payı (%)	38,9	40,4	42,8

Bu performansa bağlı olarak İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2017 yılında Türkiye ihracatının yüzde 41,1'ini ve sanayi ihracatının da yüzde 42,8'ini gerçekleştirmiştir.

2017 yılında küresel mal ticaretinde iki yıl aradan sonra yaşanan genişleme Türkiye'nin genel ihracat performansını da olumlu etkilemiştir. Türkiye'nin ihracat performansı üzerindeki esas olumlu etki, Avrupa ekonomilerindeki hızlı toparlanma ve artan ithalatları olmuştur. Ayrıca Türkiye'nin önemli yakın ve komşu pazarlarındaki ekonomik koşullar da artan enerji ve emtia fiyatlarına bağlı olarak 2016 yılına göre daha olumlu imkanlar sunmuştur. Küresel ölçekte emtia ve sanayi malı fiyatlarında görülen artışlarda ihracatı olumlu etkilemiştir. Bu koşullar 2017 yılında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun yüksek bir ihracat performansı göstermesine katkı sağlamıştır. İSO 500 kapsamındaki kuruluşlar iyileşen koşulları azami ölçüde değerlendirmiştir.

2017 yılında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu ihracatının toplam net satışlar içindeki payı da yüzde 32'ye yükselmiştir. Bu oran 2015 yılında yüzde 28,5 ve 2016 yılında ise yüzde 30 olarak gerçekleşmiştir.

TÜRKİYE TOPLAM İHRACATI İÇİNDEKİ PAYLAR (%)

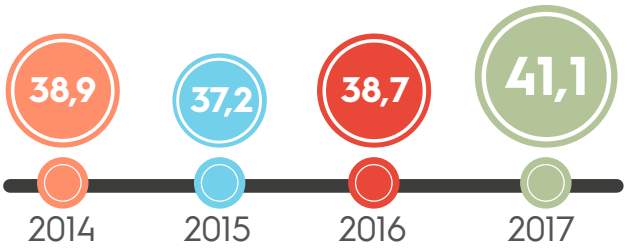

Sektörlerde farklı ihracat performansları var.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun toplam ihracatındaki artışa karşın sektörlerin ihracat performansları 2017 yılında farklı eğilimler göstermiştir.

İhracatın ana sektörler itibarıyla performansları değerlendirildiğinde imalat sanayi ihracatı yüzde 16,7, elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemleri sanayi ihracatı yüzde 39,8, madencilik ve taş ocakçılığı ihracatı yüzde 47,6 artmıştır. Böylece 2016 yılından farklı olarak üç ana alt grubun ihracatı da büyüme göstermiştir.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu ihracatın yüzde 98,7'si imalat sanayi sektörlerinde faaliyet gösteren kuruluşlar tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu nedenle imalat sanayi sektörlerinin performansları belirleyici olmaktadır. 2017 yılında imalat sanayinde 17 sektörün ihracatı artarken, 6 sektörün ihracatı gerilemiştir. 2016 yılından farklı olarak ihracatı artan alt sektör sayısı 8'den 17'ye yükselmiştir. İhracat artışı 2017 yılında sektörlere yaygınlaşmıştır.

İmalat sanayinde ihracatı büyük sektörler içinde en yüksek artış yüzde 34 ile ana metal sanayinde gerçekleşmiştir. Motorlu kara taşıtları ihracatı yüzde 28,9 artmıştır. Kimyasallar, kauçuk ve plastik, hazır giyim, elektrikli teçhizatlar ve makine sanayi başta olmak üzere 2017 yılında 13 alt sektörün ihracatı çift haneli oranlarda artmıştır. İhracatta gerileme yaşanan önemli sanayiler ise gıda, deri, mücevherat ve diğer ulaşım araçları sanayileri olmuştur.

ALPET ENDÜSTRİYEL TÜRKİYE'NİN DEVLERİNİN YANINDA

MODERN ÜRÜNLER
Kullanıcıların ihtiyaçlarını karşılayan son teknoloji ürünler

SÜREKLİ TEKNİK GELİŞİM
Geleceğe yönelik taleplerin karşılanması için devamlı araştırma ve geliştirme

ETKİN TEKNİK DESTEK
Hem doğru ürün seçimi hem de ürünlerin doğru kullanımı sayesinde güvenli ve sorunsuz süreçler

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
Her ürün ve hizmette; insan sağlığını, çevrenin ve doğal kaynakların korunmasını, enerji tasarrufunu ilke edinen bakış açısı

oest

www.oestgroup.com

Oest ve Alpet Endüstriyel'den Stratejik İşbirliği

ALPET ENDÜSTRİYEL

www.alpetendustriyel.com

İhracatın Sektörel Dağılımı

	Sektörler	İhracat (Bin$)		Dağılım (%)		Değişim (%)
		2016	2017	2016	2017	
05-08	Madencilik ve taş ocakçılığı	487.366	719.379	0,9	1,1	47,6
10	Gıda ürünlerinin imalatı	4.853.301	4.042.001	8,8	6,3	-16,7
11	İçeceklerin imalatı	76.606	80.190	0,1	0,1	4,7
12	Tütün ürünleri imalatı	480.011	438.168	0,9	0,7	-8,7
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	2.383.727	2.424.622	4,3	3,8	1,7
14	Giyim eşyalarının imalatı	1.054.530	1.217.646	1,9	1,9	15,5
15	Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	21.636	14.738	0,0	0,0	-31,9
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	307.634	306.014	0,6	0,5	-0,5
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	504.501	605.779	0,9	0,9	20,1
18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	8.786	12.792	0,0	0,0	45,6
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	2.185.392	2.910.205	4,0	4,5	33,2
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	2.656.712	3.216.646	4,8	5,0	21,1
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	108.600	133.902	0,2	0,2	23,3
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	1.420.902	1.779.554	2,6	2,8	25,2
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	1.223.988	1.296.105	2,2	2,0	5,9
24	Ana metal sanayii	7.024.950	9.410.556	12,7	14,6	34,0
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	1.035.889	1.204.881	1,9	1,9	16,3
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	1.480.655	1.521.826	2,7	2,4	2,8
27	Elektrikli teçhizat imalatı	5.800.255	6.422.086	10,5	10,0	10,7
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	1.172.701	1.289.603	2,1	2,0	10,0
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	18.170.834	23.428.253	33,0	36,3	28,9
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	1.116.042	1.056.385	2,0	1,6	-5,3
31	Mobilya imalatı	77.415	156.143	0,1	0,2	101,7
32	Diğer imalatlar	1.369.688	677.356	2,5	1,1	-50,5
32.1	Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	1.369.688	677.356	2,5	1,1	-50,5
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	85.401	119.404	0,2	0,2	39,8
	Toplam	**55.107.521**	**64.484.234**	**100,0**	**100,0**	**17,0**

Bir banka, ülkesi için beklenmeyeni yaptığında,
gerektiğinde elinden gelenin fazlasını başardığında
***Türkiye'nin Bankası** olur.*

TÜRKİYE İŞ BANKASI
Türkiye'nin Bankası

YABANCI SERMAYE PAYLI KURULUŞLAR

Türk sanayi içinde ve İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda yabancı sermaye paylı kuruluşlar önemli bir rol oynamaya devam etmektedir. Bu itibarla İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içinde yabancı sermaye paylı kuruluşların göstergeleri ayrıca değerlendirilmektedir.

Yabancı sermaye paylı kuruluşların sayısında gerileme hızlandı.

2017 yılında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içinde yabancı sermaye paylı kuruluşların sayısı 8 adet azalmış ve 115'e inmiştir. 2009 yılından sonra İSO 500 içinde yer alan yabancı sermaye paylı kuruluş sayısı kademeli olarak azalırken, gerileme 2017 yılında önemli ölçüde hız kazanmıştır.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içinde yer alan yabancı sermaye paylı kuruluşların sayısı 2000'li yıllarda artış göstermiş ve 2009 yılında 153 kuruluşa kadar ulaşmıştı. 2009 yılındaki zirvesinden bu yana İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içinde yer alan yabancı sermaye paylı kuruluş sayısı 38 adet azalmıştır.

Gerilemede son yıllarda ortaya çıkan koşullar nedeniyle sanayide yeni yabancı sermayeli yatırımlarının yavaşlaması ile mevcut yabancı sermayeli kuruluşların büyüme ve yatırım performanslarındaki durağanlaşma etkili olmaya devam etmektedir. Nitekim 2017 yılında sanayi sektörüne yönelik yeni yabancı sermaye yatırımları son 10 yılın en düşük seviyesine inmiştir.

YABANCI SERMAYELİ PAYLI KURULUŞLAR (ADET)

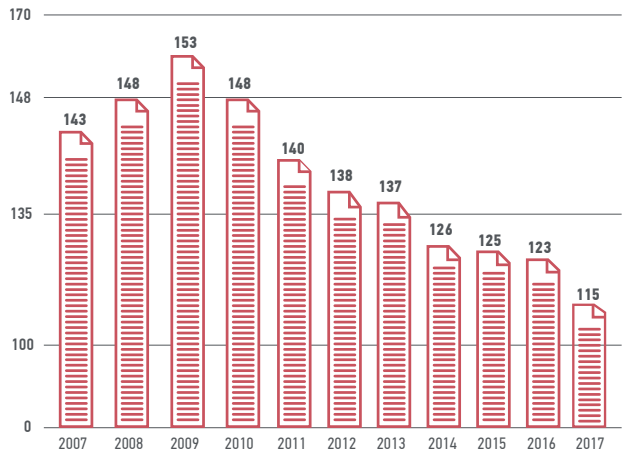

Yabancı sermayeli kuruluşların ihracat payındaki artış sürüyor.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içinde yabancı sermaye paylı kuruluşların sayısındaki gerileme, doğal olarak temel büyüklüklerden alınan payı da aşağı çekmektedir. Ancak buna rağmen yabancı sermayeli paylı kuruluşlar temel göstergelerde farklı performanslar sergilemiştir.

2017 yılında İSO 500 kapsamındaki 115 yabancı sermaye paylı kuruluşun toplam üretimden satışlar içindeki payı yüzde 32'ye, brüt katma değer içindeki payı yüzde 37,7'ye, dönem kar ve zararı içindeki payı yüzde 27,8'e ve ücretle çalışanlar içindeki payı ise yüzde 28,8'e gerilemiştir. Buna karşın ihracat içindeki payları yüzde 48,4'e çıkarken, faiz, amortisman ve vergi öncesi kar ve zarar toplamı içindeki payları değişmemiş ve yüzde 28,3'te kalmıştır.

Yabancı sermaye paylı kuruluşlar Türkiye'nin ihracatı açısından sahip oldukları önemi korumakta ve hatta artırmaktadır. Yabancı sermayeli paylı kuruluşlar 2017 yılında İSO 500 ihracatının yüzde 48,4'ünü gerçekleştirmiştir. İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içinde yer alan yabancı sermaye paylı kuruluşlar 2017 yılında ihracatlarını yüzde 18,4 artırarak 26,3 milyar dolardan 31,2 milyar dolara çıkarmıştır. Türkiye ihracatı içindeki payları ise 2016 yılında yüzde 18,5 iken, 2017 yılında 19,9'a yükselmiştir. Yabancı sermaye paylı kuruluşların Türkiye ihracatı açısından önemi artarak sürmektedir.

İlk 50'deki yabancı sermaye paylı kuruluş sayısı 16'ya yükseldi.

Yabancı sermaye paylı kuruluşlar 50'lik gruplar itibarıyla incelendiğinde ilk 50 kuruluş içinde 2016 yılında 15 yabancı sermaye paylı kuruluş yer alırken, 2017 yılında 16'ya yükselmiştir.

Temel büyüklükler itibarıyla 115 yabancı sermaye paylı kuruluş 50'lik gruplar içinde daha dengeli dağılmaya devam etmektedir. Bu dengeli dağılım, yabancı sermaye paylı kuruluşların ölçek olarak birbirlerine daha yakın olduğunu göstermektedir.

2017 yılında ilk 50'lik grup içinde yer alan 16 yabancı sermayeli kuruluş üretimden satışlar ve brüt katma değerde yüzde 19,4, dönem kar ve zarar toplamında yüzde 15,3, faiz amortisman ve vergi öncesi karda yüzde15,1, ücretli çalışanlarda yüzde 10,8 pay almıştır. İhracattan aldıkları pay ise 2016 yılında yüzde 30,9 iken, 2017 yılında yüzde 35,2'ye yükselmiştir.

En çok yabancı sermaye paylı kuruluş motorlu kara taşıtları sektöründe.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu, 25 alt sektörde faaliyet gösteren firmalardan oluşmaktadır. 2016 yılı itibarıyla 20 alt sektörde yabancı sermaye paylı kuruluş faaliyet gösterirken, 2017 yılında bu sayı 19 sektöre inmiştir. En çok yabancı sermaye paylı kuruluşun faaliyet gösterdiği sanayiler 25 firma ile motorlu kara taşıtları, 17 firma ile gıda ürünleri sanayi ve 13 firma ile elektrikli teçhizat sanayidir.

Yüzde 50'den fazla yabancı payı olan firmaların ağırlığı sürüyor.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içinde yer alan 115 yabancı sermaye paylı kuruluş yabancı sermaye paylarına göre üç gruba ayrılarak değerlendirilmektedir. Buna göre toplam 115 yabancı sermaye paylı firma içinde yabancıların yüzde 50 ve üzerinde sermaye payına sahip olduğu firma sayısı 85'tir. Bu firmalar 115 firma içinde önemli bir ağırlığa sahip bulunmaktadır. Yabancı sermaye payları düştükçe firmaların mutlak büyüklükler içindeki payları da azalmaktadır.

Yabancı Sermaye Paylı Kuruluşların Yılllara Göre Ağırlığı (%)

	Kuruluş Sayısı	Üretimden Satışlar (Net)	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	İhracat	Ücretle Çalışanlar Ortalaması
2007	143	33,3	37,5	38,1	-	47,6	29,3
2008	148	30,3	40,8	40,1	-	44,2	31,2
2009	153	33,4	40,3	38,7	-	48,9	29,8
2010	148	31,6	37,0	28,7	-	47,8	30,0
2011	140	31,3	35,4	32,8	-	45,4	31,1
2012	138	29,7	42,7	31,4	-	43,0	31,1
2013	137	28,5	42,0	29,7	30,8	41,8	28,7
2014	126	29,6	40,3	33,7	32,3	40,8	28,3
2015	125	31,1	39,9	32,0	29,6	42,1	29,4
2016	123	33,4	38,7	28,7	28,3	47,8	30,0
2017	115	32,0	37,7	27,8	28,3	48,4	28,8

Yabancı Sermaye Paylı Kuruluşlara İlişkin Göstergeler (%)

	Yabancı Sermaye Payı		
	0,01 - 25	25,01 - 50	50+
Kuruluş Sayısı	8	22	85
Kuruluş Sayısı Oran (%)	7,0	19,1	73,9
Üretimden Satışlar (Net)	5,0	31,0	63,9
Net Satışlar	4,5	30,7	64,8
İhracat (Bin $)	2,6	33,2	64,3
Dönem Kar ve Zarar Top. (V.Ö.)	5,7	30,7	63,5
Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Karı/Zararı	6,1	33,5	60,4
Özkaynak	14,1	18,7	67,2
Aktif Toplamı	12,9	28,4	58,7
Ücretle Çalışanlar	8,0	24,9	67,1
Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	8,2	15,8	76,0

Yabancı Sermaye Paylı Şirketlerin Sektörel Dağılımı (Adet)

	Sektörler	Yabancı Sermaye Paylı Şirket Sayısı
05-08	Madencilik ve taş ocakçılığı	2
10	Gıda ürünlerinin imalatı	17
11	İçeceklerin imalatı	4
12	Tütün ürünleri imalatı	2
14	Giyim eşyalarının imalatı	1
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	4
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	1
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	10
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	1
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	7
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	5
24	Ana metal sanayii	7
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	5
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	1
27	Elektrikli teçhizat imalatı	13
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	6
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	25
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	2
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	2

SİSTEM LNG İŞİNİZE GELİR.

SİSTEM LNG

Sistem LNG, Türkiye'nin neresinde olursanız olun, boru hattının gitmediği her yere doğal gazı kara yoluyla ulaştırıyor. Sitelerden otellere, fabrikalardan tesislere kadar yaygın kullanım alanına sahip Sistem LNG, işletmenizin tüm enerji ihtiyacını tek merkezden İpragaz güvencesiyle karşılıyor. Alternatif yakıtlara göre fiyat avantajı sunan, doğayla dost, verimli ve güvenli doğal gaz, Sistem LNG ile iş yerinize geliyor.

İPRAGAZ

444 İPRA 4772 www.ipragaz.com.tr

500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU İÇİNDE İSO ÜYELERİ

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu, Türkiye genelindeki sanayi firmalarını kapsamakla birlikte İstanbul Sanayi Odası'na üye firmaların gelişimi ayrı bir değerlendirme alanını oluşturmaktadır.

Yıllar itibarıyla değerlendirildiğinde İSO üyesi firma sayısı azalmaya devam etmektedir. 2007 yılında 213 olan İSO üyesi sayısı 2016 yılında 180 olduktan sonra, 2017 yılında ilk kez 180'in de altına inerek 174'e inmiştir. İSO üyesi sayısının azalması, sanayinin Türkiye geneline daha dengeli bir yayılma eğilimi içinde olduğunu göstermekle birlikte İstanbul'da ortaya çıkan mevcut koşullar içinde sanayi üretimi yapmanın daha da zorlaştığını göstermektedir.

İSO üyesi firmaların temel büyüklüklerdeki payları düşüş eğiliminde.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içinde İSO üyesi firmaların sayısı yıllar itibarıyla azalmaktadır. Buna bağlı olarak İSO üyesi firmaların temel büyüklükler içindeki payları da düşmektedir. İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu sıralaması yapılırken kullanılan üretimden satışlar büyüklüğü bu çerçevede önemli bir göstergeyi oluşturmaktadır.

Üretimden satışlar içinde İSO üyelerinin payı 2015 yılında yüzde 44 iken, 2016 yılında yüzde 41,7'ye inmiştir. 2017 yılında ise gerileme devam etmiş ve pay yüzde 40,2 olarak gerçekleşmiştir. 2007 yılına göre pay 7,2 puan düşmüştür.

Diğer temel büyüklükler içinde de paylar gerilemektedir. 2007'ye göre ihracatın payı yüzde 54'ten yüzde 46,6'ya, ücretle çalışanlar payı yüzde 42,9'dan yüzde 39,2'ye inmiştir.

İSO ÜYELERİ (ADET)

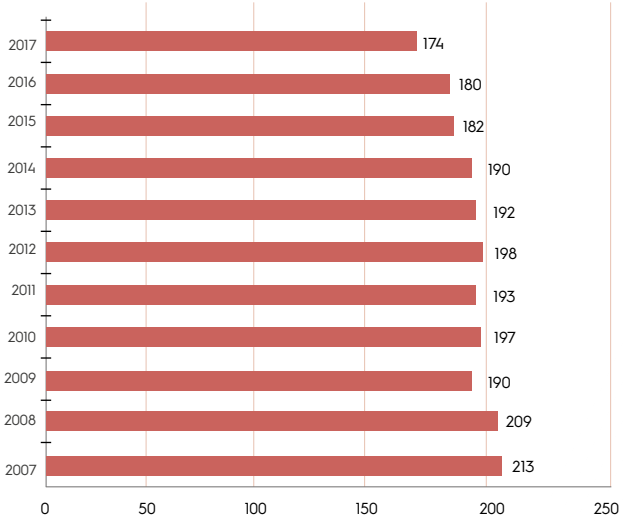

İSO ÜYELERİNİN PAYI (%)

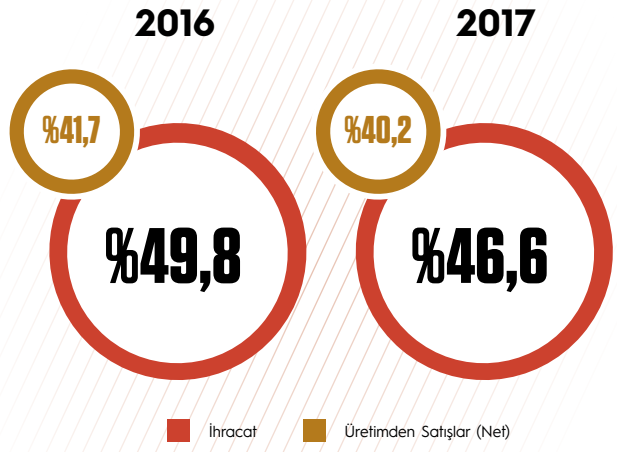

İSO üyesi kuruluşların faktör gelirlerinin dağılımında karın payı artışını sürdürdü.

İSO üyesi firmaların faktör gelirlerinin dağılımı yaratılan brüt katma değerin üretim faktörleri arasındaki dağılımını göstermesi açısından önem taşımaktadır. Yaratılan brüt katma değer içinde milli gelir anlamında karın payı 2017 yılı içinde 5,9 puan artarak yüzde 28'e sıçramıştır. Böylece karın payı 2012 yılından sonraki en yüksek seviyeye çıkmıştır.

2017 yılında ödenen faizlerin yaratılan brüt katma değer içindeki payı da artış göstermiştir. Ödenen faizlerin payı yüzde 13,6'dan yüzde 15,9'a yükselmiştir.

Buna karşın ödenen maaş ve ücretler 2016 yılında yüzde 64,3 pay alırken, 2017 yılında payı yüzde 56,1'e inmiştir. Enflasyon, döviz kurları ve faizlerin arttığı yıllarda ödenen maaş ve ücretlerin payı gerilemektedir. 2017 yılında bu etki daha kuvvetli yaşanmıştır.

İSO ÜYESİ KURULUŞLARDA FAKTÖR GELİRLERİ DAĞILIMI (%)

İSO ÜYESİ KURULUŞLARIN FAKTÖR GELİRLERİ DAĞILIMINDA KARIN PAYI (%)

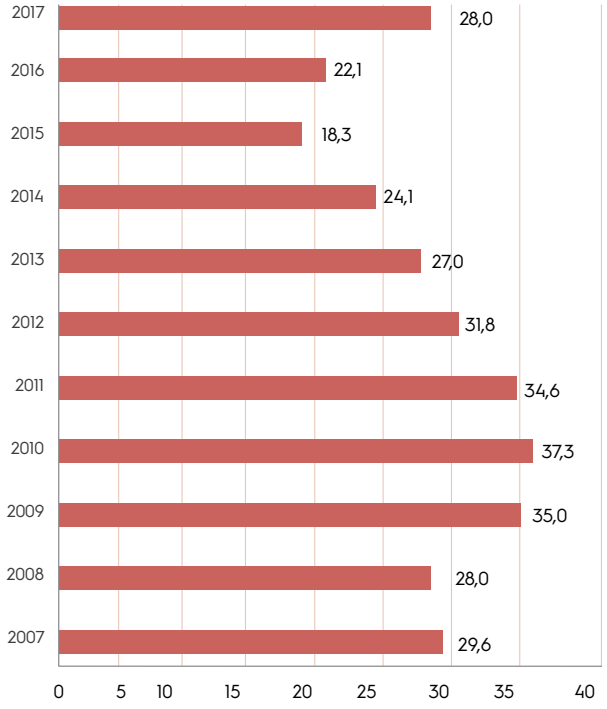

İSO Üyesi Kuruluşların Temel Göstergeleri (TL)

	A İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	B İSO Üyesi 174 Sanayi Kuruluşu	B/A (%)
Üretimden Satışlar (Net)	652.711.516.612	262.078.627.169	40,2
Net Satışlar	735.717.957.920	305.624.108.579	41,5
İhracat (Bin $)	64.484.234	30.067.429	46,6
Dönem Karı (V.Ö.)	59.878.900.839	20.815.785.065	34,8
Dönem Zararı	6.793.992.556	1.181.563.232	17,4
Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	53.084.908.283	19.634.221.833	37,0
Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	94.732.057.159	33.200.346.412	35,0
Toplam Borçlar	447.231.461.383	169.088.357.537	37,8
--Kısa Vadeli Borçlar	270.290.624.988	116.998.833.998	43,3
Mali Borçlar	101.804.252.758	38.949.070.226	38,3
Diğer Borçlar	168.486.372.230	78.049.763.772	46,3
--Uzun Vadeli Borçlar	176.940.836.394	52.089.523.539	29,4
Mali Borçlar	141.073.193.587	45.010.700.575	31,9
Diğer Borçlar	35.867.642.807	7.078.822.964	19,7
Özkaynak	263.286.047.867	85.495.460.232	32,5
--Ödenmiş Sermaye	121.768.855.320	34.519.878.348	28,3
--Sermaye Yedekleri	19.697.556.403	5.835.475.260	29,6
--Kar Yedekleri	104.757.516.567	34.749.042.762	33,2
--Net Dönem Karı	53.469.873.760	19.084.224.190	35,7
--Birikmiş Zarar	36.407.754.184	8.693.160.328	23,9
Aktif Toplamı	710.517.509.260	254.583.817.772	35,8
--Dönen Varlıklar	415.490.634.870	164.219.600.006	39,5
--Duran Varlıklar	295.026.874.390	90.364.217.766	30,6
--Maddi Duran Varlıklar	183.495.059.199	48.280.995.510	26,3
--Diğer Duran Varlıklar	111.531.815.190	42.083.222.256	37,7
--Birikmiş Amortismanlar	227.896.213.416	88.101.765.938	38,7

Devamı Diğer Sayfada

Başlangıcı Önceki Sayfada

İSO Üyesi Kuruluşların Temel Göstergeleri (TL)

	A İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	B İSO Üyesi 174 Sanayi Kuruluşu	B/A (%)
Ücretle Çalışanlar	674.320	264.045	39,2
Ödenen Maaş ve Ücretler	47.298.245.912	19.067.261.857	40,3
Ödenen Faizler	16.991.187.381	5.412.958.346	31,9
Milli Gelir Anlamındaki Kar	36.631.210.010	9.531.334.060	26,0
Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla)	100.920.643.303	34.011.554.263	33,7
Amortismanlar	24.335.399.911	9.171.980.146	37,7
Diğer Dolaylı Vergiler	1.142.223.902	464.853.438	40,7
Brüt Katma Değer (Temel Fiyatlarla)	126.398.267.116	43.648.387.847	34,5
Ödenen KDV + ÖTV	92.835.539.154	37.814.431.144	40,7
Sübvansiyonlar	546.874.911	136.356.346	24,9
Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	218.686.931.359	81.326.462.645	37,2

İSO Üyesi Kuruluşların Ağırlığı (%)

	İSO Üyesi Kuruluş Sayısı	Net Satışlar	Üretimden Satışlar (Net)	İhracat	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	Aktif Toplamı	Özkaynak	Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Brüt Katma Değer
2007	213	46,1	47,4	54,0	42,1	40,0	37,4	42,9	43,1
2008	209	44,1	45,0	52,8	52,2	38,6	36,7	40,5	40,4
2009	190	45,1	45,5	53,6	48,0	38,3	37,2	37,6	42,0
2010	197	46,5	45,1	54,5	36,9	38,6	37,4	39,6	41,5
2011	193	45,2	44,1	51,2	37,6	39,4	36,2	41,5	43,8
2012	198	43,2	43,0	51,7	40,9	38,9	36,8	42,0	41,5
2013	192	40,4	41,2	49,0	35,6	38,0	34,8	40,1	38,9
2014	190	45,6	43,9	50,9	46,6	40,7	39,0	41,7	44,5
2015	182	45,4	44,0	52,1	37,7	39,7	36,4	40,6	41,1
2016	180	42,9	41,7	49,8	33,9	35,4	32,1	39,7	37,8
2017	174	41,5	40,2	46,6	37,0	35,8	32,5	39,2	37,2

ÖZEL KURULUŞLARIN İSTİHDAMI

Sanayi sektörü, istihdam ve nitelikli insan kaynakları için önemli alanların başında gelmeye devam etmektedir. Bu çerçevede İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu kapsamındaki özel kuruluşların çalışan sayısındaki gelişmeler ile çalışanlara ödenen maaş ve ücretlerdeki artışlar önemli bir gösterge olmaktadır.

2017 yılında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içindeki özel kuruluşlar istihdamını yüzde 2,5 artırmıştır. Yine özel kuruluşlarının ödedikleri maaş ve ücretler de 2017 yılında yüzde 15 artmıştır. Yüzde 2,5 istihdam artışı ile değerlendirildiğinde maaş ve ücretler yüzde 12,2 yükselmiştir. Enflasyon ve deflatör verileri ile karşılaştırıldığında maaş ve ücretlerin 2017 yılında reel olarak 1-2 puan arasında arttığı görülmektedir.

ÖZEL KURULUŞLARDA ÇALIŞAN SAYISI İLE ÖDENEN MAAŞ VE ÜCRETLER

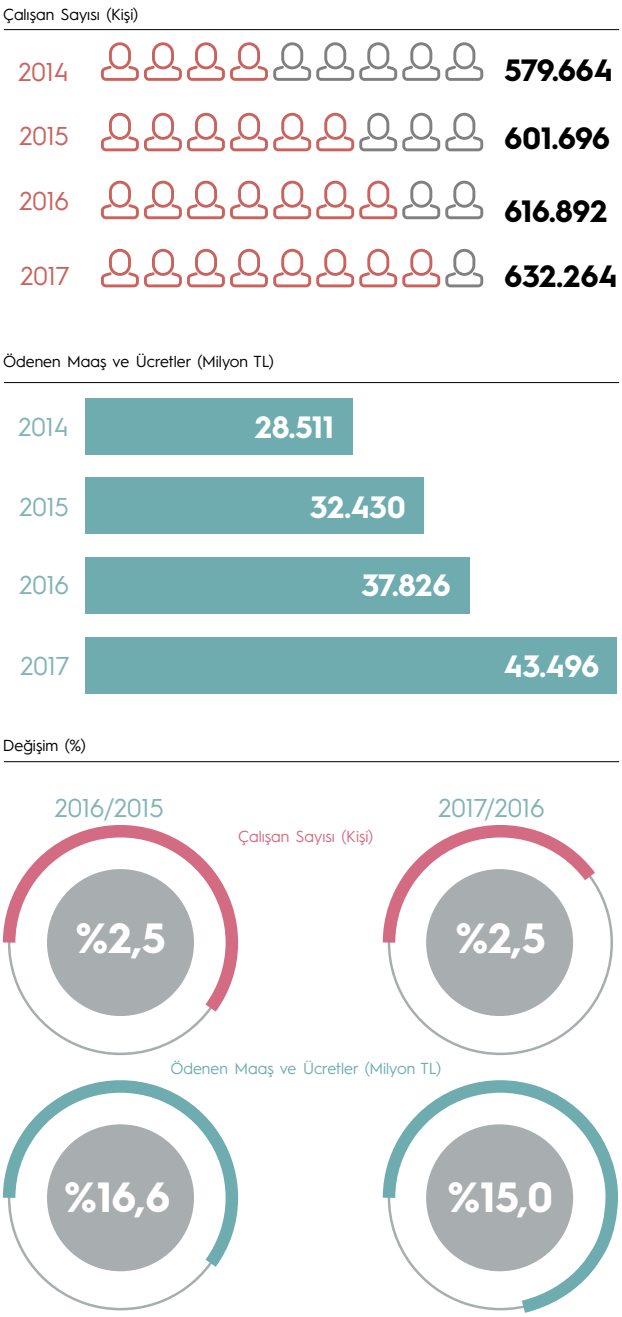

Okyanusları aşan üreticiler,
durmaksızın çalışan sanayiciler,
geleceği tasarlayan mühendisler
ve ülkemiz için
enerjimiz bitmez...

Çünkü yarın, dünden büyüktür

#EnerjimizBitmez

www.tupras.com.tr

Koç

Tüpraş

TEMEL
FİNANSAL GÖSTERGELER

Finansal göstergeler içinde borçlanma ile özkaynakların dağılımını yansıtan kaynak yapısı, kuruluşların finansal yapılarını ortaya koyan en önemli göstergelerin başında gelmektedir.

Kaynak yapısında borçların payı artarken özkaynakların payı gerilemeye devam etti.

Finansal göstergeler içinde borçlanma ile özkaynakların dağılımını yansıtan kaynak yapısı, kuruluşların finansal yapılarını ortaya koyan en önemli göstergelerin başında gelmektedir.

Türkiye'de özel sektör kuruluşları için borçlanma olanakları faaliyetlerin finansmanında özkaynaklardan daha fazla kullanılmaya devam etmektedir. Diğer ülke örnekleri ile karşılaştırıldığında Türk özel sektör kuruluşları daha yüksek finansal kaldıraçlar ile yani daha yüksek borç oranları ile faaliyetlerini sürdürmektedir. Özellikle son yıllarda küresel borçlanma olanaklarının bollaşması ve ucuzlaması ile birlikte Türk özel sektör firmalarının bu eğilimi daha da kuvvetlenmiştir. Döviz kurlarındaki yükselişe, uluslararası finansman maliyetlerindeki artışa ve TL faiz oranlarındaki sıçramaya rağmen borçlanma eğilimi 2017 yılında da sürmüştür. Özkaynak finansmanı ise halen sınırlı kalmaya devam etmektedir.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda toplam borçların payı 2017 yılında 1,0 puan daha artarak yüzde 62,9'a yükselmiştir. Böylece son on bir yılın en yüksek seviyesine ulaşılmıştır. Özkaynakların payı ise yüzde 37,1 ile son on bir yılın en düşük seviyesine inmiştir.

KAYNAK YAPISINDA BORÇLARIN VE ÖZKAYNAKLARIN GELİŞİMİ (%)

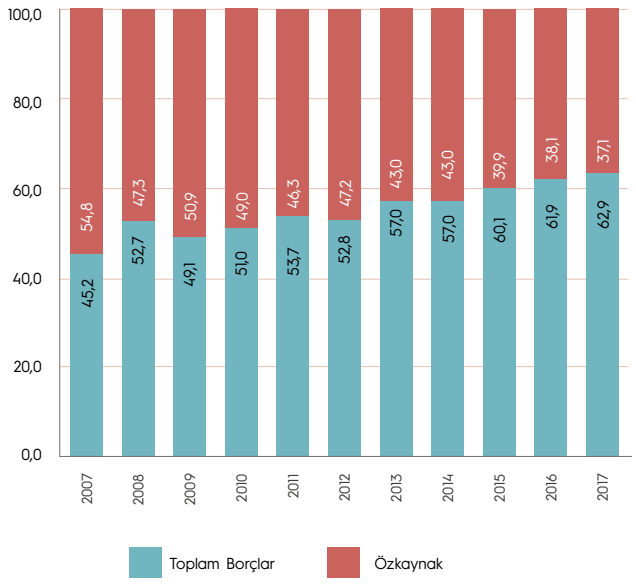

İSO 500 kapsamında yer alan kuruluşlar, 2017 yılında bilançolarının büyümesinde borçlanmayı daha çok kullanmaya devam etmiştir. İSO 500'ün finansal kaldıraç oranları 2017 yılında da yükselmiştir. 2017 yılında uygulanan Kredi Garanti Fonu (KGF) teminatlı kredi kullanım olanakları firmaların kredi kullanımı ve borçlanma eğilimlerini desteklemiştir. 2017 yılında çok önemli bir kredi genişlemesi yaşanmıştır.

Özel kuruluşlarda borçların oranları daha yüksek gerçekleşmektedir. 2017 yılında özel kuruluşların borçlarının payı 0,6 puan daha artarak yüzde 65,6'ya yükselmiştir. Özkaynakların payı ise yüzde 34,4'e inmiştir. Özel sektörün kaynak yapısında bozulma sürmektedir. Kamu kuruluşlarında ise özkaynak payı yüzde 62,4'e inerken, borçlanma payı yüzde 37,6'ya yükselmiştir.

ÖZEL KURULUŞLARIN KAYNAK YAPISINDA BORÇLARIN VE ÖZKAYNAKLARIN GELİŞİMİ (%)

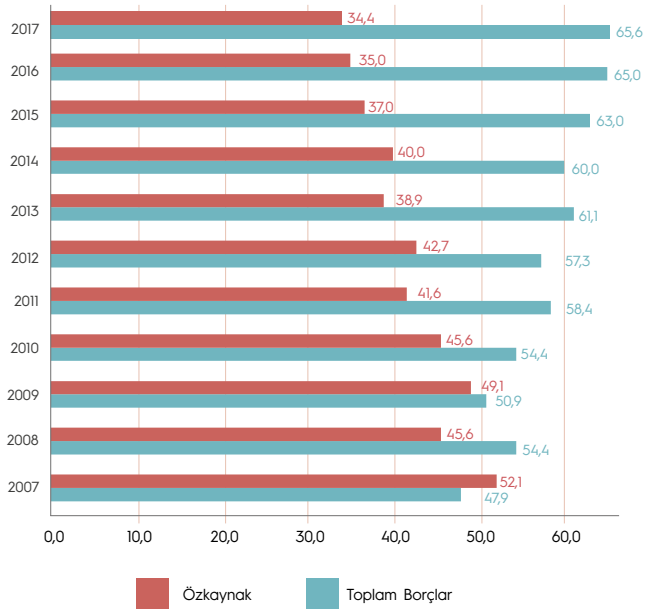

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda borçların payının artmasında önemli bir neden de döviz kurlarındaki artışlardır. Döviz kurlarının artması nedeniyle sanayi kuruluşlarının bilançolarında döviz cinsi borçlar artış göstermektedir. Net bir kullanım olmasa dahi borç kalemi yükselmektedir. 2017 yılında döviz kurlarındaki artışın bu etkisi daha çok hissedilmiştir.

Kaynak Yapısı (%)

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Kısa Vadeli Borçlar	33,5	35,2	36,5	34,3	36,2	34,6	34,9	35,6	38,0
Uzun Vadeli Borçlar	15,6	15,8	17,2	18,5	20,8	22,4	25,2	26,3	24,9
Toplam Borçlar	**49,1**	**51,0**	**53,7**	**52,8**	**57,0**	**57,0**	**60,1**	**61,9**	**62,9**
Özkaynak	50,9	49,0	46,3	47,2	43,0	43,0	39,9	38,1	37,1
	100,0	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Özel Kuruluşlar	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Kısa Vadeli Borçlar	34,3	36,8	39,7	37,0	38,5	36,8	37,4	38,0	40,4
Uzun Vadeli Borçlar	16,6	17,6	18,7	20,3	22,6	23,2	25,6	27,0	25,2
Toplam Borçlar	**50,9**	**54,4**	**58,5**	**57,3**	**61,1**	**60,0**	**63,0**	**65,0**	**65,6**
Özkaynak	49,1	45,6	41,5	42,7	38,9	40,0	37,0	35,0	34,4
	100,0	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Kamu Kuruluşları	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Kısa Vadeli Borçlar	29,6	26,9	14,4	16,1	17,0	15,3	11,1	14,6	15,6
Uzun Vadeli Borçlar	10,7	6,1	6,9	6,3	6,0	15,4	21,2	20,5	22,0
Toplam Borçlar	**40,3**	**33,0**	**21,4**	**22,4**	**23,0**	**30,7**	**32,3**	**35,1**	**37,6**
Özkaynak	59,7	67,0	78,6	77,6	77,0	69,3	67,7	64,9	62,4
	100,0	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**

Mali borçların toplam borçlar içindeki payında küçük bir gerileme var.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun borçlanma oranı 2017 yılında artmaya devam etmiş ve yüzde 62,9'a yükselmiştir. Bu kuruluşların borçlanmaları mali borçlar ve diğer borçlar olarak iki ana grupta incelenmektedir.

2017 yılında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun mali borçları yüzde 17,1, diğer borçları ise yüzde 19,0 oranında artış göstermiştir. Mali borçlar ile diğer borçlar 2016 yılından farklı olarak 2017 yılında birbirlerine daha yakın oranlarda artış göstermiştir. Borçlanma oranlarındaki bu artışlara bağlı olarak mali borçların toplam borçlar içindeki payı 2016 yılında yüzde 54,7 iken, 2017 yılında yüzde 54,3'e inmiştir. Diğer borçların payı ise yüzde 45,3'ten yüzde 45,7'ye yükselmiştir.

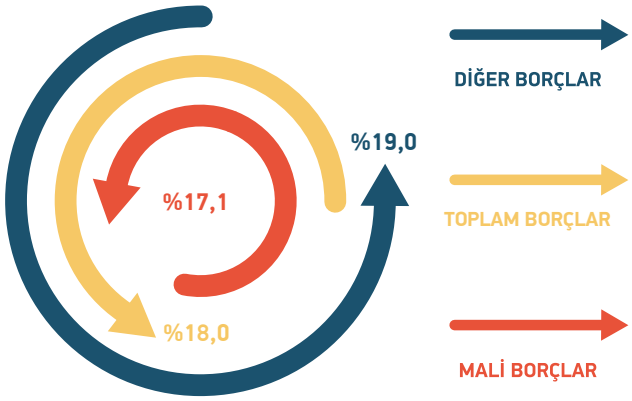

DEĞİŞİM ORANLARI

BU TOPRAKLARDAN ÇIKTIK, TÜM DÜNYAYI MEMLEKETİMİZ YAPTIK.

Bugün dünya çapında 30.000 kişi, nerede çalışıyorsun sorusuyla karşılaştığında Türkçe bir cevap veriyor.

"Arçelik"

Dünyada Arçelik

- 5 ülkede 14 Ar-Ge ve Tasarım Merkezi ile Türkiye'nin Ar-Ge Lideri*
- En çok uluslararası patent başvurusu yapan ilk 100 şirket arasında yer alan tek Türk şirketi ve Türkiye patent şampiyonu**
- 7 ayrı ülkedeki 18 üretim tesisiyle tüm dünyaya teknoloji üretimi
- 145 ülkede faaliyet gösteren 11 büyük markanın bu topraklardan yönetilmesi

Kaynak:
* Arçelik A.Ş., T. C. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından düzenlenen 6. Özel Sektör Ar-Ge ve Tasarım Merkezleri Zirvesi'nde, genel sıralamada Türkiye Birinciliği Ödülü'ne layık görülmüştür.
** Arçelik A.Ş., Türk Patent ve Marka Kurumu tarafından 2016 yılında Türk Patent Ligi Birincisi seçilmiş, bunun yanı sıra Türk Patent Ödülleri'nde, En Çok Uluslararası Patent Başvurusu Yapan Şirket Ödülü'ne de layık görülmüştür.

Koç

arçelik beko ALTUS Blomberg LEXIS elektrabregenz arctic FLAVEL GRUNDIG DEFY Dawlance

Arçelik

Borçların Gelişimi (TL)

	Toplam Borçlar	Mali Borçlar		Diğer Borçlar	
		Değer	Pay (%)	Değer	Pay (%)
2013	238.276.845.955	123.946.199.943	52,0	114.330.646.012	48,0
2014	256.865.618.819	139.526.148.677	54,3	117.339.470.142	45,7
2015	305.472.597.410	174.394.921.483	57,1	131.077.675.927	42,9
2016	379.080.634.920	207.366.601.032	54,7	171.714.033.888	45,3
2017	447.231.461.383	242.877.446.345	54,3	204.354.015.038	45,7
Değişim (%)	18,0	17,1	-	19,0	-

Mali borçlar içinde kısa vadeli mali borçların payı arttı.

Mali borçlar kısa ve uzun vadeli mali borçlar olarak ikiye ayrılmaktadır. 2015 yılında kısa vadeli mali borçların toplam mali borçlar içindeki payı yüzde 39,4 iken bu oran 2016 yılında yüzde 37,8'e düşmüştür. Sanayi kuruluşları orta-uzun vadeli mali borçlanma olanaklarını kullanmakta ve böylece kısa vadeli mali borçların payı azalmaktadır. 2017 yılında ise bu gerileme yeniden artışa dönmüştür. Kısa vadeli mali borçların toplam mali borçlar içindeki payı yüzde 41,9'a yükselmiştir.

Mali borçların İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içinde sektör dağılımı da değerlendirilmektedir. 2017 yılı itibari ile 25 alt sektörden 17 sektörde uzun vadeli mali borçlar kısa vadeli mali borçların üzerindedir. 8 sektörde ise kısa vadeli mali borçlar daha yüksektir. 2016 yılına göre uzun vadeli borçların daha yüksek olduğu sektör sayısı değişim göstermemiştir.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun mali borçları sektörler olarak değerlendirildiğinde en yüksek mali borcu olan ilk beş sektör ve sıralamaları yine değişmemiştir. En yüksek mali borcu olan sektörler sırası ile ana metal sanayi, elektrik, gaz, buhar, havalandırma sistemleri sanayi, gıda ürünlerinin imalatı sanayi, motorlu kara taşıtları sanayi ve tekstil ürünlerinin imalatı sanayidir.

Gıda ürünleri imalat sanayi ve ana metal sanayinin göreceli yüksek mali borçları yanı sıra kısa vadeli mali borç oranlarının da daha yüksek olduğu görülmektedir. Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemleri sanayi, motorlu kara taşıtları ve tekstil sanayinde ise uzun vadeli mali borçların oranı daha yüksektir.

KISA VADELİ MALİ BORÇLARIN TOPLAM MALİ BORÇLAR İÇİNDEKİ PAYI (%)

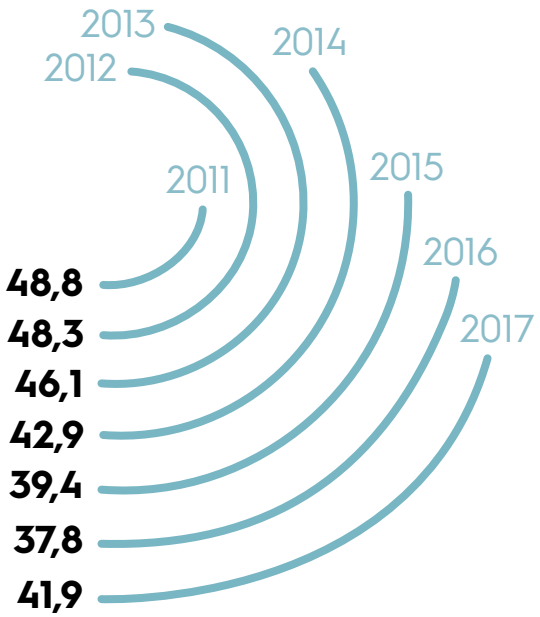

500
İSO
TÜRKİYE'NİN
500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU
2017
BU YOL
HİÇ BİTMEZ
Bu yol, dünyada söz sahibi olmanın,
sanayimizi ve ekonomimizi ileri taşımanın yolu...
Assan Hanil olarak,
kurulduğumuz ilk günden beri,
bu yolda hiç yorulmadan yürüyor,
başarılarımızla Türkiye'ye kazandırıyoruz.
Kibar
SEOYON E-HWA
www.assanhanil.com.tr
assanhanil

Mali Borçlar (TL)

	Sektörler	Kısa Vadeli Mali Borçlar	Uzun Vadeli Mali Borçlar	Toplam Mali Borçlar
05-08	Madencilik ve taş ocakçılığı	985.048.487	13.598.131.759	14.583.180.247
10	Gıda ürünlerinin imalatı	14.306.656.283	11.755.422.635	26.062.078.918
11	İçeceklerin imalatı	2.704.193.680	4.823.238.511	7.527.432.190
12	Tütün ürünleri imalatı	321.411.658	-	321.411.658
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	9.826.856.010	12.149.686.210	21.976.542.219
14	Giyim eşyalarının imalatı	503.841.583	417.861.318	921.702.900
15	Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	7.952.829	-	7.952.829
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	1.740.675.344	2.970.621.625	4.711.296.969
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	1.447.490.197	2.368.121.673	3.815.611.870
18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	44.895.979	407.925.782	452.821.762
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	5.774.716.568	10.882.740.437	16.657.457.005
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	9.304.551.791	7.443.903.554	16.748.455.345
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	643.075.296	750.888.648	1.393.963.944
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	2.872.563.164	4.165.352.583	7.037.915.747
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	3.934.894.897	8.666.125.253	12.601.020.150
24	Ana metal sanayii	19.611.619.007	15.673.019.960	35.284.638.968
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	1.077.180.541	1.422.408.115	2.499.588.656
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	1.258.365.874	959.173.829	2.217.539.704
27	Elektrikli teçhizat imalatı	6.424.886.739	6.206.761.595	12.631.648.334
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	1.179.079.073	1.692.787.527	2.871.866.599
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	10.081.001.834	12.865.369.088	22.946.370.922
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	1.021.040.895	404.892.711	1.425.933.606
31	Mobilya imalatı	105.109.864	279.813.135	384.923.000
32	Diğer imalatlar	559.267.956	268.697.462	827.965.418
32.1	Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	559.267.956	268.697.462	827.965.418
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	6.067.877.208	20.900.250.177	26.968.127.386
	Toplam	**101.804.252.758**	**141.073.193.587**	**242.877.446.346**

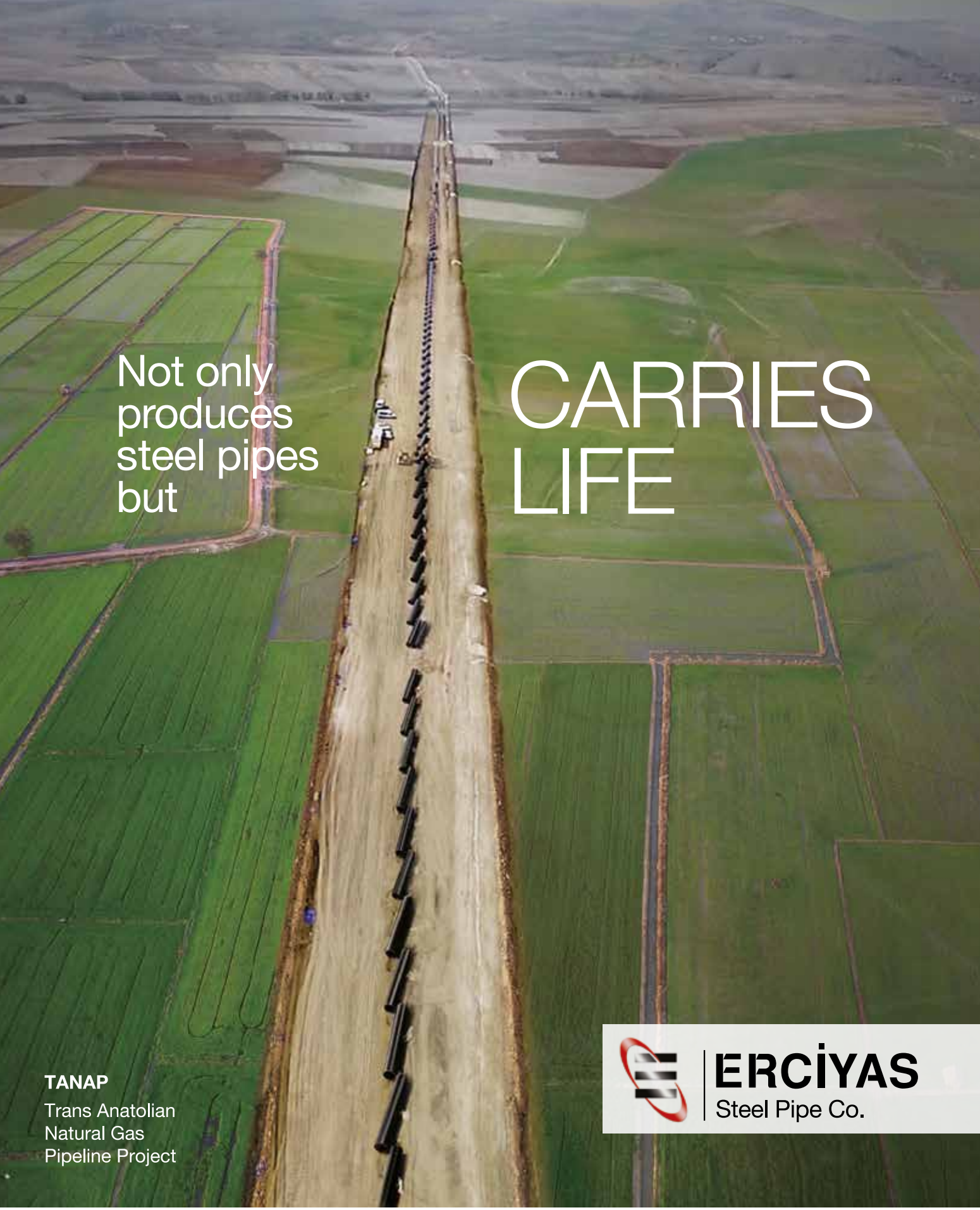

+90216 663 63 00 I erciyas@erciyas.com I www.erciyas.com

FİNANSAL ORANLAR

Cari oran 2017 yılında değişmedi.

Cari oran kuruluşların dönen varlıklarını nakde dönüştürüp, yarattığı kaynaklarla kısa vadeli borçlarını ödeme kapasitesini ve gücünü göstermektedir. Dönen varlıkların kısa vadeli borçlardan büyük olması kuruluşların net işletme sermayesine sahip olduğunu ve kısa vadeli borçlarını ödeme kapasitesinin bulunduğunu göstermektedir.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda 2015 ve 2016'da üst üste düşüş kaydeden cari oran 2017'de yüzde 153,7 ile önceki yıla göre yatay seyretmiştir. Cari oran yüksek seviyesini korumakla birlikte son üç yıl öncesine göre 2,6 puan gerileme kaydetmiştir.

CARİ ORAN (%)

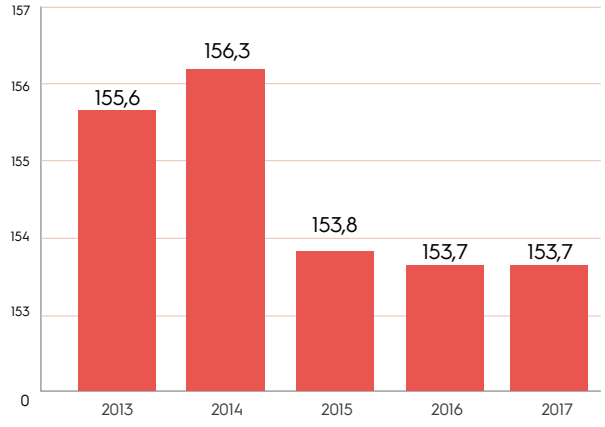

Toplam borçlar/özkaynak oranı yüzde 169,9'a yükseldi.

Toplam borçlar/özkaynak oranı 2017 yılında da artarak yüzde 169,9'a yükselmiştir. 2014 yılında yüzde 132,4 olan oran üç yıl içinde 37,5 puan birden artmıştır. Küresel mali koşullarda ortaya çıkan sıkılaşmaya karşın son üç yılda toplam borçların özkaynaklara oranındaki artış borçlanma eğiliminin artarak sürdüğünü göstermektedir. Aynı dönemde döviz kurlarındaki önemli artış sonucu firmaların döviz cinsinden borçlarının şişmesi de toplam borçlar/özkaynaklar oranının artmasına neden olmuştur.

TOPLAM BORÇLARIN ÖZKAYNAKLARA ORANI (%)

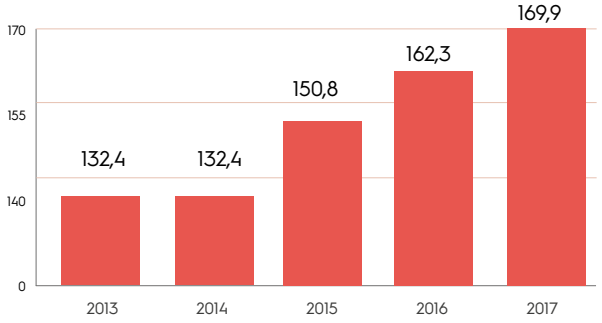

Mali borçlar özkaynak büyüklüğüne yaklaştı.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun mali borçlar/özkaynak oranı 2015 yılında önemli ölçüde sıçrayarak yüzde 71,9'dan yüzde 86,0'ya yükselmiştir. Mali borçların özkaynaklara oranındaki artış 2016 ve 2017 yıllarında da sürmüştür. İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun mali borçlar/özkaynak oranı 2017'de 3,4 puan daha artarak yüzde 92,2'ye yükselmiştir. Mali borçların büyüklüğü özkaynak toplamına çok yaklaşmıştır.

MALİ BORÇLARIN ÖZKAYNAKLARA ORANI (%)

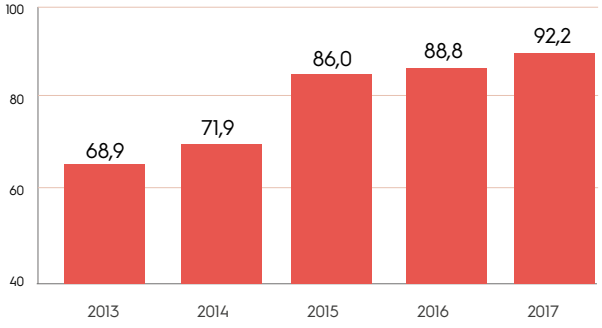

Mali borçların içinde önemli ölçüde döviz borçları bulunmaktadır. 2015 yılından itibaren döviz kurlarında önemli artışlar yaşanmış, kur artışları ile birlikte mali borçların TL karşılıkları da büyümüş ve mali borçların özkaynaklara oranları bu nedenle yükselmeye devam etmiştir.

Özkaynakların aktiflere oranında gerileme sürüyor.

Özkaynakların aktif toplamı içindeki payı sanayi kuruluşlarının faaliyetlerini ne ölçüde özkaynaklar ile finanse ettiğini göstermektedir. Bu oranın yüksekliği mali sağlamlığı yansıtmaktadır. İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun özkaynak/aktif toplamı oranı 2017 yılında 1 puan daha gerilemiş ve yüzde 37,1 olarak gerçekleşmiştir.

ÖZKAYNAKLARIN TOPLAM AKTİFLERE ORANI (%)

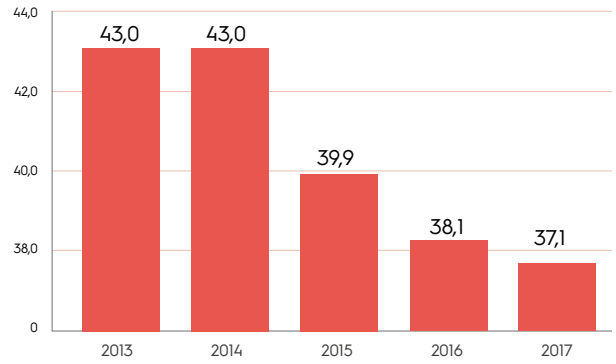

Duran varlıkların payı 2017 yılında önemli ölçüde geriledi.

Toplam aktifler içinde dönen varlıkların payının yüksek olması, işletme sermayesi yönetimi açısından olumludur. Ancak diğer yandan duran varlıkların payındaki gerileme firmaların sabit kıymet yatırımlarının bir başka deyişle üretken makine ve teçhizat yatırımlarının zayıfladığını göstermektedir. 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun duran varlıkları 2015 yılında yüzde 46,3'e yükseldikten sonra 2016 yılında yeniden yüzde 45,3'e inmiştir. 2017 yılında ise bu oran yüzde 41,5'e gerilemiştir. 2017 yılında yatırım koşullarındaki göreceli iyileşmeye ve önemli yatırım teşvikleri verilmesine rağmen duran varlık yatırımları sınırlanmıştır.

DURAN VARLIKLAR İLE DÖNEN VARLIKLARIN GELİŞİMİ (%)

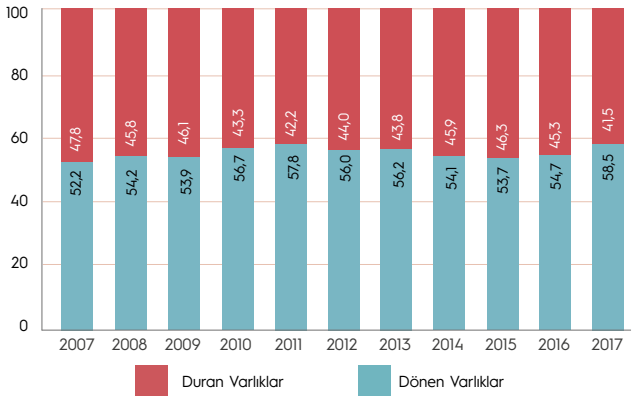

Finansal Oranlar (%)

	500 BSK				500 BSK-Özel				500 BSK-İSO				500 BSK-Kamu			
	2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017
Cari Oran (Dönen Varlıklar/Kısa Vadeli Borçlar)	156,3	153,8	153,7	153,7	150,8	148,1	147,3	148,8	147,5	144,0	141,4	140,4	270,4	334,8	295,7	273,7
Toplam Borçlar/Aktif Toplamı	57,0	60,1	61,9	62,9	60,0	63,0	65,0	65,6	58,8	63,4	65,5	66,4	30,7	32,3	35,1	37,6
Toplam Borçlar/Özkaynak	132,4	150,8	162,3	169,9	150,2	170,6	185,4	190,8	142,6	173,0	189,4	197,8	44,2	47,7	54,2	60,2
Kısa Vadeli Borçlar/Toplam Borçlar	60,7	58,1	57,5	60,4	61,4	59,4	58,5	61,6	68,2	65,2	65,7	69,2	49,8	34,4	41,7	41,5
Mali Borçlar/Özkaynak	71,9	86,0	88,8	92,2	83,6	98,8	102,5	103,6	74,8	94,9	99,0	98,2	14,3	19,7	24,4	33,0
Mali Borçlar/Aktif Toplamı	30,9	34,3	33,8	34,2	33,4	36,5	35,9	35,6	30,8	34,8	34,2	33,0	9,9	13,3	15,8	20,6
Özkaynak/Aktif Toplamı	43,0	39,9	38,1	37,1	40,0	37,0	35,0	34,4	41,2	36,6	34,5	33,6	69,3	67,7	64,9	62,4

Sektörel Finansal Oranlar - 2017 (%)

	Sektörler	Cari Oran (Dönen Varlıklar/Kısa Vadeli Borçlar)	Toplam Borçlar/Aktif Toplamı	Toplam Borçlar/ Özkaynak	Kısa Vadeli Borçlar/ Toplam Borçlar	Mali Borçlar/ Özkaynak	Mali Borçlar/ Aktif Toplamı	Özkaynak/ Aktif Toplamı
05-08	Madencilik ve taş ocakçılığı	317,3	43,5	77,1	22,9	59,6	33,6	56,5
10	Gıda ürünlerinin imalatı	148,9	64,7	183,5	70,3	110,4	38,9	35,3
11	İçeceklerin imalatı	151,6	60,2	151,0	48,1	109,7	43,7	39,8
12	Tütün ürünleri imalatı	113,1	70,4	237,3	98,5	17,7	5,2	29,6
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	158,9	71,6	252,4	55,7	188,4	53,5	28,4
14	Giyim eşyalarının imalatı	136,4	57,6	135,6	83,5	45,9	19,5	42,4
15	Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	358,4	16,5	19,7	100,0	2,2	1,9	83,5
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	137,7	74,7	294,8	59,6	185,3	46,9	25,3
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	146,4	68,2	214,7	59,5	127,0	40,3	31,8
18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	247,0	36,2	56,8	37,2	39,5	25,2	63,8
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	125,5	79,8	395,7	59,3	209,2	42,2	20,2
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	155,9	57,7	136,6	67,7	84,6	35,8	42,3
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	192,4	48,7	94,8	63,4	54,4	27,9	51,3
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	154,2	68,2	214,3	64,6	119,5	38,0	31,8
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	131,9	58,7	142,1	56,9	77,4	32,0	41,3
24	Ana metal sanayii	149,7	60,0	149,7	73,0	85,3	34,2	40,0
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	208,2	60,9	156,0	56,8	37,9	14,8	39,1
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	145,7	77,1	337,2	63,9	42,7	9,8	22,9
27	Elektrikli teçhizat imalatı	149,6	69,3	225,7	72,5	103,0	31,6	30,7
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	213,8	54,9	121,7	65,5	55,1	24,9	45,1
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	137,7	71,0	244,6	69,2	112,2	32,6	29,0
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	295,8	70,9	243,4	40,0	30,9	9,0	29,1
31	Mobilya imalatı	236,8	36,3	57,1	70,2	14,7	9,4	63,7
32	Diğer imalatlar	221,4	59,5	147,1	70,1	135,1	54,7	40,5
32.1	Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	221,4	59,5	147,1	70,1	135,1	54,7	40,5
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	147,0	53,4	114,5	30,0	78,5	36,6	46,6
	Toplam	**153,7**	**62,9**	**169,9**	**60,4**	**92,2**	**34,2**	**37,1**

Düşük karbonlu ekonomiyi destekleyen banka

Türkiye'nin ilk karbon nötr bankası TSKB,
iklim değişikliğine çözüm üreten sürdürülebilir yatırım projelerine kaynak sağlıyor,
gerçekleştirdiği öncü uygulamalarla düşük karbonlu ekonomiye geçişi destekliyor.

www.tskb.com.tr

Kurumsal Bankacılık | Yatırım Bankacılığı | Danışmanlık

TSKB

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası

65 YILDIR
SEVDİKLERİNİZİN
KALESİ

www.kalekilit.com.tr

KALE KİLİT

KARLILIK GÖSTERGELERİ

2017 yılında satışlar tarafındaki sıçrama ve mali göstergelerin göreceli daha istikrarlı olması firmaların karlılık performansını olumlu etkilemiştir.

Kar eden firma sayısı 2017 yılında arttı.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içinde kar ve zarar eden firma sayıları her yıl itibarıyla değişmektedir. Firmaların kar ve zararlarını firma performansları kadar dışsal koşullar da belirlemektedir.

Benzer şekilde sanayi firmalarından faiz, amortisman, vergi öncesi kar ve zarar eden firma sayıları da 2013 yılından itibaren değerlendirilmektedir. EBITDA olarak bilinen bu gösterge firmaların faaliyetlerinden elde ettikleri karlılık performansını daha iyi yansıtmaktadır.

2017 yılında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun içinde kar eden kuruluş sayısı 392'den 422'ye yükselmiştir. 2017 yılında zarar eden kuruluş sayısı ise 78 olmuştur. 2017 yılında satışlar tarafındaki sıçrama ve mali göstergelerin göreceli daha istikrarlı olması firmaların karlılık performansını olumlu etkilemiştir.

VERGİ ÖNCESİ DÖNEM KARI VE ZARARI EDEN KURULUŞLAR (ADET)

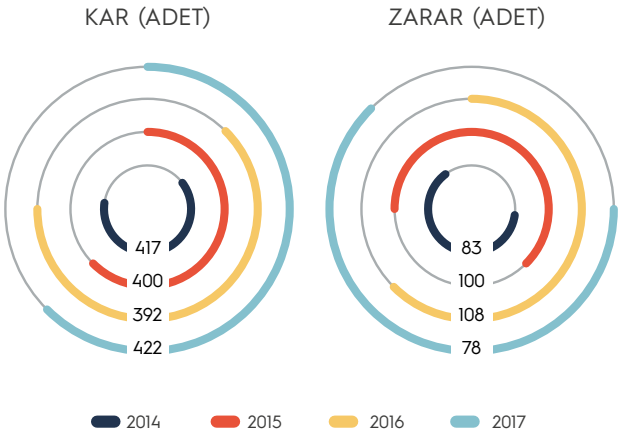

Satış karlılığı 2017 yılında yüzde 7,2'ye yükseldi.

Satış karlılığı, İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun dönem kar ve zarar toplamının net satışlara bölünmesi ile hesaplanmaktadır. Bu kuruluşların satış karlılığı 2017 yılında 0,4 puan daha artarak yüzde 7,2 olarak gerçekleşmiştir. Satış karlılığı oranı 2010 yılından bu yana en yüksek seviyesine ulaşmıştır. İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2017 yılında göreceli iyileşen talep koşullarını ve mali koşulları karlılık performanslarına yansıtmıştır.

SATIŞ KARLILIĞI ORANI (%)

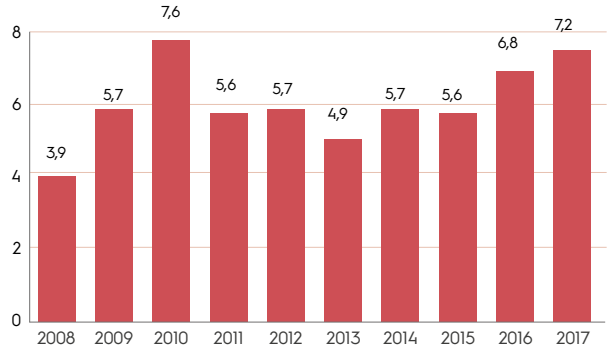

2017 yılında satış karlılığı en yüksek sektör yüzde 31,9 ile madencilik ve taş ocakçılığı ve yüzde 20,6 ile tütün ürünlerinin imalatı sanayi olmuştur. Bu iki sektörün satış karlılığı oranları gerilemiş olmakla birlikte 2017 yılında da ilk sırada yer almışlardır. En düşük satış karlılığı olan sektör ise negatif karlılık veren elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemleri üretim ve dağıtım sektörü ile mücevherat sanayi olmuştur.

Aktif karlılığı yüzde 7,5'e ulaştı.

Dönem kar ve zararının toplam aktiflere bölünmesi ile hesaplanan aktif karlılığı 2017 yılında 1,3 puan daha artarak yüzde 7,5 olmuştur. 2010 yılında yüzde 8,3'e kadar yükselen aktif karlılığı oranı, izleyen yıllarda gerilemiş ve 2013 yılında yüzde 5,3'e kadar inmiştir. 2014 ve 2015 yıllarındaki dalgalanmanın ardından aktif karlılığında 2016 ve 2017 yıllarında hissedilir bir iyileşme görülmektedir.

2017 yılında en yüksek aktif karlılığı sağlayan sektör yüzde 16,9 ile tütün ürünleri imalat sanayi olmuştur. Yüksek aktif karlılığı gösteren diğer sanayiler ise yüzde 14,3 ile kimyasallar ve kimyasal ürünler, yüzde 13,8 ile eczacılık ürünleri ve ana metal sanayi ile yüzde 13,1 oranına sahip makine ve ekipman sanayi olmuştur. En düşük aktif karlılığı oranı ise yüzde -3,7 ile elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemleri üretim ve dağıtım sektöründe gerçekleşmiştir.

AKTİF KARLILIĞI ORANI (%)

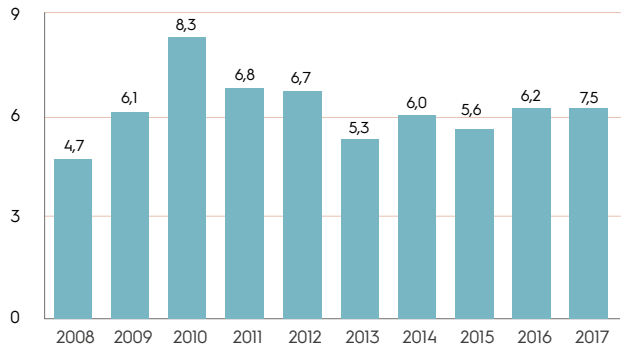

Özkaynak karlılığı son 10 yılın en yüksek seviyesine ulaştı.

Özkaynak karlılığı, dönem kar ve zarar toplamının toplam özkaynaklara bölünmesi ile hesaplanmaktadır. Özkaynak karlılığı kuruluşların sahip oldukları ve faaliyetleri için koydukları özkaynaklar ile ne oranda kar ettiklerini göstermektedir. Özkaynak karlılığı 2017 yılında 4 puan birden artarak yüzde 20,2'ye yükselmiştir. Bu oran son 10 yılda elde edilen en yüksek özkaynak karlılığı oranı olmuştur. İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu özkaynaklarını 2017 yılında yüksek verimlilik ile kullanmıştır.

2017 yılında en yüksek özkaynak karlılığı sağlayan sektör yüzde 57,5 oranı ile rafine petrol ürünleri imalatı sanayi olmuştur. İkinci sektör ise yüzde 57,1 oranı ile tütün ürünleri imalatı sanayidir. İlk iki sektör değiştirmemiş, ancak yer değiştirmiştir. Özkaynak karlılık oranı en düşük sektör ise yüzde -8,0 ile elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemleri üretim ve dağıtım sektörü olmuştur.

ÖZKAYNAK KARLILIĞI ORANI (%)

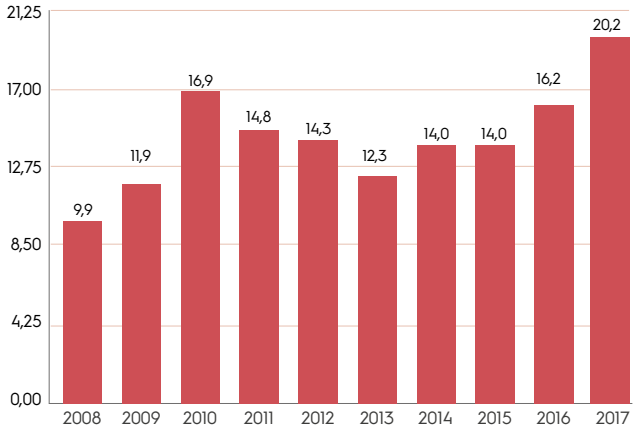

Satış Karlılığı [Dönem Kâr ve Zarar Toplamı (V.Ö.)/Net Satışlar] (%)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	5,7	7,6	5,6	5,7	4,9	5,7	5,6	6,8	7,2
Özel Kuruluşlar	5,1	5,9	4,8	5,3	4,1	6,1	5,2	5,6	7,1
Kamu Kuruluşları	14,7	32,5	19,1	13,6	19,1	-1,9	14,1	32,9	10,1

Aktif Karlılığı [Aktif Toplamı/Net Satışlar] (%)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	6,1	8,3	6,8	6,7	5,3	6,0	5,6	6,2	7,5
Özel Kuruluşlar	6,2	7,1	6,5	6,8	4,7	6,8	5,5	5,4	7,9
Kamu Kuruluşları	5,6	14,6	9,2	6,3	10,1	-0,9	6,0	12,6	3,7

Özkaynak Karlılığı [Özkaynak/Net Satışlar] (%)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	11,9	16,9	14,8	14,3	12,3	14,0	14,0	16,2	20,2
Özel Kuruluşlar	12,6	15,5	15,6	15,9	12,1	17,0	14,9	15,5	22,9
Kamu Kuruluşları	9,3	21,8	11,7	8,1	13,1	-1,2	8,9	19,4	6,0

Sektörel Karlılık Oranları - 2017 (%)

Sektörler		500 BSK			Özel Kuruluşlar			Kamu Kuruluşları		
		Satış Karlılığı	Aktif Karlılığı	Özkaynak Karlılığı	Satış Karlılığı	Aktif Karlılığı	Özkaynak Karlılığı	Satış Karlılığı	Aktif Karlılığı	Özkaynak Karlılığı
05-08	Madencilik ve taş ocakçılığı	31,9	10,1	17,8	38,8	19,8	35,5	19,5	3,7	6,4
10	Gıda ürünlerinin imalatı	3,9	5,5	15,5	4,7	7,0	19,7	-2,4	-2,2	-6,6
11	İçeceklerin imalatı	9,1	3,2	7,9	9,1	3,2	7,9	-	-	-
12	Tütün ürünleri imalatı	20,6	16,9	57,1	20,6	16,9	57,1	-	-	-
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	5,8	3,7	13,1	5,8	3,7	13,1	-	-	-
14	Giyim eşyalarının imalatı	3,1	4,7	11,1	3,1	4,7	11,1	-	-	-
15	Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	9,3	7,3	8,7	9,3	7,3	8,7	-	-	-
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	1,6	1,1	4,5	1,6	1,1	4,5	-	-	-
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	6,2	6,9	21,6	6,2	6,9	21,6	-	-	-
18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	7,8	3,8	6,0	7,8	3,8	6,0	-	-	-
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	6,8	11,6	57,5	6,8	11,6	57,5	-	-	-
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	16,5	14,3	33,7	13,1	11,4	29,9	56,8	46,6	52,2
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	15,7	13,8	26,9	15,7	13,8	26,9	-	-	-
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	5,9	5,9	18,6	5,9	5,9	18,6	-	-	-
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	7,4	4,4	10,8	7,4	4,4	10,8	-	-	-
24	Ana metal sanayii	10,5	13,8	34,6	10,5	13,8	34,6	-	-	-
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	11,3	9,1	23,4	12,5	10,7	27,7	0,4	0,2	0,4
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	8,9	4,7	20,3	8,9	4,7	20,3	-	-	-
27	Elektrikli teçhizat imalatı	4,5	5,9	19,2	4,5	5,9	19,2	-	-	-
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	11,8	13,1	29,0	11,8	13,1	29,0	-	-	-
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	4,6	8,8	30,5	4,6	8,8	30,5	-	-	-
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	18,0	8,2	28,0	18,9	8,4	28,8	0,0	0,0	0,1
31	Mobilya imalatı	11,3	12,7	19,9	11,3	12,7	19,9	-	-	-
32	Diğer imalatlar	-0,1	-0,5	-1,3	-0,1	-0,5	-1,3	-	-	-
32.1	Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	-0,1	-0,5	-1,3	-0,1	-0,5	-1,3	-	-	-
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	-11,0	-3,7	-8,0	-14,0	-5,5	-18,0	0,3	0,1	0,1
	Toplam	**7,2**	**7,5**	**20,2**	**7,1**	**7,9**	**22,9**	**10,1**	**3,7**	**6,0**

EPLF

Türkiye'nin ilk ve tek **EPLF**
(Avrupa Laminat Parke Üreticileri Birliği)
üyesi parke üreticisi.

Çamsan
entegre

Çamsan Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.
Genel Müdürlük: Büyükdere Cad. Eski Oto San. Emektar Sok. No: 4
K: 2 4. Levent / İstanbul **T:** 0212 284 62 43 **F:** 0212 284 62 45

Fabrika: Sakarya II. Organize San. Böl. Hendek / Sakarya
T: 0264 654 58 18 **F:** 0264 654 58 16

www.camsan.com

Faiz, amortisman ve vergi öncesi kar elde eden firma sayısı arttı.

FAVÖK veya uluslararası kısaltması olan EBITDA oranı kuruluşların faiz, amortisman ve vergi ödemeleri öncesi karının net satış hasılatına bölünmesi ile hesaplanmaktadır.

Kuruluşların mutlak FAVÖK büyüklükleri ile FAVÖK büyüklüğünün net satış hasılatına oranları (özkaynak ve toplam aktiflere oranları ile birlikte) giderek daha çok kullanılmaktadır.

Bu itibarla İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2013 çalışmasında ilk kez başlanan FAVÖK hesaplaması ve değerlendirmelerine izleyen yıllarda da yer verilmiştir.

2013 yılından itibaren değerlendirilen faiz, amortisman, vergi öncesi kar ve zarar eden firma sayıları ise 2017 yılında 488'e yükselmiş ve ölçülmeye başladığı son beş yıl içindeki en yüksek sayıya ulaşmıştır. Firmalar çekirdek işlerine ve faaliyetlerine daha çok önem vererek faiz, amortisman ve vergi öncesi kar performanslarını yükseltmeye 2017 yılında da devam etmişlerdir.

FAİZ, AMORTİSMAN VE VERGİ ÖNCESİ KAR VE ZARAR EDEN KURULUŞLAR (ADET)

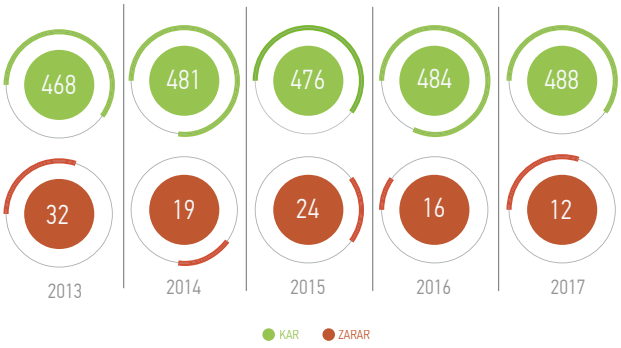

2017 yılında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda FAVÖK mutlak büyüklüğü 94,7 milyar TL olarak hesaplanmıştır. 2016 yılında bu büyüklük 76,1 milyar TL olmuştu. FAVÖK büyüklüğü 2016 yılında yüzde 22,8 arttıktan sonra 2017 yılında da yüzde 24,4 büyümüştür.

500 büyük kuruluşun 2017 yılında FAVÖK/satış hasılatı oranı yüzde 12,9'a gerilerken, FAVÖK/Aktifler oranı yüzde 13,3'e ve FAVÖK/Özkaynaklar oranı yüzde 36,0'ya yükselmiştir.

FAİZ AMORTİSMAN VE VERGİ ÖNCESİ KAR GÖSTERGELERİ (%) - 2017

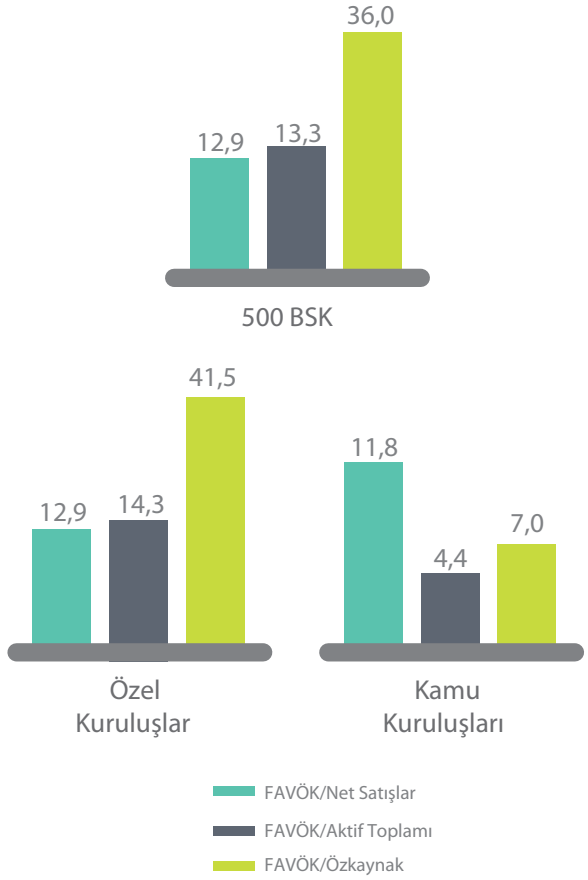

FAVÖK ORANLARINDA GELİŞMELER (%)

Yıllar	2014	2015	2016	2017
FAVÖK/ Net Satışlar	10,7	12,2	13,7	12,9
FAVÖK/Aktif Toplamı	11,2	12,2	12,4	13,3
FAVÖK/Özkaynaklar	26,0	30,6	32,6	36,0

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun tüm FAVÖK oranları 2015 ve 2016 yıllarında artmıştır. 2017 yılında ise FAVÖK/net satışlar oranı gerilemiş, diğer iki oran ise artmıştır. Kuruluşlar FAVÖK oranlarındaki iyileşmeye ağırlık vermeye devam etmektedir. Bununla birlikte 2017 yılında satışların maliyetlerindeki artış FAVÖK/net satışlar oranının gerilemesine neden olmuştur.

BiR FORD'UN VARSA SENiN iÇiN TASARLANDIĞINI BiLiRSiN!

FORD TİCARİ AİLESİ

ford.com.tr

/FordTurkiye

Ford

Go Further

Koç

Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar (FAVÖK/EBITDA) - (TL)

Sektörler		2016		2017	
		FAVÖK	FAVÖK/Net Satışlar (%)	FAVÖK	FAVÖK/Net Satışlar (%)
05-08	Madencilik ve Taşocakçılığı	4.586.470.988	47,2	4.865.731.377	35,5
10	Gıda ürünlerinin imalatı	6.813.519.909	8,4	8.443.348.631	9,1
11	İçeceklerin imalatı	979.449.647	17,8	1.008.086.715	16,9
12	Tütün ürünleri imalatı	1.070.428.603	22,5	1.152.806.898	22,9
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	3.137.430.086	15,9	4.487.478.089	17,1
14	Giyim eşyalarının imalatı	376.717.816	6,3	580.069.269	8,1
15	Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	44.746.568	14,1	38.905.254	11,6
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	969.776.540	15,1	1.186.676.965	16,4
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	693.853.697	9,6	1.735.157.164	16,5
18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	175.902.959	20,6	129.750.534	14,8
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	4.275.522.306	9,4	6.747.492.977	10,0
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	6.269.084.381	20,9	8.495.428.264	21,0
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	825.186.107	23,4	1.083.274.835	24,7
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	2.243.346.928	16,3	2.695.324.184	14,6
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	5.316.919.290	22,6	4.467.922.840	19,0
24	Ana metal sanayii	10.143.052.771	11,7	17.472.427.056	12,8
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	1.527.036.626	16,5	2.417.819.817	17,8
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	1.957.993.740	18,9	1.668.598.672	14,1
27	Elektrikli teçhizat imalatı	4.836.549.471	12,0	5.413.265.998	10,3
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	1.983.671.374	19,7	2.025.578.239	15,8
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	8.356.477.625	8,2	12.478.526.241	9,1
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	1.270.435.021	23,4	1.552.808.957	21,6
31	Mobilya imalatı	328.788.676	10,7	655.554.621	14,2
32	Diğer imalatlar	-36.498.275	-0,5	81.619.444	0,8
32.1	Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	-36.498.275	-0,5	81.619.444	0,8
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	7.988.840.520	34,3	3.848.404.118	15,5
	Toplam	**76.134.703.374**	**13,7**	**94.732.057.159**	**12,9**

Faaliyet karı artarken faaliyet karlılığı oranı da iyileşti.

Kuruluşların karlılık performansının ölçülmesinde kullanılan bir diğer karlılık göstergesi faaliyet karıdır. Faaliyet karı kuruluşların brüt satış karından faaliyet giderlerinin çıkarılması ve farkın net satışlara bölünmesi ile hesaplanmaktadır.

2017 yılında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun faaliyet karı oranı yüzde 9,6 olarak hesaplanmıştır. 2016 yılında yüzde 9,4 olan orana göre faaliyet karlılığında yine sınırlı bir iyileşme yaşanmıştır. Toplam faaliyet karı mutlak büyüklüğü ise 2016 yılında 52,4 milyar TL iken, 2017 yılında 70,6 milyar TL'ye yükselmiştir. Faaliyet karlarındaki artışın nedeni satışların maliyetindeki göreceli daha yavaş artıştır.

Sektörler itibarıyla değerlendirildiğinde mutlak olarak en yüksek faaliyet karını 14,1 milyar TL ile ana metal sanayi yaratmıştır. Onu 7,8 milyar TL ile motorlu kara taşıtları sanayi izlemiştir. Üçüncü sırada ise 7,1 milyar TL faaliyet karı ile kimyasallar ve kimyasal ürünler almıştır.

SEKTÖREL FAALİYET KARI BÜYÜKLÜKLERİ (MİLYON TL)

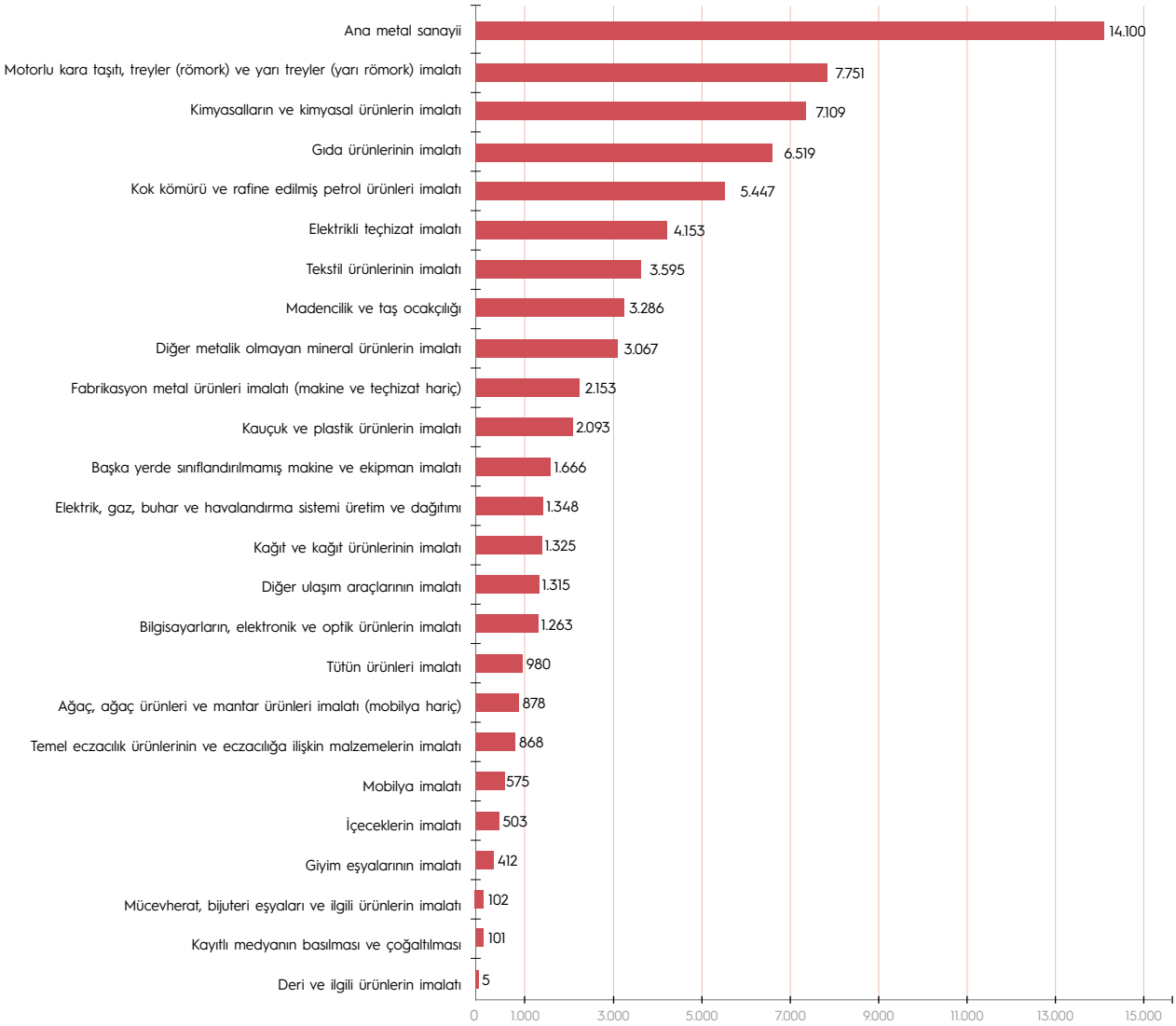

2017 yılında faaliyet karı oranı en yüksek ilk iki sanayi değişmiştir. İlk sıraya yüzde 24,0 oranı ile madencilik ve taş ocaklığı sektörü gelmiştir. İkinci sıraya ise yüzde 19,8 faaliyet karı oranı ile eczacılık ürünleri ve ilaç sanayi yükselmiştir. Üçüncü sırada ise geçen yıl ikinci sırada yer alan tütün ürünleri imalat sanayi bu kez yüzde 19,5 faaliyet karı oranı ile yer almıştır. Faaliyet karı oranı en düşük sektör ise yüzde 0,9 ile mücevherat sanayidir.

SEKTÖREL FAALİYET KARI ORANLARI (%)

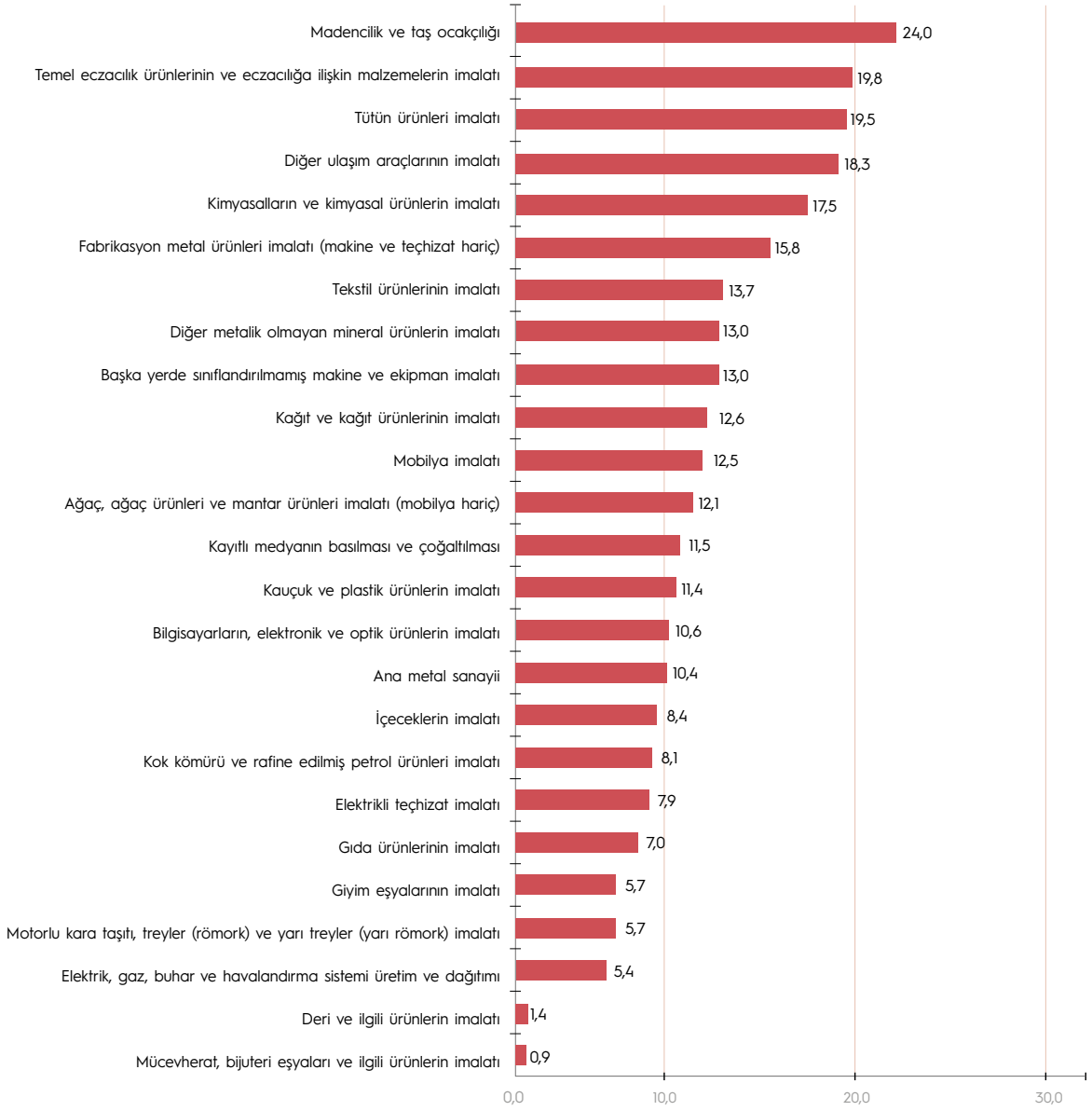

TÜRKİYE'NİN BÜYÜME MAKİNESİ

Bizim işimiz makineler üretmek. Teknolojiyi yaşamla buluşturan,
çalıştıkça değer yaratan, dünyanın 200 ülkesinde kullanılan
ve ihracatı milyarlarca doları bulan makineler...
Hepimiz ayrı ayrı, bambaşka işler yapan makineler üretsek de
bir araya geldiğimizde büyük bir makineye dönüşüyoruz.
Ülkemizin refahı için tıkır tıkır çalışan bir büyüme makinesine.

TÜRKİYE'NİN MAKİNECİLERİ

TİM TÜRKİYE İHRACATÇILAR MECLİSİ

TÜRKİYE CUMHURİYETİ EKONOMİ BAKANLIĞI

Turkey Discover the potential

Biz üretiyoruz,
Türkiye büyüyor.

www.turkiyeninmakinecileri.org

Faaliyet giderlerinin iyi yönetildiği 2017 yılında karlılık oranları yükseldi.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun 2017 yılı kümülatif gelir tablosu, büyüklükleri ve oranları itibarıyla karlılık açısından önemli bilgiler içermektedir.

2017'de İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda satışların maliyetinin net satışlara oranı yüzde 83,3 olmuştur. Buna bağlı olarak yüzde 16,7 oranında bir brüt satış karı elde edilmiştir. Faaliyet giderlerinin net satışlara oranı ise yüzde 7,1'e inmiştir.

2016 yılına göre satışların maliyeti 1,0 puan artmış, faaliyet giderleri ise 1,1 puan düşmüştür. Böylece 2016 yılında yüzde 9,4 olan faaliyet karı oranı 2017 yılında yüzde 9,6'ya yükselmiştir.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun üretim maliyetleri artmışken, faaliyet giderleri 2017 yılında daha iyi yönetilmiştir.

2017 yılında diğer faaliyetlerden olağan gelir ve karların net satışlara oranı yüzde 13,1 olup, bunun 10,6 puanı kambiyo karlarından gelmektedir. Diğer faaliyetlerden olağan gider ve zararların net satışlara oranı ise yüzde 10,5 olup bunun da 9,8 puanı kambiyo zararlarından gelmektedir.

İSO 500 kuruluşları 2017 yılında diğer faaliyetlerden 2016 yılında olduğu gibi yine net 2,6 puan gelir ve kar elde etmiştir. Kambiyo karı ise 2017 yılında net 0,8 puan olmuştur. 2016 yılında bu oran 0,7 puan olmuştu. 2016 yılından sonra 2017 yılında da döviz kurlarındaki artışlar İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun karlılığını artırmıştır.

Kümülatif Gelir Tablosu

	Tutarlar (Milyon TL)		Değişim (%)	Net Satışlara Göre Paylar (%)	
	2016	2017		2016	2017
Net Satışlar	**554.785**	**735.718**	**32,6**	**100,0**	**100,0**
- Satışların Maliyeti	456.741	613.052	34,2	82,3	83,3
Brüt Satış Karı (Zararı)	**98.043**	**122.666**	**25,1**	**17,7**	**16,7**
- Faaliyet Giderleri	45.667	52.054	14,0	8,2	7,1
Faaliyet Karı (Zararı)	**52.376**	**70.612**	**34,8**	**9,4**	**9,6**
+ Diğer Faaliyetlerden Olağan Gelir ve Karlar	64.798	96.179	48,4	11,7	13,1
Kambiyo Karları	50.056	77.903	55,6	9,0	10,6
- Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider ve Zararlar	50.729	77.334	52,4	9,1	10,5
Kambiyo Zararları	46.155	71.900	55,8	8,3	9,8
Finansman Öncesi Kar (Zarar)	**66.445**	**89.456**	**34,6**	**12,0**	**12,2**
- Finansman Giderleri	29.006	35.175	21,3	5,2	4,8
Olağan Kar (Zarar)/Finansman Sonrası Kar (Zarar)	**37.439**	**54.281**	**45,0**	**6,7**	**7,4**
+ Olağan Dışı Gelir ve Karlar	7.740	5.079	-34,4	1,4	0,7
- Olağan Dışı Gider ve Zararlar	7.445	6.275	-15,7	1,3	0,9
Dönem Karı (Zararı) (V.Ö.)	**37.734**	**53.085**	**40,7**	**6,8**	**7,2**

Böylece İSO 500 kuruluşları diğer faaliyetlerden elde ettikleri 2,6 puan gelir ve karlar ile birlikte 2017 yılında finansman giderleri öncesi yüzde 12,2 oranında karlılığa ulaşmıştır. Geçen yıla göre finansman giderleri öncesi kar oranı 0,2 puan yükselmiştir.

Finansman giderlerinin net satışlara oranı 2017 yılında 0,4 puan düşmüş ve yüzde 4,8 olmuştur. Firmalar 2017 yılında finansman maliyetlerini etkin şekilde yönetmişlerdir.

Böylece İSO 500 kuruluşları 2017 yılında finansman giderleri sonrası yüzde 7,4 oranında bir olağan karlılık yaratmıştır. Geçen yıla göre olağan karlılık oranı 0,7 puan yükselmiştir.

Olağandışı gelir ve karlar (yüzde 0,7) ile gider ve zararların (yüzde 0,9) ardından İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2017 yılında vergi öncesi yüzde 7,2 oranında bir karlılığa ulaşmıştır. Böylece 2016 yılında yüzde 6,8 olan vergi öncesi karlılığa göre 2017 yılında 0,4 puan artış yaşanmıştır.

Finansman giderleri 2017 yılında etkin yönetildi ve faaliyet karı içindeki payı azaldı.

Finansman giderleri sanayi firmalarının karlılıklarında temel belirleyici olmayı 2017 yılında da sürdürmüştür. İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2017 yılında da finansman maliyetlerini daha etkin yönetmiştir. Yılın son çeyreğindeki faiz oranları artışı ve Türk lirasındaki değer kaybı dışarıda bırakıldığında 2017 yılının ilk üç çeyreğinde İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu için daha uygun mali koşullar oluşmuştur.

Buna göre finansman giderlerinin faaliyet karı içindeki pay 2017 yılında yüzde 55,4'ten yüzde 49,8'e inmiştir. Mali borçların oranındaki artışlara rağmen 2017 yılında faiz oranlarının özellikle yılın ilk yarısında gerilemesi ve Türk lirasının aynı yarıda değer kazanması finansman giderlerini olumlu etkilemiştir. Sanayi firmaları ayrıca yılın son çeyreğinde yaşanan döviz kuru dalgalanmalarının ve Türk lirasındaki değer kaybının finansman giderlerine olan olumsuz etkilerini de daha iyi yönetmiştir.

Sanayi firmaları 2017 yılında elde ettikleri karın daha düşük bir bölümünü finansman giderlerine ayırmıştır. Buna rağmen sanayinin mevcut mali yapısı içinde faiz ve kur dalgalanmaları sanayi sektöründe karlılığı ve sermaye birikimini etkilemeye devam edecektir.

FİNANSMAN GİDERLERİ/FAALİYET KARI

	2014	2015	2016	2017
Finansman Giderleri (Milyon TL)	15.989	27.994	29.006	35.175
Faaliyet Karı (Milyon TL)	30.457	44.144	52.376	70.612
Finansman Giderleri / Faaliyet Karı (%)	52,5	63,4	55,4	49,8

Üretim faaliyeti dışı gelirlerde hızlı artış yaşandı.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışmasında üretim faaliyeti dışı gelirler hesaplanmakta ve değerlendirilmektedir.

Üretim faaliyeti dışı gelirler iki nedenden dolayı hesaplanmakta ve değerlendirilmektedir. İlk neden kuruluşların üretim faaliyeti dışı gelirlerinin karlılık (veya zarar) üzerindeki etkilerinin görülmesidir. İkincisi ise İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışmasında kullanılan milli gelir anlamında kar ve yaratılan katma değer büyüklüklerinin hesaplanması için üretim faaliyeti dışı gelirler büyüklüğünün ayrıca hesaplanması ihtiyacıdır. Kuruluşların yarattıkları katma değer gelir yönünden, yani kuruluşların ödedikleri faktör gelirleri ile hesaplanmaktadır.

Bunun için bir faktör geliri olarak üreticinin payı olan milli gelir anlamında kar büyüklüğü de hesaplanmaktadır. Milli gelir anlamında kar faktör gelirine ulaşmak için vergi öncesi dönem kar ve zarar toplamından üretim faaliyeti dışı gelirler düşülmekte, o yıl için kardan ayrılan karşılıklar eklenmektedir.

Üretim faaliyeti dışı gelirleri temettü gelirleri, iştirak gelirleri, faiz gelirleri, net kambiyo karları, menkul ve duran varlık satışları gibi unsurlar oluşturmaktadır.

Üretim faaliyeti dışı gelirler ve dönem kar ve zarar toplamı içindeki payları yıllar itibarıyla dalgalanma göstermeye devam etmektedir. İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun üretim faaliyeti dışı gelirleri 2015 yılında yüzde 4,9 gerileyerek 13 milyar TL'ye inmiş, 2016 yılında ise üretim faaliyeti dışı gelirler yeniden yüzde 8,7 artarak 14,1 milyar TL'ye yükselmiştir. Bu artışta net kambiyo karları ve gelirlerindeki genişleme etkili olmuştur. 2017 yılında ise üretim faaliyeti dışı gelirler yüzde 33,9 ile son on yılın en yüksek seviyesinde artış göstermiş ve 18,8 milyar TL'ye yükselmiştir.

Üretim faaliyeti dışı gelirlerin toplam dönem kar ve zarar toplamı içindeki payı yüksek mutlak artışa rağmen yüzde 35,5'e gerilemiştir. Toplam dönem karı, faaliyet konusu alanlardan elde edilen gelirlerden daha çok beslenmiştir. Üretim faaliyeti dışı gelirlerdeki artış da mutlak kar rakamına katkı sağlamıştır.

Sektörler itibarıyla değerlendirildiğinde ise 2017 yılında en yüksek üretim dışı faaliyet gelirleri/toplam net satışlar oranına sahip sektör üç yıl sonra değişmiş ve yüzde 16,3 oranı ile içeceklerin imalatı sanayi olmuştur.

Yüzde 15,4 oranı ile madencilik ve taş ocakçılığı sanayi ikinci sırada yer almıştır. Deri ve ürünleri imalatı sanayinde bu oran yüzde 8,5'tir. İmalat sanayindeki diğer birçok sektörde ise üretim dışı gelirlerin net satışlara oranları oldukça düşük kalmaya devam etmektedir.

Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net) (TL) *(İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu)*

	Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net) (1)	Değişim (%)	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) (2)	Değişim (%)	1/2 (%)
2012	9.600.751.831	53,4	24.192.614.270	6,3	39,7
2013	7.538.536.489	-21,5	22.137.110.941	-8,5	34,1
2014	13.618.138.305	80,6	27.097.110.298	22,4	50,3
2015	12.948.558.661	-4,9	28.319.545.678	4,5	45,7
2016	14.069.026.366	8,7	37.734.174.185	33,2	37,3
2017	18.844.429.683	33,9	53.084.908.283	40,7	35,5

Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net) (TL) *(Özel Kuruluşlar)*

	Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net) (1)	Değişim (%)	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) (2)	Değişim (%)	1/2 (%)
2012	8.380.646.242	95,9	21.325.269.558	13,3	39,3
2013	5.141.416.921	-38,7	17.576.443.067	-17,6	29,3
2014	11.887.303.520	131,2	27.502.537.512	56,5	43,2
2015	10.883.627.643	-8,4	25.397.743.389	-7,7	42,9
2016	11.200.909.947	2,9	29.772.961.626	17,2	37,6
2017	16.750.676.795	49,5	50.551.340.125	69,8	33,1

GELECEK, ÇELİKTEN GELECEK

Biz yarım asırdır, değişmeyen heyecanımız, tutkumuz ve sevgimiz ile, her yeni güne, umutla, birliktelikle, omuz omuza başlıyoruz. İlerlemenin, sürdürülebilir bir gelişmenin anahtarı olan çelikle, geleceğimizi inşa ediyoruz. Biz çelikten bir geleceğe inanıyoruz.

OYAK | MADEN METALÜRJİ GRUBU

Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net) (TL) *(Kamu Kuruluşları)*

	Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net) (1)	Değişim (%)	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) (2)	Değişim (%)	1/2 (%)
2012	1.220.105.589	-38,4	2.867.344.712	-26,9	42,6
2013	2.397.119.568	96,5	4.560.667.874	59,1	52,6
2014	1.730.834.785	-27,8	-405.427.214	-108,9	-426,9
2015	2.064.931.018	19,3	2.921.802.289	-820,7	70,7
2016	2.868.116.419	38,9	7.961.212.559	172,5	36,0
2017	2.093.752.888	-27,0	2.533.568.158	-68,2	82,6

Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net) (TL)

	Sektörler	Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net)	Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net)/Net Satışlar (%)
05-08	Madencilik ve taş ocakçılığı	2.105.060.444	15,4
10	Gıda ürünlerinin imalatı	136.534.252	0,1
11	İçeceklerin imalatı	974.148.251	16,3
12	Tütün ürünleri imalatı	220.401.833	4,4
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	357.065.535	1,4
14	Giyim eşyalarının imalatı	-127.337.879	-1,8
15	Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	28.294.666	8,5
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	192.092.770	2,7
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	-253.439.820	-2,4
18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	-28.749.355	-3,3
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	1.100.467.316	1,6
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	2.783.100.206	6,9
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	88.375.457	2,0
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	148.761.130	0,8
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	829.092.962	3,5
24	Ana metal sanayii	6.495.952.643	4,8
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	4.207.132	0,0
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	569.747.890	4,8
27	Elektrikli teçhizat imalatı	567.960.978	1,1
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	408.272.940	3,2
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	1.244.089.308	0,9
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	252.722.288	3,5
31	Mobilya imalatı	3.346.805	0,1
32	Diğer imalatlar	-78.956.087	-0,7
32.1	Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	-78.956.087	-0,7
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	823.218.018	3,3
	Toplam	**18.844.429.683**	**2,6**

SİSTEM GROUP

ENDÜSTRİYEL REKLAMCILIKTA GLOBAL İSİM...

- Akaryakıt İstasyonları
  Kurumsal Kimlik Uygulamaları
- Market Ekipmanları ve Raf Sistemleri
- Açık Hava Reklam Uygulamaları
- Dijital Reklam Uygulamaları
  Led Ekran, Videowall, LCD Ekran
- Şehir Mobilyaları
- Mağaza Uygulamaları ve Mobilya

SİSTEM REKLAMCILIK A.Ş. | SİSTEM | SİSTEM İNŞAAT A.Ş. | LEDECA

www.sistemreklamcilik.com

KATMA DEĞER

ETKİNLİK VE VERİMLİLİK

2017 yılında çalışan başına net üretimden satışlar yüzde 30,9 artmıştır. İşgücü verimliliğindeki bu artışın önemli bir bölümü yüksek kapasite kulanım oranları ve üretim artışından kaynaklanmıştır.

Net katma değerin faktör gelirleri dağılımında milli gelir anlamında karın payı yükselmeye devam etti.

İSO 500 çalışması kapsamında sanayi kuruluşlarının yarattıkları katma değer, kuruluşların üretim faktörlerine ödedikleri faktör gelirleri itibarıyla hesaplanmaktadır. Bu nedenle kuruluşların üretim faktörlerine ödedikleri faktör gelirlerine ait bilgiler de derlenmektedir.

İSO 500 kapsamındaki kuruluşların üretim faktörlerinden emeğin karşılığı olan ödenen maaş ve ücretler (tam istihkak iş gücü payları ve işverenin ödediği sosyal güvenlik primleri dahil), sermaye karşılığı olan ödenen faizler ve üreticinin payı olan milli gelir anlamındaki kar bilgileri toplanarak kuruluşların yarattıkları net katma değer hesaplanmaktadır.

Net katma değer büyüklüğüne, o dönem için ayrılan amortisman ve net dolaylı vergiler (dolaylı vergi – sübvansiyon) ilave edilip kuruluş bazında temel fiyatlar ve üretici fiyatlarıyla brüt katma değer büyüklükleri de hesaplanmaktadır.

Bu çerçevede net katma değer büyüklükleri ile onları oluşturan faktör gelirlerinin payları incelenmekte ve değerlendirilmektedir. İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun yarattığı net katma değerin faktör gelirlerine dağılımında ödenen maaş ve ücretlerin payı 2017 yılında yüzde 52,7'den yüzde 46,9'a inerken, ödenen faizlerin payı yüzde 13,9'dan yüzde 16,8'e yükselmiştir. Milli gelir anlamında karın payı ise 2,9 puan artarak yüzde 36,3 olarak gerçekleşmiştir.

2016 yılından sonra 2017 yılında da faktör gelirlerinin dağılımında sert bir pay değişimi yaşanmıştır. Milli gelir anlamında karın payında hızlı artış 2017 yılında da devam etmiştir.

Net Katma Değerin Faktör Gelirlerine Göre Dağılımı (%)

	İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu								
	2009	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Ödenen Maaş ve Ücretler	56,8	49,9	50,4	55,0	55,9	57,5	56,5	52,7	46,9
Ödenen Faizler	11,0	7,6	9,7	9,6	11,6	14,3	15,4	13,9	16,8
Milli Gelir Anlamında Kar	32,1	42,5	39,9	35,4	32,4	28,2	28,2	33,4	36,3
Net Katma Değer	**100,0**	100,0	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**

	Özel Kuruluşlar								
	2008	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**
Ödenen Maaş ve Ücretler	55,2	52,9	49,2	53,7	55,3	52,6	55,5	54,6	45,5
Ödenen Faizler	12,0	9,0	10,6	10,5	12,9	14,3	16,2	15,1	17,0
Milli Gelir Anlamında Kar	32,8	38,1	40,2	35,7	31,8	33,2	28,4	30,2	37,5
Net Katma Değer	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**

	Kamu Kuruluşları								
	2008	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**
Ödenen Maaş ve Ücretler	65,7	37,8	58,5	64,1	61,0	183,3	68,2	38,7	71,9
Ödenen Faizler	5,8	2,0	3,5	2,7	2,1	15,9	6,1	4,8	14,4
Milli Gelir Anlamında Kar	28,5	60,2	38,0	33,2	37,0	-99,2	25,8	56,6	13,7
Net Katma Değer	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**

NET KATMA DEĞERİN FAKTÖR GELİRLERİNE GÖRE DAĞILIMI (%)

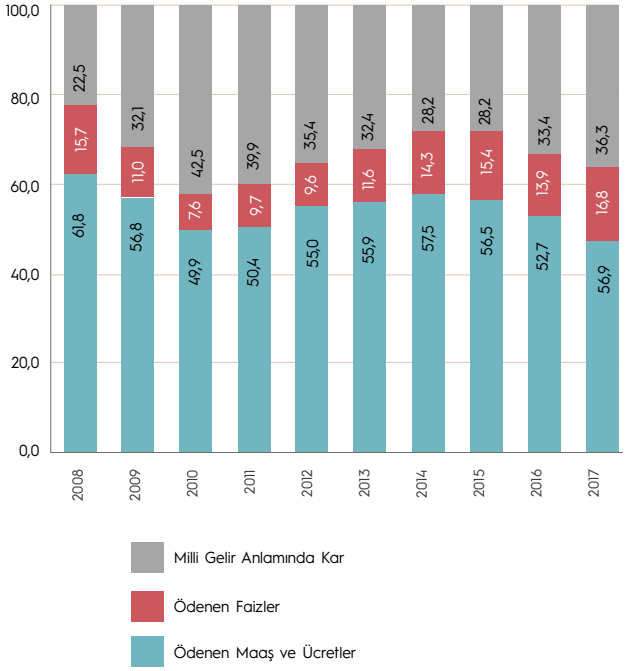

2017 yılında nispi hasıla oranı en yüksek imalat sanayi sektörü Kimyasallar ve Kimyasal Ürünlerin İmalatı Sanayi oldu.

Nispi hasıla oranı, İSO 500'de imalat sanayi sektöründe faaliyet gösteren kuruluşlarda alt sektörler itibarıyla kişi başına yaratılan brüt katma değerin imalat sanayi genelinde kişi başına yaratılan katma değere oranlaması yoluyla hesaplanmaktadır. Nispi hasıla oranları, alt sektörlerin katma değer verimliliklerini ortaya koymaktadır.

Yaratılan brüt katma değeri yüksek dolaylı vergilerden önemli ölçüde etkilenen "İçeceklerin İmalatı" (11), "Tütün Ürünleri İmalatı" (12) ve "Kok Kömürü ve Rafine Edilmiş Petrol Ürünleri İmalatı" (19) sektörleri bu değerlendirmenin kapsamı dışında bırakılmıştır.

2017 yılı itibari en yüksek nispi hasıla oranına sahip kimyasallar ve kimyasal ürünler imalat sanayi, ana metal sanayi, madencilik ve taş ocakçılığı sektörü ile kağıt ve kağıt ürünleri sanayidir. İmalat sanayinde sektörler çok farklı nispi hasıla oranlarına sahip olmaya 2017 yılında da devam etmişlerdir. En düşük nispi hasıla oranları ise 2016 yılında olduğu gibi yine deri ve deri ürünleri imalat sanayi ile giyim ürünlerinin imalatı sanayindedir.

SEKTÖREL NİSPİ HASILA ORANLARI

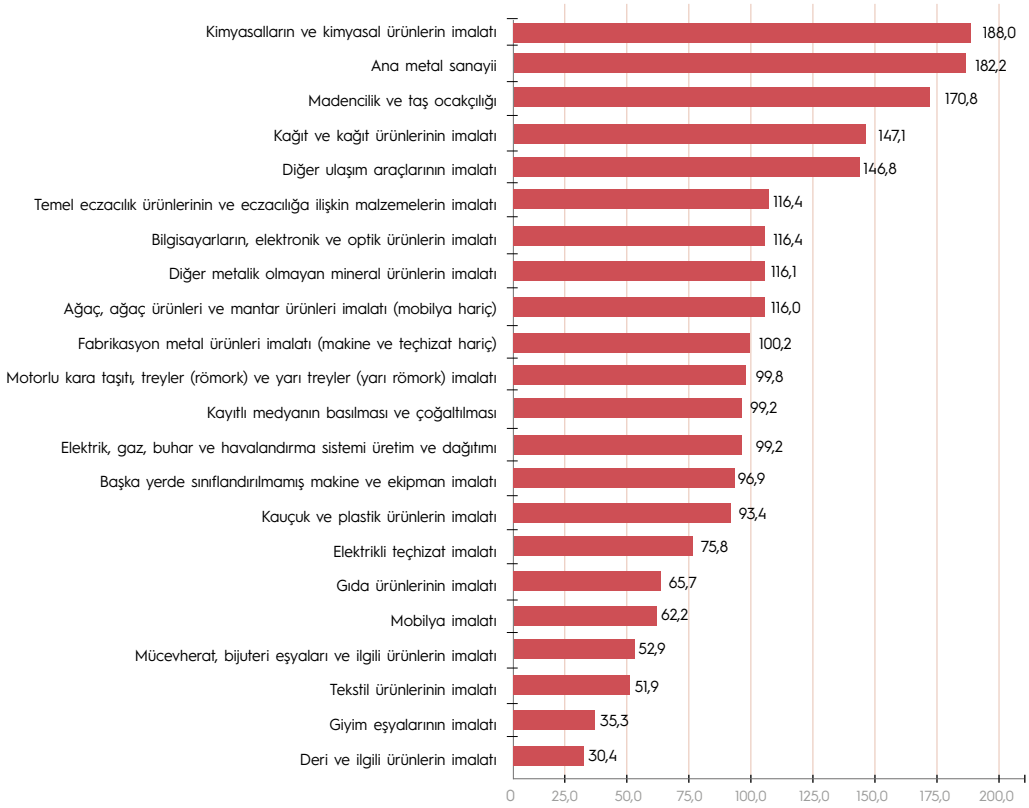

İstihdam ve Brüt Katma Değer Dağılımı ve Nispi Hasıla Oranı (%)

Sektörler		2016			2017		
		İstihdam Dağılımı	Brüt Katma Değer Dağılımı	Nispi Hasıla Oranı	İstihdam Dağılımı	Brüt Katma Değer Dağılımı	Nispi Hasıla Oranı
05-08	Madencilik ve taş ocakçılığı	3,4	5,7	167,0	3,3	5,7	170,8
10	Gıda ürünlerinin imalatı	18,3	12,7	69,6	18,4	12,1	65,7
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	10,2	4,8	47,2	10,5	5,5	51,9
14	Giyim eşyalarının imalatı	3,6	1,2	32,9	3,3	1,2	35,3
15	Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	0,1	0,1	36,7	0,1	0,0	30,4
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	1,1	1,4	118,8	1,0	1,2	116,0
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	1,4	1,4	101,6	1,4	2,1	147,1
18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	0,3	0,3	95,6	0,3	0,3	99,2
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	4,0	6,4	158,8	4,0	7,4	188,0
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	1,1	1,4	128,9	1,3	1,5	116,4
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	3,3	3,4	102,1	3,6	3,4	93,4
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	5,2	7,2	138,4	4,7	5,4	116,1
24	Ana metal sanayii	9,2	12,4	134,9	9,7	17,7	182,2
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	3,2	2,8	89,4	3,3	3,3	100,2
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	2,3	2,9	125,4	2,2	2,6	116,4
27	Elektrikli teçhizat imalatı	8,3	7,0	84,6	8,5	6,4	75,8
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	2,5	2,7	106,5	2,6	2,5	96,9
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	16,3	14,5	88,9	15,9	15,9	99,8
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	1,7	2,3	135,7	1,5	2,3	146,8
31	Mobilya imalatı	1,5	0,9	57,0	1,7	1,0	62,2
32	Diğer imalatlar	0,2	0,0	11,5	0,2	0,1	52,9
32.1	Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	0,2	0,0	11,5	0,2	0,1	52,9
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	2,4	8,3	343,7	2,5	2,4	99,2

Not: "İçeceklerin İmalatı" (11), "Tütün Ürünleri İmalatı" (12) ve "Kok Kömürü ve Rafine Edilmiş Petrol Ürünleri İmalatı" (19) sektörleri bu tablonun kapsamı dışında bırakılmıştır.

Varlık devir hızı iç piyasadaki canlanma ve likidite bollaşması ile yükseldi.

Varlık devir hızı finansal verimlilik ve faaliyet etkinliği göstergesi olarak kullanılmakta olup satış hasılatının aktif toplamına oranlanması ile hesaplanmaktadır. Bu oranın yüksek olması kuruluşların etkinlik ve verimliliklerinin de yüksek olduğunu göstermektedir. İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun varlık devir hızı 2011 yılından sonra 2016 yılına kadar kesintisiz gerilemiştir.

Varlık devir hızı 2017 yılında ise uzun süre sonra ilk kez artmış ve 1,04'e yükselmiştir. 2017 yılında özellikle iç piyasadaki talepte yaşanan canlanma, kredi olanakları ve likiditedeki bollaşması ile ödemelerin normalleşmesi varlık devir hızını yükseltmiştir. Kredi Garanti Fonu teminatlı kredilerin artışı etkili olmuştur.

VARLIK DEVİR HIZI

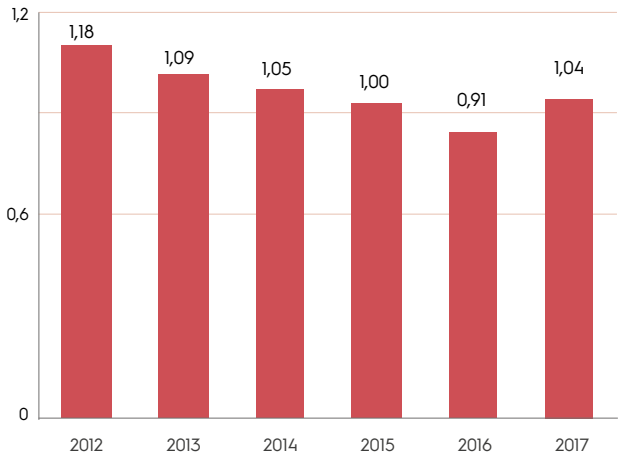

Özkaynak devir hızı yeniden yükseldi.

Özkaynak devir hızı bir diğer etkinlik ve verimlilik göstergesi olup satışların özkaynaklara oranlanması ile hesaplanmaktadır. İSO 500 kuruluşlarının özkaynak devir hızı 2016 yılındaki gerilemenin ardından 2017 yılında 0,42 puan artmış ve 2,79 olmuştur. Böylece özkaynak devir hızı son yıllarda görülen en yüksek orana yükselmiştir.

2017 yılında en yüksek özkaynak devir hızına sahip sektör 17,53 ile yine mücevherat imalatı sanayi ve 8,49 ile kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünlerinin imalatı sanayidir. En düşük oran ise 0,56 ile yine madencilik ve taş ocakçılığı sektörüne aittir.

İşletme sermayesi devir hızı dört yıl sonra artış gösterdi.

İşletme sermayesi devir hızı, satış hasılatının dönen varlıklar (işletme sermayesi) büyüklüğüne oranlanması ile hesaplanmaktadır. 2013 yılında 1,93 olan işletme sermayesi devir hızı İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu için izleyen üç yıl içinde düşüş göstererek 2016 yılında 1,66'ya kadar gerilemişti. İşletme sermayesi devir hızı 2017 yılında ise dört yıl aradan sonra yeniden yükselmiş ve 1,77 olmuştur.

DEVİR HIZLARI - 2017

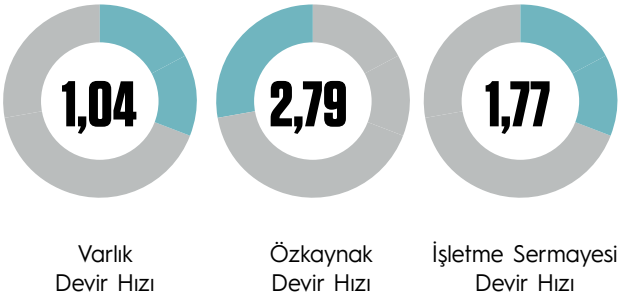

2017 yılında özellikle iç piyasadaki talepte yaşanan canlanma, kredi olanakları ve likiditedeki bollaşması ile ödemelerin normalleşmesi varlık devir hızını yükseltmiştir. Kredi Garanti Fonu teminatlı kredilerin artışı etkili olmuştur.

Sektörel Devir Hızları - 2017

Sektörler		Varlık Devir Hızı			Özkaynak Devir Hızı			İşletme Sermayesi (Dönen Sermaye) Devir Hızı		
		500 BSK	ÖK	KK	500 BSK	ÖK	KK	500 BSK	ÖK	KK
05-08	Madencilik ve taş ocakçılığı	0,32	0,51	0,19	0,56	0,92	0,33	1,00	1,08	0,88
10	Gıda ürünlerinin imalatı	1,39	1,49	0,92	3,95	4,18	2,72	2,05	2,30	1,09
11	İçeceklerin imalatı	0,35	0,35	-	0,87	0,87	-	0,79	0,79	-
12	Tütün ürünleri imalatı	0,82	0,82	-	2,76	2,76	-	1,05	1,05	-
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	0,64	0,64	-	2,24	2,24	-	1,01	1,01	-
14	Giyim eşyalarının imalatı	1,52	1,52	-	3,57	3,57	-	2,31	2,31	-
15	Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	0,78	0,78	-	0,93	0,93	-	1,32	1,32	-
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	0,72	0,72	-	2,84	2,84	-	1,18	1,18	-
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	1,11	1,11	-	3,50	3,50	-	1,87	1,87	-
18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	0,49	0,49	-	0,77	0,77	-	1,47	1,47	-
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	1,71	1,71	-	8,49	8,49	-	2,88	2,88	-
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	0,87	0,87	0,82	2,05	2,29	0,92	1,42	1,41	1,61
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	0,88	0,88	-	1,71	1,71	-	1,48	1,48	-
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	1,00	1,00	-	3,13	3,13	-	1,47	1,47	-
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	0,60	0,60	-	1,45	1,45	-	1,36	1,36	-
24	Ana metal sanayii	1,32	1,32	-	3,29	3,29	-	2,01	2,01	-
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	0,81	0,86	0,51	2,06	2,22	1,22	1,12	1,15	0,89
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	0,52	0,52	-	2,28	2,28	-	0,73	0,73	-
27	Elektrikli teçhizat imalatı	1,31	1,31	-	4,27	4,27	-	1,74	1,74	-
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	1,11	1,11	-	2,46	2,46	-	1,44	1,44	-
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	1,94	1,94	-	6,70	6,70	-	2,87	2,87	-
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	0,45	0,45	0,73	1,56	1,52	3,00	0,54	0,53	0,80
31	Mobilya imalatı	1,12	1,12	-	1,76	1,76	-	1,86	1,86	-
32	Diğer imalatlar	7,10	7,10	-	17,53	17,53	-	7,68	7,68	-
32.1	Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	7,10	7,10	-	17,53	17,53	-	7,68	7,68	-
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	0,34	0,39	0,22	0,72	1,28	0,27	1,43	2,72	0,51
	Toplam	**1,04**	**1,11**	**0,37**	**2,79**	**3,21**	**0,59**	**1,77**	**1,84**	**0,87**

Çalışan başına üretimden net satışlar yüzde 30,9 arttı.

İşgücü verimliliği sanayi ve sanayi kuruluşları için önemli bir verimlilik göstergesidir.

İSO 500 kapsamında işgücü verimliliği üretimden satışların çalışan sayısına oranlanması ile hesaplanmaktadır. İşgücü verimliliği, çalışan başına net üretimden satışlar olarak cari fiyatlarla belirlenmektedir.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda 2015 yılında çalışan başına net üretimden satışlar yüzde 5,6 artarak 694.781 olmuştu. 2016 yılında çalışan başına net satışlar bu kez yüzde 6,4 artmış ve 739.192 TL'ye yükselmişti. 2015 ve 2016 yıllarında çalışan başına net satışlarda reel bir artış olmamış, bu itibarla işgücü verimliliği gerilemiştir.

2017 yılında ise çalışan başına net üretimden satışlar yüzde 30,9 artmış ve 967.955 TL'ye yükselmiştir. Çalışan başına net satışlarda sıçrama yaşanmıştır. İşgücü verimliliğindeki bu artışın önemli bir bölümü yüksek kapasite kullanım oranları ve üretim artışından kaynaklanmıştır. Ancak önemli bir diğer bölümü de döviz kurlarındaki yüzde 20 üzerindeki artışın ihracat gelirleri aracılığı ile yaptığı katkıdan kaynaklanmıştır.

Alt sektörler itibarıyla çalışan başına net üretimden satışlar büyüklükleri önemli farklılıklar göstermektedir. 2017 yılında 23 alt sektörde çalışan başına net üretimden satışlar 2016 yılına göre mutlak olarak artarken, 2 alt sektörde gerilemiştir. Çalışan başına net üretimden satışlar ile ölçülen işgücü verimliliği en yüksek sektörler 2017 yılı verileri ile petrol ürünleri sanayi, mücevherat sanayi ile tütün ürünleri imalatı sanayidir. İlk üç sektör 2016 yılına göre değişmemiştir.

SEKTÖREL ÇALIŞAN BAŞINA ÜRETİMDEN NET SATIŞLAR (TL)

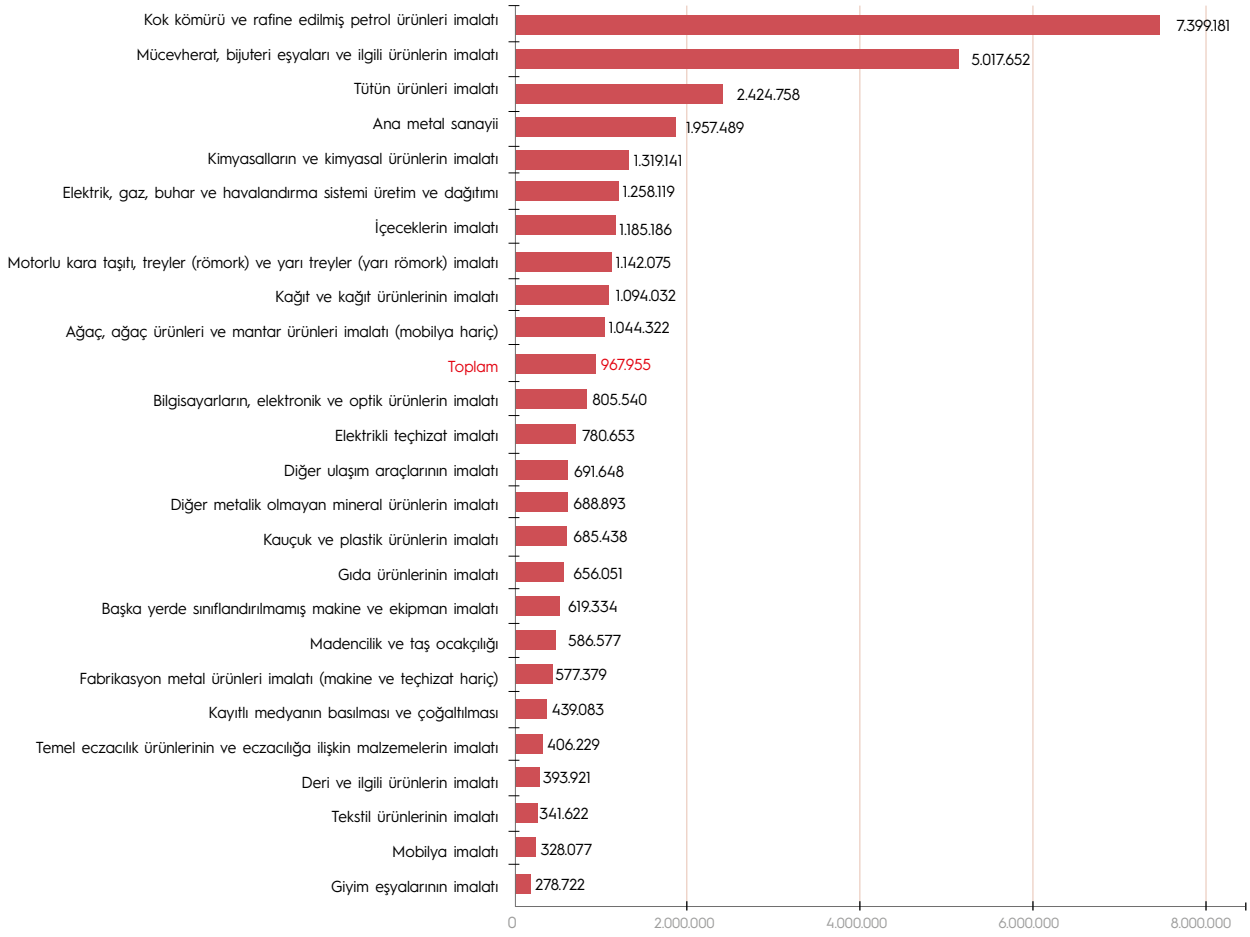

İşgücü Verimliliği [Üretimden Satışlar (Net)/Çalışan Sayısı] *(Cari Fiyatlarla, TL)*

	Sektörler	2016	2017
05-08	Madencilik ve taş ocakçılığı	401.650	586.577
10	Gıda ürünlerinin imalatı	585.799	656.051
11	İçeceklerin imalatı	1.083.188	1.185.186
12	Tütün ürünleri imalatı	2.366.369	2.424.758
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	274.157	341.622
14	Giyim eşyalarının imalatı	216.414	278.722
15	Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	350.053	393.921
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	848.146	1.044.322
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	774.774	1.094.032
18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	397.861	439.083
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	5.012.850	7.399.181
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	939.774	1.319.141
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	363.694	406.229
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	560.635	685.438
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	593.757	688.893
24	Ana metal sanayii	1.329.696	1.957.489
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	406.308	577.379
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	687.293	805.540
27	Elektrikli teçhizat imalatı	635.550	780.653
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	514.746	619.334
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	827.444	1.142.075
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	473.411	691.648
31	Mobilya imalatı	254.600	328.077
32	Diğer imalatlar	5.128.672	5.017.652
32.1	Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	5.128.672	5.017.652
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	1.268.363	1.258.119
	Toplam	**739.192**	**967.955**

TEKNOLOJİ FAALİYETLERİ

2017 yılında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun AR-GE harcamaları önemli bir artış gösterirken teknoloji yoğunluklarına göre katma değer dağılımında çarpıcı bir değişim gözlenmemektedir.

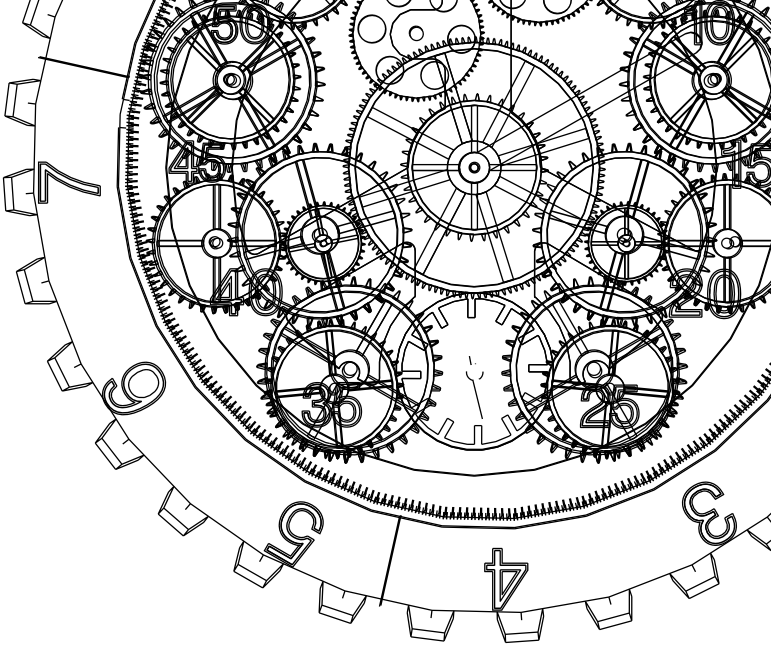

Teknoloji faaliyetleri sanayi ve sanayi kuruluşlarının rekabet gücü ve onun şekillendirdiği karlılık ve verimlilik için en önemli belirleyici unsurlardan biri haline gelmiştir.

Bu nedenle 2013 çalışmasından itibaren İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içinde teknoloji faaliyetleri başlığı altında bilgilere yer verilmeye başlanmıştır.

Teknoloji faaliyetleri başlığı altında 2017 yılında iki bilgiye yer verilmektedir. İlki İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda AR-GE harcamalarıdır. İkincisi ise bu kuruluşların teknoloji yoğunluğu itibarıyla sektör dağılımlarıdır.

AR-GE harcamaları arttı, satışlara oranla düşüş gösterdi.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun AR-GE harcamaları hesaplanmakta ve değerlendirilmektedir. AR-GE harcamaları iki yöntemle; anket ile ve kuruluşların gelir tablosu verileri yardımıyla toplanmaktadır.

2017 yılında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun AR-GE harcamaları anket verileri ile 3,5 milyar TL'dir ve 2016 yılındaki anket verileri ile ölçülen 2,8 milyar TL tutarındaki AR-GE harcamalarına göre yüzde 23,7 artmıştır. 2016 yılındaki mutlak gerilemenin ardından AR-GE harcamalarında 2017 yılında sağlanan reel artış olumludur.

Ancak 2017 yılında anket verileri ile toplanan AR-GE harcamalarının üretimden satışlara oranı 2016 yılında yüzde 0,57 iken 2017 yılında yüzde 0,53'e gerilemiştir. Böylece 2014 ve 2015 yıllarında gerçekleşen yüzde 0,74 oranından 0,21 puan geriye düşülmüştür.

AR-GE HARCAMALARINDA GELİŞMELER

Anket Verileri

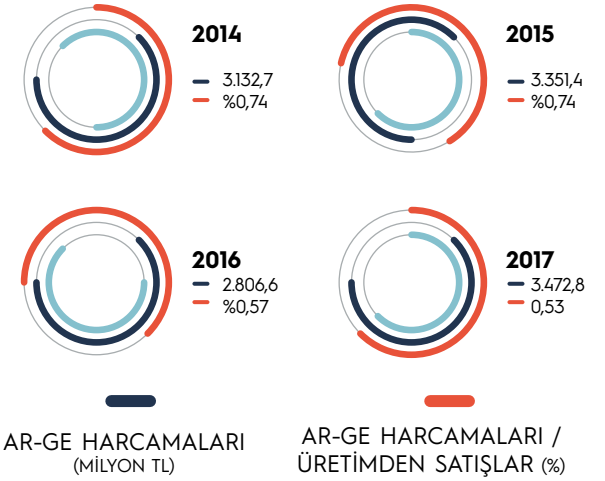

AR-GE HARCAMASI YAPAN KURULUŞ SAYISI (ADET)

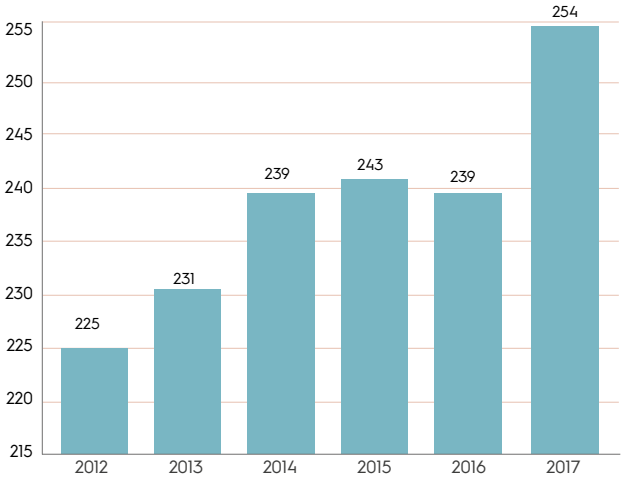

2017 yılında gelir tablosu verisi ile hesaplanan AR-GE harcamaları ise 2,51 milyar TL olarak ölçülmüş ve 2016 yılındaki 2,14 milyar TL olan harcamaya göre yüzde 17,3 artış gerçekleşmiştir.

2017 yılında gelir tablosu ile hesaplanan AR-GE harcamalarının üretimden satışlara oranı ise yüzde 0,44'ten yüzde 0,38'e inmiştir.

En yüksek AR-GE harcaması gerçekleştiren sektörler ise anket verileri ile motorlu kara taşıtları sanayi, gelir tablosu verileri ile ise madencilik ve taş ocakçılığı sektörüdür.

AR-GE yapan firma sayısı en yükseğe çıktı.

İSO 500'de AR-GE yapan firma sayısı 2017 yılında 254'e yükselmiştir. Böylece firma sayısı 2012 yılından bu yana en yüksek düzeyde gerçekleşmiştir.

2016 yılında ortaya çıkan olumsuz koşullar nedeniyle AR-GE yapan firma sayısı düşmüş ve AR-GE harcamaları mutlak olarak gerilemişti. 2017 yılında ise bu kez göreceli olarak iyileşen koşullar, AR-GE harcaması yapan firma sayısını ve AR-GE harcamalarını en yüksek seviyesine taşımıştır. Firmaların AR-GE harcamaları istikrar koşullarına önemli ölçüde bağlı kalmaya devam etmiştir.

AR-GE HARCAMASI YAPAN KURULUŞLARIN SEKTÖREL DAĞILIMI (ADET)

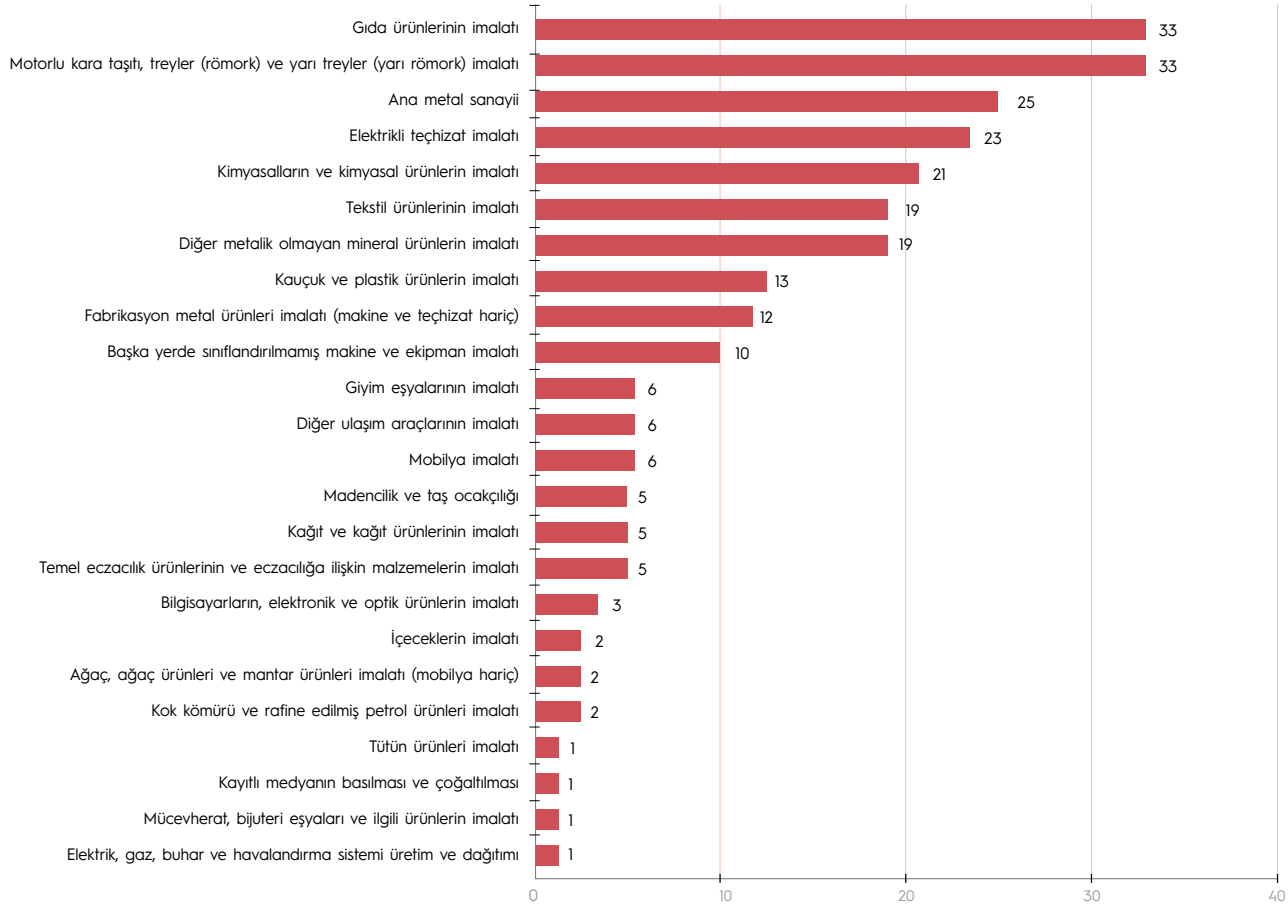

B/S/H/

BİZ, DÜNYAYI BÖYLE DEĞİŞTİRİYORUZ.

İnovasyona verdiğimiz önem, teknolojimizi geliştirmemize; sürdürülebilirliğe verdiğimiz önem, doğal kaynakları verimli kullanmamıza ve çevreye olan saygımızın artmasına sebep oldu.

Çünkü sadece bugün değil, yarınlar da bizim.

www.bsh-group.com.tr

BSH Ev Aletleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.

AR-GE Harcamaları (TL)

	Sektörler	AR-GE Yapan Firma Sayısı	AR-GE Harcamaları (Anket Verileri)	AR-GE Harcamaları (Gelir Tablosu Verileri)
05-08	Madencilik ve taş ocakçılığı	5	22.818.963	592.818.391
10	Gıda ürünlerinin imalatı	33	152.077.373	174.360.236
11	İçeceklerin imalatı	2	1.344.472	1.344.472
12	Tütün ürünleri imalatı	1	371.514	197.010
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	19	43.889.735	35.500.196
14	Giyim eşyalarının imalatı	6	20.193.030	16.910.792
15	Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	-	-	-
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	2	1.866.515	1.866.516
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	5	3.347.578	3.347.578
18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	1	634.834	-
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	2	36.179.908	36.179.879
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	21	304.390.126	103.256.315
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	5	116.752.855	53.941.970
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	13	44.787.053	39.976.510
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	19	61.484.786	54.653.910
24	Ana metal sanayii	25	43.201.568	20.913.739
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	12	108.721.675	93.011.242
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	3	455.440.672	294.800.304
27	Elektrikli teçhizat imalatı	23	483.754.854	369.991.506
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	10	87.741.332	72.961.129
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	33	1.308.633.414	470.618.119
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	6	155.124.326	54.916.635
31	Mobilya imalatı	6	19.863.316	15.857.022
32	Diğer imalatlar	1	10.500	10.500
32.1	Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	1	10.500	10.500
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	1	160.000	160.000
	Toplam	**254**	**3.472.800.899**	**2.507.604.470**

...ve lezzet kabuğundan çıktı!

Kabuklu Fındık
IN-SHELL HAZELNUTS

Fındık Füresi
HAZELNUT PASTE

İç Fındık
RAW WHOLE HAZELNUTS

Fındık Unu
HAZELNUT MEAL

Kavrulmuş Fındık
ROASTED WHOLE HAZELNUTS

POYRAZ POYRAZ
FINDIK ENTEGRE SAN. VE TİC. A.Ş.
ORDU - TÜRKİYE

Kıyılmış Fındık
CHOPPED HAZELNUTS

Beyazlatılmış Fındık
BLANCHED WHOLE HAZELNUTS

Dilimlenmiş Fındık
SLICED HAZELNUTS

...and the pleasure came out from its shell!

Poyraz Poyraz Fındık Entegre San. ve Tic. A.Ş.
Ordu - Ulubey Karayolu 5. Km. Karacaömer Mevkii Altınordu/ ORDU/TÜRKİYE
Tel : +90 452 237 03 48 (3 pbx) - Fax : +90 452 237 03 54
www.poyrazpoyraz.com e-mail : info@poyrazpoyraz.com
www.cakildak.com.tr

kimpur
KİMTEKS POLİÜRETAN
35. YIL

Türkiye'nin İlk Poliüretan Sistem Üreticisi

35 Yıllık Tecrübe, Yüksek Teknoloji, Akıllı Çözümler, Kullanıcıya Özel Sistemler, Teknik Destek, Hızlı Servis

kim SYSTEMS

KİMTEKS POLİÜRETAN SİSTEMLERİ

kim FOOT

AYAKKABI SİSTEMLERİ

- -Taban Sistemleri
- -Terlik Sistemleri (KimLITE ve Yeni Nesil Sistemler)
- -İş Güvenliği Ayakkabı Sistemleri
- -Çizme Sistemleri

kim FLEX

ESNEK KÖPÜK SİSTEMLERİ

- -Esnek Köpük Sistemleri
- -Integral Sistemleri
- -Viskoelastik Sistemleri
- -Filtre Sistemleri

kim RIGID

SERT KÖPÜK SİSTEMLERİ

- -Kontinü/Diskontinü Panel Sistemleri
- -MW/EPS Panel Yapıştırıcı Sistemleri
- -Kontinü Panel PIR Sistemleri
- -Tahta Taklidi Sistemleri
- -Panjur Sistemleri
- -Boru Yalıtım Sistemleri
- -Sprey Sistemleri
- -Buzdolabı Sistemleri

kim CASE

ÖZEL ÜRÜNLER

- -Bağlayıcılar
- -Poliürea Sistemleri

kim POL

POLİESTER POLİOLLER

- -Doymuş Poliesterler
- -Doymamış Poliesterler
- -Alifatik Poliesterler
- -Aromatik Poliesterler

Kimpur Diğer Hammaddeler

- -Poliester Polioller
- -MDI.PMDI
- -Adipik Asit
- -Kalıp Ayırıcı
- -EVA
- -TPU

Kimpur AR-GE

- -Mayıs 2017 itibari ile "Ar-ge Merkezi" Belgesi
- -22 AR-GE Çalışanı
- -4'ü TEYDEB olmak üzere 30'un üzerinde proje
- -1000'in üzerinde özgün ürün

KİMTEKS POLİÜRETAN SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

MERKEZ:
Emniyet Evleri Mah. Eski Büyükdere Cad.
Sapphire Plaza No: 1/4 Kat: 19 D: 01
Kağıthane 34415 İstanbul TÜRKİYE
Tel: +90 212 809 15 50
Fax: +90 212 809 15 49

FABRİKA:
Gebze Plastikçiler Organize San.
Böl. 7. Cadde No:43 41400
Gebze Kocaeli TÜRKİYE
Tel: +90 262 751 44 71
Fax: +90 262 751 02 57

GAZİANTEP:
Çakmak Mahallesi Haraf Sokak
No:10A Şehitkamil Gaziantep
TÜRKİYE
Tel: +90 342 325 57 97
Fax: +90 342 325 57 97

KİMTEKS POLİÜRETAN 1983'TEN BERİ

www.kimpur.com

FIAT YOL ARKADAŞIM CONNECT

OTOMOBİLİNİZLE İLİŞKİNİZ DEĞİŞİYOR!

Şimdi otomobil ve sürücü **Fiat Yol Arkadaşım Connect**'le bağlanıyor, birbirini çok daha iyi anlıyor. **Fiat Yol Arkadaşım Connect**'le nerede olursanız olun aracınızı uygulama üzerinden kontrol edin, konumunu ve durumunu görün, sürüş tavsiyeleri alın ve hatta aracınızın kapılarını uzaktan açıp kapayın. Otomobilinizle ilişkinizi değiştirin.

OTOMOBİLİNİZE KURALIM

TELEFONUNUZA İNDİRİN

FIAT'INIZA BAĞLANIN

yolarkadasim.fiat.com.tr • 444 22 55

Koç

Google play

Download on the App Store

FIAT

TEKNOLOJİ YOĞUNLUKLARINA GÖRE YARATILAN KATMA DEĞER

İSO 500 içinde yer alan firmaların teknoloji yoğunluklu sektör grupları itibarıyla yaratılan katma değer dağılımı yapılmaktadır.

Teknoloji yoğunluklu sektör grupları içinde sadece imalat sanayi firmaları yer almaktadır. Madencilik ve taşocakçılığı ile elektrik, gaz, buhar, su üretimi firmaları yer almamaktadır. Bu itibarla imalat sanayinde faaliyet gösteren 473 firmanın verileri ile hesaplama ve dağılım yapılmaktadır.

Teknoloji yoğunluklu 4 sektör grubu bulunmaktadır. Bunlar düşük teknoloji yoğunluklu sanayiler, orta-düşük teknoloji yoğunluklu sanayiler, orta-yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler ve yüksek teknoloji yoğunluklu sanayilerdir.

Teknoloji yoğunluklu sanayi grupları içinde yer alan sanayi sektörleri yeni kullanılmaya başlanan NACE Rev.2 sanayi sınıflandırması ile birlikte tabloda sunulmaktadır.

Teknoloji yoğunluklu sektör grupları için yaratılan katma değer göstergesi kullanılmaktadır. Kullanılan katma değer "üretici fiyatlarıyla brüt katma değer" (üretim faktörlerine yapılan ödemeler [ödenen maaş ve ücretler + ödenen faizler + milli gelir anlamında kar] + yıl için ayrılan amortismanlar + ödenen dolaylı vergiler – sübvansiyonlar toplamı) göstergesidir.

Teknoloji yoğunluklu sektör grupları da kendi içinde toplulaştırılmaktadır. Bu itibarla değerlendirildiğinde 2017 yılında yaratılan katma değer itibarıyla en yüksek payı yüzde 39,9 ile yine orta-düşük teknoloji yoğunluklu sanayiler almıştır. Düşük teknoloji yoğunluklu sanayilerin payı ise 2017 yılında 1,2 puan azalmış ve yüzde 36,2 olmuştur. Orta-yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler grubunun payı ise 2016 yılında yüzde 19,5 iken 2017 yılında yüzde 20,'ye yükselmiştir. Yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler grubunun payı ise yüzde 2016 yılında yüzde 3,7 iken 2017 yılında yüzde 3,6 olmuştur.

2017 yılı itibarıyla 473 imalat sanayi firmasından 182'si düşük teknoloji yoğunluklu sanayilerde faaliyet göster-

TEKNOLOJİ YOĞUNLUKLARINA GÖRE YARATILAN KATMA DEĞERİN DAĞILIMI (%)

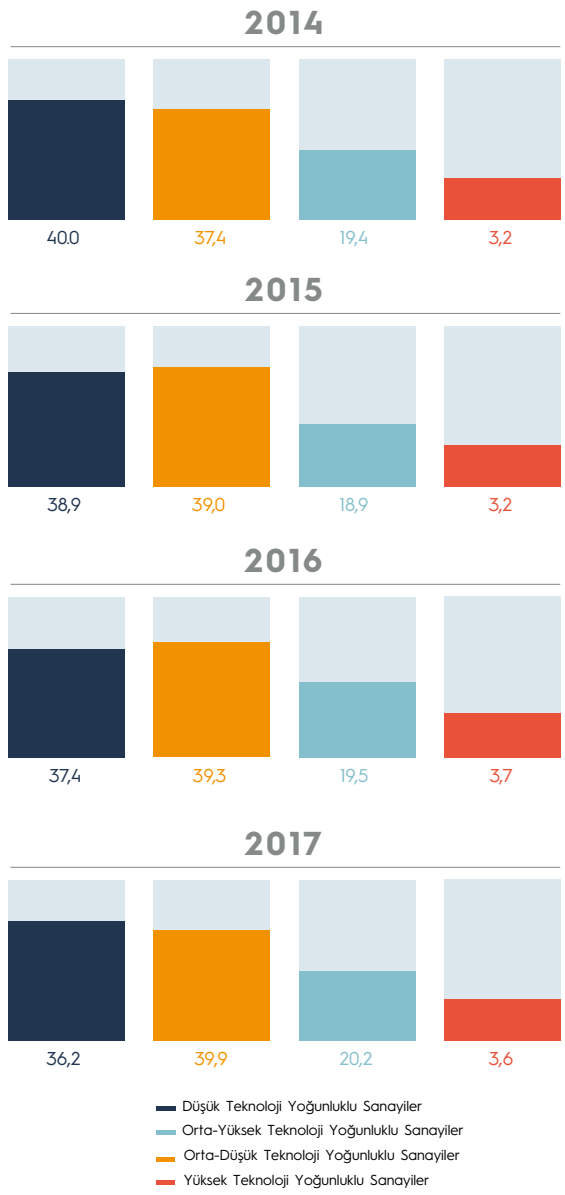

mektedir. 155 firma orta düşük teknoloji yoğunluklu sanayilerdedir. Orta yüksek teknoloji yoğunluklu sanayilerdeki firma sayısı ise 124'tür. Yüksek teknoloji yoğunluklu sanayilerde faaliyet gösteren firma sayısı ise 2017 yılında sadece 12 olmuştur.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun ihracatı içinde ise orta yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler 2017 yılında 34,5 milyar dolar ihracat ve yüzde 54,1 pay ile ilk sırada yer almaktadırlar.

Türkiye'de sanayinin yüksek katma değerli ve yüksek teknoloji yoğunluklu sektörlere dönüşüm ihtiyacı sürmektedir. Ancak İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu sonuçları ölçüm yapılan son beş yıldır bu konuda henüz yeterli ilerleme sağlanamadığını göstermektedir.

İSO 500 içinde orta yüksek ve yüksek teknoloji yoğunluklu sektörlerdeki firmaların yarattığı katma değer payı 2016 yılında yüzde 23,2 iken 2017 yılında yüzde 23,8 olmuştur.

Teknoloji Yoğunluklarına Göre Yaratılan Katma Değer Dağılımı

Teknoloji Yoğunluğu İtibarıyla Sektör Grupları	Toplam Brüt Katma Değer	Toplam Brüt Katma Değer Pay (%)	Kod	Sektörler	Toplam Brüt Katma Değer	Toplam Brüt Katma Değer Pay (%)
Düşük Teknoloji Yoğunluklu Sanayiler	75.551.385.937	36,2	10	Gıda ürünlerinin imalatı	15.154.078.065	7,3
			11	İçeceklerin imalatı	10.779.950.040	5,2
			12	Tütün ürünleri imalatı	35.280.429.024	16,9
			13	Tekstil ürünlerinin imalatı	6.868.676.514	3,3
			14	Giyim eşyalarının imalatı	1.454.677.571	0,7
			15	Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	48.893.790	0,0
			16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	1.506.299.444	0,7
			17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	2.641.959.560	1,3
			18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması (18.2 Hariç)	368.539.254	0,2
			31	Mobilya imalatı	1.292.407.587	0,6
			32	Diğer imalatlar (32.5 Hariç)	155.475.088	0,1
Orta-Düşük Teknoloji Yoğunluklu Sanayiler	83.213.604.484	39,9	18.2	Kayıtlı medyanın çoğaltılması	-	-
			19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	46.952.762.412	22,5
			22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	4.230.705.246	2,0
			23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	6.821.673.263	3,3
			24	Ana metal sanayii	22.279.171.583	10,7
			25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (25.4 Hariç)	2.738.704.829	1,3
			30.1	Gemi ve tekne yapımı	190.587.151	0,1
Orta-Yüksek Teknoloji Yoğunluklu Sanayiler	42.080.170.441	20,2	20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	9.343.249.446	4,5
			25.4	Silah ve mühimmat (cephane) imalatı	1.440.413.929	0,7
			27	Elektrikli teçhizat imalatı	8.059.838.552	3,9
			28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	3.112.804.309	1,5
			29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	19.989.789.805	9,6
			30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı (30.1 ve 30.3 Hariç)	134.074.400	0,1
			32.5	Tıbbi ve dişçilik ile ilgili araç ve gereçlerin imalatı	-	-
Yüksek Teknoloji Yoğunluklu Sanayiler	7.602.697.929	3,6	21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	1.861.743.346	0,9
			26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	3.234.010.945	1,6
			30.3	Hava taşıtları ve uzay araçları ile bunlarla ilgili makinelerin imalatı	2.506.943.638	1,2
					208.447.858.791	**100,00**

SONUÇ:
SANAYİNİN GELECEĞİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2017 yılı çalışması sanayinin mevcut durumu geleceği açısından önemli sonuçlar ortaya koymaktadır. Bu sonuçlar arasından bazı konu başlıkları öne çıkarılarak bu konular ile ilgili bazı kısa değerlendirmeler yapılmaktadır.

- 2017 yılı sanayinin yüksek performansı için yeterli uygun ekonomik ve ekonomi dışı koşulların sağlanmasının önemini bir kez daha ortaya koymuştur.
- Yatırım teşvik sistemindeki iyileştirmeler ve yenilikler sanayi yatırımlarının özendirilmesi için tek başına yeterli olamamaktadır. Fiyat istikrarı ve finansal istikrar mutlaka gereklidir.
- Yabancı sermaye paylı kuruluşlar sayısındaki azalmanın, sanayinin performansını orta vadede sınırlayıcı etkisi göz ardı edilmemelidir.
- Kapasite kullanım oranlarının azami seviyelere yaklaşmış olması, sanayide yeni kapasite yatırımları için ümit vermektedir.
- Sektörler itibarıyla performanslar 2017 yılında birbirine yakınlaşmıştır. Sanayi genelinde daha ahenkli bir gelişme öngörülmektedir.
- İstanbul merkezli sanayi kuruluşları sayısındaki azalma, İstanbul ve sanayi ilişkisinin yeniden kurgulanmasını gerektirmektedir.
- Sanayi kuruluşlarının mali yapısında borçlar lehine bozulan denge sıkıntı yaratabilme potansiyeli taşımaktadır.
- FAVÖK (EBITDA) oranındaki iyileşme firmaların çekirdek faaliyetlerine ağırlık verdiğini göstermektedir.
- Kuruluşlar maliyetlerini ve mali risklerini daha iyi yönetmeye başlamış olup karlılıklarını artırmaktadır.
- Firmalarda verimlilik alanında halen önemli iyileşme ihtiyacı bulunmaktadır.
- AR-GE harcamalarının ekonomik istikrar koşullarına azami bağlı olduğu 2016 ve 2017 yıllarındaki gelişmelerden anlaşılmaktadır.
- Teknoloji yoğunluğu itibarıyla yapının değişimi için yeni girişimlere ihtiyaç bulunmaktadır.
- İhracat atışının hızlandığı yıllarda sanayi performansının yükseldiği 2017 yılında bir kez daha görülmüştür.
- 2017 yılında yaşandığı gibi iç ve dış talebin canlandığı dönemlerde firmaların varlık devir hızları da artmaktadır.

TÜRKİYE'NİN 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU

SIRALAMA

2017 yılında üretimden satışlar, net satışlar, katma değer, özkaynak, aktif toplamı, vergi öncesi dönem kar/zarar, faiz, amortisman ve vergi öncesi kar/zarar, ihracat, çalışanlar ortalaması

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No: 2017	2016	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar Sıra No:	Net Satışlar (TL)	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla) Sıra No:	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla) (TL)
1	1	TÜPRAŞ-Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.	Kocaeli	-	1	51.143.020.471	1-1	54.070.354.582	1-1	41.585.032.525
2	2	Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	2	22.669.355.014	2-2	25.678.248.825	6-6	3.460.701.000
3	6	Toyota Otomotiv Sanayi Türkiye A.Ş.	Sakarya	-	3	17.830.449.851	4-4	17.932.211.343	---	-
4	3	TOFAŞ Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.	İstanbul	-	4	15.911.044.439	3-3	18.365.276.708	9-9	2.990.839.779
5	4	Oyak-Renault Otomobil Fabrikaları A.Ş.	İstanbul	-	5	15.673.395.350	5-5	15.673.412.724	---	-
6	5	Arçelik A.Ş.	İstanbul	-	6	12.582.252.953	7-7	14.962.661.921	14-13	2.047.507.329
7	10	İskenderun Demir ve Çelik A.Ş.	İskenderun	-	7	10.623.490.800	9-9	10.626.688.535	4-4	4.301.691.320
8	11	Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş.	İstanbul	-	8	9.920.840.201	6-6	15.077.561.892	11-11	2.584.189.427
9	9	İçdaş Çelik Enerji Tersane ve Ulaşım Sanayi A.Ş.	Çanakkale	-	9	9.307.530.883	11-11	9.307.530.883	24-21	1.277.241.142
10	8	Hyundai Assan Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	10	8.361.235.000	10-10	10.420.559.047	---	-
11	14	Aygaz A.Ş.	İstanbul	-	11	6.768.921.616	14-14	7.466.283.720	7-7	3.131.388.340
12	15	Mercedes-Benz Türk A.Ş.	İstanbul	-	12	6.486.557.570	8-8	11.814.413.584	---	-
13	17	PETKİM Petrokimya Holding A.Ş.	Ege Bölgesi	-	13	6.473.545.885	15-15	7.278.824.413	16-15	1.704.416.575
14	19	Çolakoğlu Metalurji A.Ş.	İstanbul	-	14	6.314.022.611	17-17	6.314.395.208	---	-
15	12	Vestel Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	15	6.295.924.137	16-16	6.422.245.333	---	-
16	13	İstanbul Altın Rafinerisi A.Ş.	İstanbul	-	16	6.199.419.278	12-12	9.192.776.077	384-375	78.081.259
17	16	BSH Ev Aletleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	17	5.749.012.324	13-13	8.111.190.258	---	-
18	7	EÜAŞ Elektrik Üretim A.Ş. Genel Müdürlüğü	Kamu	1	-	5.202.939.442	19-1	5.202.939.442	21-3	1.317.938.356
19	22	Tosçelik Profil ve Sac Endüstrisi A.Ş.	İskenderun	-	18	5.003.862.517	20-19	5.089.761.269	---	-
20	20	Aselsan Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	19	4.484.420.748	23-22	4.485.471.229	13-12	2.260.243.675
21	18	Unilever San. ve Tic. T.A.Ş.	İstanbul	-	20	4.480.411.691	21-20	4.873.767.587	---	-
22	28	Borçelik Çelik San. Tic. A.Ş.	İstanbul	-	21	4.453.651.886	24-23	4.461.494.218	---	-
23	24	Vestel Beyaz Eşya San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	22	3.957.671.084	22-21	4.557.781.430	---	-
24	34	KARDEMİR Karabük Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Karabük	-	23	3.942.769.194	28-26	3.943.484.669	---	-
25	21	Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.	Kamu	2	-	3.874.621.336	29-3	3.875.739.957	29-4	1.004.484.418
26	33	Sarkuysan Elektrolitik Bakır San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	24	3.846.654.092	30-27	3.872.339.243	123-116	281.822.525
27	23	Bosch San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	25	3.836.458.324	18-18	5.328.274.861	---	-
28	29	TUSAŞ-Türk Havacılık ve Uzay Sanayii A.Ş.	Ankara	-	26	3.608.591.419	31-28	3.661.334.057	---	-
29	25	Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş.	Ankara	-	27	3.488.988.451	26-24	4.305.395.972	---	-
30	38	Er-Bakır Elektrolitik Bakır Mamulleri A.Ş.	Denizli	-	28	3.402.705.248	32-29	3.408.608.036	219-212	162.833.295
31	32	Milangaz LPG Dağıtım Tic. ve San. A.Ş.	İstanbul	-	29	3.277.138.474	34-31	3.277.138.474	---	-
32	37	Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü	Kamu	3	-	3.171.487.805	38-4	3.171.487.805	12-1	2.261.107.935
33	42	Kroman Çelik Sanayii A.Ş.	Kocaeli	-	30	3.079.564.088	33-30	3.354.427.986	---	-
34	27	Eti Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Eskişehir	-	31	3.072.445.212	40-36	3.145.290.824	---	-
35	49	Yücel Boru ve Profil Endüstrisi A.Ş.	İstanbul	-	32	3.071.931.731	36-33	3.180.960.761	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin $)	Sıra No:	Kişi	2017
5-3	5.963.673.526	1-1	32.585.848.535	1-1	4.178.243.263	1-1	6.093.269.686	5-5	2.785.550	22-18	5.002	1
21-18	1.973.476.243	10-8	9.730.367.275	6-5	1.331.666.319	3-3	2.449.851.351	1-1	4.796.904	3-3	10.835	2
134-126	481.708.287	38-34	3.582.072.762	---	-	---	-	2-2	4.593.807	21-17	5.339	3
26-23	1.758.148.448	11-9	9.422.782.919	11-9	895.466.675	5-5	2.179.041.344	3-3	3.269.554	4-4	9.883	4
---	-	---	-	---	-	---	-	4-4	3.182.426	10-9	6.927	5
17-14	2.575.488.081	5-3	12.983.621.397	26-24	376.451.986	8-7	1.630.714.898	7-7	1.933.449	1-1	17.486	6
4-2	6.074.124.455	13-11	8.905.893.349	3-3	3.371.893.832	2-2	3.493.131.585	20-19	420.962	23-19	4.872	7
3-1	8.481.512.404	4-2	17.783.886.853	2-2	3.615.964.516	4-4	2.228.562.459	51-50	190.461	16-13	6.108	8
30-25	1.510.760.860	45-41	3.217.919.835	20-18	521.744.542	18-17	823.473.159	12-12	884.208	31-25	4.141	9
---	-	---	-	---	-	---	-	6-6	1.986.401	---	-	10
34-29	1.449.487.722	44-40	3.226.337.274	28-26	345.811.243	59-57	351.963.325	137-136	94.552	150-142	1.334	11
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	12
10-8	3.496.990.835	17-15	6.613.461.322	5-4	1.679.437.407	7-6	1.764.861.667	15-14	690.276	70-63	2.407	13
---	-	---	-	---	-	---	-	16-15	681.136	148-140	1.339	14
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	15
345-337	133.072.527	390-381	354.858.933	367-363	10.047.128	267-262	81.184.178	21-20	419.696	---	-	16
31-26	1.477.551.523	31-28	4.278.287.442	---	-	---	-	11-11	1.007.043	7-6	7.811	17
1-1	18.996.873.379	2-1	23.623.502.904	330-4	18.106.621	31-2	553.876.982	---	-	13-3	6.553	18
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	19
15-12	2.718.644.010	6-4	12.041.983.031	12-10	889.747.940	10-9	1.176.922.205	57-56	179.953	18-15	5.735	20
---	-	---	-	---	-	---	-	211-210	60.957	---	-	21
68-61	848.301.249	66-59	2.357.195.797	---	-	---	-	29-28	304.404	---	-	22
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	23
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	24
28-5	1.606.526.245	18-3	6.511.618.027	495-8	-258.135.875	492-7	-16.990.836	---	-	5-1	8.293	25
185-177	332.612.748	134-126	1.202.841.020	166-163	70.158.331	126-122	174.179.165	19-18	486.112	242-233	839	26
---	-	---	-	---	-	---	-	10-10	1.052.939	6-5	8.083	27
12-9	3.311.987.805	8-6	10.796.617.222	---	-	---	-	18-17	509.149	19-16	5.721	28
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	29
275-267	194.582.378	138-130	1.181.566.840	140-137	92.820.554	147-142	153.276.255	26-25	324.771	263-254	708	30
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	31
11-3	3.449.206.358	34-4	3.863.631.514	4-1	1.800.161.167	6-1	1.879.501.845	13-1	807.188	33-7	3.854	32
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	33
---	-	71-64	2.169.079.640	---	-	---	-	116-115	109.432	---	-	34
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	35

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No: 2017	2016	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar Sıra No:	Net Satışlar (TL)	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla) Sıra No:	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla) (TL)
36	46	Eren Enerji Elektrik Üretim A.Ş.	Zonguldak	-	33	2.996.978.472	35-32	3.265.087.134	---	-
37	26	Philsa Philip Morris Sabancı Sigara ve Tütüncülük San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	34	2.935.246.082	39-35	3.159.362.802	---	-
38	41	Assan Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	35	2.911.846.153	42-38	2.951.801.966	---	-
39	44	AKSA Akrilik Kimya Sanayii A.Ş.	Yalova	-	36	2.834.463.303	45-41	2.893.522.280	55-51	556.462.273
40	36	Kastamonu Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	37	2.794.082.188	46-42	2.859.920.780	---	-
41	48	Baştuğ Metalurji Sanayi A.Ş.	Osmaniye	-	38	2.762.845.955	37-34	3.178.451.902	62-57	526.688.179
42	30	Coca-Cola İçecek A.Ş.	İstanbul	-	39	2.748.964.462	50-46	2.765.840.429	137-130	259.674.745
43	31	Konya Şeker San. ve Tic. A.Ş.	Konya	-	40	2.715.924.904	48-44	2.774.285.497	76-70	445.800.523
44	35	İpragaz A.Ş.	İstanbul	-	41	2.688.052.228	47-43	2.813.687.826	---	-
45	39	Enerjisa Enerji Üretim A.Ş.	Kocaeli	-	42	2.582.510.085	27-25	4.117.780.749	---	-
46	58	MMK Metalurji San. Tic. ve Liman İşletmeciliği A.Ş.	Dörtyol	-	43	2.528.699.567	55-50	2.534.318.339	---	-
47	54	İzmir Demir Çelik Sanayi A.Ş.	Ege Bölgesi	-	44	2.526.646.667	54-49	2.616.007.162	---	-
48	53	Nadir Metal Rafineri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	45	2.487.708.840	51-47	2.700.213.263	---	-
49	45	Hayat Kimya Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	46	2.477.591.588	41-37	3.049.137.436	---	-
50	43	Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu	Kamu	4	-	2.363.351.196	52-5	2.678.587.922	---	-
51	50	Yıldız Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	47	2.341.158.360	58-53	2.362.067.316	---	-
52	52	Banvit Bandırma Vitaminli Yem Sanayi A.Ş.	Balıkesir	-	48	2.340.255.026	59-54	2.347.441.099	53-49	568.878.077
53	47	Abalıoğlu Yem-Soya ve Tekstil Sanayi A.Ş.	Denizli	-	49	2.316.306.588	57-52	2.369.811.821	---	-
54	51	SÜTAŞ Süt Ürünleri A.Ş.	Karacabey	-	50	2.272.649.261	53-48	2.658.058.251	60-55	531.810.143
55	61	Diler Demir Çelik Endüstri ve Ticaret A.Ş.	İstanbul	-	51	2.238.057.888	61-56	2.256.195.267	---	-
56	57	BRİSA Bridgestone Sabancı Lastik San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	52	2.088.116.619	56-51	2.377.389.879	36-32	889.710.497
57	76	Tezcan Galvanizli Yapı Elemanları San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	53	2.041.476.336	66-60	2.044.283.032	---	-
58	66	Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı	Kamu	5	-	1.951.484.113	62-6	2.234.346.653	18-2	1.404.331.796
59	91	Modern Karton San. ve Tic. A.Ş.	Çorlu	-	54	1.935.833.374	67-61	1.948.552.352	---	-
60	103	Honda Türkiye A.Ş.	Kocaeli	-	55	1.909.651.497	44-40	2.919.250.126	---	-
61	74	Kaptan Demir Çelik Endüstrisi ve Ticaret A.Ş.	İstanbul	-	56	1.897.507.044	63-57	2.233.246.846	---	-
62	56	Borusan Mannesmann Boru San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	57	1.896.851.037	73-66	1.903.546.054	70-64	485.237.233
63	59	Toros Tarım San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	58	1.881.568.475	64-58	2.205.678.418	65-60	516.669.569
64	-	-	İnebolu	-	59	-	75-68	-	19-17	-
65	40	Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü	Kamu	6	-	1.794.596.001	71-7	1.904.879.699	67-6	512.413.211
66	75	Yazıcı Demir Çelik Sanayi ve Turizm Ticaret A.Ş.	İstanbul	-	60	1.773.752.598	68-62	1.921.887.694	---	-
67	69	Şenpiliç Gıda Sanayi A.Ş.	Sakarya	-	61	1.773.094.972	78-71	1.809.162.503	---	-
68	240	Gram Altın Pazarlama San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	62	1.749.593.967	74-67	1.897.751.003	490-481	8.979.578
69	72	Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğü	Kamu	7	-	1.719.897.064	25-2	4.372.714.482	---	-
70	86	Erdemir Çelik Servis Merkezi San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	63	1.695.223.886	49-45	2.767.674.338	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin $)	Sıra No:	Kişi	2017
48-42	1.123.939.727	24-21	5.125.215.474	---	-	---	-	---	-	179-171	1.171	36
---	-	---	-	---	-	---	-	42-41	220.960	---	-	37
111-103	568.488.819	60-54	2.564.213.506	---	-	---	-	17-16	547.543	142-135	1.387	38
37-31	1.383.538.580	40-36	3.498.257.657	29-27	341.905.168	28-27	594.076.831	30-29	302.112	157-149	1.298	39
---	-	---	-	---	-	---	-	97-96	129.940	67-60	2.491	40
84-76	724.906.767	65-58	2.422.579.150	312-309	22.866.860	82-79	251.208.023	84-83	142.473	255-246	770	41
---	-	---	-	56-53	240.649.319	---	-	424-421	3.016	---	-	42
45-39	1.203.903.371	20-17	6.377.566.409	342-338	16.040.830	46-44	430.388.587	202-201	62.993	41-34	3.314	43
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	44
8-6	3.897.138.386	7-5	11.894.871.468	---	-	---	-	---	-	297-288	584	45
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	172-164	1.236	46
235-227	246.360.405	98-91	1.566.529.177	---	-	---	-	71-70	155.630	169-161	1.242	47
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	48
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	49
27-4	1.755.220.582	57-6	2.658.408.062	---	-	---	-	---	-	26-5	4.608	50
24-21	1.843.016.074	39-35	3.536.572.105	---	-	---	-	209-208	61.427	88-81	2.119	51
268-260	202.627.663	170-162	946.355.349	54-51	250.731.235	54-52	363.029.074	122-121	103.865	27-22	4.461	52
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	53
103-95	606.723.016	131-123	1.220.505.587	105-102	117.445.883	85-82	250.707.677	303-301	32.762	29-24	4.269	54
---	-	91-84	1.765.775.548	---	-	---	-	48-47	193.779	256-247	765	55
105-97	590.324.082	49-44	3.132.029.089	136-133	95.301.655	39-37	478.878.205	53-52	184.309	60-53	2.726	56
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	57
2-2	13.121.034.929	3-2	23.469.532.168	8-2	1.130.149.378	65-3	324.268.992	---	-	---	-	58
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	59
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	171-163	1.239	60
127-119	512.016.444	109-102	1.437.790.951	---	-	435-430	26.587.205	31-30	299.689	229-220	913	61
130-122	494.259.985	83-76	1.975.115.900	59-56	223.003.426	75-72	275.978.434	38-37	257.525	149-141	1.339	62
46-40	1.154.956.386	61-55	2.518.933.294	39-37	300.604.983	41-39	469.611.663	274-272	41.462	323-314	517	63
9-7	-	19-16	-	9-7	-	9-8	-	186-185	-	64-57	-	64
36-6	1.397.221.146	47-5	3.172.035.478	496-9	-267.742.417	495-8	-36.866.160	415-3	4.889	11-2	6.639	65
---	-	78-71	2.062.114.239	---	-	---	-	25-24	339.646	331-322	509	66
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	67
348-340	130.723.612	484-475	175.470.839	417-412	905.667	483-477	6.505.971	440-437	1.237	---	-	68
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	69
---	-	189-181	875.956.219	---	-	---	-	203-202	62.688	418-409	311	70

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No: 2017	2016	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar Sıra No:	Net Satışlar (TL)	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla) Sıra No:	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla) (TL)
71	73	İçdaş Elektrik Enerjisi Üretim ve Yatırım A.Ş.	Çanakkale	-	64	1.671.590.249	89-82	1.671.590.249	146-139	247.037.770
72	79	ASAŞ Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	65	1.670.182.958	86-79	1.692.551.538	169-162	207.140.184
73	65	Namet Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	66	1.669.265.861	88-81	1.680.993.777	---	-
74	99	Yeşilyurt Demir Çelik Endüstrisi ve Liman İşletmeleri Ltd. Şti.	Samsun	-	67	1.663.291.993	82-75	1.728.866.484	66-61	514.182.108
75	89	ROKETSAN Roket San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	68	1.661.390.598	91-84	1.662.493.048	35-31	892.466.120
76	55	Sanko Tekstil İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	69	1.657.103.135	79-72	1.794.407.910	---	-
77	62	Soda Sanayii A.Ş.	İstanbul	-	70	1.646.088.266	80-73	1.770.148.997	46-42	610.695.408
78	82	Sasa Polyester Sanayi A.Ş.	Adana	-	71	1.630.567.373	87-80	1.691.800.344	87-81	386.671.676
79	137	BMC Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	72	1.612.176.712	93-86	1.649.425.829	61-56	531.793.335
80	68	Koç Metalurji A.Ş.	Dörtyol	-	73	1.610.285.049	85-78	1.693.946.634	131-124	267.857.469
81	67	C.P. Standart Gıda San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	74	1.583.707.267	94-87	1.639.605.128	---	-
82	80	HES Hacılar Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	75	1.575.100.454	97-90	1.579.363.427	153-146	233.034.146
83	81	Bosch Termoteknik Isıtma ve Klima San. Tic. A.Ş.	Manisa	-	76	1.552.407.439	84-77	1.711.180.621	---	-
84	83	MAN Türkiye A.Ş.	Ankara	-	77	1.538.334.565	99-92	1.538.533.309	104-97	335.521.243
85	77	Gülsan Sentetik Dokuma San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	78	1.513.709.475	98-91	1.546.859.226	---	-
86	110	Ekinciler Demir ve Çelik Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	79	1.498.774.849	102-95	1.499.054.501	102-95	338.948.737
87	71	Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	80	1.482.404.406	90-83	1.668.624.004	81-75	415.504.654
88	85	Goodyear Lastikleri T.A.Ş.	İstanbul	-	81	1.458.719.023	76-69	1.849.282.256	80-74	428.227.885
89	63	Akçansa Çimento San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	82	1.439.608.402	101-94	1.499.153.239	74-68	471.593.046
90	124	Tatmetal Çelik San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	83	1.422.039.435	106-99	1.424.531.965	---	-
91	221	Limak Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Siirt	-	84	1.396.187.363	105-98	1.432.481.805	78-72	436.241.832
92	64	JTI Tütün Ürünleri Sanayi A.Ş.	Ege Bölgesi	-	85	1.380.441.340	111-104	1.381.265.772	3-3	11.618.318.029
93	-	-	Bolu	-	86	-	108-101	-	91-85	-
94	94	Autoliv Cankor Otomotiv Emniyet Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	87	1.370.439.409	107-100	1.407.124.090	---	-
95	101	Petlas Lastik San. ve Tic. A.Ş.	Kırşehir	-	88	1.337.124.274	109-102	1.388.211.569	---	-
96	97	Köksan Pet ve Plastik Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	89	1.329.072.420	83-76	1.726.885.269	---	-
97	93	Erpiliç Entegre Tavukçuluk Üretim Pazarlama ve Tic. Ltd. Şti.	Bolu	-	90	1.283.699.255	100-93	1.519.828.519	---	-
98	111	Trakya Cam Sanayii A.Ş.	İstanbul	-	91	1.278.360.722	69-63	1.921.747.117	42-38	679.139.887
99	-	Kayseri Şeker Fabrikası A.Ş.	Kayseri	-	92	1.277.149.733	113-106	1.354.161.228	108-101	317.220.753
100	88	Çimsa Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Mersin	-	93	1.270.367.542	120-113	1.293.397.412	96-90	357.535.076
101	113	Yazaki Otomotiv Yan San. ve Tic. A.Ş.	Akyazı	-	94	1.259.340.409	127-119	1.259.340.409	---	-
102	87	Pınar Süt Mamülleri Sanayii A.Ş.	Ege Bölgesi	-	95	1.250.585.550	128-120	1.255.795.923	224-217	159.655.206
103	-	-	Ankara	-	96	-	129-121	-	20-18	-
104	60	Tiryaki Agro Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	97	1.231.496.759	43-39	2.920.169.027	---	-
105	131	Kipaş Mensucat İşletmeleri A.Ş.	K.Maraş	-	98	1.218.952.575	132-124	1.224.047.978	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin $)	Sıra No:	Kişi	2017
97-89	656.432.674	100-93	1.500.617.092	375-371	8.605.306	98-95	223.156.754	---	-	271-262	686	71
137-129	475.417.552	52-47	2.986.754.929	176-173	63.965.659	47-45	419.035.920	81-80	143.560	85-78	2.160	72
95-87	664.720.897	188-180	876.697.155	---	-	---	-	417-414	3.571	137-130	1.405	73
---	-	---	-	49-46	265.732.223	---	-	---	-	---	-	74
---	-	29-26	4.443.912.000	36-34	315.377.697	---	-	265-263	43.314	73-66	2.326	75
---	-	---	-	---	-	---	-	39-38	237.639	---	-	76
16-13	2.661.160.563	46-42	3.217.103.672	15-13	757.811.854	43-41	463.312.578	28-27	311.579	215-206	1.007	77
99-91	642.183.723	89-82	1.787.446.338	55-52	248.487.560	74-71	283.341.109	452-449	221	161-153	1.286	78
201-193	302.280.041	28-25	4.604.389.375	60-57	221.997.801	---	-	260-258	44.320	135-128	1.419	79
236-228	241.831.397	221-213	754.134.013	119-116	107.419.300	141-136	162.905.593	399-397	7.717	370-361	424	80
---	-	242-234	678.288.054	---	-	---	-	390-388	9.673	---	-	81
132-124	491.545.296	161-153	998.343.136	144-141	89.966.973	131-127	169.371.305	169-168	78.059	207-198	1.048	82
102-94	620.743.127	190-182	875.934.076	---	-	---	-	33-32	277.081	---	-	83
116-108	547.772.440	185-177	888.247.401	159-156	79.417.520	199-194	111.358.043	23-22	404.619	72-65	2.347	84
---	-	---	-	---	-	---	-	61-60	170.000	65-58	2.557	85
196-188	309.719.969	264-256	598.743.200	78-75	156.335.727	178-173	120.383.817	118-117	106.837	279-270	668	86
209-201	285.992.793	93-86	1.746.665.625	254-251	37.839.017	157-152	140.894.428	86-85	138.801	83-76	2.214	87
142-134	459.602.341	151-143	1.059.298.962	118-115	107.919.566	142-137	161.336.542	32-31	279.631	101-94	1.835	88
76-69	771.003.948	106-99	1.478.104.950	76-73	169.340.393	66-63	322.846.724	245-243	49.773	195-186	1.088	89
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	90
107-99	583.299.545	37-33	3.669.001.949	494-487	-234.671.962	69-66	310.714.644	348-346	20.153	119-112	1.558	91
92-84	676.897.689	76-69	2.082.730.889	94-91	131.641.235	101-97	213.423.524	105-104	120.012	341-332	481	92
118-110	-	223-215	-	69-66	-	90-87	-	306-304	-	51-44	-	93
---	-	---	-	---	-	---	-	80-79	144.082	---	-	94
81-74	730.936.666	110-103	1.425.464.886	---	-	---	-	65-64	167.750	50-43	2.921	95
---	-	---	-	---	-	---	-	76-75	147.694	---	-	96
155-147	412.855.979	248-240	660.828.732	---	-	---	-	258-256	45.217	56-49	2.790	97
18-15	2.409.492.833	30-27	4.366.109.541	17-15	604.911.606	29-28	582.766.030	191-190	69.114	167-159	1.246	98
66-59	852.928.486	115-108	1.340.403.954	117-114	107.962.676	120-116	180.934.692	---	-	---	-	99
58-51	958.245.137	79-72	2.059.916.403	74-71	172.802.943	61-59	347.339.092	112-111	115.074	212-203	1.020	100
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	101
230-222	251.537.200	222-214	750.948.334	245-242	40.518.626	252-247	86.869.388	257-255	45.871	185-177	1.135	102
25-22	-	86-79	-	22-20	-	12-11	-	101-100	-	158-150	-	103
---	-	---	-	---	-	---	-	150-149	88.742	353-344	458	104
49-43	1.100.011.935	70-63	2.209.566.482	---	-	---	-	179-178	73.513	25-21	4.704	105

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:		Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
2017	2016						Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
106	98	Betek Boya ve Kimya Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	99	1.216.367.402	112-105	1.381.031.179	---	-
107	-	Tosyalı Filmaşin ve İnşaat Demir Üretim Sanayi A.Ş.	İskenderun	-	100	1.200.930.957	126-118	1.267.279.228	---	-
108	96	Indesit Company Beyaz Eşya San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	101	1.198.120.681	135-127	1.211.418.703	402-393	68.412.352
109	132	Ravago Petrokimya Üretim A.Ş.	Ege Bölgesi	-	102	1.184.886.605	119-112	1.306.064.110	183-176	189.487.491
110	70	Atlas Enerji Üretim A.Ş.	İstanbul	-	103	1.165.395.617	133-125	1.219.276.679	---	-
111	112	Sarten Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	104	1.156.780.665	141-133	1.172.752.546	145-138	247.610.373
112	154	Eti Soda Üretim Pazarlama Nakliyat ve Elektrik Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	105	1.152.797.865	137-129	1.181.199.592	---	-
113	114	S.S. Trakya Yağlı Tohumlar Tarım Satış Kooperatifleri Birliği	Edirne	-	106	1.133.603.258	130-122	1.230.513.376	282-273	125.154.809
114	215	Asil Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Orhangazi	-	107	1.122.304.744	147-139	1.125.973.516	---	-
115	129	Maxion İnci Jant Sanayi A.Ş.	Manisa	-	108	1.121.188.156	145-137	1.141.752.500	---	-
116	143	Esan Eczacıbaşı Endüstriyel Hammaddeler San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	109	1.113.912.962	124-117	1.279.911.331	---	-
117	139	Merinos Halı San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	110	1.098.183.862	146-138	1.130.267.556	73-67	473.624.805
118	90	Delphi Automotive Systems Ltd. Şti.	İstanbul	-	111	1.094.873.421	143-135	1.160.796.449	---	-
119	92	Paşabahçe Cam San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	112	1.094.337.196	123-116	1.280.254.409	56-52	552.503.979
120	189	Korteks Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	113	1.080.918.416	150-142	1.104.594.798	188-181	180.063.284
121	-	Indorama Ventures Corlu Pet Sanayi A.Ş.	Çorlu	-	114	1.076.559.613	155-147	1.077.521.350	411-402	63.445.674
122	155	Modern Oluklu Mukavva Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Çorlu	-	115	1.074.083.454	153-145	1.089.383.357	---	-
123	122	Beyçelik Gestamp Otomotiv Sanayi A.Ş.	Bursa	-	116	1.067.616.797	136-128	1.182.866.530	---	-
124	108	Temsa Ulaşım Araçları San. ve Tic. A.Ş.	Adana	-	117	1.064.931.510	140-132	1.179.561.224	---	-
125	-	-	İstanbul	-	118	-	142-134	-	93-87	-
126	-	Pro Yem San. ve Tic. A.Ş.	Karacabey	-	119	1.044.346.633	122-115	1.285.083.528	229-222	155.702.085
127	185	Özkan Demir Çelik Sanayi A.Ş.	Ege Bölgesi	-	120	1.043.105.739	148-140	1.115.526.284	---	-
128	165	Eti Alüminyum A.Ş.	Konya	-	121	1.039.642.302	159-151	1.047.133.684	75-69	454.025.726
129	117	Tusaş Motor Sanayii A.Ş.	Eskişehir	-	122	1.029.814.327	138-130	1.179.677.704	---	-
130	134	Hema Endüstri A.Ş.	İstanbul	-	123	1.028.114.811	161-153	1.028.273.778	82-76	413.343.100
131	121	Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu (M.K.E.K.) Genel Müdürlüğü	Kamu	8	-	1.026.255.199	125-8	1.272.858.579	58-5	547.947.809
132	115	Hidromek-Hidrolik ve Mekanik Makina İmalat San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	124	1.021.085.170	144-136	1.147.061.286	85-79	405.932.992
133	161	Öznur Kablo San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	125	1.020.105.853	162-154	1.020.204.354	---	-
134	125	Abdi İbrahim İlaç San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	126	1.019.387.705	72-65	1.904.265.056	---	-
135	100	Prometeon Turkey Endüstriyel ve Ticari Lastikler A.Ş.	İstanbul	-	127	1.014.996.082	121-114	1.292.302.555	---	-
136	-	Keskinoğlu Tavukçuluk ve Damızlık İşletmeleri San. Tic. A.Ş.	Akhisar	-	128	1.014.695.847	160-152	1.041.266.860	---	-
137	106	Tat Gıda Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	129	1.013.477.097	149-141	1.105.903.222	179-172	190.770.997
138	145	Kordsa Teknik Tekstil A.Ş.	Kocaeli	-	130	1.012.256.846	156-148	1.054.945.168	99-93	342.830.248
139	109	Bunge Gıda San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	131	1.007.418.097	77-70	1.812.278.786	---	-
140	120	Sofra Yemek Üretim ve Hizmet A.Ş.	İstanbul	-	132	1.002.656.118	163-155	1.016.379.649	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin $)	Sıra No:	Kişi	2017
---	-	---	-	---	-	---	-	340-338	21.785	198-189	1.085	106
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	107
145-137	454.669.495	162-154	994.770.215	485-479	-115.502.429	498-490	-97.780.107	34-33	272.707	141-134	1.393	108
215-207	268.777.207	135-127	1.197.412.212	269-266	33.024.409	164-159	134.476.850	446-443	454	342-333	480	109
---	-	63-56	2.465.559.978	---	-	---	-	---	-	387-378	385	110
208-200	288.255.601	144-136	1.115.474.195	193-190	57.138.163	130-126	171.587.940	145-144	92.202	55-48	2.792	111
56-49	967.942.431	67-60	2.346.060.355	---	-	26-25	660.311.436	74-73	150.018	288-279	620	112
177-169	352.455.693	337-328	430.621.378	180-177	62.190.493	345-340	56.185.059	---	-	247-238	805	113
---	-	---	-	---	-	---	-	153-152	86.377	218-209	970	114
192-184	321.182.454	290-282	520.924.998	---	-	---	-	41-40	223.488	187-179	1.130	115
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	319-310	530	116
149-141	434.612.044	82-75	2.029.239.345	91-88	133.150.076	71-68	292.359.613	157-156	83.409	46-39	3.070	117
128-120	510.052.378	200-192	840.990.401	---	-	---	-	55-54	183.932	---	-	118
67-60	852.442.271	92-85	1.760.317.070	324-321	19.550.556	192-187	114.505.671	45-44	202.108	39-32	3.375	119
60-53	929.919.371	41-37	3.366.899.084	359-355	11.707.921	83-80	250.894.028	277-275	40.417	94-87	1.986	120
---	-	---	-	301-298	25.516.949	---	-	---	-	---	-	121
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	122
217-209	268.059.725	219-211	758.160.520	---	-	---	-	233-232	54.237	77-70	2.277	123
---	-	105-98	1.478.176.975	---	-	---	-	59-58	171.412	114-107	1.643	124
109-101	-	140-132	-	83-80	-	116-112	-	192-191	-	61-54	-	125
187-179	330.728.876	342-333	424.682.875	97-94	126.184.647	167-162	133.204.217	460-456	48	394-385	369	126
295-287	174.835.430	97-90	1.606.586.961	---	-	144-139	157.817.183	148-147	90.043	264-255	703	127
---	-	---	-	47-44	266.145.672	---	-	---	-	---	-	128
---	-	---	-	---	-	---	-	37-36	261.124	---	-	129
165-157	394.700.172	64-57	2.463.818.322	411-406	1.604.359	67-64	313.336.389	78-77	147.043	75-68	2.300	130
54-7	1.047.377.916	62-7	2.514.145.332	395-5	4.468.029	132-5	168.547.017	243-2	50.724	20-4	5.466	131
38-32	1.365.804.700	107-100	1.470.948.013	32-30	330.908.437	73-70	284.016.636	146-145	90.469	112-105	1.674	132
182-174	337.967.345	214-206	792.421.240	---	-	---	-	437-434	1.554	413-404	320	133
---	-	---	-	---	-	---	-	273-271	41.542	53-46	2.811	134
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	135
---	-	---	-	---	-	---	-	242-241	50.816	---	-	136
140-132	471.370.323	216-208	776.072.094	205-202	52.232.323	265-260	82.008.278	320-318	26.060	168-160	1.243	137
73-66	802.918.625	104-97	1.481.932.297	153-150	84.862.169	117-113	183.903.451	43-42	208.168	170-162	1.240	138
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	427-418	282	139
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	2-2	11.551	140

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:							Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
2017	2016	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
141	104	Anadolu Efes Biracılık ve Malt Sanayii A.Ş.	İstanbul	-	133	1.000.118.577	164-156	1.008.692.008	5-5	4.299.737.458
142	118	Eczacıbaşı Yapı Gereçleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	134	992.548.093	167-159	1.001.272.920	---	-
143	149	Federal Mogul Powertrain Otomotiv A.Ş.	Kocaeli	-	135	992.278.827	139-131	1.179.656.690	---	-
144	123	Boytaş Mobilya San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	136	991.533.073	114-107	1.345.546.916	86-80	400.536.539
145	-	Atakaş Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Dörtyol	-	137	991.211.302	169-161	1.000.292.321	---	-
146	127	Cargill Tarım ve Gıda San. Tic. A.Ş.	İstanbul	-	138	989.466.890	168-160	1.000.360.954	174-167	200.291.819
147	119	Kaleseramik Çanakkale Kalebodur Seramik Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	139	988.981.431	151-143	1.104.072.023	---	-
148	146	Türk Prysmian Kablo ve Sistemleri A.Ş.	Bursa	-	140	988.247.063	116-109	1.312.488.261	---	-
149	95	Altınmarka Gıda San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	141	982.483.909	131-123	1.226.295.582	495-486	-28.133.557
150	135	İmbat Madencilik Enerji Turizm San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	142	974.230.184	171-163	988.120.071	40-36	733.320.312
151	116	Grid Solutions Enerji Endüstrisi A.Ş.	Kocaeli	-	143	964.095.438	174-166	964.095.438	338-329	95.253.955
152	160	Döktaş Dökümcülük Tic. ve San. A.Ş.	Orhangazi	-	144	960.244.934	172-164	987.930.912	497-488	-95.070.722
153	204	Tarım Kredi Yem San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	145	941.254.354	177-169	954.996.981	---	-
154	202	Eti Krom A.Ş.	Elazığ	-	146	936.793.901	182-174	938.735.664	48-44	598.996.387
155	176	Kocaer Haddecilik San. ve Tic. A.Ş.	Denizli	-	147	934.515.280	165-157	1.008.121.486	208-201	168.441.341
156	-	İstanbul Denizcilik Gemi İnşa San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	148	933.177.381	183-175	933.177.381	---	-
157	194	Toyota Boshoku Türkiye Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Sakarya	-	149	917.513.595	175-167	961.192.090	---	-
158	158	Kılıç Deniz Ürünleri Üretimi İhr. İth. ve Tic. A.Ş.	Milas	-	150	917.329.072	184-176	930.653.558	105-98	332.895.378
159	140	Noksel Çelik Boru Sanayi A.Ş.	Ankara	-	151	916.583.644	185-177	927.580.299	298-289	115.039.027
160	138	Beşler Makarna Un İrmik Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	152	901.896.265	189-181	912.452.376	445-436	47.179.377
161	162	Korozo Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	153	893.044.191	179-171	952.562.450	---	-
162	164	AGT Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	Antalya	-	154	886.076.460	195-187	895.048.417	---	-
163	183	Hasçelik Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	155	885.401.876	191-183	908.381.412	---	-
164	201	İGSAŞ-İstanbul Gübre Sanayii A.Ş.	Kocaeli	-	156	878.110.082	92-85	1.654.842.213	---	-
165	278	Ege Çelik Endüstrisi San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	157	877.923.228	194-186	900.304.933	---	-
166	186	Mutlu Akü ve Malzemeleri Sanayii A.Ş.	İstanbul	-	158	873.877.267	192-184	905.905.467	---	-
167	170	Tırsan Treyler San. ve Tic. A.Ş.	Sakarya	-	159	873.561.186	187-179	921.811.910	---	-
168	208	Karsan Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	160	868.071.278	188-180	915.724.695	---	-
169	163	CMS Jant ve Makina Sanayii A.Ş.	Ege Bölgesi	-	161	862.470.878	180-172	948.823.644	---	-
170	150	Anadolu Isuzu Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	162	862.017.871	173-165	984.218.439	---	-
171	151	DYO Boya Fabrikaları San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	163	855.520.405	190-182	910.359.435	---	-
172	-	-	İstanbul	-	164	-	201-193	-	192-185	-
173	159	Assan Hanil Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	165	850.589.045	186-178	926.811.659	---	-
174	153	Şölen Çikolata Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	166	850.271.772	193-185	902.361.369	---	-
175	191	Olmuksan International Paper Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	167	843.334.323	208-200	843.334.323	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin $)	Sıra No:	Kişi	2017
7-5	3.977.825.582	14-12	7.312.360.150	484-478	-115.022.801	102-98	211.101.632	308-306	30.963	233-224	884	141
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	142
156-148	411.408.201	245-237	672.008.543	---	-	---	-	40-39	229.949	100-93	1.880	143
63-56	879.272.786	143-135	1.118.038.643	75-72	171.849.261	121-117	179.148.940	354-352	18.802	36-29	3.647	144
---	-	---	-	---	-	---	-	109-108	115.599	---	-	145
161-153	400.597.754	153-145	1.046.782.783	162-159	73.649.954	152-147	147.788.209	382-380	11.715	299-290	582	146
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	147
262-254	206.976.416	182-174	892.744.738	---	-	343-338	56.946.192	152-151	87.019	347-338	470	148
444-435	39.413.932	101-94	1.488.227.873	491-485	-167.388.762	260-255	84.163.517	216-215	60.166	422-413	300	149
151-143	425.992.886	257-249	609.350.000	63-60	211.336.807	92-89	236.264.485	---	-	17-14	5.948	150
108-100	581.464.549	118-110	1.326.026.381	362-358	10.465.034	490-484	-11.139.045	77-76	147.339	228-219	919	151
497-488	-317.830.987	236-228	709.250.612	498-489	-367.642.764	499-491	-113.425.916	44-43	204.029	69-62	2.426	152
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	153
62-55	904.833.671	69-62	2.294.480.369	19-17	555.018.174	25-24	660.872.827	---	-	268-259	691	154
321-313	152.108.383	225-217	742.000.169	360-356	11.624.815	242-237	90.695.194	92-91	133.091	237-228	863	155
---	-	360-351	401.571.042	---	-	---	-	426-423	2.789	459-450	211	156
277-269	191.721.343	391-382	354.453.796	---	-	---	-	378-376	12.771	174-166	1.221	157
189-181	325.170.475	136-128	1.192.582.004	131-128	98.380.695	88-85	245.456.019	85-84	141.087	126-119	1.491	158
168-160	374.038.339	160-152	1.012.888.891	293-290	27.164.463	264-259	82.204.598	124-123	101.504	258-249	754	159
424-415	56.780.773	330-321	444.852.698	361-357	11.178.487	425-420	31.200.253	50-49	191.453	382-373	400	160
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	161
---	-	197-189	861.972.010	---	-	---	-	129-128	98.448	225-216	926	162
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	163
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	164
281-273	188.315.574	348-339	418.845.061	---	-	---	-	321-319	25.860	306-297	559	165
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	222-213	950	166
154-146	413.839.027	---	-	---	-	---	-	66-65	166.425	281-272	663	167
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	168
---	-	---	-	---	-	---	-	82-81	143.355	---	-	169
---	-	---	-	---	-	---	-	213-212	60.629	234-225	875	170
---	-	---	-	---	-	---	-	387-385	10.189	---	-	171
432-423	-	129-121	-	461-455	-	250-245	-	141-140	-	336-327	-	172
---	-	---	-	---	-	---	-	438-435	1.327	221-212	952	173
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	174
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	175

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No: 2017	2016	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar Sıra No:	Net Satışlar (TL)	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla) Sıra No:	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla) (TL)
176	147	Zorluteks Tekstil Tic. ve San. A.Ş.	İstanbul	-	168	839.891.732	134-126	1.216.693.271	---	-
177	-	Schneider Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	Manisa	-	169	838.717.125	96-89	1.608.132.748	---	-
178	199	Seval Kablo Aydınlatma Cihazları İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş.	Denizli	-	170	838.350.085	202-194	851.244.092	---	-
179	272	Farba Otomotiv Aydınlatma ve Plastik Fabrikaları A.Ş.	Bursa	-	171	823.363.231	196-188	892.459.627	---	-
180	130	RWE & Turcas Güney Elektrik Üretim A.Ş.	Ankara	-	172	822.451.728	210-202	823.289.519	342-333	91.437.022
181	169	Bifa Bisküvi ve Gıda Sanayi A.Ş.	Karaman	-	173	815.739.813	206-198	844.948.975	---	-
182	107	Egemer Elektrik Üretim A.Ş.	Erzin	-	174	812.800.213	117-110	1.310.756.674	---	-
183	175	Doğuş Çay ve Gıda Maddeleri Üretim Pazarlama İth. İhr. A.Ş.	Ordu	-	175	812.708.705	176-168	955.322.360	---	-
184	248	Tosyalı Demir Çelik Sanayi A.Ş.	İskenderun	-	176	803.178.154	178-170	954.687.378	---	-
185	173	Aksa Jeneratör Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	177	801.765.424	207-199	843.988.158	---	-
186	260	Kipaş Kağıt Sanayi İşletmeleri A.Ş.	K. Maraş	-	178	801.417.266	215-207	801.417.266	---	-
187	207	Yayla Agro Gıda Sanayi ve Nakliyat A.Ş.	Ankara	-	179	800.576.777	154-146	1.082.088.291	280-271	125.275.542
188	-	-	İstanbul	-	180	-	200-192	-	138-131	-
189	217	Norm Cıvata San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	181	795.181.006	214-206	806.399.946	---	-
190	188	Durak Fındık San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	182	794.824.751	220-212	794.824.751	376-367	81.641.989
191	152	Savola Gıda San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	183	789.936.269	212-204	816.093.682	426-417	58.204.402
192	218	Mondi Tire Kutsan Kağıt ve Ambalaj Sanayi A.Ş.	Ege Bölgesi	-	184	789.805.614	221-213	790.145.860	220-213	162.066.208
193	168	Başhan Tarımsal Ürünleri Pazarlama San. ve Dış Tic. A.Ş.	Mersin	-	185	788.868.793	219-211	796.083.357	454-445	43.258.423
194	141	Progıda Tarım Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	186	777.394.606	213-205	815.481.383	---	-
195	-	Net Haddecilik San. ve Tic. Ltd. Şti.	Dörtyol	-	187	776.832.102	222-214	787.961.812	---	-
196	166	Bayer Türk Kimya Sanayii Ltd. Şti.	İstanbul	-	188	776.176.554	95-88	1.639.087.694	---	-
197	225	Durmazlar Makina San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	189	772.860.809	204-196	846.030.918	---	-
198	251	Oba Makarnacılık San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	190	770.304.809	158-150	1.048.933.916	170-163	206.397.813
199	192	Ege Profil Tic. ve San. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	191	766.642.776	199-191	871.769.716	---	-
200	190	Boyteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	192	766.628.642	223-215	782.422.269	---	-
201	167	Aunde Teknik Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	193	765.710.490	229-221	770.531.037	173-166	203.068.466
202	-	OMV Samsun Elektrik Üretim San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	194	763.166.477	198-190	883.959.753	---	-
203	-	-	İstanbul	-	195	-	65-59	-	79-73	-
204	200	Gedik Tavukçuluk ve Tarım Ürünleri Tic. San. A.Ş.	Uşak	-	196	759.419.369	233-225	760.312.663	---	-
205	172	Aşkale Çimento Sanayi T.A.Ş.	Erzurum	-	197	757.496.085	218-210	796.689.647	---	-
206	301	Abalıoğlu Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	198	755.422.224	104-97	1.433.584.693	---	-
207	195	Deva Holding A.Ş.	İstanbul	-	199	754.688.844	216-208	800.238.072	84-78	409.658.332
208	255	Melike Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	200	751.045.627	203-195	850.060.178	---	-
209	196	Merkez Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	201	749.774.751	152-144	1.092.656.740	163-156	215.038.340
210	285	Mega Metal San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	202	748.972.640	236-228	753.940.932	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin $)	Sıra No:	Kişi	2017
74-67	798.807.569	51-46	3.027.439.395	---	-	---	-	99-98	125.397	48-41	2.961	176
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	177
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	178
---	-	284-276	539.674.004	---	-	---	-	223-222	57.130	117-110	1.591	179
40-34	1.345.349.260	90-83	1.767.312.396	464-458	-39.277.658	304-299	67.976.796	---	-	495-486	60	180
---	-	---	-	---	-	---	-	181-180	72.839	42-35	3.193	181
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	182
---	-	---	-	---	-	197-192	112.543.091	422-419	3.108	98-91	1.900	183
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	184
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	185
337-329	139.705.273	159-151	1.019.280.962	---	-	---	-	198-197	65.280	274-265	679	186
---	-	---	-	284-281	28.702.498	247-242	89.292.782	281-279	39.271	309-300	548	187
86-78	-	117-109	-	68-65	-	133-128	-	102-101	-	91-84	-	188
163-155	396.836.212	---	-	---	-	---	-	126-125	100.698	261-252	721	189
422-413	60.351.796	346-337	419.952.203	391-387	5.519.673	320-315	63.725.031	93-92	132.881	254-245	783	190
---	-	---	-	334-330	17.234.379	---	-	---	-	---	-	191
317-309	157.520.637	278-270	560.404.924	319-316	20.701.442	249-244	87.813.076	343-341	20.906	245-236	814	192
372-363	111.707.694	352-343	413.064.985	325-322	19.504.675	429-424	29.647.772	193-192	68.928	420-411	302	193
---	-	277-269	563.044.638	---	-	---	-	56-55	183.736	184-176	1.147	194
---	-	---	-	---	-	---	-	393-391	9.266	---	-	195
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	139-132	1.400	196
170-162	367.503.873	176-168	919.435.182	---	-	---	-	134-133	96.945	---	-	197
223-215	262.496.322	365-356	392.819.340	133-130	96.967.820	155-150	141.618.933	87-86	137.776	265-256	700	198
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	199
---	-	---	-	---	-	---	-	94-93	132.396	104-97	1.796	200
125-117	517.996.412	---	-	88-85	138.410.002	---	-	47-46	199.914	63-56	2.692	201
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	202
98-90	-	75-68	-	252-249	-	234-229	-	96-95	-	113-106	-	203
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	204
---	-	---	-	---	-	---	-	416-413	4.256	188-180	1.119	205
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	206
93-85	672.453.673	119-111	1.318.900.918	126-123	102.332.459	---	-	360-358	16.903	93-86	2.038	207
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	208
79-72	749.598.223	163-155	994.427.443	239-236	42.110.820	336-331	58.741.835	331-329	24.109	71-64	2.378	209
---	-	---	-	---	-	---	-	120-119	104.344	365-356	433	210

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No: 2017	2016	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar Sıra No:	Net Satışlar (TL)	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla) Sıra No:	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla) (TL)
211	142	Çelikler Seyitömer Elektrik Üretim A.Ş.	Kütahya	-	203	747.718.516	225-217	774.530.360	47-43	603.247.325
212	499	Sıddık Kardeşler Haddecilik San. Tic. Ltd. Şti.	İstanbul	-	204	743.234.017	234-226	757.019.113	341-332	91.498.923
213	223	İlhan Demir Çelik ve Boru Profil Endüstrisi A.Ş.	Dörtyol	-	205	742.021.496	209-201	826.342.359	---	-
214	187	Menderes Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Denizli	-	206	741.045.850	230-222	767.862.640	121-114	282.573.093
215	206	Çimko Çimento ve Beton San. Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	207	737.837.146	239-231	741.317.070	---	-
216	181	Aynes Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Denizli	-	208	733.954.481	226-218	773.664.668	---	-
217	182	Lidersan Sağlık ve Gıda Ürünleri A.Ş.	Gaziantep	-	209	731.103.977	211-203	816.769.366	---	-
218	-	-	İstanbul	-	210	-	81-74	-	481-472	-
219	249	Nexans Türkiye Endüstri ve Ticaret A.Ş.	İstanbul	-	211	730.230.056	241-233	738.893.774	---	-
220	222	Koçak Farma İlaç ve Kimya Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	212	721.658.976	246-238	721.676.953	---	-
221	156	Tersan Tersanecilik San. ve Tic. A.Ş.	Yalova	-	213	720.354.546	245-237	725.833.198	---	-
222	-	Çebitaş Demir Çelik Endüstrisi A.Ş.	İstanbul	-	214	714.971.562	248-240	714.971.562	287-278	121.587.697
223	180	Balsu Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Sakarya	-	215	714.703.215	170-162	997.608.691	---	-
224	229	Şireci Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	216	711.788.183	240-232	739.974.303	175-168	199.399.282
225	228	Aves Enerji Yağ ve Gıda Sanayi A.Ş.	Mersin	-	217	709.647.308	157-149	1.051.484.017	---	-
226	203	Gübre Fabrikaları T.A.Ş.	İstanbul	-	218	709.014.899	60-55	2.302.995.465	424-415	58.743.068
227	184	Çekok Gıda San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	219	707.626.527	247-239	718.433.473	---	-
228	274	Çamsan Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	220	698.193.719	251-243	708.138.479	---	-
229	136	Aksa Enerji Üretim A.Ş.	İstanbul	-	221	694.964.637	110-103	1.383.043.204	---	-
230	209	Naksan Plastik ve Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	222	689.881.051	250-242	708.770.003	216-209	163.339.431
231	102	Küçükbay Yağ ve Deterjan Sanayi A.Ş.	Ege Bölgesi	-	223	681.360.476	255-247	683.017.858	431-422	54.913.512
232	198	Hugo Boss Tekstil Sanayi Ltd. Şti.	Ege Bölgesi	-	224	670.034.602	258-250	670.034.602	---	-
233	250	Gümüşdoğa Su Ürünleri Üretim İhracat ve İthalat A.Ş.	Milas	-	225	667.757.591	252-244	697.351.019	162-155	215.225.012
234	266	Şirikçioğlu Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	K. Maraş	-	226	657.728.837	181-173	939.384.848	---	-
235	212	Mescier Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Karabük	-	227	657.603.583	197-189	888.100.309	321-312	103.578.948
236	473	Anadolu Cam Sanayii A.Ş.	İstanbul	-	228	657.481.572	103-96	1.436.271.719	120-113	283.681.665
237	193	Nuh Çimento Sanayi A.Ş.	Kocaeli	-	229	657.368.943	253-245	687.169.366	135-128	261.798.914
238	231	Şık Makas Giyim San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	230	657.311.476	242-234	738.767.311	---	-
239	213	Tadım Gıda Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	231	655.706.180	238-230	745.713.904	---	-
240	273	Çınar Boru Profil San. ve Tic. A.Ş.	Ereğli/Kdz.	-	232	654.813.522	256-248	680.059.461	---	-
241	179	Pınar Entegre Et ve Un Sanayii A.Ş.	Ege Bölgesi	-	233	652.351.327	266-258	652.520.954	266-258	134.747.949
242	302	Sarbak Metal Tic. ve San. A.Ş.	İstanbul	-	234	650.390.533	268-260	651.063.674	308-299	111.082.530
243	256	Polibak Plastik Film San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	235	650.308.064	265-257	652.732.373	---	-
244	305	Kardemir Haddecilik San. ve Tic. A.Ş.	Denizli	-	236	647.458.710	237-229	747.363.502	249-242	144.970.534
245	292	Elvan Gıda San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	237	643.213.174	264-256	655.092.493	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin $)	Sıra No:	Kişi	2017
6-4	4.417.461.128	9-7	10.083.355.062	497-488	-332.985.030	33-31	534.874.318	---	-	236-227	868	211
478-469	-3.693.299	472-463	208.876.287	439-433	-12.553.380	465-460	17.868.540	---	-	411-402	325	212
---	-	---	-	---	-	---	-	254-252	46.909	461-452	208	213
202-194	300.680.742	172-164	942.237.821	370-366	9.256.048	---	-	58-57	173.958	34-27	3.764	214
---	-	---	-	---	-	---	-	196-195	65.722	---	-	215
---	-	---	-	---	-	---	-	389-387	9.844	203-194	1.062	216
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	217
413-404	-	133-125	-	310-307	-	114-110	-	---	-	490-481	-	218
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	219
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	220
194-186	318.381.415	130-122	1.233.354.091	---	-	---	-	49-48	193.034	384-375	397	221
306-298	164.079.105	383-374	363.969.821	181-178	61.216.484	305-300	67.743.357	---	-	---	-	222
---	-	---	-	---	-	---	-	46-45	200.832	---	-	223
266-258	203.598.790	174-166	934.273.860	302-299	25.039.824	204-199	109.606.556	352-350	18.971	62-55	2.701	224
---	-	---	-	---	-	---	-	219-218	59.242	---	-	225
---	-	80-73	2.059.053.834	275-272	30.871.843	---	-	---	-	---	-	226
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	227
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	228
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	229
148-140	438.912.212	72-65	2.165.210.031	456-450	-26.178.173	284-279	73.539.836	272-270	41.639	96-89	1.932	230
375-366	107.847.175	422-413	311.012.180	323-320	20.077.153	408-403	36.091.596	293-291	35.906	410-401	330	231
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	35-28	3.721	232
159-151	401.550.724	195-187	865.552.243	116-113	108.001.888	129-125	173.413.133	172-171	77.395	175-167	1.212	233
157-149	410.896.945	120-112	1.309.332.919	---	-	122-118	178.385.717	418-415	3.506	115-108	1.611	234
339-331	138.775.002	279-271	557.640.847	175-172	64.377.904	270-265	80.384.749	183-182	72.454	390-381	379	235
19-16	2.188.970.449	50-45	3.057.921.197	48-45	266.104.656	110-106	194.366.978	235-234	53.270	110-103	1.721	236
39-33	1.349.170.868	85-78	1.905.739.768	72-69	178.621.485	109-105	194.883.460	322-320	25.747	284-275	640	237
---	-	---	-	---	-	---	-	52-51	184.933	57-50	2.772	238
---	-	---	-	---	-	---	-	368-366	14.389	---	-	239
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	240
245-237	227.520.390	377-368	371.044.737	195-192	55.996.685	329-324	60.317.663	404-402	7.048	239-230	860	241
297-289	173.324.000	333-324	443.515.686	228-225	45.308.374	---	-	199-198	64.891	444-435	253	242
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	243
342-334	135.845.807	267-259	584.021.977	318-315	20.817.302	217-212	100.558.189	114-113	113.521	401-392	351	244
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	245

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:		Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
2017	2015						Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
246	238	CMS Jant Sanayi A.Ş.	Ege Bölgesi	-	238	642.478.915	254-246	683.955.454	195-188	175.425.247
247	348	Gazi Metal Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	239	641.857.777	262-254	658.573.490	---	-
248	241	Hastavuk Gıda Tarım Hayvancılık San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	240	641.138.197	260-252	662.377.445	---	-
249	226	Türk Tuborg Bira ve Malt Sanayii A.Ş.	Ege Bölgesi	-	241	639.094.737	228-220	770.692.501	---	-
250	216	Farplas Otomotiv A.Ş.	İstanbul	-	242	635.424.858	243-235	736.999.338	155-148	230.933.601
251	253	Süper Film Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	243	634.150.978	270-262	640.954.741	---	-
252	220	Reka Bitkisel Yağlar San. ve Tic. A.Ş.	Tekirdağ	-	244	628.045.168	263-255	656.204.392	---	-
253	264	Arpaş İhracat İthalat ve Pazarlama A.Ş.	İstanbul	-	245	617.867.449	280-272	617.867.449	---	-
254	283	Kansai Altan Boya San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	246	616.272.203	271-263	639.594.965	---	-
255	252	Sırmagrup İçecek San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	247	615.526.871	261-253	659.082.497	---	-
256	-	-	Gaziantep	-	248	-	279-271	-	242-235	-
257	-	-	Kocaeli	-	249	-	224-216	-	149-142	-
258	178	Balıkesir Elektromekanik Sanayi Tesisleri A.Ş.	Balıkesir	-	250	609.724.885	281-273	609.724.885	191-184	179.279.737
259	275	Mem Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	K.Maraş	-	251	604.875.325	285-277	606.340.613	168-161	209.711.135
260	320	Erdemir Madencilik San. ve Tic. A.Ş.	Sivas	-	252	603.666.181	288-280	603.666.181	92-86	370.301.634
261	298	Koruma Klor Alkali San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	253	603.270.150	235-227	755.525.690	111-104	310.066.134
262	242	Adopen Plastik ve İnşaat Sanayi A.Ş.	Antalya	-	254	600.800.564	231-223	764.391.449	165-158	213.141.005
263	294	Selçuk İplik San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	255	600.308.850	276-268	629.471.149	---	-
264	211	Kent Gıda Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	256	598.967.152	244-236	727.131.147	158-151	221.949.623
265	311	İnci GS Yuasa Akü San. ve Tic. A.Ş.	Manisa	-	257	594.702.747	291-283	594.702.747	---	-
266	290	Yeşim Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	258	593.019.560	273-265	637.331.594	161-154	215.251.195
267	261	Peyman Kuruyemiş Gıda Aktariye Kimyevi Maddeler Tarım Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Eskişehir	-	259	591.769.854	290-282	596.635.387	---	-
268	233	Oyak Beton San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	260	586.493.144	297-289	587.323.380	---	-
269	262	Elif Plastik Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	261	584.279.882	287-279	605.178.777	---	-
270	361	Bosch Rexroth Otomasyon San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	262	582.970.672	232-224	760.515.052	---	-
271	-	-	İstanbul	-	263	-	283-275	-	129-122	-
272	210	Dünya Uluslararası Mücevherat ve Kuyumculuk San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	264	580.204.736	294-286	592.074.927	---	-
273	293	HAVELSAN Hava Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	265	579.732.824	301-293	579.732.824	98-92	344.612.254
274	270	Coşkunöz Metal Form Makina Endüstri ve Ticaret A.Ş.	Bursa	-	266	578.067.820	303-295	578.067.820	---	-
275	205	Park Termik Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	267	577.967.881	296-288	589.708.526	---	-
276	281	Ortadoğu Rulman San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	268	571.471.697	306-298	573.446.337	---	-
277	214	Elita Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Adana	-	269	571.387.650	269-261	648.025.034	---	-
278	267	Akdeniz Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	270	568.624.154	293-285	592.928.123	---	-
279	332	YATAŞ Yatak ve Yorgan San. Tic. A.Ş.	Kayseri	-	271	567.494.286	217-209	799.287.727	142-135	250.954.988
280	177	Teklas Kauçuk San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	272	565.355.868	227-219	773.555.232	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin $)	Sıra No:	Kişi	2017
331-323	146.986.594	274-266	570.130.585	327-324	19.266.639	256-251	85.141.457	68-67	163.928	125-118	1.492	246
---	-	361-352	401.500.253	---	-	395-390	39.771.388	217-216	60.156	430-421	279	247
365-356	119.453.880	415-406	319.461.942	---	-	335-330	58.847.599	285-283	37.469	111-104	1.718	248
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	249
355-347	125.193.207	334-325	439.361.557	225-222	45.612.536	230-225	96.528.788	357-355	18.433	106-99	1.760	250
---	-	---	-	---	-	---	-	375-373	13.314	---	-	251
---	-	380-371	368.445.513	---	-	---	-	---	-	---	-	252
---	-	282-274	549.558.347	---	-	---	-	67-66	164.027	---	-	253
---	-	379-370	369.266.095	---	-	---	-	397-395	8.259	246-237	808	254
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	255
487-478	-	150-142	-	476-470	-	203-198	-	200-199	-	275-266	-	256
90-82	-	205-197	-	66-63	-	111-107	-	264-262	-	439-430	-	257
265-257	204.682.529	237-229	706.357.261	403-398	3.265.451	277-272	77.741.991	185-184	71.367	190-182	1.104	258
200-192	302.855.459	246-238	662.108.275	165-162	70.610.414	166-161	133.977.693	350-348	19.447	89-82	2.083	259
122-114	523.002.503	270-262	575.509.601	40-38	298.579.767	78-75	268.831.491	---	-	426-417	283	260
172-164	362.373.683	239-231	700.612.206	65-62	201.776.873	94-91	228.149.004	406-404	6.357	316-307	534	261
239-231	235.033.679	137-129	1.183.902.940	354-350	12.425.467	137-132	164.721.281	190-189	69.228	129-122	1.472	262
267-259	202.637.076	263-255	598.928.955	---	-	---	-	248-246	49.198	152-144	1.319	263
144-136	456.725.662	238-230	701.370.788	169-166	67.865.955	198-193	112.498.284	206-205	61.819	181-173	1.164	264
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	265
---	-	215-207	791.800.507	212-209	50.381.647	377-372	45.893.179	88-87	137.468	82-75	2.217	266
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	267
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	431-422	278	268
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	269
216-208	268.562.794	173-165	938.444.616	---	-	---	-	69-68	160.959	---	-	270
114-106	-	121-113	-	358-354	-	136-131	-	207-206	-	109-102	-	271
---	-	335-326	435.044.940	---	-	444-439	24.274.056	---	-	---	-	272
---	-	---	-	107-104	114.755.753	---	-	433-430	1.852	140-133	1.397	273
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	274
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	47-40	2.980	275
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	95-88	1.946	276
384-375	98.940.634	456-447	258.926.368	---	-	---	-	---	-	469-460	175	277
---	-	---	-	---	-	---	-	328-326	24.493	---	-	278
313-305	159.414.121	363-354	397.536.793	157-154	80.503.659	171-166	124.360.480	366-364	14.808	80-73	2.258	279
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	280

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No: 2017	2016	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar Sıra No:	Net Satışlar (TL)	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla) Sıra No:	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla) (TL)
281	322	Yarış Kabin San. ve Tic. A.Ş.	Balıkesir	-	273	564.135.392	299-291	584.852.713	---	-
282	319	İskur Tekstil Enerji Tic. ve San. A.Ş.	K.Maraş	-	274	562.687.000	305-297	573.650.467	---	-
283	243	Cimtas Boru İmalatları ve Tic. Ltd. Şti.	Gemlik	-	275	560.660.386	292-284	594.398.150	---	-
284	308	Çayırova Boru San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	276	559.052.936	309-301	562.937.445	---	-
285	452	Arslan Alüminyum A.Ş.	İstanbul	-	277	556.221.180	295-287	592.038.049	455-446	43.252.653
286	245	Votorantim Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	278	554.888.337	312-304	557.234.415	---	-
287	339	Doğtaş Kelebek Mobilya San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	279	553.475.632	282-274	609.114.818	200-193	172.683.656
288	-	-	İstanbul	-	280	-	313-305	-	421-412	-
289	232	Saray Döküm ve Madeni Aksam Sanayi Turizm A.Ş.	İstanbul	-	281	549.871.505	311-303	560.579.885	236-229	151.890.386
290	312	Baymak Makina San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	282	549.519.828	315-307	549.519.828	307-298	111.414.931
291	307	Daikin Isıtma ve Soğutma Sistemleri San. Tic. A.Ş.	Sakarya	-	283	548.387.487	118-111	1.307.561.939	245-238	146.499.329
292	269	Üniteks Tekstil Gıda Motorlu Araçlar San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	284	546.706.377	166-158	1.005.509.817	---	-
293	296	Nobel İlaç San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	285	545.932.235	300-292	581.857.105	184-177	187.910.945
294	268	KÇS Kahramanmaraş Çimento Beton San. ve Madencilik İşl. A.Ş.	K.Maraş	-	286	543.175.613	318-310	546.903.218	---	-
295	287	Vatan Plastik San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	287	542.396.306	314-306	551.048.600	---	-
296	-	-	İstanbul	-	288	-	267-259	-	383-374	-
297	291	Dinarsu İmalat ve Ticaret T.A.Ş.	İstanbul	-	289	539.771.209	308-300	571.321.118	210-203	166.588.641
298	369	Yiğit Akü Malzemeleri Nakliyat Turizm İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	290	536.131.776	289-281	597.075.113	---	-
299	259	Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş.	Konya	-	291	529.166.004	302-294	579.451.768	420-411	60.572.077
300	324	Lila Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	292	528.981.628	326-318	534.660.999	272-263	132.619.300
301	317	Polisan Kansai Boya San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	293	528.719.674	278-270	627.351.310	---	-
302	297	Göknur Gıda Maddeleri Enerji İmalat İth. İhr. Tic. ve San. A.Ş.	Ankara	-	294	527.515.430	286-278	605.657.262	---	-
303	378	Elba Basınçlı Döküm Sanayii A.Ş.	Manisa	-	295	526.234.217	331-323	526.481.069	---	-
304	265	Lesaffre Turquie Mayacılık Üretim ve Ticaret A.Ş.	Lüleburgaz	-	296	525.815.799	322-314	541.774.104	---	-
305	279	Bolu Çimento Sanayii A.Ş.	Bolu	-	297	519.587.934	333-325	524.101.635	133-126	266.681.187
306	258	Jotun Boya San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	298	514.183.972	310-302	560.784.994	215-208	163.528.583
307	303	Kadooğlu Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	299	512.197.073	317-309	547.814.834	---	-
308	379	Ağır Haddecilik A.Ş.	Kocaeli	-	300	510.841.593	272-264	637.378.493	---	-
309	304	Mutlu Makarnacılık San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	301	509.633.934	249-241	709.734.378	469-460	28.901.449
310	230	Orta Anadolu Ticaret ve Sanayi İşletmesi T.A.Ş.	Kayseri	-	302	509.368.479	340-332	516.386.145	227-220	156.200.112
311	346	Leoni Kablo ve Teknolojileri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Bursa	-	303	508.410.315	325-317	534.807.592	---	-
312	239	BAGFAŞ Bandırma Gübre Fabrikaları A.Ş.	İstanbul	-	304	507.768.383	337-329	519.579.071	273-264	132.606.871
313	433	Özer Metal Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	305	506.518.731	342-334	506.518.731	260-252	137.683.607
314	-	-	İstanbul	-	306	-	298-290	-	332-323	-
315	236	Boğaziçi Beton San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	307	505.750.951	323-315	541.474.218	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin $)	Sıra No:	Kişi	2017
---	-	---	-	---	-	---	-	268-266	42.481	---	-	281
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	133-126	1.437	282
---	-	---	-	---	-	---	-	95-94	132.245	189-181	1.115	283
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	284
---	-	---	-	389-385	6.422.407	---	-	---	-	---	-	285
---	-	128-120	1.251.768.826	---	-	---	-	---	-	277-268	674	286
479-470	-6.188.213	273-265	570.181.238	320-317	20.521.267	202-197	110.174.558	377-375	12.785	130-123	1.447	287
399-390	-	419-410	-	345-341	-	391-386	-	210-209	-	416-407	-	288
87-79	710.540.133	226-218	741.934.064	95-92	130.336.941	216-211	101.335.314	---	-	---	-	289
176-168	355.550.979	316-307	466.967.546	179-176	62.207.705	293-288	70.955.251	359-357	17.257	301-292	578	290
206-198	293.560.167	210-202	800.716.378	234-231	43.086.358	184-179	116.215.009	136-135	94.926	186-178	1.135	291
256-248	210.514.599	355-346	411.628.489	---	-	---	-	83-82	143.244	385-376	397	292
254-246	215.495.734	203-195	832.720.354	151-148	85.136.295	170-165	126.207.999	188-187	70.110	176-168	1.209	293
220-212	264.409.632	213-205	796.626.865	---	-	---	-	297-295	34.403	243-234	835	294
---	-	---	-	---	-	---	-	271-269	41.910	359-350	440	295
261-253	-	250-242	-	253-250	-	334-329	-	117-116	-	344-335	-	296
329-321	147.255.451	178-170	917.319.792	226-223	45.427.321	194-189	113.617.879	344-342	20.788	138-131	1.404	297
---	-	409-400	329.837.301	---	-	---	-	---	-	283-274	653	298
222-214	262.696.549	384-375	363.821.666	441-435	-14.617.882	476-471	10.949.544	420-417	3.462	334-325	497	299
---	-	---	-	357-353	11.886.100	290-285	71.811.861	204-203	62.632	250-241	792	300
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	301
246-238	224.797.675	261-253	605.346.610	---	-	---	-	149-148	89.031	375-366	415	302
---	-	---	-	---	-	---	-	214-213	60.533	244-235	822	303
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	304
135-127	480.625.402	211-203	799.239.196	84-81	145.557.762	115-111	187.750.504	458-454	99	398-389	356	305
308-300	163.222.885	313-304	472.442.442	186-183	59.214.696	229-224	96.652.727	222-221	57.353	324-315	517	306
463-454	25.734.022	406-397	338.541.998	---	-	---	-	159-158	82.551	457-448	224	307
396-387	90.504.310	325-316	452.340.032	---	-	---	-	---	-	434-425	269	308
273-265	195.454.680	412-403	325.626.870	388-384	6.535.515	458-453	20.169.595	119-118	104.843	393-384	370	309
175-167	357.051.557	265-257	597.357.019	262-259	35.542.922	314-309	64.956.208	208-207	61.450	124-117	1.525	310
---	-	---	-	---	-	---	-	90-89	134.789	472-463	168	311
325-317	151.388.707	179-171	915.232.822	475-469	-75.575.060	195-190	113.517.767	300-298	33.680	395-386	369	312
186-178	331.830.225	393-384	352.154.465	124-121	104.398.990	200-195	110.812.015	215-214	60.409	487-478	123	313
310-302	-	387-378	-	288-285	-	382-377	-	167-166	-	314-305	-	314
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	315

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No: 2017	2016	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar Sıra No:	Net Satışlar (TL)	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla) Sıra No:	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla) (TL)
316	314	Sun Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	308	505.433.698	334-326	520.922.396	---	-
317	355	Kartal Halı Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	309	504.154.043	304-296	575.707.082	190-183	179.623.510
318	326	Turkuvaz Plastik ve Temizlik Ürünleri San. Tic. A.Ş.	İstanbul	-	310	503.301.726	341-333	509.125.308	---	-
319	288	Özgün Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.	Trabzon	-	311	502.743.841	336-328	519.619.679	474-465	26.598.670
320	325	Ak-Kim Kimya San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	312	502.637.201	339-331	518.479.179	235-228	151.895.867
321	271	Has Çelik San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	313	500.128.044	205-197	845.123.111	---	-
322	321	Akyem Adana Yem Yağ Biodizel Tarım ve San. Tic. A.Ş.	Adana	-	314	497.757.958	347-339	497.757.958	438-429	51.398.575
323	364	Boyçelik Metal San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	315	495.063.072	329-321	527.735.880	357-348	87.787.527
324	295	Matesa Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	K.Maraş	-	316	493.245.392	348-340	493.245.392	207-200	168.604.520
325	406	Kahramanmaraş Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	317	492.475.917	316-308	547.969.736	---	-
326	402	Form Sünger ve Yatak San. Tic. A.Ş.	Kayseri	-	318	488.780.382	343-335	506.165.864	344-335	91.182.322
327	-	-	Tavşanlı	-	319	-	338-330	-	202-195	-
328	-	-	İstanbul	-	320	-	319-311	-	339-330	-
329	414	Aydınlar Yedek Parça San. ve Tic. A.Ş.	Konya	-	321	484.316.800	350-342	485.655.421	203-196	170.258.323
330	263	Yonca Gıda Sanayi İşletmeleri İç ve Dış Ticaret A.Ş.	Manisa	-	322	483.234.347	320-312	543.359.941	---	-
331	337	Çelikler Orhaneli Tunçbilek Elektrik Üretim A.Ş.	Bursa	-	323	483.103.243	275-267	630.542.758	106-99	318.996.450
332	299	Mitaş Enerji ve Madeni İnşaat İşleri T.A.Ş.	Ankara	-	324	480.255.921	324-316	538.268.877	393-384	72.450.067
333	246	Vitra Karo San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	325	476.057.746	307-299	573.414.564	---	-
334	343	Pamukkale Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Denizli	-	326	475.944.610	356-348	478.702.110	---	-
335	237	Memişoğlu Tarım Ürünleri Ticaret Ltd. Şti.	Mersin	-	327	472.530.738	349-341	491.894.167	442-433	48.678.400
336	371	Beyteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Adana	-	328	472.248.436	257-249	679.893.008	---	-
337	316	T.T.L. Tütün San. ve Dış Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	329	468.359.837	352-344	483.636.099	288-279	121.381.075
338	126	Şa-Ra Enerji İnşaat Tic. ve San. A.Ş.	Ankara	-	330	467.581.954	354-346	479.397.087	---	-
339	485	Tufan Endüstri Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Dörtyol	-	331	467.415.262	277-269	628.149.740	459-450	40.043.224
340	-	Silopi Elektrik Üretim A.Ş	Şırnak	-	332	466.940.428	363-355	466.940.428	---	-
341	431	Sistem Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	333	466.695.620	360-352	472.508.975	386-377	77.879.851
342	-	Poyraz Poyraz Fındık Entegre San. ve Tic. A.Ş.	Ordu	-	334	464.013.182	365-357	466.236.251	472-463	27.098.989
343	300	As Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Bucak	-	335	456.933.930	371-363	457.081.718	---	-
344	333	Adana Çimento Sanayii T.A.Ş.	Adana	-	336	449.817.107	373-365	455.926.156	247-240	145.908.491
345	336	Çamlı Yem Besicilik San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	337	448.654.398	377-369	450.917.134	428-419	55.675.453
346	393	Kartonsan Karton San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	338	447.247.252	374-366	455.694.525	293-284	118.533.048
347	416	ÇEMTAŞ Çelik Makina San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	339	446.737.164	367-359	463.964.114	214-207	163.648.813
348	459	Midal Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Bozüyük	-	340	446.572.305	364-356	466.314.598	---	-
349	356	Şahinler Metal San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	341	445.454.593	380-372	446.705.979	---	-
350	-	Nurol Makina ve Sanayi A.Ş.	Ankara	-	342	443.980.032	330-322	527.459.208	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin $)	Sıra No:	Kişi	2017
397-388	89.777.352	469-460	219.618.406	---	-	---	-	89-88	137.038	402-393	350	316
249-241	221.015.809	255-247	617.052.858	191-188	57.358.011	191-186	114.517.436	130-129	97.966	162-154	1.285	317
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	343-334	480	318
447-438	38.294.524	229-221	731.636.996	348-344	13.515.162	440-435	25.276.440	123-122	101.602	488-479	115	319
207-199	290.312.158	201-193	836.485.134	148-145	88.027.584	168-163	128.781.738	314-312	29.952	327-318	513	320
---	-	---	-	---	-	---	-	269-267	42.227	---	-	321
386-377	97.355.478	460-451	250.099.183	415-410	1.145.177	485-479	4.116.780	278-276	40.168	102-95	1.824	322
247-239	223.243.884	417-408	315.101.533	216-213	48.769.079	344-339	56.728.843	332-330	23.964	348-339	468	323
162-154	398.176.479	280-272	554.742.826	255-252	37.641.538	301-296	68.631.249	275-273	41.460	84-77	2.200	324
---	-	---	-	---	-	---	-	408-406	6.024	351-342	460	325
298-290	173.015.602	435-426	295.606.782	206-203	52.112.772	318-313	64.225.587	336-334	22.880	373-364	418	326
343-335	-	451-442	-	178-175	-	276-271	-	316-314	-	87-80	-	327
410-401	-	314-305	-	369-365	-	322-317	-	194-193	-	419-410	-	328
289-281	179.494.562	402-393	342.904.818	177-174	63.197.929	259-254	84.310.574	135-134	95.771	79-72	2.271	329
---	-	372-363	377.811.377	---	-	---	-	166-165	78.801	230-221	904	330
35-30	1.417.135.296	36-32	3.749.898.627	474-468	-68.649.558	87-84	245.793.230	---	-	160-152	1.288	331
241-233	232.814.093	253-245	628.769.529	315-312	21.568.932	442-437	24.456.627	175-174	75.918	360-351	440	332
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	333
---	-	---	-	---	-	---	-	121-120	104.166	442-433	255	334
301-293	169.329.213	433-424	296.719.235	283-280	28.852.901	412-407	35.008.663	201-200	63.571	400-391	352	335
---	-	---	-	---	-	---	-	371-369	14.090	136-129	1.415	336
304-296	166.205.101	241-233	682.556.852	90-87	134.142.545	140-135	162.950.553	133-132	97.196	406-397	339	337
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	338
464-455	25.275.018	499-490	70.082.450	413-408	1.329.535	486-480	3.917.422	421-418	3.272	486-477	135	339
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	340
---	-	---	-	344-340	15.014.582	324-319	62.301.961	241-240	51.178	287-278	623	341
423-414	58.342.351	478-469	186.118.948	412-407	1.441.630	450-445	22.588.186	151-150	88.391	466-457	199	342
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	343
100-92	634.605.327	157-149	1.023.826.702	109-106	113.404.473	---	-	---	-	407-398	336	344
394-385	91.458.533	397-388	348.449.913	280-277	30.221.258	348-343	55.529.316	324-322	25.432	345-336	474	345
244-236	229.489.064	439-430	290.304.541	232-229	43.331.465	294-289	70.955.039	327-325	24.968	435-426	267	346
203-195	297.319.481	326-317	452.327.071	113-110	108.533.350	272-267	80.280.309	228-227	54.842	368-359	429	347
448-439	36.711.446	310-301	486.880.696	---	-	487-481	3.678.926	291-289	36.244	476-467	159	348
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	349
---	-	---	-	---	-	339-334	57.779.903	295-293	35.038	352-343	459	350

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No: 2017	2016	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar Sıra No:	Net Satışlar (TL)	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla) Sıra No:	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla) (TL)
351	227	Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık A.Ş.	İstanbul	-	343	443.571.248	372-364	456.604.314	147-140	243.283.758
352	413	Termo Teknik Tic. ve San. A.Ş.	İstanbul	-	344	443.497.642	359-351	472.676.133	---	-
353	334	İzocam Tic. ve San. A.Ş.	İstanbul	-	345	443.438.739	366-358	465.956.239	327-318	101.144.230
354	-	Esen Plastik San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	346	441.623.365	384-376	443.593.520	---	-
355	282	Park Cam San. ve Tic. A.Ş.	Bozüyük	-	347	439.385.522	386-378	440.029.739	---	-
356	338	Nitto Bento Bantçılık San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	348	438.307.581	369-361	458.072.016	---	-
357	382	TYH Uluslararası Tekstil Pazarlama San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	349	438.270.171	355-347	479.357.324	205-198	169.215.282
358	340	Kale Kilit ve Kalıp Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	350	437.149.040	344-336	505.108.551	---	-
359	426	Güney Çelik Hasır ve Demir Mamülleri San. Tic. A.Ş.	Adana	-	351	435.909.417	375-367	454.359.536	---	-
360	328	Ozon Tekstil Konfeksiyon San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	352	433.536.343	383-375	443.710.867	---	-
361	363	Bien Yapı Ürünleri Sanayi Turizm ve Ticaret A.Ş.	Ankara	-	353	433.002.720	362-354	467.658.695	---	-
362	377	Sun Chemical Matbaa Mürekkepleri ve Gereçleri San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	354	432.800.285	388-380	439.240.812	---	-
363	387	Samet Kalıp ve Madeni Eşya San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	355	431.979.420	353-345	482.666.670	150-143	236.539.445
364	-	Ulusoy Elektrik İmalat Taahhüt ve Ticaret A.Ş.	Ankara	-	356	430.542.080	394-386	435.901.990	232-225	153.941.769
365	-	Düzce Cam San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	357	429.976.481	385-377	441.165.540	---	-
366	365	ISS Hazır Yemek Üretim ve Hizmet A.Ş.	İstanbul	-	358	428.968.173	397-389	432.694.110	---	-
367	-	Astor Transformatör Enerji Turizm İnşaat ve Petrol San. Tic. A.Ş.	İstanbul	-	359	428.823.871	361-353	468.388.978	340-331	93.498.473
368	399	Trakya Döküm San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	360	428.451.149	392-384	436.393.616	217-210	163.242.388
369	350	Ova Un Fabrikası A.Ş.	Konya	-	361	426.433.591	403-395	426.433.591	430-421	55.171.756
370	351	Georg Fischer Hakan Plastik Boru ve Profil San. Tic. A.Ş.	İstanbul	-	362	425.116.920	370-362	457.316.501	---	-
371	439	Atom Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Denizli	-	363	421.399.692	398-390	429.935.560	---	-
372	-	Çağ Çelik Demir ve Çelik Endüstri A.Ş.	Karabük	-	364	419.560.802	346-338	499.240.046	---	-
373	345	Flokser Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	365	419.396.295	327-319	534.439.715	300-291	114.711.216
374	349	Tamek Gıda ve Konsantre San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	366	419.040.351	379-371	448.717.552	---	-
375	373	Akbaşlar Tekstil Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	367	418.181.008	407-399	421.124.782	371-362	83.749.805
376	357	Erak Giyim San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	368	416.957.693	368-360	459.220.628	---	-
377	354	BTA Havalimanları Yiyecek ve İçecek Hizmetleri A.Ş.	İstanbul	-	369	416.381.080	396-388	432.913.914	284-275	123.777.449
378	-	-	İstanbul	-	370	-	328-320	-	313-304	-
379	330	Çimentaş İzmir Çimento Fabrikası T.A.Ş.	Ege Bölgesi	-	371	413.267.055	390-382	437.046.689	---	-
380	420	Maxion Jantaş Jant San. ve Tic. A.Ş.	Manisa	-	372	413.091.068	411-403	414.261.614	---	-
381	368	B-Plas Bursa Plastik Metal İnşaat Enerji Madencilik Jeotermal Turizm Sivil Havacılık ve Tarım San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	373	411.543.508	358-350	474.034.799	---	-
382	386	Umur Basım San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	374	411.323.689	406-398	422.247.364	---	-
383	306	İskur İplik Kumaş Mensucat Tic. ve San. A.Ş.	K.Maraş	-	375	410.820.567	382-374	444.538.761	---	-
384	352	Eroğlu Giyim San. Tic. A.Ş.	İstanbul	-	376	409.956.231	259-251	665.191.792	---	-
385	405	Legrand Elektrik Sanayi A.Ş.	Kocaeli	-	377	406.219.463	335-327	520.126.983	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin $)	Sıra No:	Kişi	2017
51-45	1.078.712.795	113-106	1.365.195.812	242-239	41.309.117	392-387	40.336.149	450-447	229	166-158	1.249	351
---	-	---	-	---	-	---	-	170-169	77.828	266-257	698	352
307-299	163.456.487	403-394	342.857.952	307-304	23.769.647	374-369	46.348.528	338-336	22.284	349-340	467	353
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	354
---	-	249-241	647.015.402	---	-	205-200	108.448.175	439-436	1.260	290-281	613	355
240-232	234.748.290	375-366	374.044.354	---	-	---	-	236-235	52.778	335-326	492	356
385-376	98.219.556	432-423	297.964.501	271-268	32.186.202	347-342	55.546.173	107-106	118.607	74-67	2.318	357
---	-	---	-	---	-	---	-	287-285	37.241	---	-	358
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	359
---	-	496-487	135.352.325	---	-	---	-	405-403	6.503	226-217	924	360
---	-	---	-	---	-	---	-	279-277	39.634	---	-	361
141-133	471.220.774	288-280	525.879.779	---	-	---	-	318-316	27.632	464-455	201	362
294-286	176.152.018	207-199	818.313.290	185-182	59.933.244	177-172	121.367.066	341-339	21.706	205-196	1.055	363
263-255	206.389.125	445-436	283.917.211	125-122	103.425.806	211-206	104.769.914	376-374	13.244	---	-	364
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	365
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	366
374-365	108.020.288	407-398	332.216.405	243-240	41.286.271	359-354	52.409.904	339-337	22.096	333-324	500	367
390-381	93.874.795	252-244	632.057.888	215-212	48.930.225	236-231	93.595.341	267-265	42.673	217-208	973	368
305-297	165.949.718	373-364	375.580.471	336-332	17.164.159	453-448	21.837.209	---	-	448-439	248	369
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	370
---	-	---	-	---	-	---	-	113-112	113.918	474-465	165	371
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	372
---	-	---	-	333-329	17.370.572	---	-	280-278	39.374	---	-	373
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	374
361-352	121.021.602	301-292	503.331.198	299-296	25.620.933	313-308	65.860.656	256-254	46.215	165-157	1.258	375
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	376
431-422	49.886.959	480-471	181.051.069	260-257	36.176.616	419-414	33.710.818	---	-	99-92	1.900	377
205-197	-	351-342	-	277-274	-	421-416	-	237-236	-	76-69	-	378
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	379
323-315	151.504.910	464-455	242.413.852	---	-	---	-	178-177	73.917	369-360	425	380
---	-	---	-	---	-	---	-	435-432	1.726	354-345	458	381
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	382
---	-	446-437	282.980.252	---	-	452-447	22.223.888	171-170	77.821	---	-	383
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	384
257-249	210.078.911	428-419	302.745.123	---	-	---	-	131-130	97.829	350-341	464	385

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No: 2017	2016	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar Sıra No:	Net Satışlar (TL)	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla) Sıra No:	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla) (TL)
386	-	Tosçelik Spiral Boru Üretim Sanayi A.Ş.	İskenderun	-	378	405.563.649	412-404	412.362.145	---	-
387	353	Nuh'un Ankara Makarnası San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	379	405.429.340	418-410	405.429.340	370-361	83.760.507
388	335	Altek Döküm Hadde Mamulleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	380	403.470.332	417-409	406.301.051	447-438	46.881.081
389	257	Arbel Bakliyat Hububat San. ve Tic. A.Ş.	Mersin	-	381	402.548.832	115-108	1.341.723.101	---	-
390	390	Gürteks İplik San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	382	402.035.404	410-402	417.273.248	238-231	150.488.225
391	341	İZDEMİR Enerji Elektrik Üretim A.Ş.	Ege Bölgesi	-	383	401.035.312	387-379	439.643.117	---	-
392	425	ERBOSAN Erciyas Boru San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	384	399.788.094	422-414	400.469.785	377-368	81.497.869
393	313	AKA Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Orhangazi	-	385	398.192.847	415-407	409.737.763	381-372	79.856.312
394	383	Tayeks Dış Ticaret ve Tekstil Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	386	397.620.545	414-406	411.231.814	---	-
395	392	İstikbal Mobilya San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	387	396.376.288	399-391	429.160.462	297-288	115.637.736
396	467	Bupiliç Entegre Gıda San. Tic. A.Ş.	Balıkesir	-	388	396.113.755	419-411	403.114.531	---	-
397	360	Sayınlar Gıda Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	389	396.067.338	413-405	411.398.329	---	-
398	367	Panasonic Eco Solutions Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	390	396.057.493	321-313	541.916.727	286-277	121.644.430
399	458	Eruslu Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	391	395.974.289	424-416	395.974.289	435-426	52.744.929
400	418	Klimasan Klima San. ve Tic. A.Ş.	Manisa	-	392	395.090.670	378-370	450.116.230	492-483	-18.942.660
401	400	Baydemirler Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	393	394.985.005	400-392	429.103.482	403-394	68.371.963
402	234	Arslantürk Tarım Ürünleri San. İhr. ve İth. A.Ş.	Trabzon	-	394	391.908.521	405-397	423.324.771	483-474	21.253.678
403	-	Aster Tekstil San. ve Dış Tic. A.Ş.	İstanbul	-	395	391.748.910	393-385	436.307.246	329-320	100.518.110
404	315	Mey Alkollü İçkiler San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	396	391.702.722	425-417	395.672.464	---	-
405	427	Sersim Dayanıklı Tük. Malları San. ve Tic. Koll. Şti. İbrahim ve Mustafa Ustaoğlu	Kayseri	-	397	390.056.715	409-401	417.546.762	---	-
406	280	Yıldız Sunta MDF Orman Ürünleri Sanayi Tesisleri İth. İhr. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	398	389.187.315	420-412	403.076.018	---	-
407	374	Işıl Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	İstanbul	-	399	386.115.610	428-420	390.930.262	---	-
408	395	Teknorot Otomotiv Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	400	385.891.644	389-381	439.072.135	---	-
409	244	Erciyas Çelik Boru Sanayi A.Ş.	Düzce	-	401	385.789.038	381-373	445.831.593	---	-
410	-	-	İstanbul	-	402	-	434-426	-	275-266	-
411	-	Nev Saç Metal Sanayi İnşaat Nakliye ve Tic. Ltd. Şti.	Nevşehir	-	403	383.189.278	441-433	385.111.483	---	-
412	-	Kimteks Poliüretan Sanayi ve Ticaret A.Ş.	Kocaeli	-	404	382.430.865	404-396	424.242.769	---	-
413	-	CW Enerji Mühendislik Tic. ve San. A.Ş.	Antalya	-	405	382.399.793	408-400	418.361.335	302-293	113.738.122
414	472	Eksun Gıda Tarım San. ve Tic. A.Ş.	Tekirdağ	-	406	379.435.574	351-343	484.232.033	---	-
415	423	TARFAŞ Tarımsal Faaliyetler Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Karacabey	-	407	379.350.657	376-368	451.701.270	---	-
416	381	Çayeli Bakır İşletmeleri A.Ş.	Çayeli	-	408	377.151.874	448-440	377.151.874	294-285	117.832.728
417	401	Ege Endüstri ve Ticaret A.Ş.	Ege Bölgesi	-	409	376.709.625	433-425	387.870.186	206-199	168.721.148
418	331	CSUN Eurasia Enerji Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	410	376.637.562	449-441	376.637.562	---	-
419	366	Agromey Gıda ve Yem San. Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	411	375.684.820	446-438	379.453.074	---	-
420	380	Ege Seramik San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	412	375.558.566	440-432	385.650.393	221-214	161.927.777

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin $)	Sıra No:	Kişi	2017
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	386
315-307	158.285.698	454-445	273.031.179	290-287	27.428.658	380-375	45.522.181	346-344	20.700	389-380	381	387
---	-	---	-	316-313	21.294.621	---	-	246-244	49.668	456-447	232	388
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	389
115-107	548.838.454	152-144	1.056.328.107	273-270	31.563.508	271-266	80.311.013	459-455	84	177-169	1.207	390
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	391
284-276	187.227.307	423-414	309.974.365	170-167	67.357.892	319-314	64.037.539	249-247	49.104	423-414	300	392
445-436	39.230.465	452-443	276.739.421	408-403	1.956.293	470-465	15.774.528	361-359	16.868	191-183	1.102	393
---	-	459-450	253.373.563	---	-	---	-	168-167	78.225	59-52	2.739	394
129-121	508.170.373	262-254	603.529.577	138-135	93.051.332	266-261	81.284.232	391-389	9.577	304-295	571	395
---	-	---	-	---	-	---	-	353-351	18.840	302-293	577	396
---	-	---	-	---	-	---	-	333-331	23.518	---	-	397
224-216	260.634.728	315-306	469.508.512	353-349	12.528.803	383-378	44.419.697	270-268	42.086	209-200	1.030	398
350-342	128.922.592	427-418	303.026.318	372-368	9.049.299	430-425	29.372.195	330-328	24.219	322-313	525	399
362-353	120.769.746	233-225	716.889.716	436-430	-9.035.102	396-391	39.261.139	251-249	48.387	153-145	1.316	400
457-448	30.094.500	444-435	284.624.659	385-381	6.944.910	409-404	35.374.076	317-315	27.926	180-172	1.169	401
449-440	36.461.255	488-479	174.498.383	404-399	3.123.660	462-457	18.389.167	189-188	69.724	436-427	267	402
---	-	---	-	378-374	8.118.070	---	-	115-114	110.691	---	-	403
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	404
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	405
---	-	227-219	734.851.337	---	-	---	-	---	-	312-303	540	406
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	407
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	408
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	409
213-205	-	410-401	-	142-139	-	214-209	-	407-405	-	455-446	-	410
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	411
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	412
389-380	96.738.873	395-386	350.093.358	150-147	85.864.074	222-217	98.769.237	448-445	286	355-346	458	413
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	414
---	-	474-465	207.469.006	---	-	---	-	---	-	381-372	403	415
64-57	879.036.490	149-141	1.064.482.119	152-149	85.070.060	176-171	122.740.799	127-126	100.077	325-316	514	416
181-173	340.023.009	329-320	446.678.646	89-86	136.890.155	173-168	123.346.673	---	-	---	-	417
---	-	---	-	---	-	---	-	128-127	99.925	---	-	418
---	-	177-169	918.803.340	---	-	---	-	184-183	71.389	303-294	575	419
221-213	263.746.448	357-348	406.467.459	210-207	51.021.221	269-264	80.455.390	266-264	42.775	197-188	1.086	420

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No: 2017	2016	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar Sıra No:	Net Satışlar (TL)	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla) Sıra No:	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla) (TL)
421	224	Ümran Çelik Boru Sanayii A.Ş.	İstanbul	-	413	375.123.419	435-427	387.708.937	83-77	410.181.062
422	344	Bossa Ticaret ve Sanayi İşletmeleri T.A.Ş.	Adana	-	414	374.803.010	450-442	374.803.010	---	-
423	448	Abdioğulları Plastik ve Ambalaj Sanayi A.Ş.	Adana	-	415	373.276.158	274-266	633.631.526	---	-
424	415	TÜVASAŞ-Türkiye Vagon Sanayi A.Ş.	Kamu	9	-	372.383.902	451-9	372.838.902	268-9	134.074.400
425	461	Frimpeks Kimya ve Etiket San. Tic. A.Ş.	İstanbul	-	416	372.210.899	437-429	385.863.407	---	-
426	477	Öz-Ka Lastik ve Kauçuk San. Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	417	372.151.394	444-436	382.341.222	378-369	81.490.932
427	417	Gürsoy Yem Gıda ve Hayvancılık San. Tic. A.Ş.	Adana	-	418	371.625.106	430-422	389.464.275	414-405	62.574.859
428	419	Teksan Jeneratör Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	419	371.185.007	357-349	477.749.212	---	-
429	-	Greif FPS Turkey Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	420	370.266.439	453-444	372.785.705	262-254	136.241.162
430	397	Medcem Madencilik ve Yapı Malzemeleri San. Tic. A.Ş.	Silifke	-	421	369.620.399	455-446	369.968.102	---	-
431	434	Küçükçalık Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	İnegöl	-	422	368.080.442	332-324	525.589.627	398-389	69.319.633
432	494	Femaş Metal San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	423	367.548.727	456-447	369.911.485	349-340	89.481.541
433	375	Bak Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	424	367.346.631	454-445	370.876.561	---	-
434	389	Kozlu Gıda İmalat San. Tic. ve Taşımacılık A.Ş.	Suluova	-	425	365.608.944	402-394	427.739.069	---	-
435	429	Gamateks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Denizli	-	426	363.893.459	458-449	369.808.765	---	-
436	451	Santa Farma İlaç Sanayii A.Ş.	İstanbul	-	427	363.340.042	459-450	368.908.781	---	-
437	-	Rollmech Automotive A.Ş.	Bursa	-	428	362.832.391	436-428	387.029.914	---	-
438	493	Konveyör Beyaz Eşya ve Otomotiv Yan San. Tic. A.Ş.	İstanbul	-	429	360.211.865	423-415	396.531.031	---	-
439	-	Harput Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	430	357.459.938	284-276	607.838.511	113-106	305.260.878
440	-	-	İstanbul	-	431	-	457-448	-	270-261	-
441	409	Teknopanel Çatı ve Cephe Panelleri Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Mersin	-	432	356.152.293	452-443	372.797.818	---	-
442	421	Ermetal Otomotiv ve Eşya San. Tic. A.Ş.	Bursa	-	433	354.976.312	431-423	388.361.440	---	-
443	443	Kalde Klima Orta Basınç Fittings ve Valf Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	434	354.944.292	401-393	428.647.042	---	-
444	398	Ulusoy Un San. ve Tic. A.Ş.	Samsun	-	435	354.903.029	70-64	1.920.619.133	417-408	61.353.171
445	403	Detay Gıda San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	436	353.556.248	442-434	384.632.064	---	-
446	471	Akpa Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	437	353.474.914	439-431	385.770.856	410-401	64.159.821
447	-	-	İstanbul	-	438	-	460-451	-	419-410	-
448	412	Özdilek Ev Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	439	351.115.452	429-421	390.886.222	295-286	116.029.532
449	462	Borsan Kablo Elektrik Aydınlatma İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	Samsun	-	440	350.490.285	426-418	394.360.179	444-435	48.046.546
450	362	Dimes Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Tokat	-	441	350.372.967	461-452	364.833.556	429-420	55.604.718
451	438	Felda Iffco Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	442	350.202.024	445-437	380.809.898	---	-
452	466	Çetinkaya Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	443	350.173.726	472-463	351.545.838	---	-
453	-	-	Kayseri	-	444	-	432-424	-	251-244	-
454	411	Erkunt Traktör Sanayii A.Ş.	Ankara	-	445	345.742.820	447-439	378.015.121	461-452	36.950.871
455	-	Europap Tezol Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	446	344.906.202	477-468	345.638.460	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin $)	Sıra No:	Kişi	2017
---	-	---	-	30-28	340.412.182	---	-	362-360	16.486	338-329	487	421
---	-	---	-	---	-	---	-	286-284	37.263	---	-	422
---	-	---	-	---	-	---	-	234-233	54.159	192-184	1.101	423
356-9	124.140.842	294-9	513.027.234	422-6	148.784	477-6	10.680.022	456-4	116	193-9	1.096	424
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	425
---	-	---	-	322-319	20.197.666	---	-	195-194	66.022	---	-	426
328-320	149.220.063	487-478	174.610.391	208-205	51.684.554	364-359	51.592.716	---	-	484-475	139	427
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	428
371-362	111.791.178	492-483	163.638.495	204-201	52.866.583	303-298	68.001.894	140-139	93.266	107-100	1.760	429
---	-	74-67	2.139.704.380	---	-	---	-	161-160	80.523	409-400	334	430
270-262	199.769.959	234-226	714.266.722	382-378	7.400.268	193-188	114.265.552	154-153	86.227	122-115	1.544	431
264-256	205.466.414	354-345	412.401.498	227-224	45.375.070	349-344	55.499.690	143-142	92.704	210-201	1.025	432
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	433
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	308-299	549	434
218-210	267.604.140	322-313	452.738.990	---	-	---	-	---	-	92-85	2.050	435
---	-	276-268	563.412.786	---	-	287-282	72.924.509	423-420	3.055	223-214	947	436
---	-	---	-	---	-	---	-	325-323	25.430	259-250	750	437
351-343	128.725.364	473-464	208.167.269	---	-	---	-	351-349	19.026	127-120	1.485	438
253-245	217.678.874	167-159	980.577.925	184-181	60.002.785	373-368	46.420.096	403-401	7.123	118-111	1.573	439
382-373	-	465-456	-	213-210	-	292-287	-	365-363	-	285-276	-	440
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	441
---	-	475-466	202.942.704	---	-	---	-	358-356	17.455	235-226	869	442
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	443
271-263	198.114.979	187-179	878.131.136	244-241	40.701.480	346-341	55.907.341	283-281	38.146	443-434	255	444
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	445
376-367	106.418.458	458-449	253.606.989	294-291	26.795.082	369-364	48.347.054	304-302	32.492	---	-	446
288-280	-	378-369	-	338-334	-	416-411	-	247-245	-	358-349	-	447
299-291	172.814.058	370-361	383.509.570	211-208	50.390.668	312-307	66.042.920	310-308	30.419	116-109	1.609	448
406-397	76.135.777	385-376	361.167.885	394-390	4.530.390	433-428	27.319.057	290-288	36.398	404-395	344	449
388-379	96.922.376	429-420	301.805.835	387-383	6.693.540	431-426	28.611.564	392-390	9.355	361-352	440	450
---	-	---	-	---	-	---	-	374-372	13.668	---	-	451
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	452
248-240	-	296-287	-	230-227	-	239-234	-	240-239	-	182-174	-	453
453-444	34.528.321	350-341	417.616.372	459-453	-29.283.494	478-472	10.134.689	386-384	10.239	399-390	355	454
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	455

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No: 2017	2016	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar Sıra No:	Net Satışlar (TL)	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla) Sıra No:	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla) (TL)
456	482	Oğuz Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Adana	-	447	344.461.428	478-469	345.235.190	---	-
457	496	Sapro Temizlik Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	448	344.231.186	479-470	344.231.186	---	-
458	-	-	İstanbul	-	449	-	464-455	-	369-360	-
459	490	Ferro Döküm San. ve Dış Tic. A.Ş.	İstanbul	-	450	342.021.889	471-462	352.468.963	---	-
460	489	Superlit Boru Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	451	341.634.553	468-459	354.794.946	---	-
461	-	-	Adana	-	452	-	427-419	-	316-307	-
462	385	Göze Tarım Ürünleri Pazarlama San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	453	341.237.710	484-475	341.237.710	---	-
463	464	Cevher Jant Sanayii A.Ş.	Ege Bölgesi	-	454	340.476.605	466-457	360.210.801	---	-
464	-	Mioro Hediyelik Eşya San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	455	339.727.875	481-472	342.851.776	485-476	20.431.769
465	219	Stackpole International Otomotiv Ürünleri Ltd. Şti.	Ege Bölgesi	-	456	339.337.556	475-466	348.600.457	375-366	81.821.188
466	-	Assan Panel San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	457	339.287.184	473-464	350.910.480	466-457	32.056.517
467	404	Teksüt Süt Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Balıkesir	-	458	338.308.378	467-458	354.829.936	456-447	41.913.354
468	456	Öztiryakiler Madeni Eşya San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	459	337.087.244	421-413	402.892.090	234-227	152.242.778
469	430	BAŞTAŞ Başkent Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	460	336.901.509	469-460	353.438.944	197-190	173.918.715
470	432	ENPAY Endüstriyel Pazarlama ve Yatırım A.Ş.	Kocaeli	-	461	335.315.388	462-453	364.752.264	---	-
471	445	Sanko Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	462	335.158.567	465-456	361.037.597	---	-
472	-	Batıbeton Sanayi A.Ş.	Ege Bölgesi	-	463	334.834.507	486-477	334.875.074	480-471	24.047.688
473	286	Trakya Yenişehir Cam Sanayii A.Ş.	Yenişehir/Bursa	-	464	333.001.742	489-480	333.477.775	---	-
474	-	-	Gaziantep	-	465	-	391-383	-	425-416	-
475	-	Eti Elektrometalurji A.Ş.	Antalya	-	466	332.541.111	488-479	334.294.454	---	-
476	-	Bekaert Kartepe Çelik Kord San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	467	331.745.057	480-471	343.316.217	---	-
477	391	Yakupoğlu Tekstil ve Deri San. Tic. A.Ş.	Ankara	-	468	331.681.509	487-478	334.536.020	440-431	48.893.790
478	-	Ankara Ofis Yem Gıda ve Makina San. Tic. A.Ş.	Ankara	-	469	330.212.766	438-430	385.790.875	---	-
479	497	Alp Havacılık San. ve Tic. A.Ş.	Eskişehir	-	470	328.936.212	492-483	328.936.212	196-189	175.006.617
480	-	Bekaert İzmit Çelik Kord San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	471	325.653.246	470-461	352.950.661	---	-
481	454	Yörükoğlu Süt ve Ürünleri San. Tic. A.Ş.	Antalya	-	472	325.650.463	395-387	433.054.313	---	-
482	-	Arcelormittal Ambalaj Çeliği San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	473	323.651.648	345-337	505.061.613	---	-
483	-	Özerdem Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Uşak	-	474	323.356.057	491-482	329.028.856	---	-
484	437	Bursa Beton San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	475	322.780.271	495-486	323.418.639	464-455	34.977.787
485	-	Sanica Isı Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	476	322.212.514	493-484	326.854.060	348-339	89.622.643
486	441	Nuh Beton A.Ş.	İstanbul	-	477	321.759.753	482-473	342.608.596	---	-
487	318	Emek Boru Makina San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	478	321.504.313	474-465	348.671.044	---	-
488	-	Ulaş Gıda Un Tekstil Nakliye Tic. ve San. A.Ş.	Lüleburgaz	-	479	320.053.878	416-408	408.035.157	489-480	12.438.697
489	442	Yazaki Wiring Technologies Türkiye Elektrik Sistemleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Bursa	-	480	319.158.511	494-485	324.625.718	---	-
490	-	Demir Export A.Ş.	Ankara	-	481	316.690.734	499-490	317.755.227	277-268	126.656.516

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin $)	Sıra No:	Kişi	2017
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	456
---	-	---	-	---	-	---	-	180-179	72.844	376-367	413	457
335-327	-	414-405	-	349-345	-	441-436	-	315-313	-	278-269	-	458
---	-	441-432	288.452.345	---	-	---	-	261-259	44.299	296-287	585	459
373-364	110.164.653	396-387	348.528.280	---	-	---	-	299-297	33.730	372-363	421	460
166-158	-	317-308	-	145-142	-	253-248	-	335-333	-	475-466	-	461
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	462
---	-	---	-	---	-	---	-	173-172	77.333	---	-	463
400-391	82.136.272	486-477	174.616.280	410-405	1.698.988	472-467	15.011.769	139-138	93.633	451-442	242	464
319-311	155.092.434	468-459	220.706.874	194-191	56.563.421	327-322	60.572.333	142-141	92.768	379-370	408	465
418-409	67.499.446	420-411	313.181.371	399-394	3.993.568	454-449	21.312.691	349-347	19.803	465-456	201	466
395-386	91.223.989	490-481	171.535.358	337-333	17.143.151	436-431	26.269.657	402-400	7.519	366-357	433	467
383-374	99.223.593	306-297	491.056.445	368-364	9.936.844	298-293	69.421.719	250-248	48.917	330-321	510	468
152-144	419.258.221	269-261	576.657.086	219-216	46.995.769	254-249	85.676.150	---	-	460-451	211	469
---	-	---	-	---	-	---	-	220-219	57.871	---	-	470
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	471
438-429	43.767.551	497-488	121.507.868	427-421	-3.368.672	488-482	2.872.929	---	-	405-396	340	472
167-159	380.727.648	272-264	570.312.546	---	-	---	-	---	-	---	-	473
486-477	-	440-431	-	398-393	-	370-365	-	412-410	-	452-443	-	474
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	475
316-308	157.721.755	471-462	214.857.538	---	-	---	-	252-250	48.312	363-354	439	476
174-166	357.934.219	341-332	428.599.369	274-271	31.216.446	397-392	38.905.254	367-365	14.738	240-231	842	477
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	478
379-370	104.958.403	254-246	617.871.945	197-194	55.302.589	196-191	112.684.954	147-146	90.173	257-248	756	479
272-264	197.354.400	399-390	347.311.051	---	-	---	-	319-317	26.431	391-382	378	480
472-463	17.197.910	470-461	215.519.860	---	-	---	-	419-416	3.500	249-240	797	481
---	-	295-286	508.923.658	---	-	---	-	282-280	38.902	492-483	101	482
---	-	---	-	---	-	---	-	414-412	5.392	146-138	1.353	483
429-420	51.559.985	483-474	175.575.452	397-392	4.200.773	480-474	7.885.064	461-457	3	440-431	258	484
296-288	174.329.461	386-377	359.628.846	246-243	39.908.873	317-312	64.273.987	334-332	23.319	282-273	657	485
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	486
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	487
427-418	53.810.639	495-486	147.368.757	365-361	10.179.000	466-461	17.611.389	212-211	60.869	483-474	140	488
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	489
---	-	240-232	693.969.744	266-263	34.153.617	---	-	400-398	7.592	270-261	687	490

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No: 2017	2016	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar Sıra No:	Net Satışlar (TL)	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla) Sıra No:	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla) (TL)
491	-	İpek Mobilya İmalat İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	482	316.401.189	485-476	335.902.314	---	-
492	428	Aslan Çimento A.Ş.	Kocaeli	-	483	315.602.634	476-467	345.903.343	222-215	161.838.220
493	-	Kalibre Boru San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	484	314.615.736	490-481	330.508.790	---	-
494	481	Erdem Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	K.Maraş	-	485	314.264.920	483-474	342.253.967	---	-
495	-	Yurtbay Seramik San. ve Tic. A.Ş.	Eskişehir	-	486	314.135.483	498-489	318.049.117	---	-
496	463	Kalekim Kimyevi Maddeler San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	487	313.818.860	443-435	383.044.288	---	-
497	-	İşbir Sentetik Dokuma Sanayi A.Ş.	Balıkesir	-	488	313.752.512	497-488	318.362.763	---	-
498	-	OPSAN Orijinal Sac Parça San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	489	310.966.603	463-454	363.296.972	---	-
499	-	Gizem Seramik Frit ve Glazür San. ve Tic. A.Ş.	Sakarya	-	490	310.564.534	500-491	315.301.141	---	-
500	-	Kendirliler Haddecilik San. ve Tic. A.Ş.	Dörtyol	-	491	309.429.961	496-487	323.237.313	486-477	18.961.877
		GENEL TOPLAM				**652.711.516.612**		**735.717.957.920**		**218.686.931.359**

Açıklamalar

- Bağlı bulunduğu oda bölümündeki "Kamu" ifadesi o sırada yer alan kuruluşun BİT / KİT gibi bir kamu kuruluşu olduğunu göstermektedir.
- Bu bölümde "Kamu" ifadesi bulunmayan diğer tüm kuruluşlar özel sektör kuruluşu olup, bağlı oldukları Oda bilgisi İstanbul Sanayi Odası, diğer Sanayi Odaları, Ticaret ve Sanayi Odaları ve Ticaret Odaları sıralaması dikkate alınarak gösterilmiştir.
- İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu sıralaması, kuruluşların 2017 yılındaki üretimden satışlarına (net) göre yapılmıştır.
- Net satışlar ise kuruluşların 2017 yılındaki üretimden net satışları ile diğer satışları (sanayi faaliyeti dışı satışlar) toplamıdır.

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin $)	Sıra No:	Kişi	2017
191-183	323.103.093	345-336	421.535.944	---	-	---	-	---	-	292-283	596	491
164-156	396.633.032	244-236	673.653.157	183-180	60.050.950	232-227	95.779.164	453-450	210	445-436	253	492
---	-	---	-	---	-	---	-	288-286	36.600	356-347	458	493
188-180	330.568.950	349-340	418.796.492	---	-	---	-	311-309	30.407	231-222	893	494
324-316	151.403.894	305-296	493.466.630	---	-	---	-	---	-	200-191	1.083	495
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	496
340-332	136.642.080	400-391	347.196.654	---	-	---	-	276-274	40.976	453-444	240	497
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	498
---	-	344-335	422.086.316	---	-	---	-	253-251	46.950	403-394	347	499
467-458	24.135.931	500-491	69.101.277	407-402	2.408.084	479-473	8.353.283	441-438	1.182	493-484	97	500
	263.286.047.867		**710.517.509.260**		**53.084.908.283**		**94.732.057.159**		**64.484.234**		**674.320**	

- Tabloda, üretimden satışlar bilgilerinden sonraki büyüklüklerde İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu sıralaması verilirken, bu sıralamanın yanında ayrıca Kamu ve Özel sıralaması da verilmiştir. Bu sıralamada kuruluşların Kamu ve Özel grupları içindeki sırası görülmektedir.

- Kuruluşların üretimden satışlarına göre sıralandığı kısımda, sıra numaralarının bazılarının karşısında görülen (-) işareti, o sırada yer alan kuruluşun isminin açıklanmasını istemediğini göstermektedir.

Kısaltmalar V.Ö.: Vergi Öncesi

Not: Dönem Karı/Zararı (V.Ö.) ve Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar Genel Toplamı, Net Kar olarak (Kar-Zarar=Net Kar) verilmiştir.

DÜZCE CAM
SAN. TİC. A.Ş.

Türkiye'nin **Camı**

Hakkımızda

Düzce Cam Sanayi ve Ticaret A.Ş. Düzce II. Organize Sanayi Bölgesinde 1500 ton/gün kapasitesi ile 21.05.2010 tarihinden bu yana düz cam üretimi yapmaktadır. 350.000 m2 alanda kurulan fabrikamız 200.000 m2 kapalı alana sahiptir. Harman-Fırın-Banyo-Soğutma hatları Fransız; Kesim hattı Alman teknolojisi ile yapılmıştır. Firma ürün yelpazesi içerisinde lamine, ayna, kaplamalı ve boyalı camlar yer almaktadır. Düzce Cam Sanayi ve Ticaret A.Ş. tarafından kurulumu tamamlanan ve 900 ton/gün üretim kapasitesine sahip II. Düz Cam Üretim Tesisi, 15.11.2016 tarihinde devreye alınarak toplam kapasitesini 2,5 katına çıkarmıştır.

About us

Düzce Cam Sanayi ve Ticaret A.S. was established on Düzce 2nd Organized Industrial Zone and has been producing float glass since 21.05.2010 with a capacity of 1500 tons/day. Our factory is located on a total area of 350.000 m2 and has 200.000 m2 of indoor space. Blending – Lehr – Washing – Cooling lines use French and the Cutting line uses Ger man technology. The company's product portfolio includes mirrors, laminated, painted and coated glasses. Float glass manufacturing plant established by II. Düzce Cam Sanayi ve Ticaret A.Ş. with an annual production capacity of 900 tons/day plans to increase its capacity 15.11.2016 and has been increased total capacity of 2.5 times.

Merkez / Headquarters
Çağlayan Mah. Şair Sok. No:4 K:4
Kağıthane - İSTANBUL.
Tel : +90 212 321 00 01 (pbx)
Faks : +90 212 295 00 16

Fabrika / Factory
Düzce 2. Org. San. Böl. Cumhuriyet Mah.
1.Cad. No:2 Beyköy - DÜZCE
Tel : +90 380 552 60 07 / 552 60 17
Faks : +90 380 552 61 97

info@duzcecam.com.tr
www.duzcecam.com.tr

SEKTÖREL VERİLER

2017 yılında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun temel ekonomik ve finansal büyüklüklerinin sektörel görünümü

2017 Yılında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda Sektörel Seçilmiş Büyüklükler (TL)

Sektörler	İşyeri Sayısı	Üretimden Satışlar (Net)	Net Satışlar	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)
05-08 - Madencilik ve taş ocakçılığı	**11**	**12.898.823.581**	**13.713.196.843**	**4.367.965.895**
Kamu	2	4.314.835.309	4.912.934.575	957.224.479
Özel	9	8.583.988.272	8.800.262.268	3.410.741.416
10 - Gıda ürünlerinin imalatı	**88**	**79.373.651.826**	**93.204.422.410**	**3.664.093.924**
Kamu	3	7.389.114.401	10.153.334.138	-246.540.922
Özel	85	71.984.537.425	83.051.088.272	3.910.634.846
11 - İçeceklerin imalatı	**6**	**5.745.780.336**	**5.964.813.455**	**544.079.581**
Kamu	-	-	-	-
Özel	6	5.745.780.336	5.964.813.455	544.079.581
12 - Tütün ürünleri imalatı	**3**	**4.784.047.259**	**5.024.264.673**	**1.037.232.589**
Kamu	-	-	-	-
Özel	3	4.784.047.259	5.024.264.673	1.037.232.589
13 - Tekstil ürünlerinin imalatı	**40**	**23.706.831.412**	**26.181.989.334**	**1.523.861.012**
Kamu	-	-	-	-
Özel	40	23.706.831.412	26.181.989.334	1.523.861.012
14 - Giyim eşyalarının imalatı	**12**	6.013.989.239	**7.178.185.851**	**222.511.822**
Kamu	-	-	-	-
Özel	12	**6.013.989.239**	7.178.185.851	222.511.822
15 - Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	**1**	**331.681.509**	**334.536.020**	**31.216.446**
Kamu	-	-	-	-
Özel	1	331.681.509	334.536.020	31.216.446
16 - Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	**5**	**7.108.698.042**	**7.228.251.010**	**114.683.353**
Kamu	-	-	-	-
Özel	5	7.108.698.042	7.228.251.010	114.683.353
17 - Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	**15**	**10.298.126.314**	**10.523.041.888**	**650.166.586**
Kamu	-	-	-	-
Özel	15	10.298.126.314	10.523.041.888	650.166.586
18 - Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	**2**	**854.894.937**	**878.851.678**	**68.527.383**
Kamu	-	-	-	-
Özel	2	854.894.937	878.851.678	68.527.383
19 - Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	**4**	**63.877.132.789**	**67.627.464.602**	**4.582.430.815**
Kamu	-	-	-	-
Özel	4	63.877.132.789	67.627.464.602	4.582.430.815

Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	Brüt Katma Değer *(Üretici Fiyatlarıyla)*	Toplam Borçlar	Mali Borçlar	Özkaynak	Aktif Toplamı	Ücretle Çalışanlar Ortalaması
4.865.731.377	**7.163.754.561**	**18.873.633.740**	**14.583.180.247**	**24.477.309.908**	**43.350.943.651**	**21.990**
174.648.503	1.542.942.154	11.251.684.719	9.279.635.363	14.876.255.511	26.127.940.230	8.782
4.691.082.874	5.620.812.407	7.621.949.021	5.303.544.884	9.601.054.397	17.223.003.421	13.208
8.443.348.631	**15.154.078.065**	**43.329.354.968**	**26.062.078.918**	**23.617.555.364**	**66.946.910.335**	**120.987**
163.292.206	1.858.435.243	7.289.344.203	4.294.980.000	3.732.030.134	11.021.374.338	16.305
8.280.056.425	13.295.642.822	36.040.010.765	21.767.098.918	19.885.525.230	55.925.535.997	104.682
1.008.086.715	**10.779.950.040**	**10.364.067.680**	**7.527.432.190**	**6.864.434.984**	**17.228.502.665**	**4.848**
-	-	-	-	-	-	-
1.008.086.715	10.779.950.040	10.364.067.680	7.527.432.190	6.864.434.984	17.228.502.665	4.848
1.152.806.898	**35.280.429.024**	**4.312.694.382**	**321.411.658**	**1.817.278.731**	**6.129.973.112**	**1.973**
-	-	-	-	-	-	-
1.152.806.898	35.280.429.024	4.312.694.382	321.411.658	1.817.278.731	6.129.973.112	1.973
4.487.478.089	**6.868.676.514**	**29.436.160.004**	**21.976.542.219**	**11.664.654.865**	**41.100.814.869**	**69.395**
-	-	-	-	-	-	-
4.487.478.089	6.868.676.514	29.436.160.004	21.976.542.219	11.664.654.865	41.100.814.869	69.395
580.069.269	**1.454.677.571**	**2.726.061.414**	**921.702.900**	**2.010.123.976**	**4.736.185.390**	**21.577**
-	-	-	-	-	-	-
580.069.269	1.454.677.571	2.726.061.414	921.702.900	2.010.123.976	4.736.185.390	21.577
38.905.254	**48.893.790**	**70.665.150**	**7.952.829**	**357.934.219**	**428.599.369**	**842**
-	-	-	-	-	-	-
38.905.254	48.893.790	70.665.150	7.952.829	357.934.219	428.599.369	842
1.186.676.965	**1.506.299.444**	**7.493.326.736**	**4.711.296.969**	**2.542.061.177**	**10.035.387.914**	**6.807**
-	-	-	-	-	-	-
1.186.676.965	1.506.299.444	7.493.326.736	4.711.296.969	2.542.061.177	10.035.387.914	6.807
1.735.157.164	**2.641.959.560**	**6.454.202.242**	**3.815.611.870**	**3.005.563.267**	**9.459.765.509**	**9.413**
-	-	-	-	-	-	-
1.735.157.164	2.641.959.560	6.454.202.242	3.815.611.870	3.005.563.267	9.459.765.509	9.413
129.750.534	**368.539.254**	**650.910.042**	**452.821.762**	**1.146.593.308**	**1.797.503.350**	**1.947**
-	-	-	-	-	-	-
129.750.534	368.539.254	650.910.042	452.821.762	1.146.593.308	1.797.503.350	1.947
6.747.492.977	**46.952.762.412**	**31.511.522.208**	**16.657.457.005**	**7.964.228.358**	**39.475.750.566**	**8.633**
-	-	-	-	-	-	-
6.747.492.977	46.952.762.412	31.511.522.208	16.657.457.005	7.964.228.358	39.475.750.566	8.633

2017 Yılında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda Sektörel Seçilmiş Büyüklükler (TL)

Sektörler	İşyeri Sayısı	Üretimden Satışlar (Net)	Net Satışlar	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)
20 - Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	**29**	**34.374.177.482**	**40.524.360.520**	**6.677.049.463**
Kamu	1	3.171.487.805	3.171.487.805	1.800.161.167
Özel	28	31.202.689.677	37.352.872.715	4.876.888.296
21 - Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	**5**	**3.405.007.802**	**4.376.945.967**	**689.165.890**
Kamu	-	-	-	-
Özel	5	3.405.007.802	4.376.945.967	689.165.890
22 - Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	**22**	**16.271.617.957**	**18.427.533.729**	**1.094.567.893**
Kamu	-	-	-	-
Özel	22	16.271.617.957	18.427.533.729	1.094.567.893
23 - Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	**35**	**21.216.515.791**	**23.552.375.022**	**1.754.056.211**
Kamu	-	-	-	-
Özel	35	21.216.515.791	23.552.375.022	1.754.056.211
24 - Ana metal sanayii	**76**	**125.463.297.567**	**135.989.653.431**	**14.297.801.965**
Kamu	-	-	-	-
Özel	76	125.463.297.567	135.989.653.431	14.297.801.965
25 - Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	**18**	**12.626.131.425**	**13.602.865.799**	**1.542.654.778**
Kamu	1	1.026.255.199	1.272.858.579	4.468.029
Özel	17	11.599.876.226	12.330.007.220	1.538.186.749
26 - Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	**4**	**11.736.715.271**	**11.864.086.948**	**1.057.005.262**
Kamu	-	-	-	-
Özel	4	11.736.715.271	11.864.086.948	1.057.005.262
27 - Elektrikli teçhizat imalatı	**36**	**43.531.528.269**	**52.328.842.797**	**2.358.576.436**
Kamu	-	-	-	-
Özel	36	43.531.528.269	52.328.842.797	2.358.576.436
28 - Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	**12**	**10.430.819.498**	**12.815.148.314**	**1.509.328.577**
Kamu	-	-	-	-
Özel	12	10.430.819.498	12.815.148.314	1.509.328.577
29 - Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	**44**	**119.900.760.236**	**136.933.268.451**	**6.232.670.113**
Kamu	-	-	-	-
Özel	44	119.900.760.236	136.933.268.451	6.232.670.113
30 - Diğer ulaşım araçlarının imalatı	**6**	**6.993.257.787**	**7.201.797.454**	**1.293.862.861**
Kamu	1	372.383.902	372.838.902	148.784
Özel	5	6.620.873.885	6.828.958.552	1.293.714.077

Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	Brüt Katma Değer *(Üretici Fiyatlarıyla)*	Toplam Borçlar	Mali Borçlar	Özkaynak	Aktif Toplamı	Ücretle Çalışanlar Ortalaması
8.495.428.264	**9.343.249.446**	**27.031.384.082**	**16.748.455.345**	**19.787.153.781**	**46.818.537.864**	**26.058**
1.879.501.845	2.261.107.935	414.425.156	-	3.449.206.358	3.863.631.514	3.854
6.615.926.419	7.082.141.511	26.616.958.926	16.748.455.345	16.337.947.423	42.954.906.350	22.204
1.083.274.835	**1.861.743.346**	**2.431.157.650**	**1.393.963.944**	**2.564.335.163**	**4.995.492.813**	**8.382**
-	-	-	-	-	-	-
1.083.274.835	1.861.743.346	2.431.157.650	1.393.963.944	2.564.335.163	4.995.492.813	8.382
2.695.324.184	**4.230.705.246**	**12.621.019.001**	**7.037.915.747**	**5.888.866.230**	**18.509.885.235**	**23.739**
-	-	-	-	-	-	-
2.695.324.184	4.230.705.246	12.621.019.001	7.037.915.747	5.888.866.230	18.509.885.235	23.739
4.467.922.840	**6.821.673.263**	**23.147.665.372**	**12.601.020.150**	**16.289.563.932**	**39.437.229.305**	**30.798**
-	-	-	-	-	-	-
4.467.922.840	6.821.673.263	23.147.665.372	12.601.020.150	16.289.563.932	39.437.229.305	30.798
17.472.427.056	**22.279.171.583**	**61.939.983.057**	**35.284.638.968**	**41.365.517.039**	**103.305.500.098**	**64.094**
-	-	-	-	-	-	-
17.472.427.056	22.279.171.583	61.939.983.057	35.284.638.968	41.365.517.039	103.305.500.098	64.094
2.417.819.817	**4.179.118.758**	**10.297.213.722**	**2.499.588.656**	**6.599.417.398**	**16.896.631.117**	**21.868**
168.547.017	547.947.809	1.466.767.416	195.875.730	1.047.377.916	2.514.145.332	5.466
2.249.272.800	3.631.170.949	8.830.446.306	2.303.712.926	5.552.039.482	14.382.485.785	16.402
1.668.598.672	**3.234.010.945**	**17.516.311.782**	**2.217.539.704**	**5.195.314.739**	**22.711.626.522**	**14.570**
-	-	-	-	-	-	-
1.668.598.672	3.234.010.945	17.516.311.782	2.217.539.704	5.195.314.739	22.711.626.522	14.570
5.413.265.998	**8.059.838.552**	**27.697.145.750**	**12.631.648.334**	**12.269.194.828**	**39.966.340.575**	**55.763**
-	-	-	-	-	-	-
5.413.265.998	8.059.838.552	27.697.145.750	12.631.648.334	12.269.194.828	39.966.340.575	55.763
2.025.578.239	**3.112.804.309**	**6.343.251.951**	**2.871.866.599**	**5.212.480.541**	**11.555.732.493**	**16.842**
-	-	-	-	-	-	-
2.025.578.239	3.112.804.309	6.343.251.951	2.871.866.599	5.212.480.541	11.555.732.493	16.842
12.478.526.241	**19.989.789.805**	**50.015.202.622**	**22.946.370.922**	**20.450.491.096**	**70.465.693.716**	**104.985**
-	-	-	-	-	-	-
12.478.526.241	19.989.789.805	50.015.202.622	22.946.370.922	20.450.491.096	70.465.693.716	104.985
1.552.808.957	**2.831.605.189**	**11.240.661.854**	**1.425.933.606**	**4.618.238.714**	**15.858.900.567**	**10.111**
10.680.022	134.074.400	388.886.392	-	124.140.842	513.027.234	1.096
1.542.128.935	2.697.530.789	10.851.775.461	1.425.933.606	4.494.097.872	15.345.873.333	9.015

2017 Yılında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda Sektörel Seçilmiş Büyüklükler (TL)

Sektörler	İşyeri Sayısı	Üretimden Satışlar (Net)	Net Satışlar	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)
31 - Mobilya imalatı	**6**	**3.575.055.219**	**4.611.668.977**	**519.694.221**
Kamu	-	-	-	-
Özel	6	3.575.055.219	4.611.668.977	519.694.221
32 - Diğer imalatlar	**4**	**7.737.219.338**	**10.745.570.229**	**-7.918.444**
Kamu	-	-	-	-
Özel	4	7.737.219.338	10.745.570.229	-7.918.444
32.1 - Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	**4**	**7.737.219.338**	**10.745.570.229**	**-7.918.444**
Kamu	-	-	-	-
Özel	4	7.737.219.338	10.745.570.229	-7.918.444
35 - Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	**16**	**20.455.755.726**	**24.884.822.518**	**-2.740.376.349**
Kamu	1	5.202.939.442	5.202.939.442	18.106.621
Özel	15	15.252.816.284	19.681.883.076	-2.758.482.970
Toplam	**500**	**652.711.516.612**	**735.717.957.920**	**53.084.908.283**
Kamu	9	21.477.016.058	25.086.393.441	2.533.568.158
Özel	491	631.234.500.554	710.631.564.479	50.551.340.125

Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	Brüt Katma Değer *(Üretici Fiyatlarıyla)*	Toplam Borçlar	Mali Borçlar	Özkaynak	Aktif Toplamı	Ücretle Çalışanlar Ortalaması
655.554.621	**1.292.407.587**	**1.491.879.255**	**384.923.000**	**2.613.370.383**	**4.105.249.638**	**10.897**
-	-	-	-	-	-	-
655.554.621	1.292.407.587	1.491.879.255	384.923.000	2.613.370.383	4.105.249.638	10.897
81.619.444	**155.475.088**	**901.243.883**	**827.965.418**	**612.834.617**	**1.514.078.500**	**1.542**
-	-	-	-	-	-	-
81.619.444	155.475.088	901.243.883	827.965.418	612.834.617	1.514.078.500	1.542
81.619.444	**155.475.088**	**901.243.883**	**827.965.418**	**612.834.617**	**1.514.078.500**	**1.542**
-	-	-	-	-	-	-
81.619.444	155.475.088	901.243.883	827.965.418	612.834.617	1.514.078.500	1.542
3.848.404.118	**3.075.318.007**	**39.334.742.835**	**26.968.127.386**	**34.351.531.249**	**73.686.274.087**	**16.259**
553.876.982	1.317.938.356	4.626.629.525	159.348.044	18.996.873.379	23.623.502.904	6.553
3.294.527.136	1.757.379.651	34.708.113.311	26.808.779.341	15.354.657.870	50.062.771.183	9.706
94.732.057.159	**218.686.931.359**	**447.231.461.383**	**242.877.446.346**	**263.286.047.867**	**710.517.509.260**	**674.320**
2.950.546.575	7.662.445.897	25.437.737.410	13.929.839.138	42.225.884.140	67.663.621.552	42.056
91.781.510.584	211.024.485.462	421.793.723.972	228.947.607.208	221.060.163.727	642.853.887.708	632.264

2017 Yılında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda Sektörel Faktör Gelirleri Dağılımı ve Seçilmiş Diğer Büyüklükler (TL)

Sektörler	İşyeri Sayısı	Ödenen Maaş ve Ücretler	Ödenen Faizler	Milli Gelir Anlamında Kar
05-08 - Madencilik ve taş ocakçılığı	**11**	**1.875.331.710**	**510.090.771**	**2.501.799.870**
Kamu	2	946.206.240	421.194.592	-465.164.145
Özel	9	929.125.470	88.896.179	2.966.964.015
10 - Gıda ürünlerinin imalatı	**88**	**6.894.912.813**	**2.166.016.913**	**3.721.885.246**
Kamu	3	1.513.405.660	335.049.249	-213.962.910
Özel	85	5.381.507.153	1.830.967.664	3.935.848.156
11 - İçeceklerin imalatı	**6**	**538.571.879**	**128.582.619**	**-415.814.674**
Kamu	-	-	-	-
Özel	6	538.571.879	128.582.619	-415.814.674
12 - Tütün ürünleri imalatı	**3**	**297.559.697**	**78.687.195**	**827.347.513**
Kamu	-	-	-	-
Özel	3	297.559.697	78.687.195	827.347.513
13 - Tekstil ürünlerinin imalatı	**40**	**2.989.244.281**	**1.326.183.963**	**1.351.598.687**
Kamu	-	-	-	-
Özel	40	2.989.244.281	1.326.183.963	1.351.598.687
14 - Giyim eşyalarının imalatı	**12**	**861.547.813**	**28.463.806**	**365.889.534**
Kamu	-	-	-	-
Özel	12	861.547.813	28.463.806	365.889.534
15 - Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	**1**	**34.623.855**	**-**	**2.921.780**
Kamu	-	-	-	-
Özel	1	34.623.855	-	2.921.780
16 - Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	**5**	**422.233.574**	**670.518.182**	**-58.926.247**
Kamu	-	-	-	-
Özel	5	422.233.574	670.518.182	-58.926.247
17 - Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	**15**	**696.087.104**	**216.331.665**	**946.642.618**
Kamu	-	-	-	-
Özel	15	696.087.104	216.331.665	946.642.618
18 - Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	**2**	**152.499.063**	**44.087.171**	**104.262.320**
Kamu	-	-	-	-
Özel	2	152.499.063	44.087.171	104.262.320
19 - Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	**4**	**1.280.503.538**	**1.428.749.476**	**3.556.084.186**
Kamu	-	-	-	-
Özel	4	1.280.503.538	1.428.749.476	3.556.084.186

Net Katma Değer *(Faktör Fiyatlarıyla)*	Amortismanlar	Diğer Dolaylı Vergiler	Brüt Katma Değer (Temel Fiyatlarla)	Ödenen KDV + ÖTV	Sübvansiyonlar	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)
4.887.222.351	**1.531.331.180**	**64.706.724**	**6.483.260.255**	**680.494.306**	**-**	**7.163.754.561**
902.236.687	172.431.141	37.202.746	1.111.870.574	431.071.580	-	1.542.942.154
3.984.985.664	1.358.900.039	27.503.978	5.371.389.681	249.422.726	-	5.620.812.407
12.782.814.972	**1.814.593.440**	**126.768.909**	**14.724.177.321**	**744.072.254**	**314.171.510**	**15.154.078.065**
1.634.491.999	96.360.383	50.165.013	1.781.017.395	209.026.745	131.608.897	1.858.435.243
11.148.322.973	1.718.233.057	76.603.896	12.943.159.926	535.045.509	182.562.613	13.295.642.822
251.339.824	**341.595.797**	**76.125.069**	**669.060.690**	**10.110.889.350**	**-**	**10.779.950.040**
-	-	-	-	-	-	-
251.339.824	341.595.797	76.125.069	669.060.690	10.110.889.350	-	10.779.950.040
1.203.594.405	**177.463.120**	**91.708.128**	**1.472.765.653**	**33.807.663.371**	**-**	**35.280.429.024**
-	-	-	-	-	-	-
1.203.594.405	177.463.120	91.708.128	1.472.765.653	33.807.663.371	-	35.280.429.024
5.667.026.931	**1.061.351.390**	**38.662.084**	**6.767.040.405**	**146.353.985**	**44.717.876**	**6.868.676.514**
-	-	-	-	-	-	-
5.667.026.931	1.061.351.390	38.662.084	6.767.040.405	146.353.985	44.717.876	6.868.676.514
1.255.901.153	**151.251.594**	**4.362.484**	**1.411.515.231**	**46.636.163**	**3.473.823**	**1.454.677.571**
-	-	-	-	-	-	-
1.255.901.153	151.251.594	4.362.484	1.411.515.231	46.636.163	3.473.823	1.454.677.571
37.545.635	**10.349.326**	**1.645.840**	**49.540.801**	**1.171.305**	**1.818.316**	**48.893.790**
-	-	-	-	-	-	-
37.545.635	10.349.326	1.645.840	49.540.801	1.171.305	1.818.316	48.893.790
1.033.825.509	**325.416.937**	**8.048.834**	**1.367.291.280**	**147.201.056**	**8.192.892**	**1.506.299.444**
-	-	-	-	-	-	-
1.033.825.509	325.416.937	8.048.834	1.367.291.280	147.201.056	8.192.892	1.506.299.444
1.859.061.387	**412.271.271**	**5.380.310**	**2.276.712.968**	**365.246.592**	**-**	**2.641.959.560**
-	-	-	-	-	-	-
1.859.061.387	412.271.271	5.380.310	2.276.712.968	365.246.592	-	2.641.959.560
300.848.554	**32.102.424**	**1.996.672**	**334.947.650**	**33.591.604**	**-**	**368.539.254**
-	-	-	-	-	-	-
300.848.554	32.102.424	1.996.672	334.947.650	33.591.604	-	368.539.254
6.265.337.200	**1.407.155.086**	**81.803.425**	**7.754.295.711**	**39.198.466.701**	**-**	**46.952.762.412**
-	-	-	-	-	-	-
6.265.337.200	1.407.155.086	81.803.425	7.754.295.711	39.198.466.701	-	46.952.762.412

2017 Yılında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda Sektörel Faktör Gelirleri Dağılımı ve Seçilmiş Diğer Büyüklükler (TL)

Sektörler	İşyeri Sayısı	Ödenen Maaş ve Ücretler	Ödenen Faizler	Milli Gelir Anlamında Kar
20 - Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	**29**	**2.431.766.930**	**981.619.659**	**4.036.085.876**
Kamu	1	290.074.150	-	1.697.740.513
Özel	28	2.141.692.780	981.619.659	2.338.345.363
21 - Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	**5**	**804.431.052**	**123.694.586**	**639.829.356**
Kamu	-	-	-	-
Özel	5	804.431.052	123.694.586	639.829.356
22 - Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	**22**	**1.724.354.254**	**483.149.341**	**1.026.143.647**
Kamu	-	-	-	-
Özel	22	1.724.354.254	483.149.341	1.026.143.647
23 - Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	**35**	**2.156.466.014**	**1.507.361.319**	**1.010.154.563**
Kamu	-	-	-	-
Özel	35	2.156.466.014	1.507.361.319	1.010.154.563
24 - Ana metal sanayii	**76**	**5.358.552.991**	**2.156.541.855**	**7.978.182.395**
Kamu	-	-	-	-
Özel	76	5.358.552.991	2.156.541.855	7.978.182.395
25 - Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	**18**	**1.709.017.795**	**205.846.630**	**1.679.670.288**
Kamu	1	445.468.559	-	19.380.903
Özel	17	1.263.549.236	205.846.630	1.660.289.385
26 - Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	**4**	**1.569.109.705**	**301.057.957**	**584.766.044**
Kamu	-	-	-	-
Özel	4	1.569.109.705	301.057.957	584.766.044
27 - Elektrikli teçhizat imalatı	**36**	**3.810.423.695**	**361.020.301**	**2.150.858.551**
Kamu	-	-	-	-
Özel	36	3.810.423.695	361.020.301	2.150.858.551
28 - Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	**12**	**1.111.743.322**	**345.244.253**	**1.125.998.382**
Kamu	-	-	-	-
Özel	12	1.111.743.322	345.244.253	1.125.998.382
29 - Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	**44**	**7.466.811.365**	**2.005.136.978**	**5.216.829.488**
Kamu	-	-	-	-
Özel	44	7.466.811.365	2.005.136.978	5.216.829.488
30 - Diğer ulaşım araçlarının imalatı	**6**	**1.270.236.393**	**129.118.304**	**1.113.347.004**
Kamu	1	116.555.338	7.296	-2.289.767
Özel	5	1.153.681.055	129.111.008	1.115.636.771

Net Katma Değer *(Faktör Fiyatlarıyla)*	Amortismanlar	Diğer Dolaylı Vergiler	Brüt Katma Değer (Temel Fiyatlarla)	Ödenen KDV + ÖTV	Sübvansiyonlar	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)
7.449.472.465	**1.407.567.881**	**66.577.347**	**8.923.617.693**	**424.842.558**	**5.210.805**	**9.343.249.446**
1.987.814.663	266.419.260	6.874.012	2.261.107.935	-	-	2.261.107.935
5.461.657.802	1.141.148.621	59.703.335	6.662.509.758	424.842.558	5.210.805	7.082.141.511
1.567.954.994	**263.126.220**	**8.752.962**	**1.839.834.176**	**26.861.057**	**4.951.887**	**1.861.743.346**
-	-	-	-	-	-	-
1.567.954.994	263.126.220	8.752.962	1.839.834.176	26.861.057	4.951.887	1.861.743.346
3.233.647.242	**795.008.425**	**21.519.166**	**4.050.174.833**	**190.430.612**	**9.900.199**	**4.230.705.246**
-	-	-	-	-	-	-
3.233.647.242	795.008.425	21.519.166	4.050.174.833	190.430.612	9.900.199	4.230.705.246
4.673.981.896	**1.452.609.525**	**89.594.856**	**6.216.186.277**	**622.312.923**	**16.825.937**	**6.821.673.263**
-	-	-	-	-	-	-
4.673.981.896	1.452.609.525	89.594.856	6.216.186.277	622.312.923	16.825.937	6.821.673.263
15.493.277.241	**2.841.213.886**	**156.205.519**	**18.490.696.646**	**3.798.872.658**	**10.397.721**	**22.279.171.583**
-	-	-	-	-	-	-
15.493.277.241	2.841.213.886	156.205.519	18.490.696.646	3.798.872.658	10.397.721	22.279.171.583
3.594.534.713	**417.433.184**	**29.566.595**	**4.041.534.492**	**146.569.808**	**8.985.542**	**4.179.118.758**
464.849.462	52.718.590	13.379.475	530.947.527	17.000.282	-	547.947.809
3.129.685.251	364.714.594	16.187.120	3.510.586.965	129.569.526	8.985.542	3.631.170.949
2.454.933.706	**429.710.267**	**31.933.683**	**2.916.577.656**	**317.433.289**	**-**	**3.234.010.945**
-	-	-	-	-	-	-
2.454.933.706	429.710.267	31.933.683	2.916.577.656	317.433.289	-	3.234.010.945
6.322.302.547	**1.187.367.320**	**60.649.839**	**7.570.319.706**	**571.378.329**	**81.859.483**	**8.059.838.552**
-	-	-	-	-	-	-
6.322.302.547	1.187.367.320	60.649.839	7.570.319.706	571.378.329	81.859.483	8.059.838.552
2.582.985.957	**387.809.200**	**6.517.139**	**2.977.312.296**	**142.856.901**	**7.364.888**	**3.112.804.309**
-	-	-	-	-	-	-
2.582.985.957	387.809.200	6.517.139	2.977.312.296	142.856.901	7.364.888	3.112.804.309
14.688.777.831	**4.513.315.901**	**89.352.708**	**19.291.446.440**	**719.964.619**	**21.621.254**	**19.989.789.805**
-	-	-	-	-	-	-
14.688.777.831	4.513.315.901	89.352.708	19.291.446.440	719.964.619	21.621.254	19.989.789.805
2.512.701.701	**300.555.262**	**13.240.214**	**2.826.497.177**	**9.686.708**	**4.578.696**	**2.831.605.189**
114.272.867	9.425.612	3.015.895	126.714.374	7.360.026	-	134.074.400
2.398.428.834	291.129.650	10.224.319	2.699.782.803	2.326.682	4.578.696	2.697.530.789

2017 Yılında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda Sektörel Faktör Gelirleri Dağılımı ve Seçilmiş Diğer Büyüklükler (TL)

Sektörler	İşyeri Sayısı	Ödenen Maaş ve Ücretler	Ödenen Faizler	Milli Gelir Anlamında Kar
31 - Mobilya imalatı	**6**	**579.219.043**	**39.873.727**	**566.905.925**
Kamu	-	-	-	-
Özel	6	579.219.043	39.873.727	566.905.925
32 - Diğer imalatlar	**4**	**55.713.255**	**15.809.915**	**71.442.126**
Kamu	-	-	-	-
Özel	4	55.713.255	15.809.915	71.442.126
32.1 - Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	**4**	**55.713.255**	**15.809.915**	**71.442.126**
Kamu	-	-	-	-
Özel	4	55.713.255	15.809.915	71.442.126
35 - Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	**16**	**1.207.284.771**	**1.738.000.795**	**-3.472.694.468**
Kamu	1	490.199.944	4.926.835	-313.224.861
Özel	15	717.084.827	1.733.073.960	-3.159.469.607
Toplam	**500**	**47.298.245.912**	**16.991.187.381**	**36.631.210.010**
Kamu	9	3.801.909.891	761.177.972	722.479.733
Özel	491	43.496.336.021	16.230.009.409	35.908.730.277

Net Katma Değer *(Faktör Fiyatlarıyla)*	Amortismanlar	Diğer Dolaylı Vergiler	Brüt Katma Değer (Temel Fiyatlarla)	Ödenen KDV + ÖTV	Sübvansiyonlar	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)
1.185.998.695	**86.453.437**	**3.599.850**	**1.276.051.982**	**19.085.065**	**2.729.460**	**1.292.407.587**
-	-	-	-	-	-	-
1.185.998.695	86.453.437	3.599.850	1.276.051.982	19.085.065	2.729.460	1.292.407.587
142.965.296	**11.931.307**	**178.361**	**155.074.964**	**400.124**	**-**	**155.475.088**
-	-	-	-	-	-	-
142.965.296	11.931.307	178.361	155.074.964	400.124	-	155.475.088
142.965.296	**11.931.307**	**178.361**	**155.074.964**	**400.124**	**-**	**155.475.088**
-	-	-	-	-	-	-
142.965.296	11.931.307	178.361	155.074.964	400.124	-	155.475.088
-527.408.902	**2.976.416.531**	**63.327.184**	**2.512.334.813**	**563.057.816**	**74.622**	**3.075.318.007**
181.901.918	793.923.711	14.817.970	990.643.599	327.294.757	-	1.317.938.356
-709.310.820	2.182.492.820	48.509.214	1.521.691.214	235.763.059	74.622	1.757.379.651
100.920.643.303	**24.335.399.911**	**1.142.223.902**	**126.398.267.116**	**92.835.539.154**	**546.874.911**	**218.686.931.359**
5.285.567.596	1.391.278.697	125.455.111	6.802.301.404	991.753.390	131.608.897	7.662.445.897
95.635.075.707	22.944.121.214	1.016.768.791	119.595.965.712	91.843.785.764	415.266.014	211.024.485.462

2017 Yılında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda Sektörel Bazı Oranlar (%) ve Çalışan Başına Düşen Büyüklükler (TL)

Sektörler	İşyeri Sayısı	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) / Net Satışlar (%)	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) / Özkaynak (%)	FAVÖK/ Net Satışlar (%)
05-08 - Madencilik ve taş ocakçılığı	**11**	**31,9**	**17,8**	**35,5**
Kamu	2	19,5	6,4	3,6
Özel	9	38,8	35,5	53,3
10 - Gıda ürünlerinin imalatı	**88**	**3,9**	**15,5**	**9,1**
Kamu	3	-2,4	-6,6	1,6
Özel	85	4,7	19,7	10,0
11 - İçeceklerin imalatı	**6**	**9,1**	**7,9**	**16,9**
Kamu	-	-	-	-
Özel	6	9,1	7,9	16,9
12 - Tütün ürünleri imalatı	**3**	**20,6**	**57,1**	**22,9**
Kamu	-	-	-	-
Özel	3	20,6	57,1	22,9
13 - Tekstil ürünlerinin imalatı	**40**	**5,8**	**13,1**	**17,1**
Kamu	-	-	-	-
Özel	40	5,8	13,1	17,1
14 - Giyim eşyalarının imalatı	**12**	**3,1**	**11,1**	**8,1**
Kamu	-	-	-	-
Özel	12	3,1	11,1	8,1
15 - Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	**1**	**9,3**	**8,7**	**11,6**
Kamu	-	-	-	-
Özel	1	9,3	8,7	11,6
16 - Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	**5**	**1,6**	**4,5**	**16,4**
Kamu	-	-	-	-
Özel	5	1,6	4,5	16,4
17 - Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	**15**	**6,2**	**21,6**	**16,5**
Kamu	-	-	-	-
Özel	15	6,2	21,6	16,5
18 - Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	**2**	**7,8**	**6,0**	**14,8**
Kamu	-	-	-	-
Özel	2	7,8	6,0	14,8
19 - Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	**4**	**6,8**	**57,5**	**10,0**
Kamu	-	-	-	-
Özel	4	6,8	57,5	10,0

Üretimden Satışlar (Net) / Net Satışlar (%)	Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) / Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla) / Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla) / Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Net Satışlar / Ücretle Çalışanlar Ortalaması
94,1	**21.990**	**198.634**	**325.773**	**222.247**	**623.611**
87,8	8.782	108.998	175.694	102.737	559.432
97,5	13.208	258.233	425.561	301.710	666.283
85,2	**120.987**	**30.285**	**125.254**	**105.654**	**770.367**
72,8	16.305	-15.121	113.979	100.245	622.713
86,7	104.682	37.357	127.010	106.497	793.366
96,3	**4.848**	**112.228**	**2.223.587**	**51.844**	**1.230.366**
-	-	-	-	-	-
96,3	4.848	112.228	2.223.587	51.844	1.230.366
95,2	**1.973**	**525.713**	**17.881.616**	**610.033**	**2.546.510**
-	-	-	-	-	-
95,2	1.973	525.713	17.881.616	610.033	2.546.510
90,5	**69.395**	**21.959**	**98.979**	**81.663**	**377.289**
-	-	-	-	-	-
90,5	69.395	21.959	98.979	81.663	377.289
83,8	**21.577**	**10.312**	**67.418**	**58.206**	**332.678**
-	-	-	-	-	-
83,8	21.577	10.312	67.418	58.206	332.678
99,1	**842**	**37.074**	**58.069**	**44.591**	**397.311**
-	-	-	-	-	-
99,1	842	37.074	58.069	44.591	397.311
98,3	**6.807**	**16.848**	**221.287**	**151.877**	**1.061.885**
-	-	-	-	-	-
98,3	6.807	16.848	221.287	151.877	1.061.885
97,9	**9.413**	**69.071**	**280.671**	**197.499**	**1.117.926**
-	-	-	-	-	-
97,9	9.413	69.071	280.671	197.499	1.117.926
97,3	**1.947**	**35.196**	**189.286**	**154.519**	**451.388**
-	-	-	-	-	-
97,3	1.947	35.196	189.286	154.519	451.388
94,5	**8.633**	**530.804**	**5.438.754**	**725.743**	**7.833.600**
-	-	-	-	-	-
94,5	8.633	530.804	5.438.754	725.743	7.833.600

2017 Yılında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda Sektörel Bazı Oranlar (%) ve Çalışan Başına Düşen Büyüklükler (TL)

Sektörler	İşyeri Sayısı	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) / Net Satışlar (%)	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) / Özkaynak (%)	FAVÖK/ Net Satışlar (%)
20 - Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	**29**	**16,5**	**33,7**	**21,0**
Kamu	1	56,8	52,2	59,3
Özel	28	13,1	29,9	17,7
21 - Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	**5**	**15,7**	**26,9**	**24,7**
Kamu	-	-	-	-
Özel	5	15,7	26,9	24,7
22 - Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	**22**	**5,9**	**18,6**	**14,6**
Kamu	-	-	-	-
Özel	22	5,9	18,6	14,6
23 - Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	**35**	**7,4**	**10,8**	**19,0**
Kamu	-	-	-	-
Özel	35	7,4	10,8	19,0
24 - Ana metal sanayii	**76**	**10,5**	**34,6**	**12,8**
Kamu	-	-	-	-
Özel	76	10,5	34,6	12,8
25 - Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	**18**	**11,3**	**23,4**	**17,8**
Kamu	1	0,4	0,4	13,2
Özel	17	12,5	27,7	18,2
26 - Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	**4**	**8,9**	**20,3**	**14,1**
Kamu	-	-	-	-
Özel	4	8,9	20,3	14,1
27 - Elektrikli teçhizat imalatı	**36**	**4,5**	**19,2**	**10,3**
Kamu	-	-	-	-
Özel	36	4,5	19,2	10,3
28 - Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	**12**	**11,8**	**29,0**	**15,8**
Kamu	-	-	-	-
Özel	12	11,8	29,0	15,8
29 - Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	**44**	**4,6**	**30,5**	**9,1**
Kamu	-	-	-	-
Özel	44	4,6	30,5	9,1
30 - Diğer ulaşım araçlarının imalatı	**6**	**18,0**	**28,0**	**21,6**
Kamu	1	0,0	0,1	2,9
Özel	5	18,9	28,8	22,6

Üretimden Satışlar (Net) / Net Satışlar (%)	Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) / Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla) / Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla) / Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Net Satışlar / Ücretle Çalışanlar Ortalaması
84,8	**26.058**	**256.238**	**358.556**	**285.880**	**1.555.160**
100,0	3.854	467.089	586.691	515.780	822.908
83,5	22.204	219.640	318.958	245.976	1.682.259
77,8	**8.382**	**82.220**	**222.112**	**187.062**	**522.184**
-	-	-	-	-	-
77,8	8.382	82.220	222.112	187.062	522.184
88,3	**23.739**	**46.108**	**178.218**	**136.217**	**776.256**
-	-	-	-	-	-
88,3	23.739	46.108	178.218	136.217	776.256
90,1	**30.798**	**56.954**	**221.497**	**151.763**	**764.737**
-	-	-	-	-	-
90,1	30.798	56.954	221.497	151.763	764.737
92,3	**64.094**	**223.076**	**347.602**	**241.727**	**2.121.722**
-	-	-	-	-	-
92,3	64.094	223.076	347.602	241.727	2.121.722
92,8	**21.868**	**70.544**	**191.107**	**164.374**	**622.044**
80,6	5.466	817	100.247	85.044	232.868
94,1	16.402	93.780	221.386	190.811	751.738
98,9	**14.570**	**72.547**	**221.964**	**168.492**	**814.282**
-	-	-	-	-	-
98,9	14.570	72.547	221.964	168.492	814.282
83,2	**55.763**	**42.296**	**144.537**	**113.378**	**938.415**
-	-	-	-	-	-
83,2	55.763	42.296	144.537	113.378	938.415
81,4	**16.842**	**89.617**	**184.824**	**153.366**	**760.904**
-	-	-	-	-	-
81,4	16.842	89.617	184.824	153.366	760.904
87,6	**104.985**	**59.367**	**190.406**	**139.913**	**1.304.313**
-	-	-	-	-	-
87,6	104.985	59.367	190.406	139.913	1.304.313
97,1	**10.111**	**127.966**	**280.052**	**248.512**	**712.274**
99,9	1.096	136	122.331	104.264	340.181
97,0	9.015	143.507	299.227	266.049	757.511

2017 Yılında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda Sektörel Bazı Oranlar (%) ve Çalışan Başına Düşen Büyüklükler (TL)

Sektörler	İşyeri Sayısı	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) / Net Satışlar (%)	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) / Özkaynak (%)	FAVÖK/ Net Satışlar (%)
31 - Mobilya imalatı	**6**	**11,3**	**19,9**	**14,2**
Kamu	-	-	-	-
Özel	6	11,3	19,9	14,2
32 - Diğer imalatlar	**4**	**-0,1**	**-1,3**	**0,8**
Kamu	-	-	-	-
Özel	4	-0,1	-1,3	0,8
32.1 - Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	**4**	**-0,1**	**-1,3**	**0,8**
Kamu	-	-	-	-
Özel	4	-0,1	-1,3	0,8
35 - Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	**16**	**-11,0**	**-8,0**	**15,5**
Kamu	1	0,3	0,1	10,6
Özel	15	-14,0	-18,0	16,7
Toplam	**500**	**7,2**	**20,2**	**12,9**
Kamu	9	10,1	6,0	11,8
Özel	491	7,1	22,9	12,9

Üretimden Satışlar (Net) / Net Satışlar (%)	Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) / Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla) / Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla) / Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Net Satışlar / Ücretle Çalışanlar Ortalaması
77,5	**10.897**	**47.691**	**118.602**	**108.837**	**423.205**
-	-	-	-	-	-
77,5	10.897	47.691	118.602	108.837	423.205
72,0	**1.542**	**-5.135**	**100.827**	**92.714**	**6.968.593**
-	-	-	-	-	-
72,0	1.542	-5.135	100.827	92.714	6.968.593
72,0	**1.542**	**-5.135**	**100.827**	**92.714**	**6.968.593**
-	-	-	-	-	-
72,0	1.542	-5.135	100.827	92.714	6.968.593
82,2	**16.259**	**-168.545**	**189.146**	**-32.438**	**1.530.526**
100,0	6.553	2.763	201.120	27.759	793.978
77,5	9.706	-284.204	181.061	-73.080	2.027.806
88,7	**674.320**	**78.724**	**324.307**	**149.663**	**1.091.052**
85,6	42.056	60.243	182.196	125.679	596.500
88,8	632.264	79.953	333.760	151.258	1.123.948

YÖNTEM, TANIM VE AÇIKLAMALAR

"Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu (İSO 500)" araştırmasının temel amacı, Türkiye'de sanayi faaliyet kolunda yer alan en büyük kuruluşları tespit edebilmek, bu kuruluşlara ait büyüklükleri ortaya koyarak Türk sanayinin gelişimini görebilmek ve geleceğe yönelik yol haritasının belirlenmesine katkı sağlamaktır.

TÜRKİYE'NİN
500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU
2017

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2017

İSO 500 ARAŞTIRMASI

"Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" Araştırması ankete dayalı bir çalışmadır. Ankete katılım gönüllülük esasına dayalıdır.

1. YÖNTEM

"Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" Araştırması ankete dayalı bir çalışmadır. Ankete katılım gönüllülük esasına dayalıdır.

Anket coğrafi olarak tüm Türkiye'yi, iktisadi olarak sanayi sektöründe faaliyet gösteren tüm kuruluşları kapsamaktadır.

Anket birimi işyeridir. İşyeri; tek bir mahalde, tek bir mülkiyet altında, bir veya daha fazla kişinin sınai ve ticari faaliyette bulunduğu veya hizmet gördüğü yerdir. Sınai faaliyet icra eden ve müstakil muhasebe kayıt ve kaynaklarına sahip işyerleri anket kapsamında değerlendirilmektedir.

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Araştırması, www.iso500.org.tr adresinde yer alan "Anket Kullanıcı Girişi" uygulaması ile yürütülmektedir.

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Araştırması'nda yer almak isteyen kuruluşların her yıl için belirlenen tarih aralığında "Anket Kullanıcı Girişi" uygulamasını kullanarak anket bilgilerini doldurmaları ve mali mühür uygulaması ile Kurumlar Vergisi Beyannamesini (e-beyanname) yüklemeleri gerekmektedir. Bu işlemleri gerçekleştirmeyen kuruluşlar değerlendirmeye alınmamaktadır.

Anket verileri kapsamında firmalardan net satışlar, üretimden satışlar, ihracat (dolar olarak), vergi öncesi dönem kar/zarar, faiz amortisman ve vergi öncesi kar/zarar, aktif-pasif toplamı, yıllık ortalama çalışan sayısı, AR-GE harcamaları ve brüt katma değerin hesaplanmasında kullanılan faktör gelirleri ödemeleri (ödenen maaş ve ücretler, ödenen faizler, üretim faaliyeti dışı gelirler, amortisman ve ödenen dolaylı vergiler, kardan ayrılan karşılıklar gibi) ile ilgili bilgiler istenmektedir. Ayrıca sermaye dağılımı ve iktisadi faaliyet kodu (NACE Rev. 2) bilgileri de alınmaktadır.

Çalışmamızda kuruluşların beyanı esas alınmakla birlikte, ankette yer alan bilgilerin doğruluğunu kontrol etmek amacıyla anket verilerinin yanı sıra kuruluşların Vergi Usul Kanunu'na (VUK) göre hazırlanmış yılsonu kapanış bilanço ve gelir tablolarını içeren ve Maliye Bakanlığı'na verilen Kurumlar Vergisi Beyannamesini (E-beyanname) de elektronik ortama yüklemeleri istenmektedir.

Anket formunda yer alan bilgiler bilanço ve gelir tablolarıyla karşılaştırılmakta, herhangi bir tutarsızlık olması durumunda açıklanan sorular ile ilgili olarak firma ile iletişime geçilmekte, tutarsızlığın yazılı olarak düzeltilmesi istenmektedir. Açıklanmayan sorularda ise bilanço ve gelir tablosu büyüklükleri dikkate alınmaktadır.

"Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" araştırması kapsamında Türkiye'de sanayi faaliyet kolunda yer alan en büyük kuruluşların tespit edilmesi amaçlandığı için bilgilerini açıklamak istemeyen kuruluşlar da kapsama alınmakta; bu kuruluşlara ait bilgiler, tüm değerlendirmelerde kullanılmakla birlikte kamuoyu ile paylaşılmamaktadır.

"Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" araştırması, sanayi sektörü kapsamında (madencilik ve taş ocakçılığı, imalat sanayi ve Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı sektörleri) ve üretimden satışlar (kuruluşların kendi üretmiş olduğu mallardan yapmış olduğu satışlar-ticari mal satışları hariç) kriterine göre hazırlanmaktadır.

Söz konusu çalışmada kuruluşlar üretimden satışlar büyüklüğüne göre sıralanırken, net satışlar, brüt katma değer, özkaynak, aktif toplamı, vergi öncesi dönem kar/zarar, faiz amortisman ve vergi öncesi kar/zarar, ihracat ve ortalama çalışan sayısı büyüklüklerine göre de sıralamaya tabi tutulmaktadır.

Kuruluşlara ait bilgilerin açıklandığı ana tabloda, kuruluşların üretimden satışlar büyüklüklerine göre sıra numaralarının yanı sıra bir önceki yıl İSO 500 sıralamasındaki sıraları da yer almaktadır. Bir önceki yıla ait sıra numarası bulunmayan sanayi kuruluşları bir önceki yıl sıralamaya girememiş olan bir kuruluş olabileceği gibi, bir önceki yıl bilgilerinin açıklanmasını istemeyen bir kuruluş ya da İkinci 500'den Birinci 500'e yükselmiş bir kuruluş da olabilmektedir.

2. TANIM VE AÇIKLAMALAR

2.1. Net Satışlar

Net satışlar, kuruluş tarafından üretilen, malzemesi verilerek dışarıda yaptırılan (fason), üretim sürecinden geçirilmeden aynen alındığı gibi satılan malların satışı ile bunlara ilaveten varsa başkalarının malzemelerini kullanarak onlar için yapılan imalat karşılığı elde edilen fason gelirlerden oluşmaktadır. Net satışlar, iç ve dış satışları kapsamaktadır. Net satışlar, tüm satış vergileri, fonlar, KDV ve ÖTV hariç verilmelidir. Net satışlar tutarı, gelir tablosundaki net satışlara eşit olmalıdır.

2.2. Üretimden Satışlar (Net)

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu sıralaması, üretimden satışlar (net) kriterine göre yapılmaktadır.

Üretimden satışlar, kuruluş tarafından üretilen mallardan yapılan satışlar, malzemesi verilerek dışarıda yaptırılan (fason) mallardan satışlar ile başkalarının malzemelerini kullanarak onlar için yapılan üretim karşılığı elde edilen gelirleri kapsamaktadır. Net satışlarda olduğu gibi, üretimden satışlar tutarı da net olarak verilmelidir. Yani tüm satış vergileri, fonlar, KDV ve ÖTV hariçtir. Satış iade ve indirimleri, satış tutarı içinde yer almamalıdır. "Satış İndirimleri" altında yer almayan indirim ve iskontolar varsa bu tutarlar düşülmelidir. Üretim sürecinden geçirilmeden aynen alındığı gibi satılan mallar, üretimden satışlar tutarına dahil edilmemelidir.

Satış fiyatı: Ürünün işyeri çıkış fiyatıdır. Satış fiyatı müşteri adına yapılan tüm indirimler ile müşteri adına yapılan ulaşım ve teslim giderleri düşüldükten sonra bulunan fiyattır. Malların taşınması bizzat işyeri tarafından kendi taşıtları ile yapılırsa, bu malın satış fiyatı malın alıcıya teslim edildiği andaki fiyatıdır. Satış fiyatı tüm satış vergilerini, fonları, KDV ve ÖTV'yi kapsamamaktadır.

2.3. Brüt Katma Değer

500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışması kapsamında kuruluşların ülke ekonomisine yaptıkları katkıları hesaplayabilmek için, anket formunda katma değer ile ilgili sorular da yer almaktadır.

İSO 500 çalışmasında gelir yöntemiyle GSYH ile uyumlu bir katma değer hesaplaması kullanılmaktadır. Ancak temel üretim faktörlerine yapılan ödemeler gelir yoluyla GSYH'den farklı olarak kalıntı yoluyla değil, doğrudan elde edilmeye çalışılmaktadır.

Bilindiği gibi üretime katılan üretim faktörlerinin paylarına düşen maaş ve ücretler, ödenen faizler, ödenen kiralar (sadece tarım sektöründe) ve milli gelir anlamında kar toplamı **net katma değeri** vermektedir. Net katma değere yıllık amortisman tutarı, ödenen dolaylı vergiler eklenip, sübvansiyonlar düşülünce **brüt katma değer**e ulaşılmaktadır.

Milli gelir anlamında kar olarak adlandırdığımız kar faktör geliri (girişimcinin üretime katılması sonucu üretimden aldığı pay) şöyle hesaplanmaktadır. Kuruluşun vergi öncesi dönem karına veya zararına, o dönemde ayrılan karşılıklar eklenip, vergi öncesi dönem karı kapsamındaki temettü iştirak gelirleri, net kambiyo kar ve zararları ile faiz gelirleri vb. faaliyet dışı net gelirler düşülmektedir.

2.4. Özkaynak

Ödenmiş sermaye, sermaye yedekleri, kar yedekleri, geçmiş yıllar karları ile dönem net kar toplamından, dönem zararı ile birikmiş zararların indirilmesi yoluyla hesaplanmaktadır. Bilançodaki özkaynak toplamına eşit olmalıdır.

2.5. Aktif Toplamı

Bilançodaki aktif toplamına (dönen varlıklar+duran varlıklar) eşit olmalıdır.

2.6. Dönem Karı/Zararı (V.Ö)

Gelir tablosundaki vergi öncesi dönem karı veya zararına eşit olmalıdır.

2.7. Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar

Vergi öncesi dönem karı veya zararına, amortisman gideri (tükenme payları dahil), finansal gelir ve giderler farkı (net) ile operasyonel olmayan gelir ve giderler farkı (net) eklenmelidir.

2.8. İhracat

Kuruluşun yaptığı ihracatın dolar değeri (Fob) belirtilmelidir. İhracat tutarı, ihracatçı birliği kayıtları ile tutarlı olmalıdır. Serbest bölgelere yapılan ihracat ve transit ticaret dahil edilmemeli, varsa ihraç kayıtlı satışlar eklenmelidir. İhracat tutarları, herhangi bir şekilde devletten alınan mali yardımları (sübvansiyonları) kapsamamalıdır. KKTC'ye yapılan ihracatın da dolar değeri verilmelidir.

2.9. Ücretle Çalışanlar Sayısı

Maaş ve ücretle çalışanların ortalama sayısı belirtilmelidir. Tüm maaş ve ücretle çalışanlar kapsama dahildir. Maaş, ücret, komisyon, ikramiye, parça başı ödeme veya ayni karşılıklar şeklinde yapılan ödemeleri alan, iş akdine sahip ve işveren için çalışan kişiler belirtilmelidir.

2.10. Sektörel Sınıflama

Sektörel sınıflamalarda Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE Rev.2) kullanılmaya başlanmıştır. Bir zaman serisi çalışması niteliğinde olan çalışmada, geçmiş yıllar ile kıyaslamayı devam ettirebilmek ve seriyi koparmamak için sektörel sınıflama olarak Birleşmiş Milletler Tüm Ekonomik Faaliyetlerin Uluslararası Standart Sanayi Sınıflaması (ISIC Rev.2) da kullanılmaya devam edilmektedir.

İSTANBUL SANAYİ ODASI
ARABULUCULUK MERKEZİ

UYUŞMAZLIKLARINIZA
HIZLI VE EKONOMİK ÇÖZÜM İÇİN

İSTANBUL SANAYİ ODASI
ARABULUCULUK MERKEZİ
BAŞVURULARINIZI BEKLİYOR

www.iso.org.tr/arabuluculuk

ARABULUCULUĞUN AVANTAJLARI

HIZLI SONUÇLANIR	KONTROL SİZDEDİR	GİZLİLİK ESASTIR
UYGUN ÇÖZÜM ÜRETİLİR	İLİŞKİLER ZEDELENMEZ	DAHA EKONOMİKTİR

İSTANBUL
SANAYİ ODASI

Odakule, Meşrutiyet Cad. No: 63 Kat: 16 34430 Beyoğlu / İstanbul +90 212 252 29 00/190 arabuluculuk@iso.org.tr
/istanbulsanayiodasi /ist_sanayiodasi /istanbulsanayiodasi /+istanbulsanayiodasi /company/istanbulsanayiodasi

Kurukahveci Mehmet Efendi, Türk kahvesini 50'den fazla ülkeye ulaştırıyor.
Dünyanın her yerinde bu kültürü doya doya yudumlamanızı sağlıyor.

www.mehmetefendi.com

Dünyanın pek çok ülkesinde sevdiğimiz Türk kahvesi içiliyor

FAALİYET KODLARI VE SERMAYE DAĞILIMI

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışmasında sektörler Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması'na (NACE Rev.2) göre gruplanmaktadır.

EKONOMİK FAALİYET KODLARI

Çalışma kapsamında her kuruluşun ekonomik faaliyeti ile ilgili olarak hem Avrupa Topluluğu'nda Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE Rev. 2, 2018), hem de Birleşmiş Milletler-Tüm Ekonomik Faaliyetlerin Uluslararası Standart Sanayi Sınıflaması (ISIC Rev. 2)'na ilişkin ekonomik faaliyet kodu bilgileri yer almaktadır.

Kuruluşların ISIC. Rev.2 ekonomik faaliyet kodları, çalışmamız kapsamında firmalardan yada bağlı oldukları odalardan temin edilen NACE Rev.2 ekonomik faaliyet kodlları kullanılarak oluşturulmuştur.

AVRUPA TOPLULUĞU EKONOMİK FAALİYETLERİN İSTATİSTİKİ SINIFLAMASI (NACE REV. 2, 2018)

Kod	Tanım
B	**MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI**
05	Kömür ve linyit çıkartılması
06	Ham petrol ve doğal gaz çıkarımı
07	Metal cevherleri madenciliği
08	Diğer madencilik ve taş ocakçılığı
C	**İMALAT**
10	**Gıda ürünlerinin imalatı**
11	**İçeceklerin imalatı**
12	**Tütün ürünleri imalatı**
13	**Tekstil ürünlerinin imalatı**
14	**Giyim eşyalarının imalatı**
15	**Deri ve ilgili ürünlerin imalatı**
16	**Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)**
17	**Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı**
18	**Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması**
19	**Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı**
20	**Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı**
21	**Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı**
22	**Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı**
23	**Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı**
24	**Ana metal sanayii**
25	**Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)**
26	**Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı**
27	**Elektrikli teçhizat imalatı**
28	**Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı**
29	**Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı**
30	**Diğer ulaşım araçlarının imalatı**
31	**Mobilya imalatı**
32	**Diğer imalatlar**
32.1	**Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı**
32.2	**Müzik aletleri imalatı**
32.3	**Spor malzemeleri imalatı**
32.4	**Oyun ve oyuncak imalatı**
32.5	**Tıbbi ve dişçilik ile ilgili araç ve gereçlerin imalatı**
32.9	**Başka yerde sınıflandırılmamış imalatlar**
D	**ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE HAVALANDIRMA SİSTEMİ ÜRETİM VE DAĞITIMI**
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER - TÜM EKONOMİK FAALİYETLERİN ULUSLARARASI STANDART SANAYİ SINIFLAMASI (ISIC REV. 2)

Kod	Tanım
210	Madencilik ve Taşocakçılığı
311	Gıda Maddeleri Sanayi
312	Başka Yerde Sınıflandırılmamış Gıda Maddeleri Sanayi
313	İçki Sanayi (Alkollü ve Alkolsüz)
314	Tütün İşleme Sanayi
321	Dokuma Sanayi
322	Giyim Eşya Sanayi
323	Kürk ve Deri Sanayi
324	Ayakkabı Sanayi
331	Ağaç ve Mantar Ürünleri Sanayi
332	Ağaç, Mobilya ve Mefruşat Sanayi
341	Kağıt ve Kağıt Ürünleri Sanayi
342	Basım Sanayi
351	Ana Kimya Sanayi
352	Diğer Kimyasal Ürünler Sanayi
353	Petrol Ürünleri Sanayi
354	Çeşitli Petrol ve Kömür Türevleri Sanayi
355	Lastik Ürünleri Sanayi
356	Başka Yerde Sınıflandırılmamış Plastik Ürünler Sanayi
361	Çanak, Çömlek, Çini, Porselen Sanayi
362	Cam ve Camdan Mamul Eşya Sanayi
369	Taş ve Toprağa Dayalı Diğer Sanayi
371	Demir-Çelik Ana Metal Sanayi
372	Demir-Çelik Dışında Ana Metal Sanayi
381	Metal Eşya Sanayi
382	Makine Sanayi (Elektrikli Olanlar Hariç)
383	Elektrik Makineleri, Aletleri ve Cihazları Sanayi
384	Taşıt Araçları Sanayi
385	Mesleki, Bilimsel, Sağlık Amaçlı Aletler ve Malzemeler Sanayi
390	Diğer İmalat Sanayi
400	Elektrik Sektörü

İSO 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU'NUN SERMAYE DAĞILIMI

Kamu Kuruluşları

%100 kamu sermayeli kuruluşlar	9
%50'den fazla kamu sermayeli, kamu-özel sermayeli kuruluşlar	-
%50'den fazla kamu sermayeli, kamu-yabancı ortaklı kuruluşlar	-
%50'den fazla kamu sermayeli, kamu-özel-yabancı sermayeli kuruluşlar	-
Toplam Kamu Kuruluşları	**9**

Özel Kuruluşlar

Yerli Sermaye Ağırlıklı	
%100 özel sermayeli kuruluşlar	370
%50'den fazla özel sermayeli, özel-kamu sermayeli kuruluşlar	6
%50'den fazla özel sermayeli, özel-yabancı sermayeli kuruluşlar	23
%50'den fazla özel sermayeli, özel-kamu-yabancı sermayeli kuruluşlar	-
Yabancı Sermaye Ağırlıklı	
%100 yabancı sermayeli kuruluşlar	51
%50'den fazla yabancı sermayeli, yabancı-özel sermayeli kuruluşlar	32
%50'den fazla yabancı sermayeli, yabancı-kamu sermayeli kuruluşlar	1
%50'den fazla yabancı sermayeli, yabancı-özel-kamu sermayeli kuruluşlar	1
Hiçbirinin %50'den fazla sermayeye sahip olmadığı kamu-özel-yabancı	-
Sermayesi yarı yarıya olan özel ve yabancı sermayeli kuruluşlar	7
Toplam Özel Kuruluşlar	**491**
Genel Toplam	**500**
(*) Halka Açık Kuruluşlar	69

(*) Halka açıklık payları, kuruluşların ankette beyan etmiş oldukları bilgilere dayanmaktadır.

AYDINLIK BİR GELECEK İÇİN!

3500 çalışanımız, 338 bin m² kapalı alanda
17 farklı işletmemiz, 2,3 milyar TL grup konsolide ciromuz ile
ülkemize değer katmanın gururunu yaşıyoruz.

25 bin ton yıllık ring iplik üretimi

70 milyon m. yıllık denim üretimi

40 bin ton yıllık open-end iplik üretimi

15 bin ton yıllık kompakt iplik üretimi

12 bin ton yıllık polyester iplik üretimi

şirikçioğlu
GRUBU

www.sirikcioglu.com.tr

bütem|creative

SEKTÖREL SIRALAMALAR

EKONOMİK FAALİYETLERİN İSTATİSTİKİ SINIFLAMASI (NACE REV. 2, 2018)

05-08	Madencilik ve taş ocakçılığı	Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu	Kamu	50	2.363.351.196
2	Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı	Kamu	58	1.951.484.113
3	-	Özel	64	-
4	-	Özel	103	-
5	Eti Soda Üretim Pazarlama Nakliyat ve Elektrik Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	112	1.152.797.865
6	Esan Eczacıbaşı Endüstriyel Hammaddeler San. ve Tic. A.Ş.	Özel	116	1.113.912.962
7	İmbat Madencilik Enerji Turizm San. ve Tic. A.Ş.	Özel	150	974.230.184
8	Eti Krom A.Ş.	Özel	154	936.793.901
9	Erdemir Madencilik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	260	603.666.181
10	Çayeli Bakır İşletmeleri A.Ş.	Özel	416	377.151.874
11	Demir Export A.Ş.	Özel	490	316.690.734

10	Gıda ürünlerinin imalatı			
1	Unilever San. ve Tic. T.A.Ş.	Özel	21	4.480.411.691
2	Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.	Kamu	25	3.874.621.336
3	Eti Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	34	3.072.445.212
4	Konya Şeker San. ve Tic. A.Ş.	Özel	43	2.715.924.904
5	Banvit Bandırma Vitaminli Yem Sanayi A.Ş.	Özel	52	2.340.255.026
6	Abalıoğlu Yem-Soya ve Tekstil Sanayi A.Ş.	Özel	53	2.316.306.588
7	SÜTAŞ Süt Ürünleri A.Ş.	Özel	54	2.272.649.261
8	Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü	Kamu	65	1.794.596.001
9	Şenpiliç Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	67	1.773.094.972
10	Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğü	Kamu	69	1.719.897.064
11	Namet Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	73	1.669.265.861
12	C.P. Standart Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	81	1.583.707.267

		Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
13	-	Özel	93	-
14	Erpiliç Entegre Tavukçuluk Üretim Pazarlama ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	97	1.283.699.255
15	Kayseri Şeker Fabrikası A.Ş.	Özel	99	1.277.149.733
16	Pınar Süt Mamülleri Sanayii A.Ş.	Özel	102	1.250.585.550
17	Tiryaki Agro Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	104	1.231.496.759
18	S.S. Trakya Yağlı Tohumlar Tarım Satış Kooperatifleri Birliği	Özel	113	1.133.603.258
19	Pro Yem San. ve Tic. A.Ş.	Özel	126	1.044.346.633
20	Keskinoğlu Tavukçuluk ve Damızlık İşletmeleri San. Tic. A.Ş.	Özel	136	1.014.695.847
21	Tat Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	137	1.013.477.097
22	Bunge Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	139	1.007.418.097
23	Sofra Yemek Üretim ve Hizmet A.Ş.	Özel	140	1.002.656.118
24	Cargill Tarım ve Gıda San. Tic. A.Ş.	Özel	146	989.466.890
25	Altınmarka Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	149	982.483.909
26	Tarım Kredi Yem San. ve Tic. A.Ş.	Özel	153	941.254.354
27	Kılıç Deniz Ürünleri Üretimi İhr. İth. ve Tic. A.Ş.	Özel	158	917.329.072
28	Beşler Makarna Un İrmik Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	160	901.896.265
29	Şölen Çikolata Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	174	850.271.772
30	Bifa Bisküvi ve Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	181	815.739.813
31	Doğuş Çay ve Gıda Maddeleri Üretim Pazarlama İth. İhr. A.Ş.	Özel	183	812.708.705
32	Yayla Agro Gıda Sanayi ve Nakliyat A.Ş.	Özel	187	800.576.777
33	Durak Fındık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	190	794.824.751
34	Savola Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	191	789.936.269
35	Başhan Tarımsal Ürünleri Pazarlama San. ve Dış Tic. A.Ş.	Özel	193	788.868.793
36	Progıda Tarım Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	194	777.394.606
37	Oba Makarnacılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	198	770.304.809
38	Gedik Tavukçuluk ve Tarım Ürünleri Tic. San. A.Ş.	Özel	204	759.419.369
39	Abalıoğlu Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Özel	206	755.422.224
40	Aynes Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	216	733.954.481
41	Balsu Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	223	714.703.215
42	Aves Enerji Yağ ve Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	225	709.647.308
43	Çekok Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	227	707.626.527
44	Küçükbay Yağ ve Deterjan Sanayi A.Ş.	Özel	231	681.360.476

		Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
45	Gümüşdoğa Su Ürünleri Üretim İhracat ve İthalat A.Ş.	Özel	233	667.757.591
46	Tadım Gıda Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	239	655.706.180
47	Pınar Entegre Et ve Un Sanayii A.Ş.	Özel	241	652.351.327
48	Elvan Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	245	643.213.174
49	Hastavuk Gıda Tarım Hayvancılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	248	641.138.197
50	Reka Bitkisel Yağlar San. ve Tic. A.Ş.	Özel	252	628.045.168
51	Kent Gıda Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	264	598.967.152
52	Peyman Kuruyemiş Gıda Aktariye Kimyevi Maddeler Tarım Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	267	591.769.854
53	Elita Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	277	571.387.650
54	-	Özel	296	-
55	Göknur Gıda Maddeleri Enerji İmalat İth. İhr. Tic. ve San. A.Ş.	Özel	302	527.515.430
56	Lesaffre Turquie Mayacılık Üretim ve Ticaret A.Ş.	Özel	304	525.815.799
57	Kadooğlu Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Özel	307	512.197.073
58	Mutlu Makarnacılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	309	509.633.934
59	Özgün Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	319	502.743.841
60	Akyem Adana Yem Yağ Biodizel Tarım ve San. Tic. A.Ş.	Özel	322	497.757.958
61	Yonca Gıda Sanayi İşletmeleri İç ve Dış Ticaret A.Ş.	Özel	330	483.234.347
62	Memişoğlu Tarım Ürünleri Ticaret Ltd. Şti.	Özel	335	472.530.738
63	Poyraz Poyraz Fındık Entegre San. ve Tic. A.Ş.	Özel	342	464.013.182
64	Çamlı Yem Besicilik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	345	448.654.398
65	ISS Hazır Yemek Üretim ve Hizmet A.Ş.	Özel	366	428.968.173
66	Ova Un Fabrikası A.Ş.	Özel	369	426.433.591
67	Tamek Gıda ve Konsantre San. ve Tic. A.Ş.	Özel	374	419.040.351
68	BTA Havalimanları Yiyecek ve İçecek Hizmetleri A.Ş.	Özel	377	416.381.080
69	Nuh'un Ankara Makarnası San. ve Tic. A.Ş.	Özel	387	405.429.340
70	Arbel Bakliyat Hububat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	389	402.548.832
71	Bupiliç Entegre Gıda San. Tic. A.Ş.	Özel	396	396.113.755
72	Sayınlar Gıda Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	397	396.067.338
73	Arslantürk Tarım Ürünleri San. İhr. ve İth. A.Ş.	Özel	402	391.908.521
74	-	Özel	410	-
75	Eksun Gıda Tarım San. ve Tic. A.Ş.	Özel	414	379.435.574
76	TARFAŞ Tarımsal Faaliyetler Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	415	379.350.657

		Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
77	Agromey Gıda ve Yem San. Tic. A.Ş.	Özel	419	375.684.820
78	Gürsoy Yem Gıda ve Hayvancılık San. Tic. A.Ş.	Özel	427	371.625.106
79	Kozlu Gıda İmalat San. Tic. ve Taşımacılık A.Ş.	Özel	434	365.608.944
80	Ulusoy Un San. ve Tic. A.Ş.	Özel	444	354.903.029
81	Detay Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	445	353.556.248
82	Felda Iffco Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	451	350.202.024
83	-	Özel	461	-
84	Göze Tarım Ürünleri Pazarlama San. ve Tic. A.Ş.	Özel	462	341.237.710
85	Teksüt Süt Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	467	338.308.378
86	Ankara Ofis Yem Gıda ve Makina San. Tic. A.Ş.	Özel	478	330.212.766
87	Yörükoğlu Süt ve Ürünleri San. Tic. A.Ş.	Özel	481	325.650.463
88	Ulaş Gıda Un Tekstil Nakliye Tic. ve San. A.Ş.	Özel	488	320.053.878

11 İçeceklerin imalatı

1	Coca-Cola İçecek A.Ş.	Özel	42	2.748.964.462
2	Anadolu Efes Biracılık ve Malt Sanayii A.Ş.	Özel	141	1.000.118.577
3	Türk Tuborg Bira ve Malt Sanayii A.Ş.	Özel	249	639.094.737
4	Sırmagrup İçecek San. ve Tic. A.Ş.	Özel	255	615.526.871
5	Mey Alkollü İçkiler San. ve Tic. A.Ş.	Özel	404	391.702.722
6	Dimes Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	450	350.372.967

12 Tütün ürünleri imalatı

1	Philsa Philip Morris Sabancı Sigara ve Tütüncülük San. ve Tic. A.Ş.	Özel	37	2.935.246.082
2	JTI Tütün Ürünleri Sanayi A.Ş.	Özel	92	1.380.441.340
3	T.T.L. Tütün San. ve Dış Tic. A.Ş.	Özel	337	468.359.837

13	Tekstil ürünlerinin imalatı	Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	Sanko Tekstil İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	76	1.657.103.135
2	Gülsan Sentetik Dokuma San. ve Tic. A.Ş.	Özel	85	1.513.709.475
3	Kipaş Mensucat İşletmeleri A.Ş.	Özel	105	1.218.952.575
4	Merinos Halı San. ve Tic. A.Ş.	Özel	117	1.098.183.862
5	Kordsa Teknik Tekstil A.Ş.	Özel	138	1.012.256.846
6	Zorluteks Tekstil Tic. ve San. A.Ş.	Özel	176	839.891.732
7	Boyteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	200	766.628.642
8	Melike Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	208	751.045.627
9	Menderes Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	214	741.045.850
10	Şireci Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	224	711.788.183
11	Şirikçioğlu Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	234	657.728.837
12	-	Özel	256	-
13	Mem Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	259	604.875.325
14	Selçuk İplik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	263	600.308.850
15	Yeşim Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	266	593.019.560
16	-	Özel	271	-
17	İskur Tekstil Enerji Tic. ve San. A.Ş.	Özel	282	562.687.000
18	Dinarsu İmalat ve Ticaret T.A.Ş.	Özel	297	539.771.209
19	Orta Anadolu Ticaret ve Sanayi İşletmesi T.A.Ş.	Özel	310	509.368.479
20	Kartal Halı Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	317	504.154.043
21	Matesa Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	324	493.245.392
22	Beyteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	336	472.248.436
23	Flokser Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	373	419.396.295
24	Akbaşlar Tekstil Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Özel	375	418.181.008
25	İskur İplik Kumaş Mensucat Tic. ve San. A.Ş.	Özel	383	410.820.567
26	Gürteks İplik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	390	402.035.404
27	Eruslu Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	399	395.974.289
28	Baydemirler Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	401	394.985.005
29	Işıl Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	407	386.115.610
30	Bossa Ticaret ve Sanayi İşletmeleri T.A.Ş.	Özel	422	374.803.010
31	Abdioğulları Plastik ve Ambalaj Sanayi A.Ş.	Özel	423	373.276.158
32	Küçükçalık Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	431	368.080.442

		Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
33	Gamateks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	435	363.893.459
34	Harput Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	439	357.459.938
35	Özdilek Ev Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	448	351.115.452
36	Çetinkaya Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	452	350.173.726
37	Oğuz Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	456	344.461.428
38	Özerdem Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	483	323.356.057
39	Erdem Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	494	314.264.920
40	İşbir Sentetik Dokuma Sanayi A.Ş.	Özel	497	313.752.512

14 Giyim eşyalarının imalatı

1	Lidersan Sağlık ve Gıda Ürünleri A.Ş.	Özel	217	731.103.977
2	Hugo Boss Tekstil Sanayi Ltd. Şti.	Özel	232	670.034.602
3	Şık Makas Giyim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	238	657.311.476
4	Üniteks Tekstil Gıda Motorlu Araçlar San. ve Tic. A.Ş.	Özel	292	546.706.377
5	Sun Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	316	505.433.698
6	TYH Uluslararası Tekstil Pazarlama San. ve Tic. A.Ş.	Özel	357	438.270.171
7	Ozon Tekstil Konfeksiyon San. ve Tic. A.Ş.	Özel	360	433.536.343
8	Erak Giyim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	376	416.957.693
9	-	Özel	378	-
10	Eroğlu Giyim San. Tic. A.Ş.	Özel	384	409.956.231
11	Tayeks Dış Ticaret ve Tekstil Sanayi A.Ş.	Özel	394	397.620.545
12	Aster Tekstil San. ve Dış Tic. A.Ş.	Özel	403	391.748.910

15 Deri ve ilgili ürünlerin imalatı

1	Yakupoğlu Tekstil ve Deri San. Tic. A.Ş.	Özel	477	331.681.509

16 Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)

1	Kastamonu Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	40	2.794.082.188
2	Yıldız Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	51	2.341.158.360

		Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
3	AGT Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	162	886.076.460
4	Çamsan Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	228	698.193.719
5	Yıldız Sunta MDF Orman Ürünleri Sanayi Tesisleri İth. İhr. ve Tic. A.Ş.	Özel	406	389.187.315

17 Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı

1	Modern Karton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	59	1.935.833.374
2	Modern Oluklu Mukavva Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	122	1.074.083.454
3	-	Özel	172	-
4	Olmuksan International Paper Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	175	843.334.323
5	Kipaş Kağıt Sanayi İşletmeleri A.Ş.	Özel	186	801.417.266
6	Mondi Tire Kutsan Kağıt ve Ambalaj Sanayi A.Ş.	Özel	192	789.805.614
7	Lila Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	Özel	300	528.981.628
8	-	Özel	314	-
9	Turkuvaz Plastik ve Temizlik Ürünleri San. Tic. A.Ş.	Özel	318	503.301.726
10	Kahramanmaraş Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	Özel	325	492.475.917
11	Kartonsan Karton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	346	447.247.252
12	Nitto Bento Bantçılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	356	438.307.581
13	Frimpeks Kimya ve Etiket San. Tic. A.Ş.	Özel	425	372.210.899
14	Bak Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	433	367.346.631
15	Europap Tezol Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	Özel	455	344.906.202

18 Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması

1	Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık A.Ş.	Özel	351	443.571.248
2	Umur Basım San. ve Tic. A.Ş.	Özel	382	411.323.689

19 Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı

1	TÜPRAŞ-Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.	Özel	1	51.143.020.471
2	Aygaz A.Ş.	Özel	11	6.768.921.616
3	Milangaz LPG Dağıtım Tic. ve San. A.Ş.	Özel	31	3.277.138.474
4	İpragaz A.Ş.	Özel	44	2.688.052.228

20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	PETKİM Petrokimya Holding A.Ş.	Özel	13	6.473.545.885
2	Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü	Kamu	32	3.171.487.805
3	AKSA Akrilik Kimya Sanayii A.Ş.	Özel	39	2.834.463.303
4	Hayat Kimya Sanayi A.Ş.	Özel	49	2.477.591.588
5	Toros Tarım San. ve Tic. A.Ş.	Özel	63	1.881.568.475
6	Soda Sanayii A.Ş.	Özel	77	1.646.088.266
7	Sasa Polyester Sanayi A.Ş.	Özel	78	1.630.567.373
8	Betek Boya ve Kimya Sanayi A.Ş.	Özel	106	1.216.367.402
9	Ravago Petrokimya Üretim A.Ş.	Özel	109	1.184.886.605
10	Korteks Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	120	1.080.918.416
11	Indorama Ventures Corlu Pet Sanayi A.Ş.	Özel	121	1.076.559.613
12	İGSAŞ-İstanbul Gübre Sanayii A.Ş.	Özel	164	878.110.082
13	DYO Boya Fabrikaları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	171	855.520.405
14	Bayer Türk Kimya Sanayii Ltd. Şti.	Özel	196	776.176.554
15	Gübre Fabrikaları T.A.Ş.	Özel	226	709.014.899
16	Kansai Altan Boya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	254	616.272.203
17	Koruma Klor Alkali San. ve Tic. A.Ş.	Özel	261	603.270.150
18	Akdeniz Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	278	568.624.154
19	Polisan Kansai Boya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	301	528.719.674
20	Jotun Boya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	306	514.183.972
21	BAGFAŞ Bandırma Gübre Fabrikaları A.Ş.	Özel	312	507.768.383
22	Ak-Kim Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	320	502.637.201
23	-	Özel	328	-
24	Sun Chemical Matbaa Mürekkepleri ve Gereçleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	362	432.800.285
25	Kimteks Poliüretan Sanayi ve Ticaret A.Ş.	Özel	412	382.430.865
26	-	Özel	447	-
27	Sapro Temizlik Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	457	344.231.186
28	-	Özel	474	-
29	Gizem Seramik Frit ve Glazür San. ve Tic. A.Ş.	Özel	499	310.564.534

21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	Abdi İbrahim İlaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	134	1.019.387.705
2	Deva Holding A.Ş.	Özel	207	754.688.844
3	Koçak Farma İlaç ve Kimya Sanayi A.Ş.	Özel	220	721.658.976
4	Nobel İlaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	293	545.932.235
5	Santa Farma İlaç Sanayii A.Ş.	Özel	436	363.340.042

22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı			
1	BRİSA Bridgestone Sabancı Lastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	56	2.088.116.619
2	Goodyear Lastikleri T.A.Ş.	Özel	88	1.458.719.023
3	Petlas Lastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	95	1.337.124.274
4	Köksan Pet ve Plastik Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	96	1.329.072.420
5	Prometeon Turkey Endüstriyel ve Ticari Lastikler A.Ş.	Özel	135	1.014.996.082
6	Korozo Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	161	893.044.191
7	Ege Profil Tic. ve San. A.Ş.	Özel	199	766.642.776
8	Naksan Plastik ve Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Özel	230	689.881.051
9	Polibak Plastik Film San. ve Tic. A.Ş.	Özel	243	650.308.064
10	Süper Film Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	251	634.150.978
11	Adopen Plastik ve İnşaat Sanayi A.Ş.	Özel	262	600.800.564
12	Elif Plastik Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	269	584.279.882
13	Teklas Kauçuk San. ve Tic. A.Ş.	Özel	280	565.355.868
14	Vatan Plastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	295	542.396.306
15	Form Sünger ve Yatak San. Tic. A.Ş.	Özel	326	488.780.382
16	Esen Plastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	354	441.623.365
17	Georg Fischer Hakan Plastik Boru ve Profil San. Tic. A.Ş.	Özel	370	425.116.920
18	Öz-Ka Lastik ve Kauçuk San. Tic. A.Ş.	Özel	426	372.151.394
19	Greif FPS Turkey Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	429	370.266.439
20	Kalde Klima Orta Basınç Fittings ve Valf Sanayi A.Ş.	Özel	443	354.944.292
21	Superlit Boru Sanayi A.Ş.	Özel	460	341.634.553
22	Sanica Isı Sanayi A.Ş.	Özel	485	322.212.514

23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	Akçansa Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	89	1.439.608.402
2	Limak Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	91	1.396.187.363
3	Trakya Cam Sanayii A.Ş.	Özel	98	1.278.360.722
4	Çimsa Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	100	1.270.367.542
5	Paşabahçe Cam San. ve Tic. A.Ş.	Özel	119	1.094.337.196
6	Eczacıbaşı Yapı Gereçleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	142	992.548.093
7	Kaleseramik Çanakkale Kalebodur Seramik Sanayi A.Ş.	Özel	147	988.981.431
8	Aşkale Çimento Sanayi T.A.Ş.	Özel	205	757.496.085
9	Çimko Çimento ve Beton San. Tic. A.Ş.	Özel	215	737.837.146
10	Anadolu Cam Sanayii A.Ş.	Özel	236	657.481.572
11	Nuh Çimento Sanayi A.Ş.	Özel	237	657.368.943
12	Oyak Beton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	268	586.493.144
13	Votorantim Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	286	554.888.337
14	KÇS Kahramanmaraş Çimento Beton Sanayi ve Madencilik İşletmeleri A.Ş.	Özel	294	543.175.613
15	Bolu Çimento Sanayii A.Ş.	Özel	305	519.587.934
16	Boğaziçi Beton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	315	505.750.951
17	Vitra Karo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	333	476.057.746
18	As Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	343	456.933.930
19	Adana Çimento Sanayii T.A.Ş.	Özel	344	449.817.107
20	İzocam Tic. ve San. A.Ş.	Özel	353	443.438.739
21	Park Cam San. ve Tic. A.Ş.	Özel	355	439.385.522
22	Bien Yapı Ürünleri Sanayi Turizm ve Ticaret A.Ş.	Özel	361	433.002.720
23	Düzce Cam San. ve Tic. A.Ş.	Özel	365	429.976.481
24	Çimentaş İzmir Çimento Fabrikası T.A.Ş.	Özel	379	413.267.055
25	Ege Seramik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	420	375.558.566
26	Medcem Madencilik ve Yapı Malzemeleri San. Tic. A.Ş.	Özel	430	369.620.399
27	Teknopanel Çatı ve Cephe Panelleri Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	441	356.152.293
28	BAŞTAŞ Başkent Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	469	336.901.509
29	Batıbeton Sanayi A.Ş.	Özel	472	334.834.507
30	Trakya Yenişehir Cam Sanayii A.Ş.	Özel	473	333.001.742
31	Bursa Beton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	484	322.780.271
32	Nuh Beton A.Ş.	Özel	486	321.759.753

		Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
33	Aslan Çimento A.Ş.	Özel	492	315.602.634
34	Yurtbay Seramik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	495	314.135.483
35	Kalekim Kimyevi Maddeler San. ve Tic. A.Ş.	Özel	496	313.818.860

24 Ana metal sanayii

1	İskenderun Demir ve Çelik A.Ş.	Özel	7	10.623.490.800
2	Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş.	Özel	8	9.920.840.201
3	İçdaş Çelik Enerji Tersane ve Ulaşım Sanayi A.Ş.	Özel	9	9.307.530.883
4	Çolakoğlu Metalurji A.Ş.	Özel	14	6.314.022.611
5	Tosçelik Profil ve Sac Endüstrisi A.Ş.	Özel	19	5.003.862.517
6	Borçelik Çelik San. Tic. A.Ş.	Özel	22	4.453.651.886
7	KARDEMİR Karabük Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	3.942.769.194
8	Sarkuysan Elektrolitik Bakır San. ve Tic. A.Ş.	Özel	26	3.846.654.092
9	Er-Bakır Elektrolitik Bakır Mamulleri A.Ş.	Özel	30	3.402.705.248
10	Kroman Çelik Sanayii A.Ş.	Özel	33	3.079.564.088
11	Yücel Boru ve Profil Endüstrisi A.Ş.	Özel	35	3.071.931.731
12	Assan Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	38	2.911.846.153
13	Baştuğ Metalurji Sanayi A.Ş.	Özel	41	2.762.845.955
14	MMK Metalurji San. Tic. ve Liman İşletmeciliği A.Ş.	Özel	46	2.528.699.567
15	İzmir Demir Çelik Sanayi A.Ş.	Özel	47	2.526.646.667
16	Nadir Metal Rafineri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	48	2.487.708.840
17	Diler Demir Çelik Endüstri ve Ticaret A.Ş.	Özel	55	2.238.057.888
18	Tezcan Galvanizli Yapı Elemanları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	57	2.041.476.336
19	Kaptan Demir Çelik Endüstrisi ve Ticaret A.Ş.	Özel	61	1.897.507.044
20	Borusan Mannesmann Boru San. ve Tic. A.Ş.	Özel	62	1.896.851.037
21	Yazıcı Demir Çelik Sanayi ve Turizm Ticaret A.Ş.	Özel	66	1.773.752.598
22	Gram Altın Pazarlama San. ve Tic. A.Ş.	Özel	68	1.749.593.967
23	Erdemir Çelik Servis Merkezi San. ve Tic. A.Ş.	Özel	70	1.695.223.886
24	ASAŞ Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	72	1.670.182.958
25	Yeşilyurt Demir Çelik Endüstrisi ve Liman İşletmeleri Ltd. Şti.	Özel	74	1.663.291.993
26	Koç Metalurji A.Ş.	Özel	80	1.610.285.049

		Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
27	Ekinciler Demir ve Çelik Sanayi A.Ş.	Özel	86	1.498.774.849
28	Tatmetal Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	90	1.422.039.435
29	Tosyalı Filmaşin ve İnşaat Demir Üretim Sanayi A.Ş.	Özel	107	1.200.930.957
30	Asil Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	114	1.122.304.744
31	Özkan Demir Çelik Sanayi A.Ş.	Özel	127	1.043.105.739
32	Eti Alüminyum A.Ş.	Özel	128	1.039.642.302
33	Döktaş Dökümcülük Tic. ve San. A.Ş.	Özel	152	960.244.934
34	Kocaer Haddecilik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	155	934.515.280
35	Noksel Çelik Boru Sanayi A.Ş.	Özel	159	916.583.644
36	Ege Çelik Endüstrisi San. ve Tic. A.Ş.	Özel	165	877.923.228
37	Tosyalı Demir Çelik Sanayi A.Ş.	Özel	184	803.178.154
38	Net Haddecilik San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	195	776.832.102
39	Mega Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	210	748.972.640
40	Sıddık Kardeşler Haddecilik San. Tic. Ltd. Şti.	Özel	212	743.234.017
41	İlhan Demir Çelik ve Boru Profil Endüstrisi A.Ş.	Özel	213	742.021.496
42	Çebitaş Demir Çelik Endüstrisi A.Ş.	Özel	222	714.971.562
43	Mescier Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	235	657.603.583
44	Çınar Boru Profil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	240	654.813.522
45	Sarbak Metal Tic. ve San. A.Ş.	Özel	242	650.390.533
46	Kardemir Haddecilik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	244	647.458.710
47	Gazi Metal Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	247	641.857.777
48	Cimtas Boru İmalatları ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	283	560.660.386
49	Çayırova Boru San. ve Tic. A.Ş.	Özel	284	559.052.936
50	Arslan Alüminyum A.Ş.	Özel	285	556.221.180
51	Saray Döküm ve Madeni Aksam Sanayi Turizm A.Ş.	Özel	289	549.871.505
52	Ağır Haddecilik A.Ş.	Özel	308	510.841.593
53	Özer Metal Sanayi A.Ş.	Özel	313	506.518.731
54	Has Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	321	500.128.044
55	Boyçelik Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	323	495.063.072
56	Tufan Endüstri Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	339	467.415.262
57	Sistem Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	341	466.695.620
58	ÇEMTAŞ Çelik Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	347	446.737.164

		Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
59	Şahinler Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	349	445.454.593
60	Trakya Döküm San. ve Tic. A.Ş.	Özel	368	428.451.149
61	Çağ Çelik Demir ve Çelik Endüstri A.Ş.	Özel	372	419.560.802
62	Tosçelik Spiral Boru Üretim Sanayi A.Ş.	Özel	386	405.563.649
63	Altek Döküm Hadde Mamulleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	388	403.470.332
64	ERBOSAN Erciyas Boru San. ve Tic. A.Ş.	Özel	392	399.788.094
65	Erciyas Çelik Boru Sanayi A.Ş.	Özel	409	385.789.038
66	Nev Saç Metal Sanayi İnşaat Nakliye ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	411	383.189.278
67	Ümran Çelik Boru Sanayii A.Ş.	Özel	421	375.123.419
68	Akpa Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	446	353.474.914
69	Ferro Döküm San. ve Dış Tic. A.Ş.	Özel	459	342.021.889
70	Assan Panel San. ve Tic. A.Ş.	Özel	466	339.287.184
71	Eti Elektrometalurji A.Ş.	Özel	475	332.541.111
72	Bekaert Kartepe Çelik Kord San. ve Tic. A.Ş.	Özel	476	331.745.057
73	Bekaert İzmit Çelik Kord San. ve Tic. A.Ş.	Özel	480	325.653.246
74	Arcelormittal Ambalaj Çeliği San. ve Tic. A.Ş.	Özel	482	323.651.648
75	Emek Boru Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	487	321.504.313
76	Kendirliler Haddecilik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	500	309.429.961

25 Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)

1	ROKETSAN Roket San. ve Tic. A.Ş.	Özel	75	1.661.390.598
2	Bosch Termoteknik Isıtma ve Klima San. Tic. A.Ş.	Özel	83	1.552.407.439
3	Sarten Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	111	1.156.780.665
4	Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu (M.K.E.K.) Genel Müdürlüğü	Kamu	131	1.026.255.199
5	Atakaş Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	145	991.211.302
6	Norm Cıvata San. ve Tic. A.Ş.	Özel	189	795.181.006
7	-	Özel	257	-
8	Baymak Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	290	549.519.828
9	Elba Basınçlı Döküm Sanayii A.Ş.	Özel	303	526.234.217
10	Mitaş Enerji ve Madeni İnşaat İşleri T.A.Ş.	Özel	332	480.255.921
11	Şa-Ra Enerji İnşaat Tic. ve San. A.Ş.	Özel	338	467.581.954

		Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
12	Termo Teknik Tic. ve San. A.Ş.	Özel	352	443.497.642
13	Kale Kilit ve Kalıp Sanayi A.Ş.	Özel	358	437.149.040
14	Güney Çelik Hasır ve Demir Mamülleri San. Tic. A.Ş.	Özel	359	435.909.417
15	Samet Kalıp ve Madeni Eşya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	363	431.979.420
16	Rollmech Automotive A.Ş.	Özel	437	362.832.391
17	Konveyör Beyaz Eşya ve Otomotiv Yan San. Tic. A.Ş.	Özel	438	360.211.865
18	Öztiryakiler Madeni Eşya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	468	337.087.244

26 Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı

1	Vestel Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	15	6.295.924.137
2	Aselsan Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	4.484.420.748
3	HAVELSAN Hava Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	273	579.732.824
4	CSUN Eurasia Enerji Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	418	376.637.562

27 Elektrikli teçhizat imalatı

1	Arçelik A.Ş.	Özel	6	12.582.252.953
2	BSH Ev Aletleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	5.749.012.324
3	Vestel Beyaz Eşya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	3.957.671.084
4	HES Hacılar Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	82	1.575.100.454
5	Indesit Company Beyaz Eşya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	108	1.198.120.681
6	Öznur Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	133	1.020.105.853
7	Türk Prysmian Kablo ve Sistemleri A.Ş.	Özel	148	988.247.063
8	Grid Solutions Enerji Endüstrisi A.Ş.	Özel	151	964.095.438
9	Hasçelik Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	163	885.401.876
10	Mutlu Akü ve Malzemeleri Sanayii A.Ş.	Özel	166	873.877.267
11	Schneider Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	177	838.717.125
12	Seval Kablo Aydınlatma Cihazları İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş.	Özel	178	838.350.085
13	Farba Otomotiv Aydınlatma ve Plastik Fabrikaları A.Ş.	Özel	179	823.363.231
14	Aksa Jeneratör Sanayi A.Ş.	Özel	185	801.765.424

		Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
15	-	Özel	203	-
16	Nexans Türkiye Endüstri ve Ticaret A.Ş.	Özel	219	730.230.056
17	Farplas Otomotiv A.Ş.	Özel	250	635.424.858
18	Balıkesir Elektromekanik Sanayi Tesisleri A.Ş.	Özel	258	609.724.885
19	İnci GS Yuasa Akü San. ve Tic. A.Ş.	Özel	265	594.702.747
20	-	Özel	288	-
21	Yiğit Akü Malzemeleri Nakliyat Turizm İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	298	536.131.776
22	Leoni Kablo ve Teknolojileri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	311	508.410.315
23	Pamukkale Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	334	475.944.610
24	Midal Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	348	446.572.305
25	Ulusoy Elektrik İmalat Taahhüt ve Ticaret A.Ş.	Özel	364	430.542.080
26	Astor Transformatör Enerji Turizm İnşaat ve Petrol San. Tic. A.Ş.	Özel	367	428.823.871
27	Atom Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	371	421.399.692
28	Legrand Elektrik Sanayi A.Ş.	Özel	385	406.219.463
29	Panasonic Eco Solutions Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	398	396.057.493
30	Sersim Dayanıklı Tüketim Malları San. ve Tic. Koll. Şti. İbrahim ve Mustafa Ustaoğlu	Özel	405	390.056.715
31	Teksan Jeneratör Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	428	371.185.007
32	Femaş Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	432	367.548.727
33	Borsan Kablo Elektrik Aydınlatma İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	449	350.490.285
34	-	Özel	453	-
35	-	Özel	458	-
36	ENPAY Endüstriyel Pazarlama ve Yatırım A.Ş.	Özel	470	335.315.388

28 Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı

1	Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş.	Özel	29	3.488.988.451
2	Hidromek-Hidrolik ve Mekanik Makina İmalat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	132	1.021.085.170
3	Federal Mogul Powertrain Otomotiv A.Ş.	Özel	143	992.278.827
4	-	Özel	188	-
5	Durmazlar Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	197	772.860.809
6	Bosch Rexroth Otomasyon San. ve Tic. A.Ş.	Özel	270	582.970.672
7	Ortadoğu Rulman San. ve Tic. A.Ş.	Özel	276	571.471.697

		Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
8	Daikin Isıtma ve Soğutma Sistemleri San. Tic. A.Ş.	Özel	291	548.387.487
9	Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş.	Özel	299	529.166.004
10	Klimasan Klima San. ve Tic. A.Ş.	Özel	400	395.090.670
11	CW Enerji Mühendislik Tic. ve San. A.Ş.	Özel	413	382.399.793
12	Erkunt Traktör Sanayii A.Ş.	Özel	454	345.742.820

29 Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı

1	Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.	Özel	2	22.669.355.014
2	Toyota Otomotiv Sanayi Türkiye A.Ş.	Özel	3	17.830.449.851
3	TOFAŞ Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.	Özel	4	15.911.044.439
4	Oyak-Renault Otomobil Fabrikaları A.Ş.	Özel	5	15.673.395.350
5	Hyundai Assan Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	8.361.235.000
6	Mercedes-Benz Türk A.Ş.	Özel	12	6.486.557.570
7	Bosch San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	3.836.458.324
8	Honda Türkiye A.Ş.	Özel	60	1.909.651.497
9	BMC Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	79	1.612.176.712
10	MAN Türkiye A.Ş.	Özel	84	1.538.334.565
11	Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş.	Özel	87	1.482.404.406
12	Autoliv Cankor Otomotiv Emniyet Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	94	1.370.439.409
13	Yazaki Otomotiv Yan San. ve Tic. A.Ş.	Özel	101	1.259.340.409
14	Maxion İnci Jant Sanayi A.Ş.	Özel	115	1.121.188.156
15	Delphi Automotive Systems Ltd. Şti.	Özel	118	1.094.873.421
16	Beyçelik Gestamp Otomotiv Sanayi A.Ş.	Özel	123	1.067.616.797
17	Temsa Ulaşım Araçları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	124	1.064.931.510
18	-	Özel	125	-
19	Hema Endüstri A.Ş.	Özel	130	1.028.114.811
20	Toyota Boshoku Türkiye Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	157	917.513.595
21	Tırsan Treyler San. ve Tic. A.Ş.	Özel	167	873.561.186
22	Karsan Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	168	868.071.278
23	CMS Jant ve Makina Sanayii A.Ş.	Özel	169	862.470.878
24	Anadolu Isuzu Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	170	862.017.871

		Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
25	Assan Hanil Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	173	850.589.045
26	Aunde Teknik Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	201	765.710.490
27	CMS Jant Sanayi A.Ş.	Özel	246	642.478.915
28	Coşkunöz Metal Form Makina Endüstri ve Ticaret A.Ş.	Özel	274	578.067.820
29	Yarış Kabin San. ve Tic. A.Ş.	Özel	281	564.135.392
30	-	Özel	327	-
31	Aydınlar Yedek Parça San. ve Tic. A.Ş.	Özel	329	484.316.800
32	Nurol Makina ve Sanayi A.Ş.	Özel	350	443.980.032
33	Maxion Jantaş Jant San. ve Tic. A.Ş.	Özel	380	413.091.068
34	B-Plas Bursa Plastik Metal İnşaat Enerji Madencilik Jeotermal Turizm Sivil Havacılık ve Tarım San. ve Tic. A.Ş.	Özel	381	411.543.508
35	AKA Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	393	398.192.847
36	Teknorot Otomotiv Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	408	385.891.644
37	Ege Endüstri ve Ticaret A.Ş.	Özel	417	376.709.625
38	-	Özel	440	-
39	Ermetal Otomotiv ve Eşya San. Tic. A.Ş.	Özel	442	354.976.312
40	Cevher Jant Sanayii A.Ş.	Özel	463	340.476.605
41	Stackpole International Otomotiv Ürünleri Ltd. Şti.	Özel	465	339.337.556
42	Yazaki Wiring Technologies Türkiye Elektrik Sistemleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	489	319.158.511
43	Kalibre Boru San. ve Tic. A.Ş.	Özel	493	314.615.736
44	OPSAN Orijinal Sac Parça San. ve Tic. A.Ş.	Özel	498	310.966.603

30 Diğer ulaşım araçlarının imalatı

1	TUSAŞ-Türk Havacılık ve Uzay Sanayii A.Ş.	Özel	28	3.608.591.419
2	Tusaş Motor Sanayii A.Ş.	Özel	129	1.029.814.327
3	İstanbul Denizcilik Gemi İnşa San. ve Tic. A.Ş.	Özel	156	933.177.381
4	Tersan Tersanecilik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	221	720.354.546
5	TÜVASAŞ-Türkiye Vagon Sanayi A.Ş.	Kamu	424	372.383.902
6	Alp Havacılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	479	328.936.212

31	Mobilya imalatı	Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	Boytaş Mobilya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	144	991.533.073
2	Merkez Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	209	749.774.751
3	YATAŞ Yatak ve Yorgan San. Tic. A.Ş.	Özel	279	567.494.286
4	Doğtaş Kelebek Mobilya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	287	553.475.632
5	İstikbal Mobilya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	395	396.376.288
6	İpek Mobilya İmalat İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş.	Özel	491	316.401.189

32	Diğer imalatlar			
1	İstanbul Altın Rafinerisi A.Ş.	Özel	16	6.199.419.278
2	Arpaş İhracat İthalat ve Pazarlama A.Ş.	Özel	253	617.867.449
3	Dünya Uluslararası Mücevherat ve Kuyumculuk San. ve Tic. A.Ş.	Özel	272	580.204.736
4	Mioro Hediyelik Eşya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	464	339.727.875

33	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı			
1	EÜAŞ Elektrik Üretim A.Ş. Genel Müdürlüğü	Kamu	18	5.202.939.442
2	Eren Enerji Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	36	2.996.978.472
3	Enerjisa Enerji Üretim A.Ş.	Özel	45	2.582.510.085
4	İçdaş Elektrik Enerjisi Üretim ve Yatırım A.Ş.	Özel	71	1.671.590.249
5	Atlas Enerji Üretim A.Ş.	Özel	110	1.165.395.617
6	RWE & Turcas Güney Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	180	822.451.728
7	Egemer Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	182	812.800.213
8	OMV Samsun Elektrik Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	202	763.166.477
9	Çelikler Seyitömer Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	211	747.718.516
10	-	Özel	218	-
11	Aksa Enerji Üretim A.Ş.	Özel	229	694.964.637
12	Park Termik Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	275	577.967.881
13	Çelikler Orhaneli Tunçbilek Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	331	483.103.243
14	Silopi Elektrik Üretim A.Ş	Özel	340	466.940.428
15	İZDEMİR Enerji Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	391	401.035.312
16	Sanko Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Özel	471	335.158.567

ALFABETİK SIRALAMALAR

SERMAYE DAĞILIMI, EKONOMİK FAALİYET KODLARI, KAMU-ÖZEL SEKTÖR SIRALAMASINDAKİ YERİ

A HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Abalıoğlu Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	198	206	0,00	100,00	0,00	0,00
Abalıoğlu Yem-Soya ve Tekstil Sanayi A.Ş.	Özel	10	311	49	53	0,00	100,00	0,00	0,00
Abdi İbrahim İlaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	21	352	126	134	0,00	100,00	0,00	0,00
Abdioğulları Plastik ve Ambalaj Sanayi A.Ş.	Özel	13	321	415	423	0,00	100,00	0,00	0,00
Adana Çimento Sanayii T.A.Ş.	Özel	23	369	336	344	0,00	49,24	0,00	50,76
Adopen Plastik ve İnşaat Sanayi A.Ş.	Özel	22	356	254	262	0,00	100,00	0,00	0,00
Agromey Gıda ve Yem San. Tic. A.Ş.	Özel	10	311	411	419	0,00	100,00	0,00	0,00
AGT Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	16	331	154	162	0,00	100,00	0,00	0,00
Ağır Haddecilik A.Ş.	Özel	24	371	300	308	0,00	100,00	0,00	0,00
AKA Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	385	393	0,00	100,00	0,00	0,00
Akbaşlar Tekstil Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	367	375	0,00	100,00	0,00	0,00
Akçansa Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	82	89	0,00	39,72	39,72	20,56
Akdeniz Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	351	270	278	0,00	100,00	0,00	0,00
Ak-Kim Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	351	312	320	0,00	100,00	0,00	0,00
Akpa Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	437	446	0,00	100,00	0,00	0,00
AKSA Akrilik Kimya Sanayii A.Ş.	Özel	20	352	36	39	0,00	58,31	0,00	41,69
Aksa Enerji Üretim A.Ş.	Özel	35	400	221	229	0,00	78,61	0,00	21,39
Aksa Jeneratör Sanayi A.Ş.	Özel	27	383	177	185	0,00	100,00	0,00	0,00
Akyem Adana Yem Yağ Biodizel Tarım ve San. Tic. A.Ş.	Özel	10	311	314	322	0,00	100,00	0,00	0,00
Alp Havacılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	30	384	470	479	0,00	50,00	50,00	0,00
Altek Döküm Hadde Mamulleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	380	388	0,00	100,00	0,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Altınmarka Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	141	149	0,00	100,00	0,00	0,00
Anadolu Cam Sanayii A.Ş.	Özel	23	362	228	236	0,00	77,10	0,00	22,90
Anadolu Efes Biracılık ve Malt Sanayii A.Ş.	Özel	11	313	133	141	0,00	43,05	24,00	32,95
Anadolu Isuzu Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	162	170	0,00	55,77	29,74	14,49
Ankara Ofis Yem Gıda ve Makina San. Tic. A.Ş.	Özel	10	311	469	478	0,00	100,00	0,00	0,00
Arbel Bakliyat Hububat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	381	389	0,00	0,00	100,00	0,00
Arcelormittal Ambalaj Çeliği San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	473	482	0,00	0,00	100,00	0,00
Arçelik A.Ş.	Özel	27	383	6	6	0,00	74,85	0,00	25,15
Arpaş İhracat İthalat ve Pazarlama A.Ş.	Özel	32.1	390	245	253	0,00	100,00	0,00	0,00
Arslan Alüminyum A.Ş.	Özel	24	372	277	285	0,00	100,00	0,00	0,00
Arslantürk Tarım Ürünleri San. İhr. ve İth. A.Ş.	Özel	10	311	394	402	0,00	100,00	0,00	0,00
As Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	335	343	0,00	100,00	0,00	0,00
ASAŞ Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	65	72	0,00	100,00	0,00	0,00
Aselsan Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	26	385	19	20	0,00	84,71	0,00	15,29
Asil Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	107	114	0,00	100,00	0,00	0,00
Aslan Çimento A.Ş.	Özel	23	369	483	492	0,00	96,67	0,00	3,33
Assan Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	35	38	0,00	100,00	0,00	0,00
Assan Hanil Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	165	173	0,00	60,00	40,00	0,00
Assan Panel San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	457	466	0,00	100,00	0,00	0,00
Aster Tekstil San. ve Dış Tic. A.Ş.	Özel	14	322	395	403	0,00	100,00	0,00	0,00
Astor Transformatör Enerji Turizm İnşaat ve Petrol San. Tic. A.Ş.	Özel	27	383	359	367	0,00	100,00	0,00	0,00
Aşkale Çimento Sanayi T.A.Ş.	Özel	23	369	197	205	0,00	100,00	0,00	0,00
Atakaş Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	137	145	0,00	100,00	0,00	0,00
Atlas Enerji Üretim A.Ş.	Özel	35	400	103	110	0,00	100,00	0,00	0,00
Atom Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	363	371	0,00	100,00	0,00	0,00
Aunde Teknik Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	193	201	0,00	50,00	50,00	0,00
Autoliv Cankor Otomotiv Emniyet Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	87	94	0,00	0,00	100,00	0,00
Aves Enerji Yağ ve Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	10	311	217	225	0,00	100,00	0,00	0,00
Aydınlar Yedek Parça San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	321	329	0,00	100,00	0,00	0,00
Aygaz A.Ş.	Özel	19	353	11	11	0,00	75,73	0,00	24,27
Aynes Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	208	216	0,00	100,00	0,00	0,00

B HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
BAGFAŞ Bandırma Gübre Fabrikaları A.Ş.	Özel	20	351	304	312	0,00	41,02	0,00	58,98
Bak Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	424	433	0,00	51,41	0,00	48,59
Balıkesir Elektromekanik Sanayi Tesisleri A.Ş.	Özel	27	383	250	258	0,00	100,00	0,00	0,00
Balsu Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	215	223	0,00	100,00	0,00	0,00
Banvit Bandırma Vitaminli Yem Sanayi A.Ş.	Özel	10	311	48	52	0,00	0,00	91,71	8,29
Başhan Tarımsal Ürünleri Pazarlama San. ve Dış Tic. A.Ş.	Özel	10	311	185	193	0,00	100,00	0,00	0,00
BAŞTAŞ Başkent Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	460	469	0,00	0,00	87,90	12,10
Baştuğ Metalurji Sanayi A.Ş.	Özel	24	371	38	41	0,00	100,00	0,00	0,00
Batıbeton Sanayi A.Ş.	Özel	23	369	463	472	0,00	100,00	0,00	0,00
Baydemirler Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	393	401	0,00	100,00	0,00	0,00
Bayer Türk Kimya Sanayii Ltd. Şti.	Özel	20	352	188	196	0,00	0,00	100,00	0,00
Baymak Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	282	290	0,00	0,00	100,00	0,00
Bekaert İzmit Çelik Kord San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	471	480	0,00	0,00	100,00	0,00
Bekaert Kartepe Çelik Kord San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	467	476	0,00	100,00	0,00	0,00
Beşler Makarna Un İrmik Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	152	160	0,00	100,00	0,00	0,00
Betek Boya ve Kimya Sanayi A.Ş.	Özel	20	352	99	106	0,00	73,62	26,38	0,00
Beyçelik Gestamp Otomotiv Sanayi A.Ş.	Özel	29	384	116	123	0,00	50,00	50,00	0,00
Beyteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	328	336	0,00	100,00	0,00	0,00
Bien Yapı Ürünleri Sanayi Turizm ve Ticaret A.Ş.	Özel	23	361	353	361	0,00	100,00	0,00	0,00
Bifa Bisküvi ve Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	10	311	173	181	0,00	100,00	0,00	0,00
BMC Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	72	79	0,00	50,10	49,90	0,00
Boğaziçi Beton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	307	315	0,00	100,00	0,00	0,00
Bolu Çimento Sanayii A.Ş.	Özel	23	369	297	305	0,00	70,06	0,00	29,94
Borçelik Çelik San. Tic. A.Ş.	Özel	24	371	21	22	0,00	54,67	45,33	0,00
Borsan Kablo Elektrik Aydınlatma İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	440	449	0,00	100,00	0,00	0,00
Borusan Mannesmann Boru San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	57	62	0,00	73,48	6,67	19,85
Bosch Rexroth Otomasyon San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	382	262	270	0,00	0,00	100,00	0,00
Bosch San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	25	27	0,00	0,00	100,00	0,00
Bosch Termoteknik Isıtma ve Klima San. Tic. A.Ş.	Özel	25	381	76	83	0,00	0,00	100,00	0,00
Bossa Ticaret ve Sanayi İşletmeleri T.A.Ş.	Özel	13	321	414	422	0,00	85,96	0,00	14,04
Boyçelik Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	315	323	0,00	100,00	0,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Boytaş Mobilya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	31	332	136	144	0,00	100,00	0,00	0,00
Boyteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	192	200	0,00	100,00	0,00	0,00
B-Plas Bursa Plastik Metal İnşaat Enerji Madencilik Jeotermal Turizm Sivil Havacılık ve Tarım San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	373	381	0,00	100,00	0,00	0,00
BRİSA Bridgestone Sabancı Lastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	355	52	56	0,00	46,22	43,63	10,15
BSH Ev Aletleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	17	17	0,00	0,03	99,97	0,00
BTA Havalimanları Yiyecek ve İçecek Hizmetleri A.Ş.	Özel	10	311	369	377	0,00	100,00	0,00	0,00
Bunge Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	131	139	0,00	0,00	100,00	0,00
Bupiliç Entegre Gıda San. Tic. A.Ş.	Özel	10	311	388	396	0,00	100,00	0,00	0,00
Bursa Beton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	475	484	0,00	100,00	0,00	0,00

C HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

C.P. Standart Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	74	81	0,00	0,00	100,00	0,00
Cargill Tarım ve Gıda San. Tic. A.Ş.	Özel	10	311	138	146	0,00	0,00	100,00	0,00
Cevher Jant Sanayii A.Ş.	Özel	29	384	454	463	0,00	0,00	100,00	0,00
Cimtas Boru İmalatları ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	24	371	275	283	0,00	50,00	50,00	0,00
CMS Jant Sanayi A.Ş.	Özel	29	384	238	246	0,00	100,00	0,00	0,00
CMS Jant ve Makina Sanayii A.Ş.	Özel	29	384	161	169	0,00	100,00	0,00	0,00
Coca-Cola İçecek A.Ş.	Özel	11	313	39	42	0,00	53,17	20,09	26,74
Coşkunöz Metal Form Makina Endüstri ve Ticaret A.Ş.	Özel	29	384	266	274	0,00	100,00	0,00	0,00
CSUN Eurasia Enerji Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	26	383	410	418	0,00	20,00	80,00	0,00
CW Enerji Mühendislik Tic. ve San. A.Ş.	Özel	28	382	405	413	0,00	100,00	0,00	0,00

Ç HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Çağ Çelik Demir ve Çelik Endüstri A.Ş.	Özel	24	371	364	372	0,00	100,00	0,00	0,00
Çamlı Yem Besicilik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	337	345	0,00	100,00	0,00	0,00
Çamsan Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	16	331	220	228	0,00	100,00	0,00	0,00
Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü	Kamu	10	311	6	65	100,00	0,00	0,00	0,00
Çayeli Bakır İşletmeleri A.Ş.	Özel	07	210	408	416	0,00	0,00	100,00	0,00
Çayırova Boru San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	276	284	0,00	100,00	0,00	0,00
Çebitaş Demir Çelik Endüstrisi A.Ş.	Özel	24	371	214	222	0,00	100,00	0,00	0,00
Çekok Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	219	227	0,00	100,00	0,00	0,00
Çelikler Orhaneli Tunçbilek Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	35	400	323	331	0,00	100,00	0,00	0,00
Çelikler Seyitömer Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	35	400	203	211	0,00	100,00	0,00	0,00
ÇEMTAŞ Çelik Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	339	347	0,00	57,73	0,00	42,27
Çetinkaya Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	443	452	0,00	100,00	0,00	0,00
Çınar Boru Profil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	232	240	0,00	100,00	0,00	0,00
Çimentaş İzmir Çimento Fabrikası T.A.Ş.	Özel	23	369	371	379	0,00	0,00	97,80	2,20
Çimko Çimento ve Beton San. Tic. A.Ş.	Özel	23	369	207	215	0,00	100,00	0,00	0,00
Çimsa Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	93	100	0,00	63,52	0,00	36,48
Çolakoğlu Metalurji A.Ş.	Özel	24	372	14	14	0,00	100,00	0,00	0,00

D HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR									
Daikin Isıtma ve Soğutma Sistemleri San. Tic. A.Ş.	Özel	28	382	283	291	0,00	0,00	100,00	0,00
Delphi Automotive Systems Ltd. Şti.	Özel	29	384	111	118	0,00	0,00	100,00	0,00
Demir Export A.Ş.	Özel	08	210	481	490	0,00	100,00	0,00	0,00
Detay Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	436	445	0,00	100,00	0,00	0,00
Deva Holding A.Ş.	Özel	21	352	199	207	0,00	0,00	82,20	17,80
Diler Demir Çelik Endüstri ve Ticaret A.Ş.	Özel	24	371	51	55	0,00	100,00	0,00	0,00
Dimes Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	11	313	441	450	0,00	100,00	0,00	0,00
Dinarsu İmalat ve Ticaret T.A.Ş.	Özel	13	321	289	297	0,00	100,00	0,00	0,00
Doğtaş Kelebek Mobilya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	31	332	279	287	0,00	50,00	0,00	50,00
Doğuş Çay ve Gıda Maddeleri Üretim Pazarlama İth. İhr. A.Ş.	Özel	10	311	175	183	0,00	100,00	0,00	0,00
Döktaş Dökümcülük Tic. ve San. A.Ş.	Özel	24	372	144	152	0,00	93,57	0,00	6,43
Durak Fındık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	182	190	0,00	100,00	0,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Durmazlar Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	382	189	197	0,00	100,00	0,00	0,00
Dünya Uluslararası Mücevherat ve Kuyumculuk San. ve Tic. A.Ş.	Özel	32.1	390	264	272	0,00	100,00	0,00	0,00
Düzce Cam San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	362	357	365	0,00	100,00	0,00	0,00
DYO Boya Fabrikaları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	163	171	0,00	74,53	0,00	25,47

E HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Eczacıbaşı Yapı Gereçleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	361	134	142	0,00	100,00	0,00	0,00
Ege Çelik Endüstrisi San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	157	165	0,00	100,00	0,00	0,00
Ege Endüstri ve Ticaret A.Ş.	Özel	29	384	409	417	0,00	65,34	0,00	34,66
Ege Profil Tic. ve San. A.Ş.	Özel	22	356	191	199	0,00	0,00	95,88	4,12
Ege Seramik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	361	412	420	0,00	66,73	0,00	33,27
Egemer Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	35	400	174	182	0,00	100,00	0,00	0,00
Ekinciler Demir ve Çelik Sanayi A.Ş.	Özel	24	371	79	86	0,00	100,00	0,00	0,00
Eksun Gıda Tarım San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	406	414	0,00	100,00	0,00	0,00
Elba Basınçlı Döküm Sanayii A.Ş.	Özel	25	381	295	303	0,00	100,00	0,00	0,00
Elif Plastik Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	261	269	0,00	100,00	0,00	0,00
Elita Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	269	277	0,00	100,00	0,00	0,00
Elvan Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	237	245	0,00	100,00	0,00	0,00
Emek Boru Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	478	487	0,00	100,00	0,00	0,00
Enerjisa Enerji Üretim A.Ş.	Özel	35	400	42	45	0,00	100,00	0,00	0,00
ENPAY Endüstriyel Pazarlama ve Yatırım A.Ş.	Özel	27	383	461	470	0,00	100,00	0,00	0,00
Erak Giyim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	368	376	0,00	100,00	0,00	0,00
Er-Bakır Elektrolitik Bakır Mamulleri A.Ş.	Özel	24	372	28	30	0,00	100,00	0,00	0,00
ERBOSAN Erciyas Boru San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	384	392	0,00	0,01	0,00	99,99
Erciyas Çelik Boru Sanayi A.Ş.	Özel	24	371	401	409	0,00	100,00	0,00	0,00
Erdem Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	485	494	0,00	100,00	0,00	0,00
Erdemir Çelik Servis Merkezi San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	63	70	0,00	100,00	0,00	0,00
Erdemir Madencilik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	07	210	252	260	0,00	100,00	0,00	0,00
Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş.	Özel	24	371	8	8	0,00	52,37	0,00	47,63
Eren Enerji Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	35	400	33	36	0,00	100,00	0,00	0,00
Erkunt Traktör Sanayii A.Ş.	Özel	28	382	445	454	0,00	0,00	100,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Ermetal Otomotiv ve Eşya San. Tic. A.Ş.	Özel	29	384	433	442	0,00	100,00	0,00	0,00
Eroğlu Giyim San. Tic. A.Ş.	Özel	14	322	376	384	0,00	100,00	0,00	0,00
Erpiliç Entegre Tavukçuluk Üretim Pazarlama ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	10	311	90	97	0,00	100,00	0,00	0,00
Eruslu Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	391	399	0,00	100,00	0,00	0,00
Esan Eczacıbaşı Endüstriyel Hammaddeler San. ve Tic. A.Ş.	Özel	08	210	109	116	0,00	100,00	0,00	0,00
Esen Plastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	346	354	0,00	100,00	0,00	0,00
Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğü	Kamu	10	311	7	69	100,00	0,00	0,00	0,00
Eti Alüminyum A.Ş.	Özel	24	372	121	128	0,00	100,00	0,00	0,00
Eti Elektrometalurji A.Ş.	Özel	24	371	466	475	0,00	100,00	0,00	0,00
Eti Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	31	34	0,00	100,00	0,00	0,00
Eti Krom A.Ş.	Özel	07	210	146	154	0,00	100,00	0,00	0,00
Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü	Kamu	20	351	3	32	100,00	0,00	0,00	0,00
Eti Soda Üretim Paz. Nak. ve Elektrik Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	08	210	105	112	26,00	74,00	0,00	0,00
Europap Tezol Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	446	455	0,00	100,00	0,00	0,00
EÜAŞ Elektrik Üretim A.Ş. Genel Müdürlüğü	Kamu	35	400	1	18	100,00	0,00	0,00	0,00

F HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Farba Otomotiv Aydınlatma ve Plastik Fabrikaları A.Ş.	Özel	27	383	171	179	0,00	100,00	0,00	0,00
Farplas Otomotiv A.Ş.	Özel	27	383	242	250	0,00	100,00	0,00	0,00
Federal Mogul Powertrain Otomotiv A.Ş.	Özel	28	382	135	143	0,00	50,00	50,00	0,00
Felda Iffco Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	442	451	0,00	0,00	100,00	0,00
Femaş Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	423	432	0,00	100,00	0,00	0,00
Ferro Döküm San. ve Dış Tic. A.Ş.	Özel	24	372	450	459	0,00	100,00	0,00	0,00
Flokser Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	365	373	0,00	100,00	0,00	0,00
Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.	Özel	29	384	2	2	0,00	41,07	41,04	17,89
Form Sünger ve Yatak San. Tic. A.Ş.	Özel	22	356	318	326	0,00	100,00	0,00	0,00
Frimpeks Kimya ve Etiket San. Tic. A.Ş.	Özel	17	341	416	425	0,00	100,00	0,00	0,00

G HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Gamateks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	426	435	0,00	100,00	0,00	0,00
Gazi Metal Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	239	247	0,00	100,00	0,00	0,00
Gedik Tavukçuluk ve Tarım Ürünleri Tic. San. A.Ş.	Özel	10	311	196	204	0,00	100,00	0,00	0,00
Georg Fischer Hakan Plastik Boru ve Profil San. Tic. A.Ş.	Özel	22	356	362	370	0,00	0,00	100,00	0,00
Gizem Seramik Frit ve Glazür San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	490	499	0,00	100,00	0,00	0,00
Goodyear Lastikleri T.A.Ş.	Özel	22	355	81	88	0,00	0,00	74,60	25,40
Göknur Gıda Maddeleri Enerji İmalat İth. İhr. Tic. ve San. A.Ş.	Özel	10	311	294	302	0,00	16,50	83,50	0,00
Göze Tarım Ürünleri Pazarlama San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	453	462	0,00	100,00	0,00	0,00
Gram Altın Pazarlama San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	62	68	0,00	100,00	0,00	0,00
Greif FPS Turkey Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	420	429	0,00	0,00	100,00	0,00
Grid Solutions Enerji Endüstrisi A.Ş.	Özel	27	383	143	151	0,01	0,00	99,99	0,00
Gübre Fabrikaları T.A.Ş.	Özel	20	351	218	226	0,00	74,60	0,00	25,40
Gülsan Sentetik Dokuma San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	78	85	0,00	100,00	0,00	0,00
Gümüşdoğa Su Ürünleri Üretim İhracat ve İthalat A.Ş.	Özel	10	311	225	233	0,00	100,00	0,00	0,00
Güney Çelik Hasır ve Demir Mamülleri San. Tic. A.Ş.	Özel	25	381	351	359	0,00	100,00	0,00	0,00
Gürsoy Yem Gıda ve Hayvancılık San. Tic. A.Ş.	Özel	10	311	418	427	0,00	100,00	0,00	0,00
Gürteks İplik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	382	390	0,00	100,00	0,00	0,00

H HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR									
Harput Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	430	439	0,00	100,00	0,00	0,00
Has Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	313	321	0,00	100,00	0,00	0,00
Hasçelik Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	155	163	0,00	100,00	0,00	0,00
Hastavuk Gıda Tarım Hayvancılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	240	248	0,00	100,00	0,00	0,00
HAVELSAN Hava Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	26	385	265	273	0,00	100,00	0,00	0,00
Hayat Kimya Sanayi A.Ş.	Özel	20	352	46	49	0,00	100,00	0,00	0,00
Hema Endüstri A.Ş.	Özel	29	384	123	130	0,00	100,00	0,00	0,00
HES Hacılar Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	75	82	0,00	100,00	0,00	0,00
Hidromek-Hidrolik ve Mekanik Makina İmalat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	382	124	132	0,00	100,00	0,00	0,00
Honda Türkiye A.Ş.	Özel	29	384	55	60	0,00	0,00	100,00	0,00
Hugo Boss Tekstil Sanayi Ltd. Şti.	Özel	14	322	224	232	0,00	0,00	100,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık A.Ş.	Özel	18	342	343	351	0,00	77,65	0,00	22,35
Hyundai Assan Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	10	10	0,00	30,00	70,00	0,00

I HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Indesit Company Beyaz Eşya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	101	108	0,00	0,00	100,00	0,00
Indorama Ventures Corlu Pet Sanayi A.Ş.	Özel	20	351	114	121	0,00	0,00	100,00	0,00
ISS Hazır Yemek Üretim ve Hizmet A.Ş.	Özel	10	311	358	366	0,00	100,00	0,00	0,00
Işıl Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	13	321	399	407	0,00	100,00	0,00	0,00

İ HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

İçdaş Çelik Enerji Tersane ve Ulaşım Sanayi A.Ş.	Özel	24	371	9	9	0,00	100,00	0,00	0,00
İçdaş Elektrik Enerjisi Üretim ve Yatırım A.Ş.	Özel	35	400	64	71	0,00	100,00	0,00	0,00
İGSAŞ-İstanbul Gübre Sanayii A.Ş.	Özel	20	351	156	164	0,00	100,00	0,00	0,00
İlhan Demir Çelik ve Boru Profil Endüstrisi A.Ş.	Özel	24	371	205	213	0,00	100,00	0,00	0,00
İmbat Madencilik Enerji Turizm San. ve Tic. A.Ş.	Özel	05	210	142	150	0,00	100,00	0,00	0,00
İnci GS Yuasa Akü San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	257	265	0,00	50,00	50,00	0,00
İpek Mobilya İmalat İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş.	Özel	31	332	482	491	0,00	100,00	0,00	0,00
İpragaz A.Ş.	Özel	19	353	41	44	0,00	0,12	99,88	0,00
İskenderun Demir ve Çelik A.Ş.	Özel	24	371	7	7	0,00	94,87	0,00	5,13
İskur İplik Kumaş Mensucat Tic. ve San. A.Ş.	Özel	13	321	375	383	0,00	100,00	0,00	0,00
İskur Tekstil Enerji Tic. ve San. A.Ş.	Özel	13	321	274	282	0,00	100,00	0,00	0,00
İstanbul Altın Rafinerisi A.Ş.	Özel	32.1	390	16	16	0,00	100,00	0,00	0,00
İstanbul Denizcilik Gemi İnşa San. ve Tic. A.Ş.	Özel	30	384	148	156	0,00	100,00	0,00	0,00
İstikbal Mobilya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	31	332	387	395	0,00	100,00	0,00	0,00
İşbir Sentetik Dokuma Sanayi A.Ş.	Özel	13	321	488	497	0,00	100,00	0,00	0,00
İZDEMİR Enerji Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	35	400	383	391	0,00	100,00	0,00	0,00
İzmir Demir Çelik Sanayi A.Ş.	Özel	24	371	44	47	0,00	78,37	0,00	21,63
İzocam Tic. ve San. A.Ş.	Özel	23	362	345	353	0,00	61,16	0,00	38,84

J HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Jotun Boya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	298	306	0,00	0,00	100,00	0,00
JTI Tütün Ürünleri Sanayi A.Ş.	Özel	12	314	85	92	0,00	0,00	100,00	0,00

K HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR									
Kadooğlu Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	299	307	0,00	100,00	0,00	0,00
Kahramanmaraş Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	317	325	0,00	100,00	0,00	0,00
Kalde Klima Orta Basınç Fittings ve Valf Sanayi A.Ş.	Özel	22	356	434	443	0,00	100,00	0,00	0,00
Kale Kilit ve Kalıp Sanayi A.Ş.	Özel	25	381	350	358	0,00	100,00	0,00	0,00
Kalekim Kimyevi Maddeler San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	487	496	0,00	100,00	0,00	0,00
Kaleseramik Çanakkale Kalebodur Seramik Sanayi A.Ş.	Özel	23	361	139	147	0,00	100,00	0,00	0,00
Kalibre Boru San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	484	493	0,00	100,00	0,00	0,00
Kansai Altan Boya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	246	254	0,00	49,00	51,00	0,00
Kaptan Demir Çelik Endüstrisi ve Ticaret A.Ş.	Özel	24	371	56	61	0,00	100,00	0,00	0,00
Kardemir Haddecilik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	236	244	0,00	100,00	0,00	0,00
KARDEMİR Karabük Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	23	24	0,00	0,00	0,00	100,00
Karsan Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	160	168	0,00	63,46	0,00	36,54
Kartal Halı Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	309	317	0,00	100,00	0,00	0,00
Kartonsan Karton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	338	346	0,00	76,13	0,00	23,87
Kastamonu Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	16	331	37	40	0,00	100,00	0,00	0,00
Kayseri Şeker Fabrikası A.Ş.	Özel	10	311	92	99	11,07	88,93	0,00	0,00
KÇS Kahramanmaraş Çimento Beton San. ve Madencilik İşletmeleri A.Ş.	Özel	23	369	286	294	0,00	100,00	0,00	0,00
Kendirliler Haddecilik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	491	500	0,00	100,00	0,00	0,00
Kent Gıda Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	256	264	0,00	0,00	99,46	0,54
Keskinoğlu Tavukçuluk ve Damızlık İşletmeleri San. Tic. A.Ş.	Özel	10	311	128	136	0,00	100,00	0,00	0,00
Kılıç Deniz Ürünleri Üretimi İhr. İth. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	150	158	0,00	100,00	0,00	0,00
Kimteks Poliüretan Sanayi ve Ticaret A.Ş.	Özel	20	351	404	412	0,00	100,00	0,00	0,00
Kipaş Kağıt Sanayi İşletmeleri A.Ş.	Özel	17	341	178	186	0,00	100,00	0,00	0,00
Kipaş Mensucat İşletmeleri A.Ş.	Özel	13	321	98	105	0,00	100,00	0,00	0,00
Klimasan Klima San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	382	392	400	0,00	61,01	0,00	38,99
Kocaer Haddecilik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	147	155	0,00	100,00	0,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Koç Metalurji A.Ş.	Özel	24	371	73	80	0,00	100,00	0,00	0,00
Koçak Farma İlaç ve Kimya Sanayi A.Ş.	Özel	21	352	212	220	0,00	100,00	0,00	0,00
Konveyör Beyaz Eşya ve Otomotiv Yan San. Tic. A.Ş.	Özel	25	381	429	438	0,00	100,00	0,00	0,00
Konya Şeker San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	40	43	0,00	100,00	0,00	0,00
Kordsa Teknik Tekstil A.Ş.	Özel	13	321	130	138	0,00	71,11	0,00	28,89
Korozo Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	153	161	0,00	15,00	85,00	0,00
Korteks Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	113	120	0,00	100,00	0,00	0,00
Koruma Klor Alkali San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	351	253	261	0,00	100,00	0,00	0,00
Kozlu Gıda İmalat San. Tic. ve Taşımacılık A.Ş.	Özel	10	311	425	434	0,00	100,00	0,00	0,00
Köksan Pet ve Plastik Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	89	96	0,00	100,00	0,00	0,00
Kroman Çelik Sanayii A.Ş.	Özel	24	371	30	33	0,00	100,00	0,00	0,00
Küçükbay Yağ ve Deterjan Sanayi A.Ş.	Özel	10	311	223	231	0,00	100,00	0,00	0,00
Küçükçalık Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	422	431	0,00	100,00	0,00	0,00

L HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Legrand Elektrik Sanayi A.Ş.	Özel	27	383	377	385	0,00	0,01	99,99	0,00
Leoni Kablo ve Teknolojileri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	27	383	303	311	0,00	5,00	95,00	0,00
Lesaffre Turquie Mayacılık Üretim ve Ticaret A.Ş.	Özel	10	312	296	304	0,00	0,00	100,00	0,00
Lidersan Sağlık ve Gıda Ürünleri A.Ş.	Özel	14	322	209	217	0,00	100,00	0,00	0,00
Lila Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	292	300	0,00	100,00	0,00	0,00
Limak Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	84	91	0,00	100,00	0,00	0,00

M HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu (M.K.E.K.) Genel Müdürlüğü	Kamu	25	381	8	131	100,00	0,00	0,00	0,00
MAN Türkiye A.Ş.	Özel	29	384	77	84	0,00	0,01	99,99	0,00
Matesa Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	316	324	0,00	100,00	0,00	0,00
Maxion İnci Jant Sanayi A.Ş.	Özel	29	384	108	115	0,00	40,00	60,00	0,00
Maxion Jantaş Jant San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	372	380	0,00	40,00	60,00	0,00
Medcem Madencilik ve Yapı Malzemeleri San. Tic. A.Ş.	Özel	23	369	421	430	0,00	100,00	0,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Mega Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	202	210	0,00	100,00	0,00	0,00
Melike Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	200	208	0,00	100,00	0,00	0,00
Mem Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	251	259	0,00	100,00	0,00	0,00
Memişoğlu Tarım Ürünleri Ticaret Ltd. Şti.	Özel	10	311	327	335	0,00	100,00	0,00	0,00
Menderes Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	206	214	0,00	50,53	0,00	49,47
Mercedes-Benz Türk A.Ş.	Özel	29	384	12	12	7,96	7,05	84,99	0,00
Merinos Halı San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	110	117	0,00	100,00	0,00	0,00
Merkez Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	31	332	201	209	0,00	100,00	0,00	0,00
Mescier Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	227	235	0,00	100,00	0,00	0,00
Mey Alkollü İçkiler San. ve Tic. A.Ş.	Özel	11	313	396	404	0,00	100,00	0,00	0,00
Midal Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	340	348	0,00	0,00	100,00	0,00
Milangaz LPG Dağıtım Tic. ve San. A.Ş.	Özel	19	353	29	31	0,00	100,00	0,00	0,00
Mioro Hediyelik Eşya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	32.1	390	455	464	0,00	100,00	0,00	0,00
Mitaş Enerji ve Madeni İnşaat İşleri T.A.Ş.	Özel	25	381	324	332	0,00	100,00	0,00	0,00
MMK Metalurji San. Tic. ve Liman İşletmeciliği A.Ş.	Özel	24	371	43	46	0,00	0,00	100,00	0,00
Modern Karton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	54	59	0,00	100,00	0,00	0,00
Modern Oluklu Mukavva Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	115	122	0,00	100,00	0,00	0,00
Mondi Tire Kutsan Kağıt ve Ambalaj Sanayi A.Ş.	Özel	17	341	184	192	0,00	0,00	77,30	22,70
Mutlu Akü ve Malzemeleri Sanayii A.Ş.	Özel	27	383	158	166	0,00	0,00	100,00	0,00
Mutlu Makarnacılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	301	309	0,00	100,00	0,00	0,00

N HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Nadir Metal Rafineri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	45	48	0,00	100,00	0,00	0,00
Naksan Plastik ve Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	222	230	0,00	100,00	0,00	0,00
Namet Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	66	73	0,00	62,53	37,47	0,00
Net Haddecilik San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	24	371	187	195	0,00	100,00	0,00	0,00
Nev Saç Metal Sanayi İnşaat Nakliye ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	24	371	403	411	0,00	100,00	0,00	0,00
Nexans Türkiye Endüstri ve Ticaret A.Ş.	Özel	27	383	211	219	0,00	0,00	100,00	0,00
Nitto Bento Bantçılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	348	356	0,00	0,00	100,00	0,00
Nobel İlaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	21	352	285	293	0,00	100,00	0,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Noksel Çelik Boru Sanayi A.Ş.	Özel	24	371	151	159	0,00	60,00	40,00	0,00
Norm Cıvata San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	181	189	0,00	100,00	0,00	0,00
Nuh Beton A.Ş.	Özel	23	369	477	486	0,00	100,00	0,00	0,00
Nuh Çimento Sanayi A.Ş.	Özel	23	369	229	237	0,00	86,14	0,00	13,86
Nuh'un Ankara Makarnası San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	379	387	0,00	100,00	0,00	0,00
Nurol Makina ve Sanayi A.Ş.	Özel	29	384	342	350	0,00	100,00	0,00	0,00

O HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Oba Makarnacılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	190	198	0,00	100,00	0,00	0,00
Oğuz Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	447	456	0,00	100,00	0,00	0,00
Olmuksan International Paper Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	167	175	0,00	0,00	92,74	7,26
OMV Samsun Elektrik Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	35	400	194	202	0,00	0,00	100,00	0,00
OPSAN Orijinal Sac Parça San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	489	498	0,00	100,00	0,00	0,00
Orta Anadolu Ticaret ve Sanayi İşletmesi T.A.Ş.	Özel	13	321	302	310	0,00	100,00	0,00	0,00
Ortadoğu Rulman San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	382	268	276	0,00	96,65	3,35	0,00
Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş.	Özel	29	384	80	87	0,00	72,55	0,00	27,45
Ova Un Fabrikası A.Ş.	Özel	10	311	361	369	0,00	100,00	0,00	0,00
Oyak Beton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	260	268	0,00	100,00	0,00	0,00
Oyak-Renault Otomobil Fabrikaları A.Ş.	Özel	29	384	5	5	0,00	49,00	51,00	0,00
Ozon Tekstil Konfeksiyon San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	352	360	0,00	100,00	0,00	0,00

Ö HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Özdilek Ev Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	439	448	0,00	100,00	0,00	0,00
Özer Metal Sanayi A.Ş.	Özel	24	372	305	313	0,00	100,00	0,00	0,00
Özerdem Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	474	483	0,00	100,00	0,00	0,00
Özgün Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	10	311	311	319	0,00	100,00	0,00	0,00
Öz-Ka Lastik ve Kauçuk San. Tic. A.Ş.	Özel	22	355	417	426	0,00	100,00	0,00	0,00
Özkan Demir Çelik Sanayi A.Ş.	Özel	24	371	120	127	0,00	100,00	0,00	0,00
Öznur Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	125	133	0,00	100,00	0,00	0,00
Öztiryakiler Madeni Eşya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	459	468	0,00	100,00	0,00	0,00

P HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Pamukkale Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	326	334	0,00	100,00	0,00	0,00
Panasonic Eco Solutions Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	390	398	0,00	0,00	100,00	0,00
Park Cam San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	362	347	355	0,00	100,00	0,00	0,00
Park Termik Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	35	400	267	275	0,00	100,00	0,00	0,00
Paşabahçe Cam San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	362	112	119	0,00	84,00	16,00	0,00
PETKİM Petrokimya Holding A.Ş.	Özel	20	351	13	13	0,00	0,00	51,00	49,00
Petlas Lastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	355	88	95	0,03	99,97	0,00	0,00
Peyman Kuruyemiş Gıda Aktariye Kimyevi Maddeler Tarım Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	259	267	0,00	0,00	100,00	0,00
Philsa Philip Morris Sabancı Sigara ve Tütüncülük San. ve Tic. A.Ş.	Özel	12	314	34	37	0,00	25,00	75,00	0,00
Pınar Entegre Et ve Un Sanayii A.Ş.	Özel	10	311	233	241	0,00	67,00	0,00	33,00
Pınar Süt Mamülleri Sanayii A.Ş.	Özel	10	311	95	102	0,00	62,05	0,00	37,95
Polibak Plastik Film San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	235	243	0,00	100,00	0,00	0,00
Polisan Kansai Boya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	293	301	0,00	50,00	50,00	0,00
Poyraz Poyraz Fındık Entegre San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	334	342	0,00	100,00	0,00	0,00
Pro Yem San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	119	126	0,00	100,00	0,00	0,00
Progıda Tarım Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	186	194	0,00	0,00	100,00	0,00
Prometeon Turkey Endüstriyel ve Ticari Lastikler A.Ş.	Özel	22	355	127	135	0,00	0,01	99,99	0,00

R HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR									
Ravago Petrokimya Üretim A.Ş.	Özel	20	351	102	109	0,00	0,00	100,00	0,00
Reka Bitkisel Yağlar San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	244	252	0,00	100,00	0,00	0,00
ROKETSAN Roket San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	68	75	15,17	84,83	0,00	0,00
Rollmech Automotive A.Ş.	Özel	25	381	428	437	0,00	100,00	0,00	0,00
RWE & Turcas Güney Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	35	400	172	180	0,00	30,00	70,00	0,00

S HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR									
S.S. Trakya Yağlı Tohumlar Tarım Satış Kooperatifleri Birliği	Özel	10	311	106	113	0,00	100,00	0,00	0,00
Samet Kalıp ve Madeni Eşya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	355	363	0,00	100,00	0,00	0,00
Sanica Isı Sanayi A.Ş.	Özel	22	356	476	485	0,00	100,00	0,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Sanko Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Özel	35	400	462	471	0,00	100,00	0,00	0,00
Sanko Tekstil İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	69	76	0,00	100,00	0,00	0,00
Santa Farma İlaç Sanayii A.Ş.	Özel	21	352	427	436	0,00	100,00	0,00	0,00
Sapro Temizlik Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	448	457	0,00	100,00	0,00	0,00
Saray Döküm ve Madeni Aksam Sanayi Turizm A.Ş.	Özel	24	372	281	289	0,00	100,00	0,00	0,00
Sarbak Metal Tic. ve San. A.Ş.	Özel	24	372	234	242	0,00	100,00	0,00	0,00
Sarkuysan Elektrolitik Bakır San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	24	26	0,00	0,00	0,00	100,00
Sarten Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	104	111	0,00	85,00	15,00	0,00
Sasa Polyester Sanayi A.Ş.	Özel	20	352	71	78	0,00	84,80	0,00	15,20
Savola Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	183	191	0,00	100,00	0,00	0,00
Sayınlar Gıda Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	389	397	0,00	100,00	0,00	0,00
Schneider Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	169	177	0,00	0,01	99,99	0,00
Selçuk İplik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	255	263	0,00	100,00	0,00	0,00
Sersim Dayanıklı Tüketim Malları San. ve Tic. Koll. Şti. İbrahim ve Mustafa Ustaoğlu	Özel	27	383	397	405	0,00	100,00	0,00	0,00
Seval Kablo Aydınlatma Cihazları İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	170	178	0,00	100,00	0,00	0,00
Sıddık Kardeşler Haddecilik San. Tic. Ltd. Şti.	Özel	24	371	204	212	0,00	100,00	0,00	0,00
Sırmagrup İçecek San. ve Tic. A.Ş.	Özel	11	313	247	255	0,00	49,90	50,10	0,00
Silopi Elektrik Üretim A.Ş	Özel	35	400	332	340	0,00	100,00	0,00	0,00
Sistem Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	333	341	0,00	100,00	0,00	0,00
Soda Sanayii A.Ş.	Özel	20	351	70	77	0,00	60,69	0,00	39,31
Sofra Yemek Üretim ve Hizmet A.Ş.	Özel	10	311	132	140	0,00	0,00	100,00	0,00
Stackpole International Otomotiv Ürünleri Ltd. Şti.	Özel	29	384	456	465	0,00	0,00	100,00	0,00
Sun Chemical Matbaa Mürekkepleri ve Gereçleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	354	362	0,00	0,00	100,00	0,00
Sun Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	308	316	0,00	100,00	0,00	0,00
Superlit Boru Sanayi A.Ş.	Özel	22	356	451	460	0,00	100,00	0,00	0,00
Süper Film Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	243	251	0,00	100,00	0,00	0,00
SÜTAŞ Süt Ürünleri A.Ş.	Özel	10	311	50	54	0,00	100,00	0,00	0,00

Ş HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Şahinler Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	341	349	0,00	100,00	0,00	0,00
Şa-Ra Enerji İnşaat Tic. ve San. A.Ş.	Özel	25	381	330	338	0,00	100,00	0,00	0,00
Şenpiliç Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	10	311	61	67	0,00	100,00	0,00	0,00
Şık Makas Giyim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	230	238	0,00	100,00	0,00	0,00
Şireci Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	216	224	0,00	100,00	0,00	0,00
Şirikçioğlu Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	226	234	0,00	100,00	0,00	0,00
Şölen Çikolata Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	166	174	0,00	100,00	0,00	0,00

T HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR									
T.T.L. Tütün San. ve Dış Tic. A.Ş.	Özel	12	314	329	337	0,00	100,00	0,00	0,00
Tadım Gıda Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	231	239	0,00	100,00	0,00	0,00
Tamek Gıda ve Konsantre San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	366	374	0,00	100,00	0,00	0,00
TARFAŞ Tarımsal Faaliyetler Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	407	415	0,00	100,00	0,00	0,00
Tarım Kredi Yem San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	145	153	0,00	100,00	0,00	0,00
Tat Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	10	311	129	137	0,00	53,34	5,26	41,40
Tatmetal Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	83	90	0,00	100,00	0,00	0,00
Tayeks Dış Ticaret ve Tekstil Sanayi A.Ş.	Özel	14	322	386	394	0,00	100,00	0,00	0,00
Teklas Kauçuk San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	355	272	280	0,00	100,00	0,00	0,00
Teknopanel Çatı ve Cephe Panelleri Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	432	441	0,00	100,00	0,00	0,00
Teknorot Otomotiv Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	400	408	0,00	100,00	0,00	0,00
Teksan Jeneratör Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	419	428	0,00	100,00	0,00	0,00
Teksüt Süt Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	458	467	0,00	100,00	0,00	0,00
Temsa Ulaşım Araçları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	117	124	0,00	100,00	0,00	0,00
Termo Teknik Tic. ve San. A.Ş.	Özel	25	381	344	352	0,00	0,00	100,00	0,00
Tersan Tersanecilik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	30	384	213	221	0,00	100,00	0,00	0,00
Tezcan Galvanizli Yapı Elemanları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	53	57	0,00	100,00	0,00	0,00
Tırsan Treyler San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	159	167	0,00	100,00	0,00	0,00
Tiryaki Agro Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	97	104	0,00	72,00	28,00	0,00
TOFAŞ Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.	Özel	29	384	4	4	0,00	37,85	37,86	24,29
Toros Tarım San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	351	58	63	0,00	100,00	0,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Tosçelik Profil ve Sac Endüstrisi A.Ş.	Özel	24	371	18	19	0,00	100,00	0,00	0,00
Tosçelik Spiral Boru Üretim Sanayi A.Ş.	Özel	24	371	378	386	0,00	100,00	0,00	0,00
Tosyalı Demir Çelik Sanayi A.Ş.	Özel	24	371	176	184	0,00	100,00	0,00	0,00
Tosyalı Filmaşin ve İnşaat Demir Üretim Sanayi A.Ş.	Özel	24	371	100	107	0,00	100,00	0,00	0,00
Toyota Boshoku Türkiye Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	149	157	0,00	0,00	100,00	0,00
Toyota Otomotiv Sanayi Türkiye A.Ş.	Özel	29	384	3	3	0,00	0,00	100,00	0,00
Trakya Cam Sanayii A.Ş.	Özel	23	362	91	98	0,00	69,45	0,00	30,55
Trakya Döküm San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	360	368	0,00	100,00	0,00	0,00
Trakya Yenişehir Cam Sanayii A.Ş.	Özel	23	362	464	473	0,00	100,00	0,00	0,00
Tufan Endüstri Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	331	339	0,00	100,00	0,00	0,00
Turkuvaz Plastik ve Temizlik Ürünleri San. Tic. A.Ş.	Özel	17	341	310	318	0,00	100,00	0,00	0,00
Tusaş Motor Sanayii A.Ş.	Özel	30	384	122	129	0,00	53,78	46,22	0,00
TUSAŞ-Türk Havacılık ve Uzay Sanayii A.Ş.	Özel	30	384	26	28	45,45	54,55	0,00	0,00
Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş.	Özel	28	382	291	299	0,00	71,24	0,00	28,76
TÜPRAŞ-Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.	Özel	19	353	1	1	0,00	51,00	0,00	49,00
Türk Prysmian Kablo ve Sistemleri A.Ş.	Özel	27	383	140	148	0,00	0,00	83,75	16,25
Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş.	Özel	28	382	27	29	0,00	37,55	37,50	24,95
Türk Tuborg Bira ve Malt Sanayii A.Ş.	Özel	11	313	241	249	0,00	0,00	95,69	4,31
Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu	Kamu	05	210	4	50	100,00	0,00	0,00	0,00
Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı	Kamu	06	210	5	58	100,00	0,00	0,00	0,00
Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.	Kamu	10	311	2	25	100,00	0,00	0,00	0,00
TÜVASAŞ-Türkiye Vagon Sanayi A.Ş.	Kamu	30	384	9	424	100,00	0,00	0,00	0,00
TYH Uluslararası Tekstil Pazarlama San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	349	357	0,00	100,00	0,00	0,00

U HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Ulaş Gıda Un Tekstil Nakliye Tic. ve San. A.Ş.	Özel	10	311	479	488	0,00	100,00	0,00	0,00
Ulusoy Elektrik İmalat Taahhüt ve Ticaret A.Ş.	Özel	27	383	356	364	0,00	78,53	0,00	21,47
Ulusoy Un San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	435	444	0,00	75,83	0,00	24,17
Umur Basım San. ve Tic. A.Ş.	Özel	18	342	374	382	0,00	100,00	0,00	0,00
Unilever San. ve Tic. T.A.Ş.	Özel	10	311	20	21	0,00	0,02	99,98	0,00

Ü HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR									
Ümran Çelik Boru Sanayii A.Ş.	Özel	24	371	413	421	0,00	100,00	0,00	0,00
Üniteks Tekstil Gıda Motorlu Araçlar San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	284	292	0,00	100,00	0,00	0,00

V HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR									
Vatan Plastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	287	295	0,00	100,00	0,00	0,00
Vestel Beyaz Eşya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	22	23	0,00	68,53	0,00	31,47
Vestel Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	26	383	15	15	0,00	64,41	0,00	35,59
Vitra Karo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	361	325	333	0,00	100,00	0,00	0,00
Votorantim Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	278	286	0,00	0,00	100,00	0,00

Y HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR									
Yakupoğlu Tekstil ve Deri San. Tic. A.Ş.	Özel	15	324	468	477	0,00	100,00	0,00	0,00
Yarış Kabin San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	273	281	0,00	100,00	0,00	0,00
YATAŞ Yatak ve Yorgan San. Tic. A.Ş.	Özel	31	332	271	279	0,00	51,35	0,00	48,65
Yayla Agro Gıda Sanayi ve Nakliyat A.Ş.	Özel	10	311	179	187	0,00	100,00	0,00	0,00
Yazaki Otomotiv Yan San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	94	101	0,00	0,00	100,00	0,00
Yazaki Wiring Technologies Türkiye Elektrik Sistemleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	29	384	480	489	0,00	0,00	100,00	0,00
Yazıcı Demir Çelik Sanayi ve Turizm Ticaret A.Ş.	Özel	24	371	60	66	0,00	100,00	0,00	0,00
Yeşilyurt Demir Çelik Endüstrisi ve Liman İşletmeleri Ltd. Şti.	Özel	24	371	67	74	0,00	100,00	0,00	0,00
Yeşim Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	258	266	20,00	80,00	0,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Yıldız Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	16	331	47	51	0,00	100,00	0,00	0,00
Yıldız Sunta MDF Orman Ürünleri Sanayi Tesisleri İth. İhr. ve Tic. A.Ş.	Özel	16	331	398	406	0,00	100,00	0,00	0,00
Yiğit Akü Malzemeleri Nakliyat Turizm İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	290	298	0,00	100,00	0,00	0,00
Yonca Gıda Sanayi İşletmeleri İç ve Dış Ticaret A.Ş.	Özel	10	311	322	330	0,00	100,00	0,00	0,00
Yörükoğlu Süt ve Ürünleri San. Tic. A.Ş.	Özel	10	311	472	481	0,00	100,00	0,00	0,00
Yurtbay Seramik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	361	486	495	0,00	100,00	0,00	0,00
Yücel Boru ve Profil Endüstrisi A.Ş.	Özel	24	371	32	35	0,00	100,00	0,00	0,00

Z HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Zorluteks Tekstil Tic. ve San. A.Ş.	Özel	13	321	168	176	0,00	100,00	0,00	0,00

NEW HOLLAND
AGRICULTURE

Toprak işlemeden hasada, her ekipman burada!

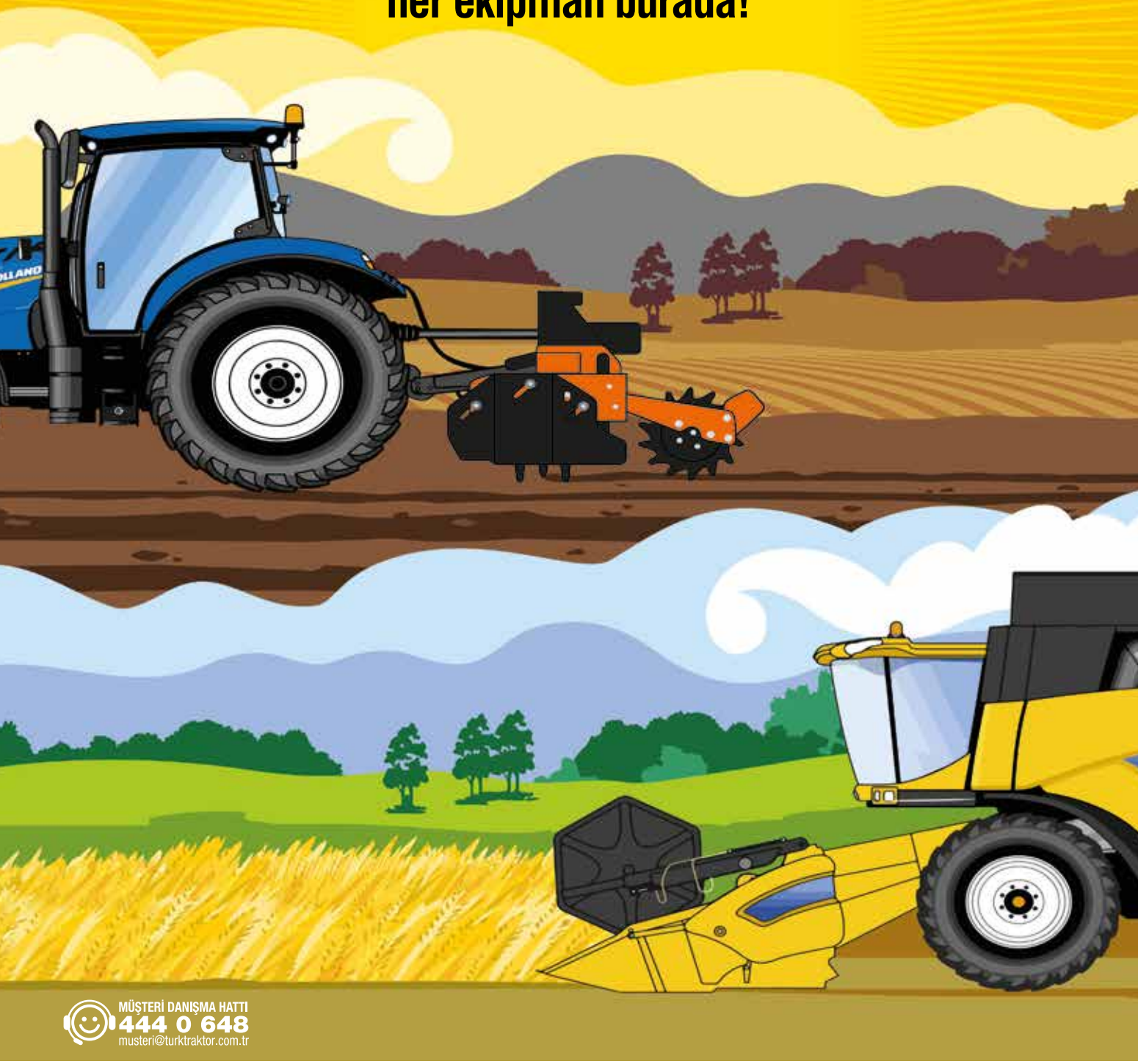

MÜŞTERİ DANIŞMA HATTI
444 0 648
musteri@turktraktor.com.tr

Koç | CNH INDUSTRIAL

www.newholland.com.tr
www.turktraktor.com.tr
www.newholland2.com.tr

/NewHollandAGTurkiye

TürkTraktör

ADLARININ AÇIKLANMASINI İSTEMEYEN KURULUŞLAR

SEKTÖRLER VE SERMAYE DAĞILIMLARI

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
.....	Özel	07	210	59	64	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	10	311	86	93	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	07	210	96	103	0,00	0,00	100,00	0,00
.....	Özel	29	384	118	125	0,00	94,56	5,44	0,00
.....	Özel	17	341	164	172	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	28	382	180	188	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	27	383	195	203	0,00	0,02	99,98	0,00
.....	Özel	35	400	210	218	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	13	321	248	256	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	25	381	249	257	0,00	0,00	100,00	0,00
.....	Özel	13	321	263	271	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	27	383	280	288	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	10	311	288	296	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	17	341	306	314	0,00	0,00	100,00	0,00
.....	Özel	29	384	319	327	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	20	351	320	328	0,00	51,00	49,00	0,00
.....	Özel	14	322	370	378	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	10	311	402	410	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	29	384	431	440	0,00	0,00	100,00	0,00
.....	Özel	20	351	438	447	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	27	383	444	453	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	27	383	449	458	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	10	311	452	461	0,00	0,00	100,00	0,00
.....	Özel	20	352	465	474	0,00	100,00	0,00	0,00

Açıklamalar

1 - Ekonomik Faaliyet Kodu:

2017 yılında kuruluşların ekonomik faaliyet kodları hem Avrupa Topluluğu'nda Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE Rev. 2, 2018) hem de Birleşmiş Milletler-Tüm Ekonomik Faaliyetlerin Uluslararası Standart Sanayi Sınıflaması'na (ISIC Rev. 2) göre verilmiştir. Kuruluşların ekonomik faaliyet alanları, Ekonomik Faaliyet Kodları tablosunda gösterilmektedir.

2 - Kamu / Özel Sıralaması:

Kuruluşların kamu ve özel kuruluş olma durumuna göre kendi grupları içindeki sıra numaraları bu sütunda belirtilmiştir.

3 - 500 BSK Sıralaması:

Kuruluşların İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içindeki genel sıralamasını göstermektedir.

4 - Sermaye Dağılımı:

Kuruluşların sermaye dağılımları yüzde olarak, kamu, özel yerli sermaye, yabancı sermaye ve halka açıklık ayrımına göre verilmiştir.

5 - Adlarının Açıklanmasını İstemeyen Kuruluşlar:

Bu bölümde İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içinde sıralamaya giren, fakat adlarının açıklanmasını istemeyen kuruluşlara ait sektör dağılımları, (-) olarak belirtilmiş, çalışmanın bütünlüğünü bozmamak için tabloya ayrıca eklenmiştir.

YORUMLAR

DOÇ. DR. HATİCE KARAHAN

HALKA AÇIK KURULUŞLAR VE SANAYİMİZ

PROF. DR. ERHAN ASLANOĞLU

2017 YILINDA DÜNYA VE TÜRKİYE EKONOMİSİNDEKİ GELİŞMELER 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU'NUN PERFORMANSI

DR. CAN FUAT GÜRLESEL

İSO 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU'NDA AR-GE VE TEKNOLOJİ EĞİLİMLERİ

HALKA AÇIK KURULUŞLAR VE SANAYİMİZ

Sanayimizin sınıf atlamasını ve ivme kazanmasını amaçlarken, bunun ancak rekabetçi ve katma değerli yatırım kararlarıyla başarılabileceğine şüphe yok. Yeni dönemde bunu sağlamanın başlıca yollarından biri ise, finansmanın sermaye piyasaları araçlarıyla çeşitlenmesi ve talep edilmesi olarak ifade edilebilir.

DOÇ. DR. HATİCE KARAHAN
Cumhurbaşkanlığı Ekonomi Baş Danışmanı

Sanayimizin önemli bir kesimini temsil eden İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun 2017 verileri, söz konusu dönemde ekonomide kaydedilen etkileyici büyümenin bir izdüşümü mahiyetini taşıyor. Bilindiği üzere 2017, zorlu bir dönem olan 2016'nın ardından alınan çeşitli önlemlerin de desteğiyle ülkemizin sıra dışı bir GSYH büyümesi yazdığı bir sene oldu. Bu bağlamda sanayi sektörümüz de kaydettiği yüzde 9,2'lik reel büyüme eşliğinde Türkiye ekonomisinin yıllık gelişimine 1,8 yüzde puanlık önemli bir katkı sağladı. Keza üretimdeki genişlemenin bir bileşeni olarak bu dönemdeki dikkat çekici istihdam artışında da sektörün hatırı sayılır bir rol oynadığını eklemek gerekir.

İşte, Türkiye'nin 2017 hikâyesine anlamlı bir destek veren sanayimizin en büyük 500 kuruluşu da bu başarının arkasındaki etkili unsurlardan biri... Bu kapsamda İSO 500 verilerini temel alarak görünüme kısaca bakmak gerekirse, firmaların üretimden satışlarda yüzde 33,2 oranında güçlü bir nominal artış kaydettiği göze çarpıyor. Önceki yıl ilgili değişimin yüzde 8,8 olduğu göz önüne alındığında, büyüme performansının sanayi üretimindeki satışlarda ciddi bir ivmelenmeyle el ele olduğu gözlenirken reel bazda 2016'da hissedilemeyen söz konusu değişimin çift haneli bir pozitif orana geçiş yaptığını da eklemekte fayda var.

Sanayimizde 2017 yılında yaşanan başarının dış talep ya da bir başka deyişle ihracat kanadından da desteklendiği hatırlandığında, İSO 500 kapsamındaki kuruluşların bu tablodaki performansı da önem taşıyor. Ülkemizin ihracat rakamının hatırı sayılır bir bölümünü gerçekleştiren bu büyük ölçekli firmalar, verilere göre ihracatta geçen yıl yüzde 17 oranında bir artış kaydetmiş durumda... Türkiye ekonomisinde toplam ihracatın bu dönemde yüzde 10,2 büyüme

gerçekleştirdiği düşünüldüğünde, İSO 500'deki firmaların ortalamanın üzerinde bir tempo yakaladığı ve 2016'daki yüzde 3,1'lik hızın oldukça üzerine çıktığı anlaşılıyor. Bu bağlamda İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun dönem kar ve zarar toplamında da yüzde 40,7 oranında yukarı yönlü bir gelişim olduğu gözleniyor. Satış karlılığında ise, 2016 yılındaki yüzde 6,8'den yüzde 7,2'ye hafif bir yükseliş görünüyor. Faiz, amortisman ve vergi öncesi karlılığının (FAVÖK) net satışlara oranında ise yüzde 13,7'den yüzde 12,9'a doğru bir gerileme var.

Bu kapsamlı rapor çerçevesinde İSO 500'ün 2017 performansına dair çeşitli detaylar incelenebilecekken, bu sene "halka açık kuruluşların" göstergelerini ayrıca izleyen yeni bir çalışma da dikkat çekiyor. İSO 500 kapsamındaki halka açık sanayi firmalarını mercek altına alan bu özel çalışmaya göre, ilgili 69(*) kuruluşun toplam satışlara verdiği katkının yüzde 32,7 olduğu anlaşılıyor. Satışlarda yaklaşık üçte birlik bir payı olan söz konusu şirketler, İSO 500'ün gerçekleştirmiş olduğu ihracata da yüzde 32,8'lik anlamlı bir destek veriyor.

Öte yandan ilgili halka açık firmalar bu dönemde İSO 500'ün elde ettiği FAVÖK rakamının yüzde 33,8'ine sahipken, toplam karın ise yüzde 43'lük kısmını oluşturmasıyla göze çarpıyor. Bu bağlamda söz konusu kuruluşlarda 2017 yılında gerek satış karlılığı gerekse FAVÖK/net satışlar oranlarında sırasıyla yüzde 9,5 ve yüzde 13,3 seviyeleriyle, İSO 500 geneline göre daha yüksek gerçekleşmeler olduğu anlaşılıyor. Bununla birlikte finansman değerlendirmeleri doğrultusunda bu özel gruptaki firmaların özkaynak/aktif oranı yüzde 34 iken, İSO 500 genelinde bu değer yüzde 37,1 düzeyinde görülüyor. Bir diğer ilgili kaynak dinamiği olan borçluluk konusunda ise, halka açık şirketlerde 2017 yılında toplam borçların aktiflere ve özkaynaklara oranının sırasıyla yüzde 66 ve yüzde 194,3 olduğu tespit ediliyor.

Elbette bu sene başlatılan yeni bir çalışma olması hasebiyle halka açık en büyük sanayi kuruluşlarının yıllık gelişimine dair bir resmi, gelecek İSO 500 raporlarında inceleyerek daha detaylı değerlendirme şansı olacaktır. Bununla birlikte bu noktada, şirketlerimiz açısından konunun önemine dair birkaç not düşmekte de fayda var. Nitekim gelinen noktada ülkemiz sanayi sektörünün, ağırlıklı finansman kaynağı olan bankacılık sisteminin yanı sıra çeşitliliği artırarak sermaye piyasaları yoluyla büyüme seçeneğini de daha ciddi bir şekilde ele alması gerekiyor. Bu kanalın krediler yoluyla oluşabilen riskleri indirgemesi söz konusuyken, özellikle uzun vadeli bir kaynak olma avantajının da altını çizmekte yarar var.

Doğrusu gelişmiş ekonomiler incelendiğinde, bu ülkelerin kalkınma hikâyelerinde sermaye piyasalarının önemli bir etken olduğunu vurgulamak gerekir. Zira söz konusu mekanizma, işletmelerin gelişimi açısından etkili bir araç rolü görmüş ve sermaye piyasaları dinamik olan ekonomiler böylece uzun vadeli bir büyüme tablosunda bu piyasalardan ciddi bir güç almıştır. Bu doğrultuda halka arz sisteminin de aslında büyük firmaların güçlenmesi için olduğu kadar, girişimci firmalar için de sıçrama tahtası mahiyetinde fırsatlar sunduğu söylenebilir. Nitekim örneklerine de bakıldığında, basiretli bir değerlendirme ve sorumluluk çerçevesinde yürütülen ilgili süreçlerin, pek çok firmanın hızla yol almasına olanak verdiği görülmektedir.

İşte, gelişmekte olan ekonomilere örnek teşkil eden bu global resmin ülkemizde de renklenmesi için, firmaların kaynak bulma zihniyetinin ve kültürünün de açıkçası bir değişime tabi olmasına ihtiyaç var. Bu anlamda sanayi kuruluşlarımızın bu konuda çok daha yoğun bir varlık göstermesi gerekirken, sermaye piyasalarımıza yatırımcı ilgisi çekmek amacıyla rekabetçi bir gelişim sergilemek de kaçınılmaz. Dolayısıyla ilgili küresel rekabet endekslerinin işaret ettiği hususlarda yapılan ve yapılması gereken düzenlemelerin vereceği meyveler bu çerçevede önem taşıyor, taşıyacak.

Sanayimizin sınıf atlamasını ve ivme kazanmasını amaçlarken, bunun ancak rekabetçi ve katma değerli yatırım kararlarıyla başarılabileceğine şüphe yok. Yeni dönemde bunu sağlamanın başlıca yollarından biri ise, finansmanın sermaye piyasaları araçlarıyla çeşitlenmesi ve talep edilmesi olarak ifade edilebilir. Üstelik birtakım küresel çalışmaların, halka açık firmaların kaydettiği büyümenin sağladığı istihdama ve bunun işgücü piyasasında yarattığı çarpan etkisine işaret ettiğini vurgulamak gerekir. Öte yandan halka açılmak, şirketlerin kurumsallaşmalarını da güçlendirerek daha sağlam adımlarla ilerlemeleri şansını beraberinde getiriyor. Sonuç olarak ise konu, sanayimizin ve ekonomimizin uzun vadede başarılı bir şekilde kalkınması açısından kritik önem taşırken gerek devlet gerekse özel sektör tarafından yeni dönemde daha da sahiplenilmeyi bekliyor.

(*) Halka açıklık payları, kuruluşların ankette beyan etmiş oldukları bilgilere dayanmaktadır.

AKILLI ÇÖZÜMLER KALE'DE

Hayatı kolaylaştıran banyo mobilyaları, banyonuzu güzelleştiren lavabolar, hijyenik klozetler, fonksiyonel armatürler ve birbirinden şık seramikler Kale'de!

Üstelik şimdi %40'a varan indirim avantajıyla Kale Satış Noktaları'nda.

%40'A VARAN İNDİRİM

Kale

kale.com.tr

Çanakkale Seramik · Kalebodur · Kale Banyo · edilcuoghi · EDILGRES

2017 YILINDA DÜNYA VE TÜRKİYE EKONOMİSİNDEKİ GELİŞMELER

500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU'NUN PERFORMANSI

PROF. DR. ERHAN ASLANOĞLU
Piri Reis Üniversitesi

2017 yılının global ekonomi için büyümenin hızlandığı, emtia fiyatlarının ve enflasyonun yukarı hareketlendiği, ABD dolarının değer kaybettiği bir yıl olduğunu gördük.

2014 yılı ile beraber beklentilerin altında büyüme gösteren dünya ekonomisi 2016 yılının son çeyreğinden itibaren beklentilerin üzerinde bir büyüme performansı gösterdi. 2017 yılı 2008 krizinden sonra büyümenin en güçlü olduğu dönemlerden biri oldu. Bu büyüme aynı zamanda senkronize bir şekilde gerçekleşti. Hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ülkeler büyüme performansına eşlik etti.

2016 yılında yüzde 3'ler seviyesine gerileyen global büyüme oranı 2017 yılında yüzde 3,8 seviyesine yükseldi. Birkaç yıl önce negatif değerler gösteren Euro Bölgesi büyüme oranı yüzde 2,3 seviyesine geldi. Japonya yüzde 1,7, ABD ekonomisi yüzde 2,3 büyüme gerçekleştirdi. Çin yüzde 7'lere yaklaşırken, 2014 sonrası resesyon yaşayan Brezilya ve Rusya tekrar pozitif büyümeye geçti. Bu dönemde, Türkiye ekonomisi de yüzde 7,4 ile dünyanın en hızlı büyüme oranlarından birisini yakaladı.

Dünya ekonomisi büyümesini hızlandırırken enflasyon oranlarında da kıpırdanma başladı. 2014 sonrası deflasyona doğru giden gelişmiş ülkelerde enflasyon yüzde 1,7'lere geldi. Çok güçlü büyüme ve emtia fiyatlarındaki artışa rağmen enflasyon 2008 krizi öncesi seviyelere yine ulaşamadı. Yüzde 2 civarında olan hedeflerin altında kaldı.

Global ölçekte enflasyonu baskılayan çok sayıda dinamik bulunuyor. Başta Çin olmak üzere özellikle Güney Doğu Asya ülkelerinden gelen ucuz ürünlerin getirdiği fiyat baskısından, teknolojik gelişmelerin maliyetleri düşürmesine kadar birçok faktör yapısal olarak global enflasyonu baskılamaya devam ediyor.

Global enflasyonun az da olsa yukarı doğru hareketlenmesinin ardındaki en önemli neden başta petrol olmak üzere emtia fiyatlarındaki artış gibi görünüyor. Emtia fiyatlarını artıran birkaç neden olduğunu söyleyebiliriz. Birincisi, bü-

Dünya Ekonomisi Büyüme Oranları (%)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017-T	2018-T	2019-T
Dünya	5,4	5,6	3,0	-0,2	5,4	4,3	3,5	3,5	3,6	3,5	3,2	3,8	3,9	3,9
ABD	2,7	1,8	-0,3	-2,8	2,5	1,6	2,2	1,7	2,6	2,9	1,5	2,3	2,9	2,7
Euro Bölgesi	3,2	3,0	0,4	-4,5	2,1	1,6	-0,9	-0,2	1,3	2,1	1,8	2,3	2,4	2,0
Japonya	1,4	1,7	-1,1	-5,4	4,2	-0,1	1,5	2,0	0,4	1,4	0,9	1,7	1,2	0,9
Afrika	6,3	7,2	5,9	3,9	7,0	5,1	4,4	5,3	5,1	3,4	1,4	2,8	3,4	3,7
Orta Doğu	5,8	5,1	4,6	0,9	4,7	4,4	5,0	2,6	2,8	2,5	4,9	2,6	3,4	3,7
Brezilya	4,0	6,1	5,1	-0,1	7,5	4,0	1,9	3,0	0,5	-3,6	-3,5	1,0	2,3	2,5
Rusya	8,2	8,5	5,2	-7,8	4,5	5,1	3,7	1,8	0,7	-2,5	-0,2	1,5	1,7	1,5
Çin	12,7	14,2	9,6	9,2	10,6	9,5	7,9	7,8	7,3	6,9	6,7	6,9	6,6	6,4
Hindistan	9,3	9,8	3,9	8,5	10,3	6,6	5,5	6,4	7,4	8,2	7,1	6,7	7,4	7,8
Türkiye	**7,1**	**5,0**	**0,8**	**-4,7**	**8,5**	**11,1**	**4,8**	**8,5**	**5,2**	**6,1**	**3,2**	**7,0**	**4,4**	**4,0**

Kaynak: IMF, World Economic Outlook, Nisan 2018.
T: Tahmin

Dünya Ekonomisi Büyüme Oranları (%)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017-T	2018-T	2019-T
Gelişmiş Ülkeler	1,9	3,1	1,6	1,1	1,8	2,7	1,7	1,3	0,7	0,5	1,5	1,7	2,0	2,0
Gelişmekte Olan Ülkeler	6,2	7,5	7,8	5,1	6,6	6,5	5,9	4,9	4,7	4,6	4,2	4,3	4,6	4,4
Türkiye	**9,7**	**8,4**	**10,1**	**6,5**	**6,4**	**10,4**	**6,2**	**7,4**	**8,2**	**8,8**	**8,5**	**11,9**	**10,9**	**10,0**

Kaynak: IMF, World Economic Outlook, Nisan 2018.
T: Tahmin

yümeyle gelen artan talep denilebilir. İkincisi, fiyatlardaki düşüşün arz kapasitesini düşürmesidir. Buna petrol örneğinde olduğu gibi OPEC'in arz kısıntıları, Venezuela'nın ekonomik krizi ya da bakır üreticisi Şili'de yaşanan grevler gibi dışsal faktörler eklenince fiyatlardaki artış potansiyeli yükseldi. Üçüncüsü ise, ABD dolarının değer kaybetmesidir. Emtia ürünlerinin ağırlıklı olarak ABD doları cinsinden satılması nedeniyle, bu ürünlerin fiyatı ile ABD dolarının değeri arasında negatif bir ilişki bulunmaktadır.

Bu çerçevede, global ekonomi açısından 2017 yılının diğer önemli bir gelişmesi ise bahsettiğimiz ABD dolarının değer kaybı olmuştur. Bu kaybı hem 100 seviyelerini geçen dolar endeksinin 90'ların altına inmesinde hem euro-dolar paritesinin 1,05'lerden 1,24'lere kadar yol almasında gördük. İşin ilginç tarafı, ABD dolarındaki yükselmenin Fed'in beklenenden daha fazla olarak üç kere faiz arttırdığı bir yılda olmasıydı. Normal koşullarda faizi artan bir paranın değerlenmesini bekleriz, ama olmadı. Diğer faktörler ağır bastı. Neydi bu faktörler, diye baktığımızda üç unsurun öne çıktığını görüyoruz. Birincisi, Trump yönetimi ile beraber ABD'nin cari açığının yanına vergi düşüşleri ile bütçe açığının da eklenmesidir. Cari açık ve bütçe açığından oluşan ikiz açığın bir ülkenin parası için genelde negatif etki yarattığını teoriden de pratikten de biliyoruz. İkincisi, ABD'nin büyümesine karşılık başta Avrupa Birliği olmak üzere dünya ekonomisinin daha iyi büyümesidir. Global büyümenin ABD'den daha iyi olması genelde sermayeyi ABD dışına daha çok yöneltiyor ve dolara değer kaybettiriyor. Üçüncüsü ise Trump yönetiminin politikalarının ABD'nin risklerini artırdığına yönelik algıdır. Özellikle 2016 yılında Euro Bölgesi'nde yaşanan seçimler sonrası euro'dan kopmalar olabileceğine yönelik risk algısı euro'ya değer kaybettirmişti. Avrupa'daki seçimleri euro karşıtı partilerin yükselişine rağmen merkez ve euro yanlısı partilerin kazanması da euro'ya değer kazandırdı. Fakat 2018 yılının ilk yarısında görüldüğü gibi hem ABD büyümesinin global ekonomiye göre daha iyi seyretmesi hem de İtalya seçimlerinde olduğu gibi euro karşıtı partilerin yükselme eğilimleri dolara tekrar değer kazandırmaya başladı.

Sonuç olarak, 2017 yılının global ekonomi için büyümenin hızlandığı, emtia fiyatlarının ve enflasyonun yukarı hareketlendiği, ABD dolarının değer kaybettiği bir yıl olduğunu gördük. Yüksek büyüme, artan kârlar, görece düşük enflasyon ve faizler, likidite bolluğu ve ABD dolarının değer kaybı risk iştahını yüksek tutarak varlık fiyatlarında çok büyük artışlara yol açtı. Bu çerçevede, başta hisse senetleri olmak üzere, çeşitli emtialar ve Bitcoin gibi şifreli paralar çok güçlü değer kazanımları sağladı. 2018 başında ise ABD'nin global ekonomiden daha iyi büyümesi ve senkronize büyümeden ayrışma emarelerinin ortaya çıkması, emtia ve enflasyonun bir miktar daha hareketlenmesi ile Fed'in faizi artırım sürecinin hızlanma ihtimali ve güçlenmeye başlayan ABD doları risk iştahını düşürerek varlık fiyatlarında önemli düşüşleri de beraberinde getirdi.

Global ekonominin beklenenden çok daha güçlü ve senkronize büyüdüğü 2017 yılında Türkiye ekonomisi de yüzde 7,4 gibi çok güçlü bir büyüme gösterdi. Bu büyümenin bir kısmı başta Euro Bölgesi olmak üzere güçlü büyümenin Türkiye'nin ihracatına verdiği ivme ile oldu. İhracat 2017 yılında reel olarak yüzde 12 büyüdü. İhracatın ağırlıklı olarak sanayi ürünlerinden oluşması sanayi üretiminin yıllık artış hızını yüzde 9,2 seviyesine getirdi. Sanayi üretimindeki artışın kapasite kullanımını yükselterek uzun bir aradan sonra makine ve teçhizat yatırımlarını artırdığını ve gayri safi sabit sermaye oluşumunun yıllık yüzde 7,3 büyüdüğünü gördük. Bu çerçevede sanayinin toplam GSYH içerisindeki payı da yüzde 19,8 seviyesine geldi.

Türkiye ekonomisinin büyümesine sadece dış talep değil iç talep de önemli katkı sağladı. Yurtiçi yerleşiklerin 2017 yılında tüketim talebi yüzde 6,1 artış gösterdi. Bu artışın arkasında birkaç neden olduğunu düşünüyoruz. Birincisi, 2016 yılında ötelenen talebin devreye girmesi. İkincisi, vergi indirimleri. Üçüncüsü, Kredi Garanti Fonu (KGF) desteği ile faaliyetini sürdüren firmaların sahip ve çalışanlarının görece artan güveninin tüketim talebine yansımasıdır. Güven artışının KGF'nin büyümeye dolaylı katkısı olduğunu düşünüyoruz. KGF'nin doğrudan etkisi ise artan yatırım harcamalarında oldu. Gayri safi sabit sermaye oluşumundaki artış sadece dış talep değil, KGF kanalıyla iç talepten de gelmiş görünüyor. Gerek işgücüne katılım oranının yüksek olması gerek verimlilik artışı Türkiye ekonomisinde büyümenin işsizlik oranını düşürmesini ancak yüksek oranlı büyümelerde mümkün kılıyor. 2017 yılının tamamında büyüme yüzde 7,4 oldu ama hızlanma daha çok yılın ikinci yarısında gerçekleşti. İşsizlik de o zaman düşmeye başladı. İşsizlik yıllık olarak karşılaştırıldığında aynı seviyede kaldı.

Bu çerçevede, 2017 yılında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun temel göstergelerine baktığımızda, Türkiye ekonomisinin 2017 yılı büyüme performansına paralel olarak söz konusu 500 kuruluşun üretimden satışlarının önceki yıla göre yüzde 33,2 gibi dikkat çekici bir artış kaydettiğini görüyoruz. TÜFE enflasyonunun yüzde 11,9 olduğu bir yılda, üretimden net satışlarda önemli reel bir artış gerçekleştiği

ve bunun son iki yılın çok üzerinde olduğu görülüyor. Sanayi üretiminin yıllık yüzde 9 olan büyümesinin çok üzerinde olan bu artış, enflasyon dahil edilmiş haliyle de İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun ortalamanın üzerinde performans gösterdiğine işaret ediyor. Burada dikkat çekici nokta, kamu kuruluşlarının üretimden satışlarının artmaması, nominal olarak bile yüzde 2,2 gerileme göstermesidir.

500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun dolar bazında ihracatı 2015 yılındaki gerilemeyi takiben, 2016'da yüzde 3,2 artış göstermişti. 2017 yılında ise bu toparlanmanın güçlü bir şekilde devam ederek dolar bazında yüzde 17 seviyesine ulaştığını gözlemliyoruz. Türkiye genelinde dolar bazında ihracatın yüzde 10,2 arttığı bir yılda, İSO 500'ün ihracat açısından çok daha iyi bir performans gösterdiği anlaşılıyor. Global ekonomide, özellikle AB ekonomisindeki güçlü büyüme bu performansa önemli katkı sağlamış görünüyor. Diğer taraftan, 2017 yılında ekonominin yüzde 7,4 büyümesine karşın 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun ücretle çalışan sayısı, 2016 yılında kaydedilen yüzde 2,3 artışın gerisinde kalarak yüzde 1,7 oranında olmuştur. Türkiye genelinde 2017 yılında işsizlik aynı kalmasına rağmen, istihdam yüzde 3,1 artış göstermiştir. Bu noktada, 2017 yüksek büyüme oranının ve satış hacmindeki artışın istihdam tarafında beklenen katkıyı sağlayamadığı görülmektedir.

2017 yılında, 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun özkaynak büyümesini sürdürdüğü, bununla birlikte dönem kârlılığının da bir önceki yıla göre arttığı görülüyor. Firmalar vergi öncesi dönem kârını 2016 yılında yüzde 28,5 artırırken, 2017 yılında bu oranın yüzde 37,7 olduğu görülüyor. Özkaynak tarafında ise, bir önceki yıl yüzde 15,2 olan özkaynak artışının, 2017 yılında yüzde 12,7'de kaldığı görülüyor. Özkaynak artışını sınırlayan bir faktörün, geçen yıl 67,5 artan sermaye yedeklerinin bu yıl yüzde 2,1 gerilemesi olduğu söylenebilir.

İSTİHDAM ARTIŞI

Son yıllarda sanayi kuruluşlarının borçluluk oranlarında artışın yükseldiğini izliyorduk. Bu eğilimin 2016 yılına göre hızının kesildiğini fakat artışın devam ettiğini görüyoruz. İSO 500'ün toplam borçları, 2015 yılında yüzde 18,9, 2016 yılında 24,1 artarken, 2017 yılında artış oranının yüzde 18 seviyesinde gerçekleştiği anlaşılıyor. Diğer taraftan, borçların vade kompozisyonunda, kısa vadeli borçluluğun artış eğiliminin son yıllardaki gibi devam ettiğini görmekteyiz. 2015 yılında vadesi bir yıla kadar olan borçlar yüzde 13,8 artarken, bu oran 2016 yılında yüzde 22,9 olmuştu. 2017 yılında ise artış oranı yüzde 24'e yükselmiş durumda. 2017 yılında toplam borçların aktif toplamına oranı bir önceki yıla göre yaklaşık 1 puan artarak yüzde 63 seviyesine çıkıyor. Toplam borçların özkaynaklara oranı da son yıllardaki artış eğilimini sürdürerek, 2016'ya göre yaklaşık 7 puan artarak yüzde 169 seviyesine ulaşıyor. Dünya genelinde ve özellikle gelişmekte olan ülkelerde artış eğilimi yüksek olan borçlanmanın, özellikle de kısa vadeli borçlanmanın Türkiye'de de devam ettiğini görüyoruz.

Sonuç olarak, Türkiye ekonomisinin yüksek bir büyüme oranı tutturduğu 2017 yılında, 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun hem üretimden satışlarının hem de dönem kârının bir önceki yıla göre daha hızlı arttığını izliyoruz. Burada dikkat çekici bir nokta, üretimden satış hacmindeki artışa göre kârlılık artış oranının çok daha sınırlı olması. Bunun bir nedeni başta emtia fiyatları olmak üzere maliyetlerdeki artış gibi görünüyor. 2017 yılında, imalat sanayi kapasite kullanım oranları uzunca bir aradan sonra potansiyel seviyelerine yaklaştı. Çıktı açığının kapanması makine ve teçhizat yatırımlarını da artırdı. Hem dış hem iç talebin desteklediği fakat ağırlıklı olarak dış talebin desteklediği bu pozitif görünüme 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun ortalamaların üzerinde önemli katkı sağladığı verilerden izlenmektedir.

Diğer taraftan, İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun finansman açısından kısa vadeli kaynaklara olan ihtiyacının devam ettiği ve borçluluk artışının sürdüğü görülmektedir. Bu doğrultuda, sektörün özkaynaklarını istikrarlı bir şekilde büyüttüğü, kârlılığını artırdığı, uzun vadeli ve daha düşük maliyetli finansman araçlarını kullanabildiği bir ortama ihtiyaç devam ediyor. Güçlü, ihracata dayalı sürdürülebilir büyüme bu ortamı oluşturmaya büyük katkı sağlayabilir. Yüksek teknolojiye dayalı daha sofistike ürünlerin ülkemizin dünyada en çok ihracatçı içinde olduğu ürünler listesine girmesi arzulanan sıçrama için önemli bir role sahip olacaktır.

İSO 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU'NDA

AR-GE VE TEKNOLOJİ EĞİLİMLERİ

Teknoloji faaliyetleri sanayi ve sanayi kuruluşlarının rekabet gücü ve onun şekillendirdiği karlılık ve verimlilik için belirleyici unsurlardan biri haline gelmiştir.

DR. CAN FUAT GÜRLESEL
İSO Danışmanı

2013 çalışmasından itibaren İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içinde teknoloji faaliyetleri başlığı altında bilgilere yer verilmektedir. Ayrıca 2010 yılından itibaren toplanan ancak İSO 500 çalışması içinde yer verilmeyen bilgiler de bulunmaktadır. Böylece İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun sekiz yıllık verileri oluşmuştur ve genel bir eğilim analizi için yeterli bir süre elde edilmiştir.

Bu çerçevede mevcut veriler çerçevesinde İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun teknoloji faaliyetlerinde 2010-2017 yılları arasındaki eğilimler değerlendirilmektedir. Temel olarak 6 eğilimin ortaya çıktığı görülmektedir.

1. Eğilim: İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda AR-GE harcamalarında büyüme henüz bir istikrar kazanamamıştır.

Uluslararası alanda sanayi firmalarının AR-GE harcamaları için kullanılan önemli bir gösterge AR-GE harcamalarındaki nominal büyümedir. Bu gösterge firmaların mutlak olarak gerçekleştirdikleri AR-GE harcamalarını ortaya koymaktadır ve İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu için toplulaştırılmış büyüklüğün gelişimi de önemli sonuçlar vermektedir.

Buna göre 2010 yılından 2017 yılına kadar olan dönemde İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun AR-GE harcamaları nominal olarak yüzde 166,7 artmış ve 1,4 milyar TL'den 3,5 milyar TL'ye yaklaşmıştır. Nominal artış beklenilen bir eğilimi oluşturmaktadır.

Bununla birlikte AR-GE harcamalarındaki nominal artış yıllar itibarıyla önemli dalgalanmalar göstermektedir. Sekiz yıllık süreçte iki yıl 2012 ve 2016 yıllarında mutlak küçülme yaşanmıştır. İki yıl yüzde 42,4 ile yüzde 59,8 gibi harcamalarda yüksek sıçramalar yaşanmıştır. İki yıl da ise oldukça sınırlı büyümeler gerçekleşmiştir.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun AR-GE harcamaları çok dalgalı bir büyüme eğilimi göstermektedir ve bu nedenle henüz istikrara kavuşamamıştır.

AR-GE Harcamalarında Gelişmeler

Yıllar	AR-GE Harcamaları (Milyon TL)	AR-GE Harcamaları (Yıllık Büyüme, %)	AR-GE Harcamaları Endeksi (2010=100)
2010	**1.420,9**	**9,11**	**100,0**
2011	2.024,3	42,4	142,4
2012	**1.775,1**	**-12,3**	**124,9**
2013	1.959,8	10,4	137,9
2014	**3.132,7**	**59,8**	**219,9**
2015	3.351,4	7,0	235,8
2016	2.806,6	-16,3	197,5
2017	3.472,8	23,7	241,2

2. Eğilim: İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu AR-GE harcamaları reel olarak büyümektedir.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun AR-GE harcamalarındaki büyümenin reel olarak gelişimi de değerlendirilmektedir. Bu amaçla mutlak AR-GE harcamaları temel alınarak AR-GE harcamalar endeksi oluşturulmuştur. Reel gelişimin ortaya konulması için bu endeks ile TÜİK yurtiçi üretici fiyat endeksi karşılaştırılmaktadır. Buna göre 2010 yılı başlangıç olarak alındığında 2017 sonu itibarıyla İSO 500'ün AR-GE harcamaları reel olarak yüzde 36,1 büyümüştür. Reel büyüme 2015 yılına kadar daha yüksek gerçekleşmiştir. 2016 yılında harcamalardaki mutlak gerileme reel büyümeyi önce küçültmüş, 2017 yılındaki yüksek ise ÜFE reel büyümeyi yavaşlatmıştır.

3. Eğilim: İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun AR-GE harcamalarının üretimden satışlara oranı da dalgalanma göstermektedir.

Uluslararası alanda sanayi firmalarının AR-GE harcamaları için kullanılan önemli bir gösterge AR-GE harcamalarının satışlarına olan oranıdır. Bu gösterge iki şekilde değerlendirilmektedir. Birincisi firmaların satışlarına oranla ne kadar AR-GE harcaması yaptığının ortaya konulmasıdır. İkincisi ise AR-GE harcamalarının artışına bağlı olarak satışların ne kadar artış göstermiş olduğudur. AR-GE harcamaları ile satışlar arasında karşılıklı bir bağımlılık bulunmaktadır.

Reel AR-GE Harcamalarında Gelişmeler

Yıllar	AR-GE Harcamaları Endeksi (2010=100)	Yurtiçi Üretici Fiyat Endeksi (2010=100) (1)	AR-GE Harcamaları Reel Endeksi (2010=100)
2010	**100,0**	**100,0**	**100,0**
2011	142,4	113,3	125,7
2012	**124,9**	**116,1**	**107,6**
2013	137,9	124,2	111,1
2014	**219,9**	**132,1**	**166,4**
2015	235,8	139,6	168,9
2016	197,5	153,5	128,7
2017	241,2	177,3	136,1

(1) Kaynak: TÜİK, Yurtiçi Üretici Fiyat Endeksi.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun AR-GE harcamalarının toplam üretimden satışlara oranı 2010-2017 döneminde dalgalanma göstermiştir. 2010 yılından 2011 yılına geçilirken bir artış yaşanmış, 2012 yılında ise gerileme oluşmuştur.

2013 yılından 2014 yılına geçilirken de göreceli olarak daha yüksek bir oran artışı gerçekleşmiştir. 2014 ve 2015 yıllarında AR-GE harcamalarının toplam üretimden satışlara oranı yüzde 0,74 olmuştur. Oran 2016 yılında ise yeniden yüzde 0,57'ye inmiştir.

2017 yılında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun AR-GE harcamaları anket verileri ile yaklaşık 3,5 milyar TL olmuştur ve 2016 yılındaki anket verileri ile ölçülen 2,8 milyar TL tutarındaki AR-GE harcamalarına göre yüzde 23,7 artmıştır.

Ancak 2017 yılında anket verileri ile toplanan AR-GE harcamalarının üretimden satışlara oranı 2016 yılında yüzde 0,57 iken, 2017 yılında yüzde 0,53'e gerilemiştir. Böylece 2014 ve 2015 yıllarındaki yüzde 0,74 oranından 0,21 puan geriye düşülmüştür.

2016 yılındaki gerileme AR-GE harcamalarının mutlak olarak düşmesinden kaynaklanmıştır. 2017 yılında ise AR-GE harcamaları önemli ölçüde artmış, buna karşın üretimden satışlar daha hızlı büyüme göstermiştir. Ancak bu büyümenin dikkate değer bir kısmı da artan döviz kurları ile ihracat gelirlerinin TL karşılıklarının şişmesi olmuştur.

4. Eğilim AR-GE yapan firma sayısı kademeli olarak artmaktadır.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içinde AR-GE yapan firma sayısı 2017 yılında 254'e yükselmiştir. Böylece firma sayısı 2012 yılında bu yana en yüksek sayıya ulaşmıştır.

2016 yılında ortaya çıkan olumsuz koşullar nedeniyle AR-GE yapan firma sayısı düşmüş ve AR-GE harcamaları mutlak olarak gerilemiştir. 2017 yılında ise bu kez göreceli olarak iyileşen koşullar AR-GE harcaması yapan firma sayısını ve AR-GE harcamalarını en yüksek seviyesine taşımıştır. Firmaların AR-GE harcamaları istikrar koşullarına önemli ölçüde bağlı kalmaya devam etmiştir.

AR-GE HARCAMASI YAPAN KURULUŞ SAYISINDAKİ GELİŞMELER (ADET)

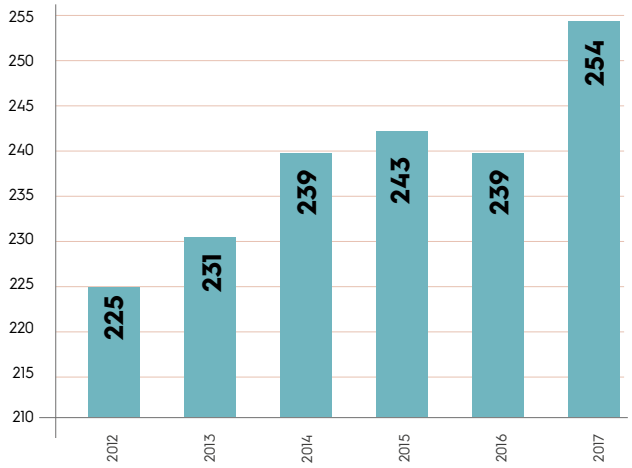

AR-GE Harcamaları/Üretimden Satışlar Oranındaki Gelişmeler

Yıllar	AR-GE Harcamaları (Milyon TL)	Üretimden Satışlar (Milyon TL)	AR-GE Harcamaları/Üretimden Satışlar (%)
2010	**1.420,9**	**255.145**	**0,56**
2011	2.024,3	323.979	0,62
2012	**1.775,1**	**353.699**	**0,50**
2013	1.959,8	383.036	0,51
2014	**3.132,7**	**421.156**	**0,74**
2015	3.351,4	450.505	0,74
2016	2.806,6	490.043	0,57
2017	3.472,8	652.712	0,53

AR-GE Harcamaları (Firma Başına Düşen)

Yıllar	AR-GE Harcamaları (Milyon TL)	AR-GE Harcaması Yapan Firma Sayısı (Adet)	AR-GE Harcamaları (Firma Başına Düşen, Milyon TL)
2010	**1.420,9**	**227**	**6,3**
2011	2.024,3	228	8,9
2012	**1.775,1**	**225**	**7,9**
2013	1.959,8	231	8,5
2014	**3.132,7**	**239**	**13,1**
2015	3.351,4	243	13,8
2016	2.806,6	239	11,7
2017	3.472,8	254	13,7

5. Eğilim İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun AR-GE harcamalarında ortalama ölçekler henüz küçük kalmaktadır.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun toplam AR-GE harcamaları ile birlikte firma başına düşen ortalama AR-GE harcaması büyüklüğü ve bu büyüklükteki gelişmeler de önemli bir göstergedir. Buna göre 2010 yılından 2015 yılına kadar firma başına düşen AR-GE harcaması 6,3 milyon TL'den 13,8 milyon TL'ye yükselmiştir. 2016 yılında ise 11,7 milyon TL'ye gerilemiştir. 2017 yılında ise tekrar 13,7 milyon TL'ye yükselmiştir.

Firma başına düşen ortalama AR-GE harcamasında 2010-2015 arasında 2 katından fazla bir artış gerçekleşmiştir. 2016 yılındaki gerileme sonrası 2017 yılında tekrar 2015 yılı ortalama harcama büyüklüğüne geri dönülebilmiştir.

Bu alanda oluşan esas eğilim ise İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda ortalama AR-GE harcamalarının küçük kalmaya devam etmesidir. Ayrıca AR-GE yapan firmaların harcamaları arasında da oldukça farklılıklar bulunmaktadır.

6. Eğilim: AR-GE harcamaları ekonomik istikrara ve canlı talebe hassastır.

2010-2017 yıllarında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun gerçekleştirdiği AR-GE harcamalarının ekonomik istikrara ve canlı iç ve dış talebe bağımlı ve hassas oldukları görülmektedir.

2016 yılında yaşanan ekonomik sıkıntılar nedeniyle AR-GE yapan firma sayısı azalmış, ayrıca firmalar mutlak olarak da harcamalarını sınırlamıştır. Sanayi kesiminin rekabetçiliği için AR-GE hayati bir önem taşımakla birlikte firmalar 2016 yılı koşulları içinde AR-GE harcamalarını da kısma yoluna gitmişlerdir. AR-GE harcamaları için ekonomik istikrar çok önemlidir.

Diğer yandan iç ve dış talebin daha canlı olduğu yıllarda AR-GE harcamalarının mutlak olarak daha hızlı büyüdükleri görülmektedir. 2017 yılı buna iyi bir örnek olmuştur. 2017 yılında gerek iç ve gerekse özelikle dış talepteki canlanma firmaların AR-GE iştahlarını da artırmıştır.

1968*

Vehbi Koç'un önerisiyle başlatılan çalışma neticesinde ilk kez en büyük 100 sanayi kuruluşu belirlendi ve kamuoyu ile paylaşıldı.

1978

Türkiye'nin en büyük 300 sanayi kuruluşu belirlendi.

1981

Çalışmanın kapsamı 500 kuruluşa çıkarılarak kamuoyuna sunuldu.

1991

"Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" araştırmasına ek olarak "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nu İzleyen, 325 Büyük Sanayi Kuruluşu" çalışması hazırlanıp kamuoyunun bilgisine sunuldu.

1992

Ek çalışmanın kapsamı 250 olarak yeniden belirlendi ve "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nu İzleyen 250 Sanayi Kuruluşu" araştırması açıklandı.

1998

250 Sanayi Kuruluşu araştırmasının kapsamı genişletilerek 500'e çıkarıldı. Böylece Türkiye'nin 1000 Büyük Sanayi Kuruluşu'na ait veriler oluşturuldu.

2016

İSO 500'ün çok daha spesifik konulardaki sonuçlarını değerlendiren Tematik Raporlar adlı yeni bir serinin hayata geçirilmesine karar verildi.

2017

İSO 500 çalışması geliştirilmiş içeriği ve yenilenen tasarımı ile okuyucusuyla buluştu. İSO 500 web sitesi www.iso500.org.tr yayına girdi.

2018

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu araştırması 50 yaşında.

iso500.org.tr

*Açıklanma tarihleri dikkate alınmıştır.

İSO 500'ÜN

YARIM ASIRLIK HİKAYESİ

Dile kolay tam 50 yıl. Türkiye'nin ve Türkiye ekonomisinin röntgenini çeken, kesintisiz bir şekilde her yıl açıklanan uzun soluklu bir kaynak Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışması. Nice araştırmalara, makalelere konu olmuş, ekonomi yönetiminin yakından takip ettiği, meraklısının büyük bir heyecanla beklediği İSO 500 Araştırmamızın 50. yaşını gururla kutluyoruz.

Takvimler 15 Ağustos 1968'i gösterdiğinde Türkiye için bir ilk olma özelliğini taşıyan "100 büyük firma" İstanbul Sanayi Odası tarafından duyuruldu. İşte, bu ilk adım tam 50 yıllık bir hikayenin, her seferinde bir önceki yılın bilgilerinin açıklandığı, tüm Türkiye'yi kapsayan ve İSO 500 diye adlandırılan listelerin açıklanmasının başlangıcı olacaktı.

Aslında hikayenin başlangıcı 1960'lı yılların ilk yarısına kadar uzanıyordu. İstanbul Sanayi Odası'nın kurucularından duayen iş insanı Vehbi Koç, gerçekleştirdiği Amerika gezisi sırasında kamuoyu ile paylaşılan şirket sıralamalarını görüyor ve bundan çok etkileniyordu. İlk o zaman Vehbi Koç'un aklında bu sıralamanın bir yansımasının da Türkiye'de yapılacağı ve bu araştırmanın öncüsünün de İSO olacağı fikri oluşmaya başlamıştı.

Vehbi Koç ilham aldığı Amerika'dan dönerken yanında sanayi firmalarının bilançolarını kamuoyuna açıklayacakları bir liste yayınlama hayalini de getirmişti. Koç, bu fikrini daha sonra şu sözlerle açıklayacaktı:

"ABD'ye yaptığım ilk seyahatten sonra her yerde ödenen vergilerin açıklanması yöntemini övmeye başladım. Sonuç alabilmek için 1965 yılına kadar beklemek gerekti. O yıl İSO Başkanı Fazıl Zobu teklifimi yönetim kurulundan geçirdi ve en büyük 100 şirketin bilgileri açıklanmaya başlandı."

En büyük 100 Firma ilk kez 1968 yılında açıklandı

Sıralamada yer alan 100 firma ilk olarak İSO Üyesi kuruluşlar arasında ciro sıralamasına göre belirlenip İSO Sanayi dergisinde yayımlanarak kamuoyuna açıklanmıştı. "İstanbul Sanayi Odası'na bağlı ilk 100 büyük firmanın ciro esasına göre sıraları belli oldu" başlığıyla verilen listede ilk sıradaki firma ise ismini gizli tutmuştu. Dönemin İSO Yönetim Kurulu Başkanı Fazıl Zobu, ilk kez açıklanan liste ile ilgili duygu ve düşüncelerini şu satırları kaleme alarak aktarmıştı:

"İş âlemindeki büyük gelişme, kamuoyuna intikal eden yeterli bilgi çerçevesini genişlemeye zorlamakta ve düne kadar iş sırrı olarak gizli tutulan malûmatın bugün açıklanmasında mahzur değil hatta lüzum ve faizde görülmektedir. Sanayii ve bilhassa sermaye piyasası en gelişmiş memleket olan Amerika Birleşik Devletleri bu yolda çok ileri adımlar atmış bulunmaktadır. Amerika'da iş âleminin, kanunla açıklanması mecbur kılınan bilginin de ötesindeki malûmatı, kamuoyuna intikâl ettirdiği görülmektedir... Dileğimiz bu listenin bir başlangıç olarak benimsenip önümüzdeki senelerde, memleket ölçüsünde ve Devlet İktisadi Teşebbüslerini de kapsayan tablolara kavuşmaktır."

Açıklanan liste kamuoyu, sanayi ve ekonomi çevrelerinde beklenenin de üstünde bir yankı yaratmış ve beğeni toplamıştı. Gelen olumlu tepkilerin ardından büyük bir motivasyonla İSO, vizyoner kimliğiyle bir karar vererek ertesi yıl sadece İSO Üyesi değil tüm Türkiye'yi kapsayan bir liste açıklayacaktı. 1969 yılındaki liste de "Türkiye Sanayi Odalarına bağlı İlk 100 büyük firmanın 1968 yılı cirolarına göre sıraları ile istihdam ve öz sermaye durumlarını açıklıyoruz" başlığıyla yine Sanayi dergisinden okuyuculara duyuruldu.

İSO Yönetim Kurulu Başkanı Fazıl Zobu, 1969 yılında açıklanan liste ile ilgili şu açıklamayı yapmıştı:

"Odamız tarafından geçen yıl ilk defa olarak hazırlanıp kamuoyuna sunulan bir liste, beklenenden daha geniş ilgi uyandırmıştı. 15 Ağustos 1968 tarihinde yayınlanan 30. sayımızda, Odamız üyeleri arasında 1967 yılı itibarı ile ciroları en fazla olan 100 firmanın listesi yayınlandığında basından gelen olumlu yankılara, bilim çevreleri, iş alemi ve hükümet kademeleri de katılmışlardı. İlk çalışmanın bu şekilde cesaret verici sonuçlara ulaşması bu yıl için daha geniş bir araştırmaya girilmesinde yardımcı oldu. Artık tespit edile-

cek listeyi kabil olduğu kadar Türkiye çapında hazırlamak gerekiyordu. Bu sebeple halen mevcut Sanayi Odalarının yardımı istenerek İstanbul dışında bulunan sanayi kuruluşlarının da cirolarına ilâveten istihdam ve öz sermayelerinin bildirilmesi istendi."

100 büyük firmanın her yıl açıklanması o dönemde büyük eksikliği çekilen veri ve bilgiye ulaşma konularında Türkiye bilgi hazinesine büyük katkı sağlıyordu. Özellikle sanayi gibi öncü bir sektörde bu bilgi akışının sağlanıyor olması haberleşme ve iletişim imkanlarının bugüne göre kısıtlı olduğu o dönem için önemli bir özellikti. 1971 yılında liste açıklanırken dönemin İSO Yönetim Kurulu Başkanı Ertuğrul Soysal bu konuda "Toplumun kalkınmasında endüstri en güçlü unsur ise, bunun gücünü ve katkılarını kamuoyuna açıklamak hizmet anlayışının içine girer. 10-15 yıl öncesine kadar ticaret ve sanayii her yönü ile sır sayan anlayış geride bırakılmaktadır. Endüstrimiz, millî gelire katkısı, istihdam hacmi, işçilere ödedikleri ücret ve yüklendiği vergilerle iftihar etmektedir. Bu bilincin içinde bulunan sanayicilerimiz çoğunluktadır. Her yıl açıkladığımız listelerde gerek Anadolu Sanayi Odalarının gerek kamu sektörünün bu açıklamaya daha çok sayıda katılmaları, aynı anlayışın belirtisidir" sözlerini ifade ediyordu.

Aynı kapsamda 1974 yılında sanayinin kamuoyuna karşı şeffaf olma çabası Sanayi dergisinde şu şekilde yer alıyordu:

"Sanayiimizin dev firmaları diye adlandırabileceğimiz sanayi kuruluşları, öz sermayeleri, ciroları, bilanço kârları ve çalıştırdıkları işçi miktarı ile kamunun gözleri önüne serilmiş bulunmaktadır. Türk sanayi kuruluşları artık 'kapalı' durumdan çıkarak açık bir şekilde işçi sayısı, cirosu, kazancı ve ödediği vergiyle herkesin önüne çıkmıştır."

100 Firmalık Liste 300'e Çıkarıldı

Türk sanayisinin gelişimi her türlü ekonomik ve sosyal zorluklara rağmen 70'li yıllarda da devam ediyor ve sanayi kuruluşlarının sayısı her geçen gün artıyordu. 1978 yılına gelindiğinde açıklanan 100 firma artık yetersiz kalmaya başlamış ve Türk sanayisinin gelişimi doğrultusunda açıklanan firma sayısında artışa gitmek elzem hale gelmişti. Böylece 1978 yılında 100 firmalık liste 300'e çıkarıldı. 1978 yılında açıklanan listedeki bir başka önemli değişiklik ise firmaların ciro değil üretimden satışlar kriterine göre sıralanmasıydı. O yıl yapılan değişiklik ile günümüze kadar açıklanan listelerde firmalar üretimden satışlar baz alınarak sıralanmaya başlandı.

Dönemin İSO Yönetim Kurulu Başkanı Nurullah Gezgin listeyi açıklarken şu ifadeleri kullanıyordu: "Öncelikle hızla artan enflasyonun getirdiği rakkamlar, sektör bazında oluşan geçici dalgalanmalar, kamu kuruluşlarının anketimize katılmalarında görülen istikrarsızlık ve nihayet Türkiye ölçüsünde bir uygulama karşısında süreklilik içinde sektör vs firma bazında bir değerlendirme yapabilmede yetersiz kalan 100 rakkamını 300'e çıkarmış bulunuyoruz... Uyguladığımız bir başka değişiklik, sanayi kuruluşlarının sıralanmasında satış hasılatı değil, üretimden satışlar ölçü alınmıştır."

1981 yılına gelindiğinde 300 firmanın da kamuoyu ve sanayi dünyasındaki talebi karşılamadığı görülerek listedeki firma sayısı 500'e çıkarıldı. Böylece günümüze kadar İSO 500 olarak anılacak liste hayat bulmuş oldu. Dönemin İSO Yönetim Kurulu Başkanı Şaban Çavuşoğlu, bu durumu şu sözlerle açıklıyordu: "Başlangıçta 100 firma ile liste düzenlenerek ele alınan bu çalışma daha sonra 300 firmaya çıkarılmıştır. Ekonominin gelişen boyutları içinde, liste çerçevesinin taşıdığı firma sayısını arttırmak, çalışmanın görünümü ve kapsamı

bakımından zorunluluk taşımaktadır. Bu durumun bir ifadesi olarak bu yıl, listeyi 500 firmaya çıkarmak uygun görülmüş ve araştırmanın anlam ve çerçevesi genişletilmiştir."

Açıklanan İSO 500 listeleri kamuoyunda her yıl büyük bir ilgiyle ve merakla beklenirken listede yer alamayan firmaların bilgilerinin de paylaşılması sonraki yıllarda gündeme geldi. 1991 yılına gelindiğinde ise Türk ekonomisine veri anlamında ciddi katkılar sunan İSO 500 listelerine ek bir listenin yayımlanması kararı alındı. O yıl, Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu listesine ilaveten Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nu İzleyen 325 Büyük Sanayi Kuruluşu listesi de açıklandı. Ertesi yıl 1992'de 250 sanayi kuruluşunun açıklandığı liste daha çok KOBİ niteliğinde kuruluşları kapsadığı için İSO 500 listelerine farklı bir boyut getirdi.

Türk sanayisinin gelişimi ve Türkiye'nin 1996 yılında Gümrük Birliği'ne girerek Avrupa Birliği pazarına açılması, daha çok firmanın listede açıklanmasını bir zorunluluk haline getirdi. 1998 yılında İSO 500'ü takip eden 250 firmanın yerine bu sayının 500'e çıkarılması kararı alındı. Böylelikle 1998 yılında Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu araştırması kamuoyuna açıklanmaya başlandı.

2000'li Yıllar Gelişen İçerik, Yenilenen Tasarım

2000'li yıllar İSO 500'ün dönemin tasarım trendlerine uyarak beklentileri karşılayan ve kendini yeni çalışmalar ile sürekli yenileyen bir yapıya kavuştuğu bir dönem olarak karşımıza çıkıyor. 2013 yılından itibaren araştırmanın açıklanma tarihi, her yıl biraz daha erkene alınarak, temmuz ayından mayıs ayına çekildi ve kamuoyunun bir önceki yıla ait bilgilere daha çabuk ulaşabilmesinin önü açıldı. İSO 500'den elde edilen verilerin yayımlanan tematik raporlarla daha da spesifik çalışmalarla incelenmesi yine bu dönemde gerçekleşti. 2017 yılında Sanayi Firmalarında Orta Ölçek Tuzağı ve 1000 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun Sermaye Maliyeti Analizi adlı tematik raporlar yayımlanırken 2018 yılında da üç yeni tematik rapor yayıma hazırlanıyor. İSO 500 verilerine internet ortamında ulaşılmasını sağlayan özel bir site olan www.iso500.org.tr web sitesi de 2017 yılında hayata geçirildi.

İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçıvan 2017'de yapılan yenilikleri şöyle anlatıyor: "İSO 500 araştırmasını geçmiş yıllarda takip etmiş okurlarımız hemen fark edeceği üzere, bu yıl çalışma sonuçlarını açıkladığımız dergimiz, geliştirilmiş bir içerik ve yenilenmiş bir tasarımla hazırlandı. Hazırlamış olduğumuz web sitesiyle çalışma sonuçlarının yıllara, sektörlere, hatta firmalara göre filtrelenerek görüntülenebilmesini sağlayan, daha kullanıcı dostu bir içerik yarattık. Bu yeniliğin İSO 500'ün tüm kesimlerce daha ayrıntılı ve etkin bir şekilde ele alınmasını mümkün kıldığına inanıyoruz."

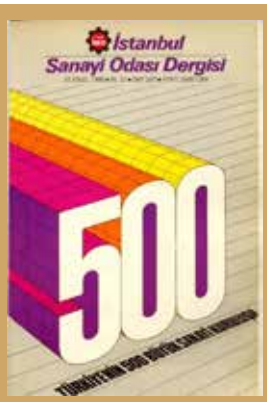

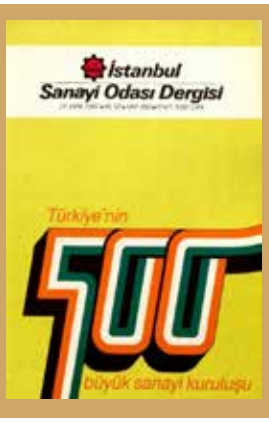

Gurur Dolu 50 Yıl

İSO 500 sadece bir araştırma değil... Türkiye'nin ve Türkiye ekonomisinin 50 yılını da anlatan, kesintisiz yayımlanma başarısını sürdüren ve verdiği bilgiler ile ışık tutan bir kaynak kitap.

İlk açıklandığı tarihten bugüne Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu ve Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu araştırmaları, her zaman Türkiye ekonomisine ve sanayisine tutulan güçlü bir ayna niteliğinde oldu. 2018 yılında açıklanan İSO 500 2017 ile 50. yılını kutlayan araştırma, Türkiye'yi geleceğe taşıyan sanayi sektörünün bir karnesi olarak varlığını sürdürüyor. Nice gurur dolu 50 yıllara...

OĞUZ®
Since 1974

KUMAŞTA DÜNYA MARKALARININ TERCİHİ
CHOICE OF WORLD'S LEADING BRANDS

www.oguztekstil.com.tr

OĞUZ
444 4 974

FACTORY
HACI SABANCI ORG. SAN. BOL.
VATAN CAD. NO:4 SARIÇAM / ADANA
PHONE +90 322 394 40 53 - 8 LINES
FAX +90 322 394 33 79
info@oguztekstil.com.tr

İSTANBUL
DÜNYA TİCARET MERKEZİ
EGS B-1 BLOK K:6 D:238-239
YEŞİLKÖY /İSTANBUL / TURKEY
PHONE +90 212 637 58 20/ 637 34 16 - 18
FAX +90 212 637 34 64
www.oguztekstil.com.tr

CONFIDENCE IN TEXTILES
Tested for harmful substances
according to Oeko-Tex® Standard 100
12 HLS 55194 Hohenstein

TÜRKİYE'NİN 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2023

TASARIM MERKEZİ

roketsan
Hassas Güdümlü Füze Sistemleri
ROKETSAN A.Ş. TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİNİ GÜÇLENDİRME VAKFI'NIN BİR KURULUŞUDUR.

BORSA İSTANBUL

DÜNYANIN GÖZÜ TÜRKİYE'DE!

Türkiye Borsa İstanbul ile
Borsa İstanbul yatırımcısı
ile büyüyor...
Türkiye'nin değerine değer,
gücüne güç katıyor.
Yatırımlarınızı
Borsa İstanbul ile yapın,
bu güce ortak olun.